

COLECȚIA

Subiri de poveste

MARINA FIORATO

Fecioara din Siena

MARIUS MACIĂ

Împlinirea a nouăsprezece ani îi aduce sfârșitul speranțelor...
și puterea de a lupta pentru dragoste

Palio: cea mai periculoasă și disputată cursă de cai din Siena. Un an de pregătiri, zece călăreți, trei tururi de *piazza* – și totul se termină într-o clipă. Dar în anul 1723, competiția nu reprezintă doar obișnuita rivalitate de moarte dintre cartierele orașului. Căci pentru două femei din publicul care asistă cu sufletul la gură, în joc este mult mai mult decât premiul atât de disputat. Pentru Pia de Tolomei, cea mai frumoasă femeie din Siena, cursa este ultima ei șansă de a scăpa de căsătoria cu un bărbat nemilos și violent. Pentru Violante de Medici, ducesă de Siena, este începutul a ceea ce dușmanii ei doresc să fie ultima ei lună de conducătoare a orașului. Apariția în ultima clipă a unui călăreț necunoscut nu numai că va schimba radical viețile Piei și pe alui Violante, dar va influența și viitorul familiei de Medici. Căci Riccardo Bruni, fiul unui simplu potcovar sienez, se va îndrăgosti de Pia, descendenta unei familii nobile, amenințând fără să știe echilibrul fragil de intrigi și influențe care conduc orașul de zeci de ani. Iar dezvăluirea originii sale misterioase ar putea reprezenta un blestem sau o mântuire nu doar pentru destinul orașului, ci și pentru al celor două femei.

Marina Fiorato este autoarea a șapte romane istorice de dragoste, bestselleruri *New York Times* și *Publishers Weekly*.

Află mai mult pe:

 www.littera.ro

ISBN 978-606-741-956-6

9 786067 419566

MARCO MARCI

Prolog

Siena

1723

Măgarul

Doi bărbați din Siena se zgâiau la cadavrul împutit care fusese azvârlit peste zidul porții Camollia.

– Ce-i ăsta, un cal? întrebă cel mai tânăr dintre ei, cu ochii ațintiți la creatura aflată într-o stare avansată de descompunere.

– Nu, e un măgar, răspuse cel mai în vârstă.

– Hmm... Tânărul căzu pe gânduri. Și ce înseamnă asta?

– Păi, zise celălalt, încântat că i se cerea părerea, deși aerul lui de atotcunoscător nu-l făcea să fie prea îndrăgit de prietenii lui, în 1230, florentinii care asediaseră orașul Siena obișnuiau să arunce leșuri de măgari peste zidurile cetății, în speranța ca aceste cadavre să stârnească epidemii și ciumă.

Tânărul își acoperi imediat nasul și gura cu eșarfa de la gât.

– Iisuse! Crezi că ăsta a fost bolnav? Pute cam tare.

– *Dio!*¹ Nu mai suntem ca pe vremuri. A crăpat măgarul, și omu' a scăpat de el. Asta-i tot.

Tovarășul lui își lungi gâtul ca să se uite mai bine, mângâindu-și barba imaginară, pe care spera să o aibă într-o bună zi.

– Nu prea știu ce să zic. Ia uită-te acolo! Sus, pe zid, se vede niște sânge și o bucată de piele jupuită. Animalul ăsta a fost aruncat din partea cealaltă. N-ar trebui să anunțăm pe careva?

– Cum ar fi...?

– Păi, nu știu... pe ducasă? Poate consiliul? Sau pe gardian?

Bărbatul mai vârstnic se întoarse spre tânărul lui camarad. Nu se mai întâmplase niciodată până acum ca flăcăul să îndrăznească

¹ „Dumnezeule“, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

să îi pună judecata la îndoială și se simți dator să-și înăsprească puțin tonul.

– Pe gardian? îl luă el peste picior. În ajun de Palio¹? Nu crezi că oamenii ăștia or avea și altceva mai bun de făcut decât să se preocupe de un măgar mort?

Băiatul se rușină. Probabil că avea dreptate. A doua zi începea Palio și tot orașul dospea de un neastâmpăr ce, uneori, dădea pe-afară și se transforma în violență. Făcu așadar câțiva pași în spate până când grămada hidoasă dispăru de sub ochii lui. Din cale afară de superstițios, ca toți sienezii de altfel, acum nu se mai gândea decât că măgarul era o piază rea pentru cetate. Gânduri răzlețe și tulburătoare se adunară și îi dădeau târcoale mai ceva ca muștele care se adunau în jurul mortăciunii.

¹ Palio di Siena sau Il Palio, cursele de cai din Siena. Se organizează încă din epoca medievală în *piazza* centrală a orașului, de două ori pe an, pe 2 iulie, Palio di Provenzano, în onoarea Madonnei de Provenzano, și pe 16 august (incepând din 1701), Palio dell'Assunta, în cinstea Fecioarei Maria. (n.tr.)

Capitolul 1

Cucuveaua

Cu ocazia celei de-a nouăsprezecea aniversări, Pia de Tolomei, cea mai frumoasă femeie din Siena, primi un colier și un soț. Onomastica și o petrecu stând cuminte în camera ei, o zi la fel ca oricare alta – la fel, la fel, la fel. Apoi, când servitoarea îi spuse Piei că tatăl ei dorea să o vadă, ea știu exact ce avea să urmeze. Se așteptase la momentul acesta încă de când avea unsprezece ani.

Lăsă goblenul jos cu o mână tremurândă și porni de îndată spre piano nobile¹. Până și genunchii îi tremurau în timp ce susțineau silueta plâpândă și dreaptă ca o lumânare, care cobora acum pe scară, dar era curajoasă. Știa că venise clipa să înfrunte tot ceea ce îi provocase teamă ani la rând, începând cu vârsta de la care înțelesese care erau oportunitățile pe piața căsătoriei.

Vreme de opt ani, Pia se așteptase zi de zi să fie făcută pachet și trimisă ca să se mărite cu unul dintre vlăstarele nobilimii seneze. Până acum, soarta îi oferise însă libertate. Pia știa că tatăl ei n-ar fi vrut să o mărite cu cineva din afara cartierului ei, contrada² Civetta sau Cucuveaua. Avusese noroc din acest punct de vedere, pentru că existaseră puțini moștenitori de sex masculin, din familii bune, în Civetta. În pruncie fusese logodită cu un băiat care murise de febra

¹ Primul etaj al unei clădiri renașcentiste reprezentative (palat sau vilă) (n.tr.)

² Subdiviziune a unui oraș italianesc, echivalentul aproximativ al unui cartier. Cele mai cunoscute contrade din istorie au fost cele 17 contrade ale orașului Siena. Acestea purtau nume de animale sau de simbol și o bogată încărcătură heraldică: Aquila (Acvila), Bruco (Omida), Chiocciola (Melcul), Civetta (Cucuveaua), Drago (Dragonul), Giraffa (Girafa), Istrice (Porcul spinos), Leocorno (Unicornul), Lupa (Lupoaița), Nicchio (Scoica), Oca (Gâsca), Onda (Valul), Pantera (Pantera), Selva (Pădurea), Tartuca (Țestoasa), Torre (Turnul), Valdimontone (Valea Berbecului). (n.tr.)

apei negre. Un altul plecase la război și se căsătorise într-o altă țară. Singurul moștenitor care îi mai venea în minte tocmai împlinea cincisprezece ani. Avea o bănuială că tatăl ei așteptase ca flăcăul acela să ajungă la vârsta majoratului. Acum se dusesse jos, convinsă că soarta avea să-i fie încătușată de cea a unui copil.

Aflat în salonul mare, tatăl ei, Salvatore Tolomei, era luminat de un mănunchi de raze aurii ce pătrundeau prin ferestre. Întotdeauna avusese o înclinație către melodramatic. Acesta așteptă până când fata se apropie de el și îl sărută cu răceală pe obraz, apoi scoase din mânecă un lănțisor strălucitor de aur, cu un gest teatral de magician. I-l lăsă în palmă, unde lanțul se încolăci precum un șerpișor, iar Pia observă că de el atârna un medalion sau un pandantiv.

– Uită-te mai bine la el, o îndemnă Salvatore.

Pia se supuse ca să-i facă pe plac, mascându-și nerăbdarea care clo-cotea în ea din ce în ce mai intens. Văzu un cap de femeie înfățișat pe un disc de aur, decapitat și suspendat.

– Este chiar regina Cleopatra, șopti cu evlavie Salvatore, pe una dintre monedele ei egiptene. Are mai mult de o mie de ani vechime.

Silueta lui robustă păru să se înfoaie și mai tare de mândrie. Pia oftă în sinea ei. I se repetase aproape zilnic că strămoșii familiei Tolomei erau urmașii regilor egipteni, a Ptolomeilor. Salvatore Tolomei – și toți capitani Civetta dinaintea lui – se lăudase fără încetare în fața tuturor că este urmașul direct al reginei Cleopatra.

Pia simți marea povară a acestei moșteniri și se uită aproape compătimitor la regina de mult răposată. Lunga ei descendență ilustră ar fi trebuit să se fi regăsit în Pia, Cucuveaua, fiica și moștenitoarea casei Bufnițelor! Pia nu era altceva decât regina contradei Civetta, suverana unui cartier liniștit din nordul Sienei, regenta unei colecții de curți străvechi și împărăteasa unei companii de cizmari.

– Și pe partea cealaltă?

Pia întoarse moneda și se uită la bufnița minusculă, reliefată în aur.

– Emblema noastră, dar și a ei; emblema Minervei, a Afroditei și a Cucuvelei.

Își ridică privirea spre tatăl ei, așteptând revelația finală. Știa că de fiecare dată când dădea ceva, se aștepta să primească un lucru în schimb.

– Este un cadou de ziua ta, dar și de zestre, spuse el. Am vorbit cu l'austino Caprimulgo din contrada Vulturului. Cu fiul lui, Vincenzo, te vei căsători.

Pia își încheștă palma în jurul monedei până o duru. Se simțea mistuită de o flacără albă de mânie. Era adevărat că nu se așteptase să-și aleagă singură un soț, dar sperase că alianța va fi încheiată cu băiatul Chigi¹, pe care l-ar fi putut instrui puțin, astfel încât să se apropie cât mai mult de soțul pe care și l-ar fi dorit; adică să se poarte frumos cu ea și s-o lase în pace. Cum de-i putuse face tatăl ei una ca asta? Absolut întotdeauna îi îndeplinise dorințele lui Salvatore, iar acum, drept răsplată, trebuia să se mărite cu un bărbat despre care știa nu numai că reputația lui era discutabilă, dar mai și provenea dintr-o altă contradă. Așa ceva nu se mai pomenise.

Auzise despre zvonurile legate de Vincenzo, care îl descriau ca pe un individ aproape la fel de mizerabil și de crud ca tatăl său, faimosul Faustino Caprimulgo. Familia Caprimulgo, care se afla la conducerea contradei Vulturilor, era una dintre cele mai vechi familii din Siena, dar caracterul nobil al străvechii familii nu se reflecta deloc în comportamentul actualilor săi membri. Săvârșiseră numeroase crime; erau o gașcă de infractori, niște ucigași de Vulturi. Pia era prea bine-crescută pentru a pleca urechea la bârfe, dar istorisirile acestea ajunseseră totuși până la ea: crime, bătăi, nenumărate violuri înfăptuite de Vincenzo asupra femeilor din Siena. Nu mai departe de anul trecut, o fată se spânzurase de cârligul din pod de care agățau ai ei șunca. De abia ieșise de pe băncile școlii.

– Și gravidă pe deasupra, îi spusese camerista Piei. Încă un pușor în ghearele Vulturilor.

Se părea că Salvatore putea trece cu vederea un asemenea comportament prin prisma unei uniuni avantajoase pentru el.

– Tată, spuse ea, nu pot. Știi ce se spune despre el... despre ce i s-a întâmplat fetei lui Benedetto. În plus, este Vultur. De când se cuplează Cucuvelele cu Vulturii?

Își imaginează cele două păsări împreunându-se pentru a crea un hibrid îngrozitor, o himeră, un grifon. O eroare, eminamente o eroare.

¹ Familie de origine nobilă din Siena, urmașă a conților Ardengheschi, menționată încă din secolul al XIII-lea (n.tr.)

Chipul lui Salvatore se crispă de furie, iar în aceeași clipă auzi târșăitul unor cizme în spatele ei.

El se afla acolo.

Pia se întoarse încet și simți cum un fior o străbate din creștet până-n tălpi în timp ce Vincenzo Caprimulgo ieșea din conul de umbră unde stătuse ascuns.

Un crâmpei ciudat de lumină îi pică mai întâi pe nas și pe ochi. Un cioc și două mărgeluțe – semăna perfect cu păsările împăiate din salonul cu trofee al tatălui ei. Gură cu buze subțiri, curbată într-un zâmbet disprețuitor.

– Îmi pare sincer rău că această uniune nu-ți este pe plac. Vocea îi era calmă și echilibrată, foarte vag amenințătoare. Tatăl dumitale și cu mine avem un motiv întemeiat pentru care ne dorim să încheiem această alianță între contradele noastre. Nu am însă nici o îndoială că voi putea să... să îți schimb în bine părerea despre mine de îndată ce mă vei cunoaște mai bine.

Pia căscă gura să-i răspundă că nu intenționa să îl cunoască mai bine, dar era prea bine educată ca să fie impertinentă și prea speriată ca să spună ce credea cu adevărat.

– O să ai timp suficient să meditezi la asta, dat fiind că tatăl dumitale a fost de acord să ne căsătorim mâine, după Il Palio, pe care de altfel intenționez să îl câștig.

Se apropiase de ea și îi simțea respirația pe obraz. Dacă nu-l punea pe tatăl ei la socoteală, era prima oară când se afla atât de aproape de un bărbat.

– Și te asigur, conită, că sunt anumite domenii în care îți pot produce mai multă plăcere decât un băiețandru de cincisprezece ani.

Răutatea din privirea lui era indiscutabilă. Și mai ascundeau ceva: o dorință primitivă, care o răscoli până în măduva oaselor. Tre-cu ca o furtună pe lângă el și urcă înapoi în camera ei, urmărită de scuzele tatălui ei, care îi asurzeau urechile. Nu față de ea se scuza, ci față de Vincenzo.

Singură în cameră, Pia se plimba agitată, cu pumnii strânși și cu tâmplele zvâcnindu-i. Auzea ultimele pregătiri pentru festinul pe care îl crezuse organizat doar în cinstea aniversării ei. Cum de era posibil ca viața ei să ia o astfel de turnură?

Pe parcursul serii, Salvatore trimise câțiva servitori să îi ciocăne în ușă. Îi ignoră; festivitățile nu erau condiționate de prezența ei.

Disperată și speriată, se ghemui într-un fotoliu și rămase așa până la lăsarea serii, înfometată și tremurând, deși nu era deloc frig.

În cele din urmă, tatăl îi solicită personal prezența, și nu putu să nu i se supună. Îi ordonă să se plimbe puțin prin curte cu Vincenzo, ca să admire asfințitul, spunea el. Servitorii rămăseseră cu toții în casă, pentru a-i oferi ocazia să își cunoască soțul. Pia făcu ce i se poruncise și îl conduse pe Vincenzo până în locul unde se afla calul lui, în vreme ce razele aurii ale soarelui se prăvăleau peste pietrele antice. În tot acest timp, încă înghețată de spaimă, nu făcu nici o tentativă să converseze cu el, iar atunci când traversară curtea, stilul lui amuzat și politicos se transformă în batjocură și provocare. Stupefiată, studie felul în care umbrele crepusculului se strângeau în jurul lui. Îl duse fără să scoată o vorbă în loggia¹ unde îi fusese priponit calul și așteptă ca el să încalcece. Bărbatul se repezi pe neașteptate în direcția ei, o prinse în brațe și o răsuci cu viteză, lipind-o de cel mai întunecat stâlp. Apoi, își apăsă cu lăcomie buzele pe gâtul ei, și palmele hrăpărețe, pe sâni.

– Hai, vino, șopti el fără nici o jenă, contractul e semnat, ești aproape a mea, foarte aproape să fi a mea.

Se luptă cu el, țiță cu disperare, deși nu o putea auzi nimeni, îl lovi peste față și în piept, însă împotrivirea ei nu făcu decât să îl stârnească și mai tare, iar când o apucă de păr și o scoase prin porțița grajdului se gândi că era pierdută. Mirosi paiete calde și simți gustul inconfundabil al sângelui în locul în care își mușcase obrazul. Vincenzo se potoli subit.

– N-ai decât să mai rămâi pură o noapte, se stropși la ea pe un ton superior, căci mâine oricum vei fi a mea. Se întoarce apoi din pragul ușii, adăugând: Și să nu mai dai niciodată în mine.

După aceea o lovi de mai multe ori, dar nu peste chipul neasemuit de frumos, astfel încât vânătăile să-i rămână ascunse sub haine.

Doar după plecarea lui resimți cu adevărat șocul, iar stomacul i se convulsionă de greață și crezu că o să își verse mațele în paie. În întunericul cald auzea cایی familiei Civetta, pufnind și foindu-se curioși.

Se îndreptă, icnind de durere, și traversă curtea direct spre biserica Civetta, aflată în partea cealaltă a colonadei. Apăsându-și palmele

¹ Galerie exterioară încorporată unei clădiri, acoperită și deschisă către exterior printr-un șir de arcade sprijinite pe coloane sau pe stâlpi (n.tr.)

pe uşile masive, îşi aduse aminte că mai trecuse pragul bisericii cu ocazia botezului ei, a confirmării¹ sau de fiecare dată când se spovedise. În această seară nu deschise acele uşi cu blândeţe, ci le izbi de pere-te, astfel încât ecoul lor se propagă în biserica veche. Alergă în capela Fecioarei, iar în acel moment genunchii îi cedară şi se prăbuşi pe les-pezile reci. Se rugă fierbinte, strângând tare pandantivul de la gât în-tre palme. Nu îndrăzni nici măcar o singură dată să-şi înalţe privirea către imaginea lui Iisus sau a Mariei; apela la ajutorul unor zeităţi mult mai străvechi. I se părea mai probabil ca totemul din palmele ei să o ajute. Se rugă să se întâmple ceva, o calamitate care să o scape de această uniune. Când îşi desfăcu palmele, imaginea Cleopatrei i se întipărise pe una din ele, iar cucuveaua pe cealaltă.

Palio

Un an de pregătiri, zece bărbaţi, zece cai, trei ture de piazza, şi toate acestea într-o clipită.

Nici un străin nu-şi putea imagina – cu atât mai puţin în-ţelege – ce însemna Palio pentru locuitorii Sienei. Pentru ei era mâncarea pe care o mâncau, aerul pe care îl respirau, orele nopţii pe care le dormeau. Se rugau sfinţilor pentru victoria lor în fiecare zi din an. Loialitatea lor, culorile şi contrada lor proveneau de la Palio precum pâza în jurul păianjenului. Întreaga spirală a obi-ceiurilor lor şi a evoluţiei societăţii lor îşi avea originea în această piazza, şi în această zi, şi în acest mic cerc din centru – arena în care se desfăşura cursa. Presărată cu praful de tuf exploatat de pe dealurile Toscanei, condusă de cetăţeni născuţi în Siena şi cres-cuţi pe cai de rasă doar aici, chiar la poalele palatelor şi turnurilor străvechi ale oraşului istoric. Palio era inima; Palio era Siena. Ori-cine ştia asta ştia totul.

În a doua zi a lunii iulie, 1723, în Siena era îngrozitor de cald. În ciuda vremii toride, numărul celor adunaţi să arunce o privire la Palio di Provenzano părea mai mare ca oricând. Cu alte prilejuri,

¹ Confirmarea sau Taina Mirungerii la confesiunile protestante şi romano-cato-lice este un act sacramental ce desăvârşeşte botezul şi se face fie la şapte ani, fie la paisprezece ani după botez. (n.tr.)

trumoasa Piazza del Campo rămânea la fel de senină și de goală ca o scoică Saint Jacques, dar astăzi era înțesată de o mie de sienzezi, care își băteau tobele și își fluturau steagurile. Nu mai era țiipenie de om în alte zone ale orașului; toate străzile, curțile, locuințele, biserica și berăriile erau pustii. Tribunalul era părăsit, spițeriile, închise. Bancherii își lăsaseră masa de tratative, iar croitorii trăsaseră obloanele prăvăliilor. La spitalul bisericii Santa Maria Maddalena, surorile instruiseră infirmierii să care pacienții pe târgi în *piazza*. Până și graurii se strânseseră în cercul albastru încins al cerului de deasupra pistei. Se roteau în jurul piscurilor turnurilor și se strângeau în nori cețoși, după care se despărțeau din nou, disipându-se ca cerneala în apă, în timp ce ciripeau cu veselie.

Fiecare avea un rol în această zi specială, de la cel mai înalt rang până la cel mai de jos. Deasupra tuturor, de la balconul mărețului Palazzo Pubblico, cu crenelurile lui ascuțite de teracotă și cu clopotnița înaltă, stătea guvernatoarea orașului. Ducea Violante Beatrice de Medici, în vârstă de cincizeci de ani și cu trăsături destul de șterse din cauza vârstei, prezida cursa cu mare ceremonie și grație, așa cum făcuse în cei zece ani care trecuseră de la moartea soțului ei.

Mai jos de ea, *capitani*, căpitanii contradei care se sfătuiau în secret cu supleanții lor, luau ultimele decizii. Aceștia erau înțelepții, conducătorii familiilor lor; capete argintii aplecate, ce puneau la punct ultimele pacte și *partiti*¹. Chipurile lor, erodate de vreme și pline de riduri, văzuseră tot și cunoșteau prea bine orașul și mersul lucrurilor.

Fantini, adică jocheii, îmbrăcați în mătăsuri atât de colorate încât luau ochii oricui, își primiseră bicele *nerbo*, confecționate cu măiestrie din tendon de bou foarte bine întins, ce puteau fi, la nevoie, folosite nu doar pe cai, ci și pe oameni. Tinerii aceștia, floarea Sienei, fremătau de tensiune, ochii negri le sclipeau și toți mușchii le erau încordați. Printre rânduri izbucneau mici răfuieli vulcanice, verbale sau fizice. Fiecare bărbat se abținuse de la plăcerile oferite de soția sau de iubita lui, pentru a-și pregăti trupul și mintea în vederea acestei curse.

¹ „Partide”, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

Indivizi nu prea bine deghizați, care făceau parte din sindicatele pariorilor, trimiteau tot felul de semne numai de ei știute în mulțime, vânzătorii ambulanți aduceau burdufuri de vin sau șuncă uscată celor care veniseră în piață încă de la răsărit, negustorii abili vindeau evantaie de hârtie în culorile contradelor membrilor lor. Orchestra Palio repeta obsesiv notele solemne ale imnului Palio, sarcină pe care nu aveau să o abandoneze până a doua zi în zori, până ce fiecare muzician avea să fie sigur pe armonia și contrapunctul lui.

Fiece copilaș flutura steagurile în culori puternice ale contradei din care făcea parte și încerca să rivalizeze cu frații mai mari, acei prinți care purtau cu fală drapelele, acei *alfieri* care, în parada principală, își scuturau steagurile mari cât mai sus și cât mai dibaci. Băiețelul orfan, sacagiul cunoscut sub numele de Zebra – asta deoarece purta culorile alb-negru ale , și nu ale vreunei contrade, credincios nimănui și tuturor –, alerga fără încetare de la unul la altul, aducând pocale de lemn însetaților în schimbul unei monede, cu pasul hotărât al cuiva mânat de o misiune și de un scop întru totul asumate.

Până și caii, simple bestii mute, tropăiau în cercuri, gata de acțiune. Frâiele le fuseseră ornate cu fanioane strălucitoare, coamele împletite cu panglici, șeile cu flamuri. Acum erau ținuți în frâu, dar știau că în scurt timp se vor dezlănțui în cursă și că vor trebui să câștige, în cinstea culorilor care îi împodobeau.

Moralul Piei Tolomei era mai scăzut decât al tuturor celorlalți. Ca femeie logodită, nu se mai bucura de același respect de care beneficiase înainte – pe când fusese considerată un premiu, o frumusețe recunoscută, ce putea fi tranzacționată și dată la schimb oricărei familii din lumea bună a contradei Civetta. Acum nu mai era decât o biată spectatoare, căreia i se cerea doar să-și încurajeze logodnicul, și nimic mai mult. Dar Pia de Tolomei nu avea de gând să își joace rolul. Da, avea să-și urmărească logodnicul în cursa de la Palio, dar nu și să-l ovaționeze. Pia Tolomei se va ruga pe tot parcursul întrecerii ca el să fie ucis.

În caz contrar, în aceeași seară urma să se căsătorească cu Vincenzo Caprimulgo în bazilică. Atunci, aceasta ar fi fost ultima dată când ar fi purtat culorile roșu și negru, însemnele contradei Civetta. Vânătăile îi erau ascunse sub brâul din aceleași culori ale

Cucuvelei ce îi încingea talia de viespe, iar părul ei negru lucios îi era prins într-un coc înalt sub pălărie. Fusese așezată, la fel ca în ultimele nouăsprezece veri și ca la cele treizeci și opt de ediții ale cursei Palio, pe banchetele înălțate ce aparțineau contradei Cucuveaua, lângă tatăl ei. Conștientă de poziția ei, de educația pe care o primise și de coastele care o dureau, Pia făcea eforturi să nu plângă, deși până la vremea următorului Palio, Palio dell'Assunta din august, avea să stea în partea cealaltă a pieței, în calitate de soție a lui Vincenzo, purtând veșmintele împănate cu negru și auriu ale Vulturilor. Avea să acceadă în ordinul păsărilor de pradă de la cel mai înalt nivel.

Emoția o năpădea din ce în ce mai tare, o simțea aproape palpabilă, ca pe o briză adusă de un val de căldură, dar ca și cum ar fi fost departe de ea. Pia se născuse în Siena și nu prea se întâmplase să părăsească orașul. Deși Toscana era mărginită de coastă, ea nu văzuse niciodată marea. În ciuda existenței ermetice în cadrul contradei ei, a celor nouăsprezece ani petrecuți în interiorul zidurilor cetății, astăzi avea pentru prima dată senzația că locul ei nu era aici. Din cauza logodnicului ei, nu mai era o Cucuvea, dar nici Vultur nu devenise încă; era un vestigiu ciudat al speciei aviare. O aberație.

În Siena, fiecare cetățean era un produs al contradei lui. Identitatea lui începea din circumscripția în care se naștea și se termina acolo unde contrada Dragonului devenea Lupoaică, sau Unicornul devenea Turn. Pia era familiarizată cu toate culorile contradelor, de la roșu și albastru pentru Panteră, până la galben și verde pentru Omidă. Iar de două ori pe an, aceste diviziuni geografice și nuanțe căpătau o însemnătate și mai mare.

În doar câteva ore, amărăciunea provocată de înfrângere avea să se lase greă ca un giulgiu peste contrada înfrântă, iar bucuria delirantă avea să infesteze toate sufletele cartierului câștigător. Pia știa bine că Vincenzo ar fi dat orice să câștige astăzi. La tragerea la sorti a cailor, care avusese loc cu câteva zile înainte de cursă, îl nimerise pe Berio, un murg masiv și frumos despre care se zvonea că era cel mai rapid cal din Toscana, un cal pe care toate contradele se rugaseră să îl aibă de partea lor. Vincenzo era cunoscut ca fiind cel mai rapid călăreț din oraș, așa că șansele lui erau foarte mari. Iar dacă avea să câștige, se gândea Pia, cum își va manifesta

victoria în dormitorul matrimonial? Doar cursa aceasta, care consta în trei ture de pistă și dura cât zece bătăi de inimă, o mai despărțea de pierderea fecioriei. Se înfioră.

Pia se aplecă ușor în față, încercând să se implice în spectacolul ce se derula la picioarele ei. Se uită la caii și la călăreții care încercuiau pista și urmăreau culorile Cucuvelei din obișnuință, când privirea îi fu atrasă de un călăreț singuratic. Acesta își mâna armăsarul încet și foarte sigur pe el prin poarta Bocca del Casato, bolta arhitravei înconjurându-l precum un înger pictat.

Pia nu-l cunoștea pe călăreț. Totodată era și cea mai frumoasă ființă omenească pe care o văzuse ea vreodată. Avea pielea măslinie, tipică regiunii lor, gura plină desenându-i o linie dărză și concentrată, dar cu o urmă vagă de blândețe. Părul brunet și ondulat îl avea prins într-o coadă cu o panglică în culorile Torre¹ ale contradei Turnului. Ochii îi erau închiși la culoare și avea trăsături de statuie antică, sculptată perfect în marmură. Silueta îi era bine proporționată și musculoasă, avea picioare lungi și mâinile i se odihneau blând pe grumazul calului. Și mai exista ceva la el: părea să fie de origine nobilă. În cazul în care caracterul nobil avea de-a face cu noua știință a fizionomiei, și nu neapărat cu originea căpătată prin naștere, reflectă Pia, atunci ar fi trebuit să stea în balconul de deasupra capului ei, în locul ducesei lipsite de farmec.

În întreaga ei copilărie, Pia își găsise evadarea în cărți și, în ciuda violenței lui Vincenzo din ziua precedentă, încă mai credea în dragostea curtenitoare – poate acum mai mult ca niciodată. Nu și-l închipui imediat pe străin în rolul personajelor Tristan, Lancelot sau Roland, pe care le cunoscuse în cărți. Era mult prea realistă ca să-și imagineze că oricine născut într-o familie de rang înalt ar fi iubit persoana cu care se căsătorea.

Își lăsa însă imaginația să zburde pentru o clipă ca să se întrebe cum s-ar fi simțit să fie logodită cu acel călăreț necunoscut, și nu cu Vincenzo. Ba mai mult, ce-ar fi fost dacă el ar fi putut să călărească pentru ea și să câștige, așa cum se făcea curte cu secole în urmă, fără nici una dintre amenințările cât se poate de reale și fizice pe care le reprezenta mariajul. N-ar fi trebuit să îl atingă, nici măcar să îl întâlnească. Contactul fizic, acum știa, era periculos.

¹ „Turn“, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

Putea să tânjească după prezența lui de la o distanță sigură; asta ar fi fost perfect. Cum ar fi fost, se întrebă alene, să stea în loja ei, să îl privească pe călărețul care participa la cursă pentru ea, poate purtând o dovadă a atenției pe care i-o acorda ea în jurul gâtului sau prinsă în coama armăsarului?

Călărețul necunoscut descălecă alături de ceilalți jochei pentru salutul tradițional adresat ducesei și se nimeri să stea chiar lângă Vincenzo. Ca într-o alegorie cât se poate de potrivită pentru contrada lui, călărețul Turnului îl domina fizic pe rivalul din cartierul Vulturilor. Vincenzo, reflectă Pia, nu era avantajat de această alăturare. *Fantini*, jocheii, se aliniază în dreptul balconului ducesei Violante, privind-o toți cu aceeași insolență ce mima rezistența în fața suveranilor Medici care fuseseră legiferați de zece ani, chiar din momentul în care ducesa venise în oraș.

Toți, în afară de unul.

Călărețul necunoscut fu singurul din grup care își scoase pălăria tricorn de pe cap și-și fixă ochii în pământ, într-un gest de respect la adresa sexului ducesei, dacă nu și pentru rangul ei. Inima Piei se încălzi puțin, dar îngheță la loc când privirea îi alunecă spre logodnicul ei. Vincenzo se uita spre ducasă cu o obrăznicie vehementă. Nu își scosese tricornul. Foarte tare îl ura, se gândi Pia. Amănuntul acesta, faptul că nu își scosese pălăria în fața unei doamne – lipsa aceasta elementară de bun-simț – îi stârnea un dispreț parcă și mai mare decât revolta pe care o simțise când o vizitase în seara precedentă.

Lângă Vincenzo stătea tatăl lui. Faustino Caprimulgo, căpitanul contradei Vulturilor, era înalt și vânos, cu trăsături întunecate și oacheșe, cu excepția unui păr extraordinar de alb, strâns în creștet. Pomeți ridicați, obraji cavernoși și un nas lung și coroiat ce îl făceau să semene foarte bine cu vulturul de pe drapelul propriu. Faustino își semețise întotdeauna spatele ca un vultur în cuibul lui, încrederea lui bazându-se pe faptul că era conducătorul celei mai vechi familii din Siena. În ciuda pompei și a poziției familiei de Medici, toți sienezii știau că, în realitate, orașul era condus de familia Caprimulgo. Fuseseră la conducere în zilele Consiliului Celor Nouă – consiliul conducător al vechii republici – și îl conduseseră nu numai cu numele. Fiul stătea cot la cot cu tatăl lui,

fixând-o pe ducesă cu aceeași privire avidă, ca un uliu lângă un șoim, ca o variantă mai mică și mai răutăcioasă a părintelui lui.

Pia se uită la carul de luptă ce trecea pe lângă palat, tras de patru boi albi ca spuma laptelui, purtând însuși simbolul festivității Palio – un drapel mare în alb și negru, culorile orașului, împodobit cu blazoanele Fecioarei Maria și ale papei. Însoțitorii împăturiră și înmânară steagul câștigătorului de anul trecut, Ghiberti Conto, căpitanul contradei Melcilor, care ciocăni de trei ori în ușa palatului și fu primit înăuntru. Câteva clipe mai târziu își făcu din nou apariția în balcon alături de ducesă, căreia îi dădu drapelul. Ducesa îl primi cu o înclinare a capului – era doar un custode temporar, înainte de a-l înmâna câștigătorului acestei ediții. Pia, fără să se simtă cătuși de puțin neloială, își duse mâna la gât, acolo unde îi atârna moneda ce reprezenta Cucuveaua, și se rugă ca învingătorul să fie călărețul necunoscut, și nu Vincenzo.

Pia se aplecă în față ca să-l caute din priviri pe călărețul în culorile Turnului printre ceilalți jochei aflați la start, unde frânghiile *canapi* fuseseră dezlegate. Îi văzu pe *fantini* șoptind între ei în colțul gurii, punând la punct ultimele amenințări sau promisiuni, iar veșmintele lor de mătase foșniră odată cu ei. În acest moment se încheiau sau se rupeau pacte, sume impresionante de bani se mutau dintr-o mână în altă. Caii tropăiau și se împingeau unii în alții; unul dintre ei se ridică pe picioarele din spate și-și aruncă călărețul din spinare – cel în culorile verde și alb ale contradei Gâștei, Oca, remarcă ea, deci nu călărețul ei.

Realiză că străinul fusese ales să joace pe postul călărețului *di rincorsa*¹, în poziția exterioară a funiilor, și așa și era. Ajunsese la funii mai târziu decât ceilalți, dar părea că nu îl interesează avantajele de care ar fi beneficiat altfel. De obicei, poziția *rincorsa* era utilizată de un jocheu fără scrupule în avantajul lui, pentru

¹ La cursa de cai de la Siena participă doar zece dintre cele șaptesprezece contrade din oraș. Ordinea de participare este trasă la sorți, iar ultimul intrat în cursă este călărețul al zecelea, care va intra în joc din afara spațiului delimitat de *canapi* (cele două corzi sau funii între care se aliniază caii cu călăreții lor), într-un moment ales de el. Se consideră că are o poziție oarecum dezavantajată față de ceilalți nouă, dar îi poate avantaja sau dezavantaja în mod evident pe unii dintre aceștia pe parcursul cursei. (n.tr.)

a împiedica o contradă rivală să ocupe o poziție bună la start. Dar Pia îl văzu stând absolut liniștit pe spinarea goală¹ a calului său, fără să vorbească cu nimeni², cu privirea pierdută undeva în zare, departe de a urmări să obstrucționeze sau să hărțuiască pe careva. Și armăsarul lui rămăsese nemișcat în mijlocul învâlmășelii, cei doi asemănându-se, în neclintirea lor, cu bronzurile ce îl reprezentau călare pe Cosimo I³ și pe care le văzuse în singura excursie pe care o făcuse la Florența. Pia își dorea cu o disperare care o luă prin surprindere ca acesta să îl înfrângă pe Vincenzo și-și pironi ochii în spatele lui lat, holbându-se la mătăsurile albastre și burgunde până când privirea i se încețoșă.

Startul cursei stătea, ca de obicei, sub semnul confuziei. Caii începură să se foiască în cerc și să dea înapoi, iar *mossiere*⁴ sau demarorul, dădea numai starturi false. În cele din urmă, într-un moment în care tensiunea atinsese culmi de nesuportat, caii se aliniază și se potoliră ca mânați de o poruncă invizibilă. Urletele și strigătele mulțimii amuțiră preț de o secundă stranie, iar limba neobișnuită a marelui clopot Sunto⁵ răsună în Torre del Mangia, deasupra capului Piei. Mut în timpul care se scursese de la festivitatea Palio precedentă la aceasta, cântecul clopotului sună în tot orașul, vestind clipa. Toate capetele se întoarseră și toate privirile se îndreptară în sus – se spunea că girueta *bandierino*

¹ Caii participanți la Palio nu sunt înșeuăți, iar de multe ori se întâmplă să ajungă la linia de finiș fără călăreț în spinare. (n.tr.)

² Înainte de cursă, jockeyii pun la cale strategiile, se aliază și încearcă să coopereze cu unii dintre ei. Această fază se numește *fare i partiti* (facerea partidelor). Rolul „elanului” (*di rincorsa*) este de a da startul cursei doar după ce aceste alianțe s-au încheiat și și-a făcut și el un plan de acțiune. (n.tr.)

³ Cosimo I de Medici (1519–1574), duce de Florența între anii 1537–1574 și mare duce de Toscana din 1569. (n.tr.)

⁴ Cel care începe cursa. El este cel care controlează sistemul de desfacere a funiilor de la linia de start între care sunt aliniați ceilalți reprezentanți ai contradelor. (n.tr.)

⁵ Torre del Mangia (Turnul Mâncăciosului) – construit între anii 1338–1348, este localizat în Piazza del Campo și alipit de Palazzo Pubblico. La momentul construcției, cu cei 88 de metri înălțime era pe locul trei în topul celor mai înalte clădiri medievale. În clopotniță sunt trei clopote, iar cel mai mare dintre ele este numit Sunto. (n.tr.)

de pe turnul Mangia se va întoarce la ultima briză de vânt către acel cartier din oraș care avea cele mai multe șanse de câștig. Săgeata de bronz flutură spre domul contradei Vulturilor, iar uralele membrilor acesteia aproape că acoperiră ultimele dangăte ale clopotului. Piei i se puse un nod în gât ce nu prevestea nimic bun. Acum nu mai avea însă timp să reflecteze la nimic. După a șaptea lovitură, Sunto se opri, iar micuțul tun *mortaretto* trase salva care marca desfacerea corzilor; zece cai se repeziră prin *entrone*¹, și în secunda următoare nu se mai vedeau. Era imposibil pentru cineva care nu se născuse aici, se gândi Pia, să fie familiarizat cu urletul mulțimii, care-ți făcea pielea de găină, să simtă tunetul copitelor care îți reverbera în coșul pieptului, să aibă nările pline de miros de transpirație și de paie și să guste praful de tuf în gură. Caii trecură în trombă, cu crupele lor lucioase și satinat de transpirație, cu pete de spume la gură, pe lângă *palazzo* și luară curba în forță spre Bocca del Casato. Pia vedea culorile Turnului – campionul ei era în frunte și se înghiontea cot la cot cu Vincenzo.

În tura a doua, Vincenzo se detașase de trei-patru cai și trecea de mortala cotitură San Martino – un dâmb înșelător, trunchiat de stâlpii ascuțiți din piatră ai palatului solid –, dar calul lui Vincenzo era chiar în urma calului reprezentantului Panterelor, când biciul jocheului Panterelor îl plesni peste față pe Vincenzo. Călărețul necunoscut profită de ocazie și preluă conducerea, în timp ce moștenitorul Vulturilor se clătină pe spinarea calului care începuse să se împleticească și el. Apoi, de parcă timpul ar fi încetinit, Vincenzo făcu o roată prin aer cu palmele prinse în hățuri, se prăbuși în colțul San Martino, unde se făcu grămadă. Mulțimea icni într-un glas, călărețul necunoscut se uită peste umeri și, fără absolut nici o ezitare, își aruncă picioarele peste grumazul calului și făcu un salt, aterizând în praf și paie.

Pia se întinse să vadă mai bine, cu inima cât un purice. Preț de o clipă îngrozitoare, avu sentimentul că *ea* provocase asta. Își dorise ca Vincenzo să fie ucis, dar nu așa își imaginase că se va întâmpla. Din locul în care stătea, părea că Vincenzo se înnegrise ca noaptea pe o parte a corpului, deși praful de pe pistă era alb.

¹ Marea curte a Palazzo Comunale (Palazzo Pubblico) din care își fac intrarea cei zece cai care participă la Palio. (n.tr.)

Pulsul care îi bătea nebunește îi spuse imediat că acea pată întunecată era, de fapt, sânge. Pe fundalul țipetelor mulțimii, călărețul necunoscut evită copitele ce treceau în goană pe lângă el și se grăbi să-l ajute pe cel doborât la pământ. Capul lui Vincenzo era într-o poziție împotriva naturii, iar salvatorul lui, stropit cu sânge, se chinuia cu disperare să ajungă la artera ruptă. Localiză sursa groazniciei arteziene și-și presă cu fermitate palmele pe gâtul rănit al lui Vincenzo. Amândoi erau murdari de sânge și praf, iar pata se întinsese între ei ca o umbră ce îi lega. Pia privi cu disperare cum murgul lui Vincenzo, Berio, trecu pe lângă *bandierino* alb și negru care marca linia de sosire, cabrându-se de bucurie că a învins, de parcă ar fi știut că un cal poate câștiga cursa Palio și fără călăreț. A fost a doua oară în această zi când mulțimea amuți. Un grup de oameni ce purtau culorile Vulturilor se strânsese deja în jurul călărețului căzut – se zărea și capul alb al lui Faustino printre ei – și, în scurt timp, i se alăturară și arbitrii și maeștrii de ceremonie, un spițer și un doctor. La un moment dat, călărețul necunoscut se ridică și clătină din cap.

Pia se ridică în picioare și vru să se alătore grupului sinistru. În drum spre pistă trecu pe lângă noile ei rude. Simțind, oarecum confuză, că e de datoria ei să fie alături de logodnicul ei mort, își croi drum prin mulțime. De cum puse piciorul pe pământ fu înghiontită și împinsă. Mintea i se încetoșă și se blocă, iar membrele de-abia i se târără peste dunele de nisip.

Își petrecuse nouăsprezece ani într-o seră, o orhidee rară, neatinsă de mâna omului. Fusesse educată, crescută și îngrijită ca o viitoare soție de soi, iar acum, pereții de sticlă ai serei fuseseră spărți de logodnicul ei, iar ea se trezise expusă naturii sălbatice. Astăzi trăia în lumea fizică, o lume a brutalității. O lume în care cu o zi înainte hărăzitul ei o bruscase și o molestase, o zi în care niște străini o dărau la pământ. În momentul acela nu mai știa care ofensă adusă corpului ei era mai rea.

Un individ din mulțime – grăjdarul tatălui ei – o recunoscuse, iar marea roșie se deschise în fața ei. Se îndreptă de spate și-și adună bruma de demnitate pe care o mai avea, simțindu-se ca o impositoare în timp ce oamenii se dădeau din calea ei pentru că o recunoșteau ca fiind logodnica celui căzut și îi anticipau și respectau o durere pe care ea nu o simțea. Îl văzu pe Salvatore, tatăl ei, stând

la marginea grupului adunat în jurul trupului inert. Nu dădu nici un semn că ar vrea să vină la ea, ci discuta aprins cu fratele lui Vincenzo, o creatură palidă și ciudată – parcă Nello? Trecu pe lângă ei ca într-un vis parcă și ajunse chiar în mijlocul grupului restrâns, unde i-a fost dat să vadă pentru prima dată un cadavru.

Pia își coborî privirea spre trupul lui Vincenzo. Văzu carnea sfâșiată de la gât prin care îi ieșise un os de la coloană, văzu sângele înnegrit în praf și gura cu spume, întredeschisă ca o invitație pentru muște. Cu doar o zi în urmă, gura aceea îi șoptise amenințări la ureche, amenințări pe care intenționa să le pună în aplicare. Apoi, în seara precedentă, se ținuse de cuvânt și-și dusesese amenințarea la bun sfârșit. Gura aceea se lipise de gura ei, gura aceea care îi impregnase miasmă de vin în păr și pe ceafă când încercase să se vâre în ea. Gâfâise întruna, până când icnetele lui fierbinți se distilaseră în saliva acră care îi zburase ei în păr. Oare era adevărat, era acesta minunatul și teribilul adevăr că gura aceea nu va mai respira vreodată? I se părea imposibil. Fruntea i se acoperi de o nădușeală rece și stomacul i se strânse. Simți că o ia cu leșin și se întinse spre prima formă solidă de care să se poată sprijini. Era calul Berio. Victorios și ucigaș. Cel mai iute din Toscana, calul care îl făcuse pe Vincenzo să exulte de bucurie când îl mânase prin mulțime. Își îngropă mâinile în coama neagră a lui Berio și-și sprijini fruntea rece și umedă de blana catifelată de pe grumazul lui. Calul rămase pe loc, năucit și nesigur pe el; parcă s-ar fi mirat că nimeni nu-l acoperea cu ghirlande de flori și nu-l răsfăța cu recompense dulci. În mod straniu, părea părăsit și-și scutura întruna capul ca și cum l-ar fi deranjat o muscă, cu privirea spre trupul inert al lui Vincenzo. Pia simți că o podidesc lacrimile.

– Nu te supăra, nu te supăra. N-a fost vina ta, a fost vina mea, îi șopti ea. Eu mi-am dorit asta.

Alinat parcă, marele murg rămase lipit de umărul ei, nechezând și jucându-se cu lobul urechii ei. Pia, copleșită de sentimentul de vinovăție, își simți cocul masiv în care îi fusese prins părul desfăcându-i-se într-o cascadă de agrafe din pricina calului; părul ei brunet se amestecă, se încâlcă și deveni una cu părul calului. Pălăria ei elegantă negru cu roșu îi alunecase de pe cap și ajunsese sub copitele impresionante ale lui Berio.

Prin coama aceea neagră îl văzu pe Vulturul Faustino clătinându-se pe picioare sub greutatea fiului său, pe care-l ținea în brațe. Îl văzu pe călărețul necunoscut punându-și o secundă mâna pe umărul căpitanului, după care Faustino se întoarse să plece cu povara sa îngrozitoare, urmat de contrada lui. Vulturii se încolonară în liniște în piață, uitând cu desăvârșire de flamura lor. Nu îi mai aștepta triumfătorul *Te Deum* în biserică, și nici o nuntă; trebuiau să se ocupe de un mort în giulgiu, de jeli și de înmormântare. Pia simți cum Berio este luat de lângă ea de un rîndaș, părul fiindu-i descălcit din coama lungă a armăsarului de mâinile acestuia. Se simțea de parcă oricine ar fi putut să o atingă acum.

În timp ce procesiunea dezolantă se îndepărta, Pia simți că i se ia o greutate mare de pe suflet. Scoase afară din ea toată miasma morții și a zilei; își simți plămânii invadați de o ușurare dulce și pură. Desprinsă cu forța de contractul în care fusese angajată, nu știa ce trebuia să facă. Educația ei atentă, lecțiile acelea de etichetă pe care le luase toată viața nu o pregătiseră pentru așa ceva. Apoi își dădu seama. Trebuia să se ducă acasă. Se întoarse să plece la familia ei, la Civetta, la căminul ei, dar silueta butucănoasă a tatălui ei îi blocă drumul. Se întinse spre Salvatore, simțind că acum, când putea accepta să fie atinsă, era unul dintre acele rare momente potrivite pentru o îmbrățișare.

Tatăl ei însă o luă de umeri și o roti cu hotărâre pe călcăie ca să îi sufle cu sălbăticie în ceafă, exact așa cum făcuse și Vincenzo:

– Vulturii mai au un moștenitor, şuieră el. Mai au un fiu, așa că să-ți joci bine cartea.

O propulsă cu un brânci în direcția cortegiului Vulturilor. Tendoanele o trădară în acel moment și o lăsară genunchii, dar fu prinsă la timp de doi bărbați purtând culorile Vulturilor. Pe unul din ei îl cunoștea, era fratele lui Vincenzo, Nello; celălalt era un văr de-al lor. Cei doi o apucară de brațe, mai mult mimând că o sprijină, și o forțară să meargă, deși picioarele ei se poticniră, pantofii ei eleganți târându-se și târșându-se prin praf. Era prizoniera lor.

Pia se împotrivi. Se auzi spunându-și în mod repetat: „nu, nu, nu”. Mulțimea, martoră la această scenă, începuse să fiarbă și să clocotească ca un cazan care bolborosea de întrebări și răspunsuri, dar toate contradadele, măcar de data asta, purtau același

respect față de durerea la care asistau. Sărmanei femei îi era greu să accepte că logodnicul ei murise. Mai avea puțin și leșina, și de-abia îngăima cuvintele de atâta suferință. Vulturii urmau să aibă grijă de ea.

Pia făcu un gest disperat și-și răsuci capul ca să se uite după călărețul necunoscut, dar acesta nu o remarcă. Plin de sânge, de parcă pata întunecată ar fi fost o umbră cusută de el, își ștergea palmele și chipul cu eșarfa. Sângele coagulat nu se vedea pe baticul lui stacojiu. Nimic altceva însă nu mai era la fel.

În timp ce Pia era purtată pe sub poarta Bocca del Casato, cea prin care călărețul intrase în arenă, simți că e trasă de mânecă. Sperând că va fi salvată, își coborî privirea și îl văzu pe micuțul cărauș de apă de la Zebra. Avea ceva în mână și încerca să o ajungă din urmă. Un săculeț cu emblema aurită a familiei de Medici, conținând câteva monede drept pomană din partea ducesei.

Cei doi înhățară pungața fără nici un cuvânt de mulțumire, iar Pia mai privi o ultimă oară în urmă, pe deasupra capetelor din mulțime, spre balconul palatului. Poate doar își imaginase, dar avu impresia că ducesa îi făcuse semn cu mâna – un gest de salut, simpatie sau ce? – înainte ca umbra arhitravei să o înghită.

Mult deasupra pieței, ducesa Violante Beatrice de Medici se uită după fata pierdută în învălmășeală până când dispăru din raza ei vizuală. Se ridică în cele din urmă în picioare. Simbolul Palio, flamura alb-neagră, alunecă nevăzută din mâna ei peste balustradă, pluti grațios prin aer și căzu în țărâna înroșită de sânge.

Capitolul 2

Țestoasa

Ducesa Violante Beatrice de Medici se născuse în Bavaria, casa basmelor moderne. Prima poveste nu o auzise în brațele mamei ei, ci în sala de studiu, sub forma unui exercițiu de vocabular. La scurt timp după ce contractul de căsătorie al lui Violante fusese pus la punct cu familia de Medici pe când ea avea doar doisprezece ani, mama

ei decisese că ar fi cazul să învețe limba viitoareii sale case. Violante învățase docilă basmul popular italianesc numit La lepre e la tartaruga¹:

Într-o bună zi, un iepure de câmp văzu o țestoasă care se plimba alene și începu să râdă de ea și să o ia peste picior. Iepurele o provocă pe țestoasă să se întrecă, iar țestoasa fu de acord. Stabiliră traseul și porniră în cursă. Iepurele tâșni ca fulgerul și alergă iute o bună bucată de vreme. Apoi, văzând că se depărtase suficient de țestoasă, își spuse că mai bine s-ar așeza să se odihnească puțin sub un copac, înainte de a continua cursa. Se instală sub copac și în scurt timp ațipi. Țestoasa trudi din greu să-l depășească și câștigă cursa.

Aceasta a fost povestea transmisă de mama lui Violante prin gura altcuiva.

Violante Beatrice de Bavaria, văduva lui Ferdinando de Medici, prințesă de Toscana și guvernatoare a Sienei, deschise larg fereastra de la camera ei. Locuia de zece ani în oraș și tot nu i se părea că acea încăpere îi aparținea, la fel cum nici palatul nu simțea că ar fi al ei. Mai mult, palatul ducal în care stătea acum, acea locuință măreață, destinată propriului ei uz, era cunoscut de absolut toți sienezii ca Palazzo Pubblico. Clădirea străveche nu făcea decât să-i reamintească lui Violante cât de tânăr era ducatul familiei de Medici; că Siena își alesese singură conducătorii secole la rând înaintea ei și că avea să se descurce secole la rând și după ea. În mod oficial, ea era cea conducea orașul – era guvernatoare, ducesă, regentă. Domnia ei nu reprezenta însă decât o fațadă. Nimeni nu știa că, deși avea cincizeci de ani, rămăsese aceeași fețiță speriată de la curtea tatălui ei, care se înfiora în sinea ei de fiecare dată când mama o ruga stăruitor să cânte la țiteră pentru invitați. Nimeni nu bănuia că fiica lui Ferdinand Maria, elector de Bavaria, și a Adelaidei, prințesă de Savoia, era timidă în societate, că iubea mai mult muzica decât conversația și că se chinuia neșpus să-și depășească oroarea de a vorbi în public. Nimeni nu înțelesese că îl iubise neîncetat pe Ferdinando de Medici, deși până în clipa morții, el nu îi împărtășise niciodată dragostea. Și nimeni nu i-ar fi ghicit suferința cea mai profundă: faptul că își jelea

¹ Iepurele și țestoasa, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

în fiecare zi gemenii născuți morți, că aprinsese o lumânare pentru cea de-a nouăsprezece vară în care ar fi trebuit să le sărbătorească ziua de naștere și că ar fi putut spune cu exactitate oricui o întreba câți ani, luni, zile și ore ar fi avut aceștia, dacă ar fi trăit.

Iar din cauza incapacității ei de a oferi un moștenitor pentru marele duce al Toscanei, tânărul și suferindul ducut urma să se stingă precum un copil bolnăvicios. Era o aberație, o copie palidă a ceea ce ar fi trebuit să fie. Vechiul oraș îi aștepta plecarea.

Violante nu era genul de femeie care să creadă în plâsmuiri sau superstiții, dar nu putea să nu-și aducă aminte de audiența pe care i-o acordase cu o seară în urmă președintelui consiliului, Francesco Maria Conti. Trufașul om de stat, a cărui suficiență își avea originea în faptul că era nici mai mult, nici mai puțin decât vărul papei, venise în sala ei de primire cu niște vești tulburătoare. Înveșmântat cu haina lui neagră cu care se îmbrăca de obicei și fremătându-și degetele pe măciulia de argint a bastonului, nu avusese curajul să o privească în ochi când îi spusese că doi bărbați din contrada Porcului Spinos găsiseră un măgar mort peste poarta Camollia. Ea nu înțelesese mesajul din spatele cuvintelor lui până când acesta nu-i spusese, apelând la nuanțele lui uzuale de dispreț mascat de curtoazie, că atunci când florentinii asediaseră Siena, în secolul al treisprezecelea, aruncau măgari morți peste zidurile cetății pentru a atrage molime și boli asupra orașului. Pe șleau, îi zisese Conti, măgarul era un semn că Siena avea să pice. Pe Violante o cuprinsese o stare de neliniște la gândul că moartea lui Vincenzo Caprimulgo reprezenta începutul unei noi etape, poate chiar a sfârșitului.

De la fereastra deschisă, Violante îi văzu pe servitorii comunei¹ risipindu-se din *piazza* și frecând bine pata stacojie de sânge din curba San Martino. Își mută cu hotărâre privirea de acolo și se concentrează asupra lucrurilor care nu se schimbaseră. Sturzii cântau, aerul serii era proaspăt și răcoros, iar soarele apusese peste piață. Admiră vechile palate aurite care păzeau cu strășnicie imaginile unor vremuri apuse și cele nouă diviziuni ale pieței mari, ce se desprindeau de la arteziană în formă de scoică. Își aduse

¹ Unitate administrativă în Italia, cu trei organe de conducere: un primar, un corp legislativ și un corp executiv (n.tr.)

aminte că văzuse o pictură într-unul dintre palatele de vară ale lui Cosimo de Medici, o pictură ce reprezenta o femeie extrem de frumoasă, cu un păr roșu revărsat pe umeri, care se ridica goală dintr-o cochilie uriașă ce plutea pe o mare albastră, purtată fiind pe un val azuriu de vânturi blânde personificate¹.

Astăzi, participând la un Palio care se încheiase atât de tragic, observase o femeie în tribuna familiei Vulturilor: tânără și frumoasă, cu părul brunet prins în creștetul capului, cu o rochie roșu cu alb strânsă subtil pe o talie de viespe, cu obraji de porțelan colorați discret în dreptul pomeților. Se ridicase deasupra mării de flamuri și drapele, la fel de calmă și de senină precum însăși zeița. Prima reacție a lui Violante în fața unei făpturi atât de tinere și de frumoase, o Venus ivită din scoică, a fost să simtă o invidie acută. Apoi însă, Violante o văzuse sprijinindu-se de calul bărbatului ucis și realizase că frumusețea aceea fusese logodnica acestuia, și după ce se mai interesase, aflase că astăzi urmau să se și căsătorească. Inima i se strânsese de durere pentru biata fată și simțise gheara vinovăției pentru invidia ei. Îi trimisese săculețul cu pomana pentru a-și mai domoli conștiința. Violante știa ce-i aceea deșertăciune, agonia pierderii cuiva iubit, pentru că trecuse și ea prin așa ceva. „Ferdinando...” Nu voise să se gândească la el în seara aceasta.

Violante se retrase din cadrul ferestrei în încăperea palatului, retrăgându-se și ascunzându-se în cochilia ei rece. Închise fereastră și își alungă gândurile de la sângele de afară. Nu voia să știe detalii. Emoțiile îi fuseseră copleșite de amintirea soțului mort și nu mai avea puterea de a simți compasiune și pentru altcineva. Traversă camera spre oglinda ei pariziană, înaltă cât tot peretele; nici măcar reflecția ei ștearsă, atât de blândă cu numeroasele ei defecte, nu o alină în vreun fel. Văzu o femeie între două vârste, nici pe departe drăguță, deși purta cea mai iscusit confecționată perucă pudrată, adusă de la Montmartre, și o rochie din mătase de culoarea lavandei, lucrată de țesătorii hughenoti din zona Spitalfields. Își plimbă degetele peste poalele fustei și văzu în lumina soarelui că petele de bătrânețe i se vedeau pe sub crema groasă pe care și-o aplicase cu nici o oră în urmă. Urâciunea mâinilor comparată

¹ Aluzie la tabloul *Nașterea lui Venus*, pictat de Sandro Botticelli în 1486 (n.tr.)

cu frumusețea mătăsii violete o deprimă și mai tare. Purta mov sau orice nuanță apropiată în fiecare zi a vieții ei, și asta doar datorită unei remarci întâmplătoare pe care o făcuse soțul ei decedat. Ferdinando îi spusese odinioară, pe vremea când încă mai făcea efortul de a fi blând cu ea, că o prindea bine; poate pentru că *viola*, violet, avea o legătură strânsă cu numele de Violante. Fusesse doar o vorbă aruncată în vânt, un joc de cuvinte, o înșiruire necugetată care mai degrabă servise la scoaterea în evidență a cunoștințelor lui lingvistice decât a vreunui compliment la adresa frumuseții ei. Fusesse însă una dintre puținele clipe în care acordase persoanei sau numelui ei o brumă de atenție. Se agățase de ea pe tot parcursul anilor de respingere, de izolare, de cruzime spontană sau premeditată, manifestate față de ea în prezența ibovnicilor lui. Rămăsese credincioasă sentimentului pe care îl avusese în momentul comentariului lui neînsemnat și purtase cu încăpățănare violet, mov, nuanțe de levănțică sau porfir în fiecare zi, cu speranța deșartă că poate, într-o bună zi, o va remarca din nou.

Se cramponase de ea, în ciuda faptului că gluma lui Ferdinando putea la fel de bine să fie o aluzie la alt cuvânt: *violare* – a încălca, a nesocoti, și chiar a viola; termeni ce descriau în parte și cât se poate de fidel tratamentul la care îi era supus sufletul, mariajul și unica dată când făcuseră sex. Iar acum el era mort, ea era liberă și continua să se îmbrace în violet.

Se întoarse cu spatele la oglindă, simțindu-se dintr-odată îngrozitor de obosită. „Ferdinando.” Imediat ce începea să se gândească la el, nu se mai putea opri. Nu mai chemă nici o servitoare, ci se întinse pe cuvertură așa cum era îmbrăcată, în caraghioasa ei rochie violet, și dădu frâu liber lacrimilor. „Ferdinando.” Amintirea lui o năpădi de-a binelea. Se scufundă cu totul în starea aceasta melancolică și nu-i mai păsa de nimic. Izbucni în plâns și, într-un final, adormi.

Se lăsase bine seara când Pia a fost condusă înapoi la reședința Vulturilor. Cele două rude ale familiei Aquila o ținuseră de brațe până când o învinețiseră. Strânsoarea lor era o insultă, dar începuse să se obișnuiască cu această lume nouă, tactilă și brutală. Își detașă mintea de trup și începu să gândească. Mergea alături

de ei. Acum nu se mai împotriva. Știa că nu putea scăpa decât pe furiș.

Oare de ce tatăl ei, după ani de speranță, și așteptare, și negociere cu cele mai bune familii din contrada Civetta, voia dintr-odată să o alieze cu tot dinadinsul cu Vulturii? Nu avea nici cea mai mică noimă, era ceva împotriva sutelor de ani de tradiție în care contrada însemnase totul: identitate, familie, așezare. Oare era posibil, înainte ca trupul neînsuflețit al lui Vincenzo să se năcească de-a binelea, ca tatăl ei să negocieze un mariaj cu fratele răposatului? Trase cu ochiul spre bărbatul care o ținea de brațul stâng. Nu-și amintea să-l mai fi văzut înainte, iar înfățișarea lui sugera că obișnuia să se ferească de ochii lumii. Era un individ ciudat și straniu, cu trăsături copiate șters după cele ale lui Vincenzo, dar cu o altă nuanță a tenului. Păr alb, la fel ca al tatălui lui, palid la față, iar sub niște gene rărite, ochi injectați.

Se făcuse din ce în ce mai beznă, iar Pia pășea pe străzi pe care nu le recunoștea, însă modelul suporturilor de torțe care abia mai pâlpâiau și drapelele negre cu auriu ce fluturau îi dădură de înțeles că se afla pe teritoriul Vulturilor. De undeva din întuneric se materializă un palat, iar cei doi o luară aproape pe sus ca să o treacă pragul. O abandonară în holul cu lespezi de piatră și plecară în urma unui grup de bărbați de-ai casei. O servitoare vânjoasă care avea agățat la brâu un inel de fier plin de chei zornăitoare se apropie de ea. I se adresă într-un dialect sienez atât de pronunțat, încât Pia nu pricepu mai nimic, dar o înțelese când îi făcu semn spre scară. Trebuia să o urmeze.

Abia realizând ce face, Pia se răsuci pe călcăie și dădu să iasă pe ușa pe care tocmai intrase. Altă dată își părăsise la fel de intempestiv propria casă, pentru a căuta un refugiu din calea logodnicului ei. Acum ar fi dat orice să fi fost înapoi acolo, departe de acest *palazzo* sumbru, departe de străzile acestea necunoscute, să fie acasă. Două sulite se încrucișară cu un clinchet metalic la un centimetru de nasul ei. Se întoarse și o văzu pe servitoarea robustă zâmbind. Aceasta își flutură un deget cărnos prin fața Piei, la fel de aproape ca sulitele, ba chiar la fel de amenințător. Cu celălalt deget arătător își zornăi inelul cu chei.

- Haide, *amore*. Nu fi speriată. Sus te-așteaptă niște rochițe tare drăguțe.

Bunătatea ei avea ceva vulgar, iar felul în care agita cheile era obscen. Ispita necuratului: „Hai copilă, vino cu mine. Vreau să-ți arăt câteva rochițe simpatice, dacă ești atât de bună să vii cu mine la etaj“. Pia nu avea de ales.

Scara era întunecată, întortocheată și alunecoasă. La capătul ei se afla o cameră cu tavan înalt și formă ciudată, cu ferestre ca de paraclis, ale căror rame erau încă încinse de reflexele rubinii ale soarelui deja apus. O singură lampă cu ulei era aprinsă, dar ardea cu o flacără plâpândă, în slava amurgului. Un pat și un covor, un urciur și un lighean. Pia înghiți în sec.

Servitoarea plescăi din buze și afișă un zâmbet crispat.

– Hai acum, *amore*. Lasă smiorcăiala. Stăpânul a zis să fii toată un zâmbet *domani*¹. Să te uiți în garderobă; ai acolo rochiile și tot felul de lucruri.

Pia deschise ușa garderobei uriașe din colțul unei camere. Precum o briză neașteptată și răcoroasă, gestul îi aduse aminte de casă. Mama ei, moartă în clipa venirii pe lume a Piei, prinsese viață în mintea fiicei ei doar prin rochiile pe care le lăsase în urmă. Tatăl Piei – fie dintr-un impuls rar de emoție pură, provocată de durere, fie pentru că pur și simplu uitase – nu le aruncase niciodată. Toată copilăria, apoi toată adolescența, Pia intrase în fiecare zi în garderoba mamei ei, se plimbase printre rochiile – catifele, barheturi, țesături grele din mătase cu fir de aur – și îi vorbise, îi cântase, se jucase cu ea, se ascunsese printre poalele fustelor ei. Pia încercase să și-o închipuie pe femeia pe care nu o cunoscuse niciodată, femeia care i-ar fi putut schimba viața. Materiale cât se poate de prietenoase: un roșu-purpuriu ca vinul de Burgundia pentru zilele de sărbătoare, un galben-gălbenuș de ou, un verde-frunză de măsline. Avusese și o tunică: o rochie suplă din piele cafenie pentru călărit.

Aici, în noua ei garderobă, erau două rochiile agățate pe umeras – una neagră, cealaltă albă, amândouă magnifice, țepene de atâtea bijuterii și broderii –, și cele mai luxoase articole pe care le văzuse în casa asta mohorâtă, prima manifestare a bogăției incommensurabile a Vulturilor.

¹ „Măine“, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

—Pentru mâine, negru, zise servitoarea, iar pentru poimâine, alb. Se zori apoi spre ușă, iar în drum, lovi lampa cu ulei cu șoldurile ei mărinimoase. Flacăra șuieră și se stinse într-o clipă. Servitoarea zâmbi în continuare. Acum odihnește-te. *Domani* ai multe de făcut.

Ușa se închise, și o secundă mai târziu se auzi și sunetul inconfundabil al cheii care se rotea în broască. Pentru Pia, care crescuse cu o frică morbidă de a nu fi întemnițată, era un zgomot îngrozitor. Poate din cauza faimoasei ei rude de odinioară, pe nume tot Pia de Tolomei, o femeie care fusese immortalizată în Purgatoriul lui Dante și care își petrecuse ultimele zile închisă într-un turn. Poate din cauză că Pia crescuse într-un oraș înconjurat de ziduri, pe care nu îl părăsise niciodată, nici măcar ca să vadă marea. Indiferent de motiv, își încleștă pumnii pentru a-și stăpâni valul de teamă ce o cuprinsese și-și vârî unul în gură, pentru a-și înăbuși un țipăt.

Luptându-se să-și mențină calmul, Pia privi prin geamul noii ei camere cum lumina zilei își dădea ultima suflare. Singură, cu excepția celor două rochii ce atârnavă în dulap și ale căror mătăsuri foșneau amenințător de fiecare dată când o boare de vânt le mișca umerășele. „Pentru mâine, negru, pentru poimâine, alb.“

Capitolul 3

Vulturul

Călărețul din Siena își mână din nou armăsarul sub pavilionul vulturului.

Șapte ani avea și deja era obsedat de cai. Îi plăcea să călărească în zori, să-și petreacă toată ziua pe dealurile Toscanei și să se întoarcă pe înserat în contrada Turnului, la cină, mângâiat de soare, abia ținându-se în șa și acoperit de praf alb de tuf, mai ceva ca o fantomă.

Într-una dintre dimineți văzuse ceva incredibil pe dealuri. Chiar când soarele se înălța pe cer, un vultur se profilase pe cer și coborâse în picaj, repezindu-se asupra unui miel care păștea liniștit alături

de turmă și ridicându-l în ghearele lui mari. Fălfaise cu atâta forță din aripi, încât îi ciufulise călărețului părul, după care pasărea se ridicase deasupra dealurilor, dispărând după turnurile roz și aurii ale orașului cu prada ce behăia speriată, precum într-una dintre ilustrațiile Bibliei. Băiatul rămase cu ochii bulbucăți și cu gura căscată de uimire, când auzi încă o fălfaire de aripi venind dintr-un chiparos. Din copac țâșni o păsărică, care probabil asistase și ea la capturarea mielului, și zbură până pe spinarea celui mai mare berbec. Acolo începu să se agite în toate direcțiile și să dea iute din aripi, doar-doar s-o putea ridica și ea cu berbecul în aer. În scurt timp, ghearele i se încurcă în lâna lui și acolo rămase.

Râzând de scena aceasta, care trecuse în doar câteva clipe de la dramă la comedie, micuțul călăreț descălecă și alergă spre berbec. Ajunse la el în același timp cu ciobanul, care își scoase cuțitul și eliberă pasărea din blana unsuroasă. Văzând că băiatul nu se lăsa dus, ciobanul se întinse și creastă vârful penelor celor mai mari de pe aripi. Îi dădu pasărea micuțului călăreț, presupunând, pe bună dreptate, că băiatul nu se sperie de sângele negru.

– Ți-o dau ție, zise ciobanul cu un accent puternic de Siena. Ia-o la tine să-ți țină companie.

Băiatul și pasărea se priviră, ochii băiatului sclipind de încântare, în timp ce ochii ca niște bumbi ai păsării îl priveau cu o expresie nătângă și suverană, în același timp. Băiatul mângâie căpșorul negru-albăstrui cu degetele cu unghii roase.

– Ce fel de pasăre e? strigă el după ciobanul care o pornise deja spre deal la turma lui, scuturând amărât din cap că își pierduse un miel.

Individul se întoarse când auzi întrebarea și schiță un zâmbet.

– După cunoștințele mele e o stâncuță, îi răspunse el. Dar i-ar plăcea să o consideri vultur.

Călărețul din contrada Turnului fusese atât de mișcat de evenimentele petrecute la Palio, încât se duse să se culce în grajdul tatălui lui cu Taccola, armăsarul pe care călărise în acea zi. N-ar fi putut explica nimănui, nici măcar lui, de ce i se părea mai confortabil grajdul decât casa, mai ales că s-ar fi simțit mai bine în propriul pat, deoarece în paiele calde de aici visă doar copite gonind, iar așternutul pârjolit de soare, care îi gâdila nasul, nu făcea decât să-i aducă aminte de cursă și de sângele vărsat în țărână. Căldura

dulceagă a crupei catifelate a calului îi readuse în memorie evenimentele unei zile pe care, altfel, ar fi preferat să o dea uitării. Nu fusese pentru prima dată când îi murea un om în brațe. Spese însă că aici, revenit acasă după o absență de câțiva ani, va fi scutit de asemenea priveriști și mirosuri.

Cineva îl scutură să-l trezească, iar tânărul se simți ușurat când recunoscuse chipul din fața lui. Era Zebra, îmbrăcat în hainele lui obișnuite, cu alb și negru. Băiatul era bine cunoscut ca intermediar, transmițând mesaje contra unei sume de bani, depășind, fără nici o limită, granițele contradelor într-o manieră unică. Comisionul acesta, dus la îndeplinire atât de devreme, valora probabil destul de mult; de-abia se crăpase de ziuă. Călărețul se ridică în capul oaselor și-și suflă paiele de pe buze în timp ce-și masa ceafa.

– Zebra! Ce-i?

Zebra vorbi în ritmul sacadat al tropotului de copite:

– Vulturul. Vrea să te duci la el. La el acasă, adică. Înainte să se lumineze.

– Eu? De ce?

Zebra scutură din umeri. Nu cerea niciodată detalii; recompensa îi era suficientă.

Călărețul știa bine cine e Vulturul. Faustino Caprimulgo, singur printre toți căpitani, nu doar că își reprezenta contrada, dar într-o oarecare măsură *devenise* emblema ei. Poate din pricină că semăna cu un uliu; poate din cauza cruzimii cu care își elimina adversarii. Poate pentru că putea vedea tot ce se întâmpla în orașul acesta de la înălțimea cuibului său, situat în turnurile *palazzo*-ului său.

Călărețul căzu pe gânduri, deși capul îi era umplut parcă cu paie, în timp ce firicele aurii de praf pluteau în fața ochilor lui odată cu primele raze ale dimineții. Refuzarea unei asemenea invitații, chiar dacă venea din partea unei contrade rivale, ar fi fost considerată o insultă directă. Pe de altă parte, să se ducă acum în casa unui om al cărui fiu murise în brațele lui i se părea cea mai mare aberație din lume. Dacă Faustino voia să-l pedepsească pe el pentru moartea lui Vincenzo? Dacă îl socotea într-o oarecare măsură vinovat? Oare credea *capitano*, după cum credea, de altminteri,

însuși călărețul (acum își dădea seama de ce avusese asemenea vise teribile), că l-ar fi putut salva cumva pe Vincenzo?

Călărețul își studie mesagerul. Zebra n-avusese mai mult de șapte ani când călărețul plecase în urmă cu doi ani de acasă, ceea ce însemna că acum n-avea mai mult de nouă ani. I se părea că băiatul apucase foarte puțin să doarmă. Noaptea de după cursa tragică de cai fusese cea mai ocupată noapte a lui: misive între *fantini* și *capitani*, plăți efectuate între syndicate, până și mesaje între iubii din contrade diferite. Zebra nu mai putea de somn, ochii lui mărgelați aproape închizându-se. Călărețul se dădu jos din culcuș și îl împinse ușor pe băiat în scobitura caldă pe care o făcuse în paie. Zebra de-abia mai avu putere să muște moneda pe care călărețul i-o dădu, că și adormi, ghemuit ca un nou-născut. Călărețul îi scoase moneda din gură și i-o așeză în palma caldă, după care se aventură în semiîntunericul de afară.

Dacă și-ar fi continuat cursa până la linia de finiș ar fi câștigat, iar contrada Torre ar fi fost în culmea fericirii și ar fi sărbătorit încă și la ora asta, dar nu se temea de nici un fel de repercusiune, deși oamenii își pusese ră toate speranțele în culorile lui, iar el îi lăsase pe toți baltă, ca să încerce să salveze o viață de om. De fapt, călărețul nu-și amintea să se fi temut vreodată. Cele mai vechi amintiri din viața petrecută alături de tatăl lui erau legate de felul în care acesta îl așeza în spinarea calului, chiar de pe vremea când era doar un copil: niște animale masive cu spinări late, de unde cădea cu o regularitate uimitoare. Plânse de fiecare dată, dar nu se temuse să se cațare înapoi atunci când un armăsar trebuia să fie potcovit. Nu avusese o mamă care să-l ridice de pe jos, care să-l acopere cu săruturi, așa că se călise sub supravegherea atentă a tatălui. Mama lui nu fusese niciodată o prezență în căsuța lor, era moartă sau îi părăsise pe când el era prea mic pentru a-și putea aminti, iar tatăl nu vorbise niciodată despre ea.

Tatăl călărețului, Domenico, era un om care iubise caii mai mult decât iubise oamenii. Fusese mai mult decât un fierar. Nu se ocupase doar cu potcovirea cailor, ci se îngrijise și de picioarele și tălpile lor, plimbându-și mâinile și ochii pricepuți peste membrele lor puternice aproape cu aceeași afecțiune cu care își atinge sau privea fiul. Se adresa cu blândețe animalelor, și până și cel mai neîmblânzit armăsar stătea cuminte sub potopul de cuvinte

blânde și de mângâieri atente. Era bine-cunoscut ca fiind omul care trebuia vizitat pentru orice afecțiune cabalină, de la probleme cu picioarele, la chișiță.

Mândria pentru munca pe care o depunea ajungea la apogeu în fiecare an cu prilejul curselor Palio din iulie și august. Mai precis, comportamentul i se schimba în funcție de anotimp: vara, în preajma curselor, era fericit, comunicativ, volubil și debordant. Iarna era retras și morocănos, avea o fire capricioasă, iar moralul îi era la pământ la gândul că trebuia să aștepte o grămadă până când anul ajungea la zenit. Ziua de după cel de-al doilea Palio, Palio dell'Assunta din șaisprezece august, era cea mai grea pentru el, chiar dacă Turnul ieșea câștigător.

Domenico își iubea munca, se fălea cu potcoavele făcute de el, iar când se lămurise că fiul său era un călăreț înzestrat, începuse să se mândrească și cu tânărul lui călăreț. Cu toate astea, cel mai mare prilej de laudă pentru el era că odată potcovise calul marelui duce Cosimo al III-lea de Medici. Spunea la nesfârșit povestea acelei zile fabuloase în care fusese chemat la Florența să se îngrijească de armăsarul ducelui. Povestea aceasta își atingea apogeul când însăși nora vârstnicului duce, Violante Beatrice de Bavaria, intrase triumfătoare în Siena în calitate de nouă guvernatoare a cetății, în urmă cu zece ani. Mai apoi, pe măsură ce strălucirea ducesei pălise încetul cu încetul, iar vechile ritmuri ale orașului se reinstalaseră, povestea își pierduse oarecum din valoare și era arareori spusă. Doar cei apropiați mai erau trași deoparte ca să li se povestească despre acel episod din anul 1703, când fierarul contradei Turnului, convocat special la Florența, fusese ales să potcovească armăsarul marelui duce.

Călărețul trecu tiptil prin dreptul ușii tatălui său, știind că, deși următorul Palio era la doar o lună și ceva distanță, bătrânul zăcea în pat toată ziua, ascuns sub o pătură de depresie. Călărețul nu se temu că, lăsându-și casa în urmă, nu avea să-și mai vadă tatăl vreodată; nu-și luă adio de la iubitele lui străzi și nici nu-și făcu o cruce mai apăsată când trecu pe lângă biserica din contrada lui. Marea Piazza del Campo, abia trezită în lumina revărsată a zorilor, era goală, cu excepția străjerilor cu tricornurile lor și a angajaților consiliului comunal, care măturau traseul de praf. Deși își întoarse privirea de la pata de sânge încă vizibilă când ajunse

în colțul San Martino, nu simți vreo teamă în timp ce se apropia de locuința familiei Caprimulgo. Era mai degrabă curios.

Curiozitatea era cea care odinioară îl mânase să își caute un rost în afara zidurilor cetății și a ritmurilor lente ale vieții tatălui său. Tot curiozitatea îl făcuse să urmeze un detașament al cavaleriei pe lungul drum spre sud către Milazzo, îmboldit de o dorință impetuoasă de a-i goni pe spanioli din peninsula lor. Acolo se alăturase cavaleriei austriece și, fiind cel mai iute călăreț, fusese desemnat cu purtarea flamurii. În prima zi a celei de-a doua bătălii de la Milazzo, călărise primul dintre toți în vale, vrăjit complet de euforia ignoranței. Deasupra capului său flutura steagul Habsburgilor, iar mărețul vultur negru cusut părea că dă din aripi. Riccardo n-avusese habar de ce avea să urmeze. În ziua aceea nu fusese decât o stâncuță care se crezuse vultur.

Făcu un efort pentru a reveni în prezent. Astăzi era curios să afle de ce anume îl căuta căpitanul Vulturilor. Se treziseră și cele câteva sute de grauri, care acum cântau și se roteau pe cer la fel cum făcuseră în fiecare zi din ultimele milenii, recucerindu-și suveranitatea zgomotoasă a nu se știe câta oară. Călărețul însă nu percepu nici un mesaj prevestitor în felul în care aceștia zburau, nu văzu nici un sol al morții sau vreun semn malefic. După Milazzo, își jurase să nu se mai teamă niciodată.

Pașii lui Riccardo se iuțiră pe panta abruptă a pieței, apoi încetăriră din nou când urcară spre cartierul Vulturilor. Întotdeauna cetățenii Sienei urcau sau coborau un deal; cetatea era un labirint de case și *palazzi* cocoțate în unghiuri abrupte, într-un plan arhitectonic neschimbat de secole. Hărțile, îngălbenite pe margini pentru că erau vechi de secole, rămăseseră încă valabile. De fapt, pe măsură ce călărețul înainta pe străzile contradei Vulturilor, iar casele înalte și străvechi ofereau un obstacol în calea soarelui orbitor, era ca și cum s-ar fi întors în timp, într-o altă epocă. Nu era nimeni în jur care să rupă vraja zilelor de mult apuse; aleile erau tăcute. Deasupra lui atârna de la toate ferestrele drapelul Vulturilor, o pasăre neagră pe un fundal galben, cu ciocul în profil și cu ghearele scoase să ucidă, la fel ca stindardul pe care îl purtase și el odinioară. Fiecare steag atârna drept și nemișcat de suportul lui, întocmai ca trupul unui om spânzurat, nemișcat de vreo boare de vânt.

Când călărețul ajunsese la *palazzo*-ul fortificat al familiei Caprimulgo, clopotul capelei bătu ora șase. Porțile erau deschise, iar călărețul pătrunse prin ele. Nu îl somă nimeni să se oprească, așa că merse mai departe și intră în holul mare al casei, iar după ce sunetul clopotului păli, în jurul lui se lăsă precum un giulgiu o liniște grea, aproape palpabilă. În centrul salonului principal, chiar în mijlocul casei, văzu o cutie în care era întins un tânăr, și un bătrân care stătea aplecat peste ea. Părul bătrânului era alb. Călărețul se opri din mers și așteptă.

După câteva momente lungi, Faustino Caprimulgo își ridică capul o secundă.

– Cum te numești?

Vocea călărețului penetrează aerul precum sunetul clopotului.

– Riccardo. Riccardo Bruni.

– Ești fiul lui Domenico Bruni, potcovarul contradei Turnului?

– Da.

Riccardo era un bărbat neînfricat, dar asta nu însemna că era și nesimțitor. Auzise nenumărate povești, încă de pe vremea când era copil, despre crimele oribile ale acestui om. Astăzi însă Faustino era doar un tată care își plângea fiul, într-o teribilă distorsiune a naturii, care îl forțase pe cel bătrân să-l îngroape pe cel tânăr.

– Aproprie-te, Riccardo Bruni.

Călărețul făcu trei pași în față; acum îl putea vedea pe tânărul din cutie, sicriul odihnindu-se pe un pedestal care, dacă circumstanțele ar fi fost altele, ar fi fost folosit pentru un festin. Ochiul lui Vincenzo erau închiși, maxilarul fiindu-i legat cu un bandaj prins în creștet. Fusesse golit de sânge, gâtul îi fusese îndreptat, iar locul în care șira spinării îi ieșise prin gât fusese acoperit cu gulerul înalt al livreei galbene cu negru a Vulturilor. Chipul îi era neatins, nasul acvilin, întreg.

– Câți ani ai?

– Aproape douăzeci.

Faustino clătină o singură dată din capul lui argintiu.

– La fel ca... Chipul i se desfigură; nu putea rosti numele fiului lui.

Riccardo își mută privirea, neputând să suporte expresia jalnică a acestui om distrus. Faustino însă vorbe din nou:

- E un lucru groaznic ca un părinte să asiste la moartea copilului lui. Numele îmi moare odată cu el.

Riccardo se încrunță puțin, deoarece auzise că exista un fiu mai tânăr care să ducă numele de Aquila mai departe - un tip bolnăvicios, dar rezistent și care fusese bucătică turnată după chipul și asemănarea fratelui și tatălui lui. Riccardo presupuse că și acesta își găsisse sfârșitul în perioada în care el lipsise din oraș.

Capitano se întoarse cu spatele la sicriu și își fixă ochii gălbejiți asupra lui Riccardo. „Acu' i-acu'”, gândi el.

- Atunci când sângera și l-ai prins, ți-ai presat mâinile pe gâtul lui.

- Adevărat.

- Pentru a-i opri hemoragia.

- Da.

În acest moment, Riccardo crezu că știe în ce direcție se îndreptau aceste întrebări. Ar fi putut face mai mult? L-ar fi putut salva pe tânăr? Însă Faustino începu să se plimbe în jurul lui ca un cumpărător care studiază marfa, adâncit în gânduri.

- Ai făcut armata?

- De ce întrebați? Deja devenea circumspect.

- E o manevră soldățească de comprimare a rănii. Pentru ca rănitul să nu moară în urma hemoragiei.

Riccardo știa acum cu cine avea de-a face. Faustino nu era un ticălos, ci un om deștept. Nu era de mirare că el stăpânea orașul și că o făcea de mult timp.

- Am luptat la Milazzo. În ultimii doi ani am fost în Sicilia.

- La Milazzo? Ai luptat de partea austrieilor? De ce?

Faustino se opri din mers și se întoarse cu interes spre el. Riccardo îl privi în ochii aceia de prădător.

- Îmi place să lupt.

Expresia căpitanului îi dădu de înțeles că, într-o altă împrejurare, ar fi zâmbit.

- Îți place. Nu fusese o întrebare. Căutai un război în care să te implicii.

- Da.

- Și ai găsit.

- Da.

Urmă un moment de tăcere, suficient de lung încât Riccardo să aibă timp să reflecteze la faptul că această tragedie trunchiasă simțitor modalitatea uzuală prin care doi oameni făceau cunoștință. De-abia se cunoscuseră, dar parcurseseră deja o distanță care îi plasa pe amândoi într-un loc în care se înțelegeau perfect unul pe celălalt.

– Ești un călăreț foarte bun.

Riccardo știa că este, așa că nu îl contrazise pe bătrân.

– Dacă nu ai fi descălecat ca să-mi salvezi fiul, ai fi câștigat cursa.

Și asta era adevărat. Riccardo tăcu în continuare. Urmă o pauză semnificativă, și apoi, schimbând brusc și lucid strategia, căpitanul bătu din palme cu putere, de răsună toată încăperea.

– Astăzi îmi îngrop fiul.

Vorbise pe un ton detașat, care îi contrazicea cuvintele. Își trăda totuși adevăratele sentimente ce îi fuseseră întipărite și apoi șterse de pe chip cu doar câteva clipe înainte; nici de data asta nu putu rosti numele băiatului.

– Măine-seară, continuă el să vorbească, vei participa cu noi la praznic. Deși nu faci parte din contrada noastră, am o datorie de onoare față de tine.

Ochii lui Riccardo se măriră de uimire. Se așteptase să fie blamat, poate chiar pedepsit, și cu toate astea, venise de bunăvoie în cuibul Vulturilor. Nu punea mare preț pe viața lui. Poate de asta și gonise mai repede decât toți ceilalți, poate de asta pășise în casa familiei Aquila fără nici o strângere de inimă; pentru că esența curajului lui se datora faptului că nu îi păsa dacă murea. Acest gen de curaj nu era unul autentic. Adevăratul curaj era când un om dărdâia de frică în față primejdiei, dar își risca viața în continuare pentru ceva în care credea. Riccardo Bruni nu aflase încă acest lucru, dar avea să-l învețe în scurt timp.

– Măine la asfințit, aici, stabili Faustino.

Riccardo nu acceptase, dar nici nu refuzase; se părea că asta se și așteptase de la el. Faustino se obișnuise ca ceilalți să i se supună fără să crâcnească.

– Înainte de a pleca, spuse căpitanul pe un ton aproape familiar, mai vreau să-ți arăt un om mort.

Faustino dădu la o parte o tapiserie decorată cu emblema Vulturilor și trecu printr-o ușă întunecată. Se îndreptă spre niște scări de piatră ce coborau abrupt, iar Riccardo îl urmă curios. Tapiseria și scara îi dădură din nou impresia pregnantă că pășește în trecut, că revine într-o perioadă în care brutalitatea era respectată, și civilizația înăbușită. Se întâmplase în Milazzo să ajungă cu detașamentul lui într-un sat întunecat în care greierii nu țârâiau și păsările nu cântau. Mersese pe străzile lui alături de camaradul său și realizase că toți oamenii muriseră, în incendiul provocat de spanioli. Peste toate ușile fuseseră bătute scânduri groase, pentru ca sătenii, femeile și copiii, să nu poată ieși să se salveze.

Simțise aceleași furnicături pe spate și atunci, când coborâse dealul cu iarbă pârlolită în satul acela blestemat, ca și acum. Cu fiecare pas pe care îl făcuse știa că urma să fie martor la o grozăvie pentru care tânărul din sicriul de deasupra fusese doar un preludiu.

Jos, dădu peste lumina palidă a unei torțe pâlpâitoare și peste un miros pregnant de metal. Ochii lui Riccardo se obișnuiră treptat cu semiîntunericul și realizează ce anume vedea, la doar câteva secunde după ce își dădu seama de ce i se lipise încălțăminte de podea. Bestia din fața lui era un bărbat: mirosul metalic era, de fapt, bine cunoscutul miros al sângelui.

Peste un grilaj metalic care semăna cu un instrument de tortură zăcea un bărbat cu fața în jos. Trupul îi fusese bătut și dezmembrat cu sălbăticie. Fusese pedepsit. Faustino se întinse impasibil peste trupul îngrozitor ca să apuce un smoc din părul nefericitului, pentru a-i ridica capul – ca Riccardo să poată vedea și înțelege mai bine. Dedesubtul cărnii umflate, a ochilor ieșiți din orbite și a dinților spărți, reuși să reconstituie în minte trăsăturile călărețului contradei Panterei, cu toată suferința întipărită pe chip, cu părul learcă de transpirația provocată de durerea incredibilă. Acesta era un om care habar n-avusese ce făcea când, în vâltoarea cursei, îl plesnise pe Vincenzo cu biciul peste față, care nu știuse că în momentul în care îl doborâse pe Vincenzo de pe cal în cotitura San Martino, cu plesnitura aceea de bici, își semnase de fapt propria condamnare la moarte. Suferința aceasta nu putea fi recreată

pe nici o frescă. Riccardo nu se putea uita în ochii încă deschiși ai Panterei, pentru că ar fi riscat să vadă până în fundul iadului.

Nu întrebă de ce fusese adus să-l vadă pe acest om. Înțelesese.

– E război, se limită el să spună.

– Da.

Ochii galbeni ai lui Faustino erau calmi și nu exprimau nici o umbră de regret. Stărnise ceva periculos și nu îi păsa. Luase viața unui tânăr de aceeași vârstă cu fiul lui și nu îi păsa. Un alt tată ar fi jelit și și-ar fi îngropat copilul. Dar lui nu-i păsa. În temnița întunecată nu exista un tortionar și nici măcar un paznic, iar Riccardo își dădu seama în acea clipă că Faustino fusese autorul.

Simțind dintr-odată că nu mai poate sta acolo, Riccardo urcă scara de piatră și ieși afară. Lumina nouă fusese deja mânjită și pângărită de cele întâmplare. Mai degrabă ghici decât văzu că bătrânul se ținea după el, iar când ajunse în strada bătută de soare, se opri să se uite înapoi în holul sumbru, unde îl văzu pe Faustino întorcându-se la căpătâiul fiului său. Ceva însă se schimbaseră. Apăruseră doi dulgheri în culorile Vulturilor, care ridicaseră între ei capacul sicriului și acum așteptau încuviințarea căpitanului lor. Faustino își lungi gâtul ca să mai arunce o ultimă privire spre moștenitorul lui, apoi capul îi căzu în piept. Capacul greu plană încet pe deasupra trupului tânăr, umbrind pe rând picioarele, bustul și, în final, chipul acestuia: un lințoliu pentru o beznă perpetuă. Faustino rămase cu capul plecat, și părea greu de crezut că ar mai putea să și-l înalțe vreodată. Neputând să simpatizeze cu un om care trecea printr-o asemenea tragedie pentru că își pierduse fiul, dar care în același timp torturase până la moarte un alt tânăr, Riccardo simți că nu mai putea rămâne nici o clipă aici. Se întoarse și plecă fără să-și ia rămas-bun, iar zgomotul pașilor lui pe pietrele de pe caldarâm au fostacompaniate de zgomotul cuielelor bătute în sicriu. Se îndepărtă, dar îl prinse din urmă un urlet ce venea din direcția sicriului.

– Vincenzo!

Faustino își găsisese în cele din urmă puterea să-i rostească numele pentru ultima dată. Cu capul plecat, Riccardo iuți cât putu de mult pasul, ca să plece cât mai departe cu puțință de casa aceasta a morții, și nu observă că cineva îl urmărea cu privirea de la ferestra de la etaj.

„Pentru mâine, negru.“

Pia, încercănată din cauza nopții nedormite, se îmbracă, așa cum i se spusese, cu rochia neagră. Își lărgi cu grijă mânecile prea strâmte în dreptul umerilor și tresări când remarcă urmele vineții a câte cinci degete pe fiecare braț. Se uită apatică la acele semne. Abuzul i se părea deja ceva la ordinea zilei. Se studie cu mare atenție, își roti capul de la un umăr la celălalt, încercând să-și dea seama care dintre cei doi, Nello sau vărul lui, o învinetiseră mai tare. Nello câștigă la mustață – vânătăile lui, concluzionă ea după câteva momente de reflecție, erau mai pronunțate. Se surprinse în mijlocul acestui exercițiu și se întrebă dacă nu cumva începuse să-și piardă mințile.

Apăru și servitoarea ca să-i aranjeze părul în fața ferestrei mari a închisorii ei, zâmbind și vorbindu-i întruna, prietenoasă, gureșă și extrem de răutăcioasă. Pia știa din felul sălbatic în care o trăgea de păr cu degetele acelea groase ca niște cârnați că în seara precedentă nu se lovise întâmplător de lampa cu ulei.

De la înălțimea camerei îl văzuse pe călăreț – pe bărbatul pe care îl remarcase cu o zi în urmă, flăcăul care sărise în ajutorul lui Vincenzo – intrând în casă la orele șase fix. De ce venise un om din contrada Turnului aici? Se întinsese spre pervaz o secundă ca pentru a cere ajutor și-și întinsese palma pe geam. Servitoarea o trase de bucle, iar țepușa cu care îi ondula părul amenință să îi străpungă urechea. Pia sesiză avertismentul. Rămase cu privirea spre amprenta mâinii care dispărea de pe geamul rece, lăsând cinci urme cețoase de degete. Arătau exact ca semnele de pe brațele ei.

O jumătate de oră mai târziu, după plecarea servitoarei, călărețul ieși din casă și părăsi nestingherit locul, așa cum își dorise și Pia să facă în seara de dinainte. De data asta, Pia nu se mai aplecă spre geam și nici nu-și mai puse palmele pe geam. Neîncrederea ei în bărbați, sădită mai întâi de tatăl ei, stropită bine de Vincenzo, înflorise complet acum din pricina acestui bărbat. De ce se repezise să-l salveze pe Vincenzo? Cum de putea intra și ieși din locul ăsta, un palat al unei contrade rivale, ca și cum era de-al casei? Pentru că era complice, era la mâna Vulturilor, la fel ca tatăl ei, toți fiind o apă și-un pământ. Pia își puse degetele peste propriile

urme lăsate pe pervaz, cu mare grijă și atenție. Înainte de a-și pune și degetul mare, el nu se mai zărea deja.

Mâncă pateul simplu care îi fusese lăsat pe o tavă și bău tot laptele de oaie. Știa că trebuia să rămână puternică, să nu se îmbolnăvească. Astăzi trebuia să asiste la un priveghi și la o înmormântare, și gata. Trebuia să rămână tare și cu mintea lucidă. Nu de rochia neagră se temea, ci de cea albă.

Fu chemată la parter și își acoperi capul, apoi rămase la coada cortegiului alcătuit din familia înveșmântată în negru, în timp ce trupului neînsuflețit i se făcu slujba și fu înmormântat în capela Vulturilor din partea cealaltă a pieței, în cripta Vulturilor. Rămase tăcută și umilă, obligată să stea, amenințător, între tatăl cu părul alb și fratele cu păr alb ai lui Vincenzo. Murmură alături de ei *Crezul* și își ținu capul plecat tot timpul.

La sfârșitul misei rămase în urmă, lângă ușa bisericii, până când familia plecă. După ce ultima siluetă neagră intră în casă, își ridică fustele grele și fugi, ascunzându-se din umbră în umbră, porțiuni întunecate de umbră milostivă în lumina puternică a zilei, umbre prietenoase care puteau adăposti o femeie micuță îmbrăcată într-o rochie neagră. Inima îi plesnea de emoție. Încă o stradă și ajungea în contrada Dragonului. Dragonii erau prieteni cu Cucuveaua; putea să se refugieze la ei. Mai că-i venea să râdă. Avusese atât de mare dreptate să aștepte, să fie docilă, să pân-dească un moment prielnic. Încă o curte, și apoi putea râde, putea râde de planurile tatălui ei, de servitoarea grasă, de rochia albă pe care n-avea să o poarte niciodată.

O umbră îi blocă drumul. Nimic nelalocul lui – umbrele erau prietenele ei. Dar de data asta se înșelase.

– Ia uite, odorul meu, fără doar și poate te-ai rătăcit. Dar Nicoletta o să te ajute, n-ai nici o frică.

Strânsoarea servitoarei îi coloră și mai intens vânățiile căpătate ieri.

Riccardo știa de mult că era ceva putred în inima mult iubitei lui Siena. Acesta era și motivul pentru care plecase. Acum știa ce anume îmbolnăvea orașul și putea identifica cu precizie numele acestei molime.

Faustino Caprimulgo.

Riccardo merse pe străzile luxoase înapoi la casa tatălui său, cu mintea la ziua și la noaptea următoare, la invitația pe care nu o putea refuza. Deschise ușa grajdului Turnului; băiatul Zebra nu mai era în culcuș, iar calul dispăruse și el. În zori, tatăl scosese armăsarul afară și îl condusese cu blândețe înapoi la proprietarii lui din Maremma.

Riccardo se lăsă pe vine și luă un pumn de paie, răcite acum, pe care le lăsă să i se scurgă printre degete. Îi spusese calului pe nume: Taccola. Stăncuță. Își aduse aminte de o altă zi și de un alt loc, când nu era mai mare ca Zebra, de ziua în care văzuse vulturul și stăncuța, de stăncuța pe care o luase acasă cu el și pe care o ținuse chiar în grajdul acesta, până murise. I se părea că acele clipe aparțineau de o perioadă inocentă, minunată – înainte de Milazzo, înainte de războiul acesta în care tocmai fusese implicat – și își dori din tot sufletul să se întoarcă în timp. Asta, și nimic altceva din ceea ce văzuse în această dimineață sau din ce îl aștepta în seara următoare, îi provocă o asemenea tristețe, încât îi veni să plângă.

Capitolul 4

Valul

– Încă o dată mai împingeți, milady.

Violante era learcă de transpirație; contracțiile o făcuseră să se ridice aproape în capul oaselor pe patul în care năștea. Credea că o să moară; nu mai trecuse niciodată prin asemenea dureri. Îi părea însă bine pentru fiecare spasm, îmbrățișa toată această agonie, se bucura de ea. Știa că își face datoria. Toată Florența aștepta cu sufletul la gură în afara palatului, iar ritmul contracțiilor ei se potrivea cu bătăile triumfătoare ale clopotelor catedralei. Încă puțină durere – că doar nu putea dura la nesfârșit, nu? – și mult-așteptatul moștenitor al familiei de Medici avea să vină pe lume. Servitoarele istovite deja îi puseră cârpe reci pe frunte, dar Violante le dădu la o parte – nu se simțise

niciodată mai sigură de rolul pe care îl juca. Pentru asta se născuse. Acesta era momentul ei de glorie.

Se frământase și își făcuse tot felul de griji pe parcursul sarcinii; își regăsise încrederea și ceruse cei mai buni medici din Viena și cei mai buni vraci de la Roma care știau să întrebuințeze lipitorile. Socrul ei, Cosimo de Medici, scos din apatia lui obișnuită la gândul că familia de Medici va avea, în sfârșit, un moștenitor, îi îndeplinise toate dorințele. Până și soțul ei, Ferdinando, vorbise cu ea, în ultimele două luni, cu o oarecare bunăvoință. Ținuse cu îngrijorare socoteala săptămânilor, deoarece știa că sora lui Ferdinando, glaciala contesă Anna Maria Luisa, pierduse șase sarcini, un număr atât de mare, încât cetățenii începuseră să bârfească cum că ar fi vorba despre un blestem asupra familiei de Medici, despre o umbră care plana asupra casei lor și care îi împiedica să aibă un moștenitor. Discuțiile acestea nu îi ridicaseră deloc moralul lui Violante, dar ea reușise să ducă la termen prețioasa sarcină. Avea să-i dăruiască un fiu lui Ferdinando, iar soțul ei o va iubi în sfârșit; măcar pentru asta, dacă nu pentru ea însăși.

Era plină de încredere, puternică și se simțea sigură pe ea pentru prima dată în viață. Avea treizeci de ani, nu mai era necoaptă, având o vârstă suficient de înaintată ca să fie adusă pe patul de lăuzie. Doar acum simțea că se împlinise ca femeie, și chiar în aceste momente când se chinuia să nască își dădea seama că acesta era scopul ei pe lume. Deodată, apa i se rupse și udă toată cuvertura de pe pat, durerea teribilă scăzu brusc în intensitate, iar moașa ridică un ghemotoc alunecos, plin de sânge, care era legat de mama lui cu un cordon albastru. Mamă. Violante era mamă.

Rosti acest cuvânt nou și minunat cu gura uscată și îl repetă la nesfârșit ca pe o rugăciune. Femeia care o asista luă cu cuțit curbat ca o seceră și tăie cordonul, dar nu conta. Violante știa că era legată pentru totdeauna de fiul ei. Când credea că nu poate trăi o fericire mai mare, pântecul ei mai zvâcni o dată cu putere și în câteva clipe moașa mai ridică un copil, copia fidelă a primului. Gemeni. Era cea mai mare și mai fericită surpriză din viața ei. Avea nu doar un băiat, ci doi.

Își întinse poruncitor mâinile, așa cum nu o făcuse niciodată, spre fiii ei. Moașa înțelese și-i dădu imediat copiii. Deși uzanța nașterii în cazul unei doamne din înalta societate nu permitea așa ceva, Violante îi ținu, așa lipicioși de sânge cum erau, la pieptul ei. Era cel mai înălțător moment din viața ei. La unison, copiii se opriră din țipăt și își

deschisera ochisorii, privind-o cu niște globulețe minuscule de culoarea pământului și de mărimea unor capere. Uimită, își mută privirea de la unul la celălalt, știind că în cazul în care și-ar fi petrecut toată viața făcând doar asta, tot ar fi fost în culmea fericirii. Violante se topi în privirea lor tăcută, își curbă buzele și clipi des ca să-și alunge lacrimile, pentru că nu voia ca privirea să i se înceteșeze și să nu-i poată venea. Trăia prima ei clipă de fericire absolută, de la venirea ei pe lume. Știu în acel moment, fără nici o umbră de îndoială, că și ei o iubeau.

Îi ținuse așa, cu blândețe și fermitate; nu voia să lase pe nimeni să îi ia ca să îi spele. Servitoarele erau scandalizate – copiii trebuiau îmbăiați și înfășați cum se cuvine, apoi dați doicii, dar lui Violante nu îi păsa. Le ceru femeilor să îi acopere cu o cârpă curată și moale și să îi lase în pace. La un moment dat, epuizată după cele două zile lungi de travaliu, ochii începură să i se închidă. Inimioarele fiilor ei îi băteau rapid pe piept, gurițele lor sugau din sfărcurile ei. Simți o zvâcnire când din sâni începu să îi picure laptele cu care îi putea hrăni pe moștenitorii familiei de Medici. Nu trebuia să facă nimic. Era mamă – trupul ei știa singur ce are de făcut. Micuții prinți se hrăneau. Violante adormi multumită.

Se trezi din cauza frigului, curată, într-o cămașă albă de bumbac și întinsă pe niște așternuturi apretate. Copiii îi fuseseră luați și știa că, în timp ce dormise, servitoarele îi luaseră în sfârșit ca să îi spele, înfășeze și îmbrace, să îi pregătească în tradiția ce se cuvenea moștenitorilor unui mare ducat. Văzu în semiîntuneric silueta gheboasă a moașei la capătul patului. Silueta se cutremura ca și cum femeia ar fi râs. Lui Violante îi venea și ei să râdă, pentru că inima îi tresălta de bucurie.

– Unde sunt băieții? întrebă ea.

Moașa se întoarse, iar Violante îi văzu chipul argintiu în lumina lunii, scăldat în lacrimi.

În momentul acela știu.

Violante începu să își scuture capul, încercă să se așeze la loc, dar nu reuși. Moașa ieși alergând din cameră, plângând cu sughițuri, iar în încăperea pătrunse o altă siluetă întunecată. Un preot pe care nu îl cunoștea. Violante știu ce avea să-i spună înainte ca acesta să caște gura. Chipul îi era parțial umbrat – nu îi putea vedea buzele, dar cuvintele i le auzi foarte bine:

– S-au stins, stăpână.

– Nu. Vorba îi fusese șoptită.

- Sunt cu Dumnezeu, stăpână.
- Nu! Un țipăt.
- Doar cei dreapți sunt luați în brațele Domnului.
- NU! Un urlet. Nu, nu, nu, nu, nu!

Acum avea puterea să se ridice, dar tot nu reuși – își dădu seama că îi anticipaseră reacția și o legaseră de pat. Se smulse cu o furie turbată până când legăturile îi tăiară carnea și aproape își scoase brațele din încheieturi.

- Unde i-ați dus? Vreau să-i văd. Vreau să-mi văd fiii!

Reacția preotului i se părea incredibilă – voia și trebuia să-și țină iar nou-născuții în brațe, pentru că dacă i-ar mai fi pus o dată la piept, atunci ei și-ar fi deschis din nou ochisorii și totul ar fi revenit la normal.

Preotul făcu un pas înapoi.

- I-am îngropat, stăpână. Cu tot onorul cuvenit. Se odihnesc în cripta familiei.

Cripta familiei. Cu toți ceilalți membri decedați ai familiei de Medici.

Începu să urle, și n-avea de gând să se oprească – urlete animalice, primitive. În câteva clipe camera se umpluse de oameni. Siluete neclare o ținută de brațe, cineva îi puse o cârpă pe nas, un vraci îi instală lipitori pe brațul ținut cu forța, sângele i se scurse într-un vas de porțelan și formă o baltă neagră. De-abia mai respira în mirosul bolnăvicios și greu de laudanum.

În următoarele zile se trezi de câteva ori în camera întunecată. Era cineva lângă ea de fiecare dată, o siluetă sumbră așezată în celălalt capăt al patului. Infiriera care fusese trimisă să o îngrijească, cea care țipase, cea în ale cărei lacrimi văzuse scris că fiii ei muriseră, era în permanență cu ea.

O dată se întâmplase ca asistenta să fie înlocuită de soțul ei. Ferdinando își scosese, măcar de data aceasta, impresionanta perucă brunetă. Își ridicase capul, și Violante văzuse că și el plânse. Astăzi nu mai era moștenitorul unui ducat, ci un om obișnuit. Se ferise să se uite la ea, ca și cum nu putea să o privească în față în timp ce îi spunea ce avea de spus.

- Îl chema Bambagia. Un puști care mi-a dat numai bătăi de cap și pe care l-am întâlnit în Veneția – ți-aduci aminte – când am fost

cu Scarlatti¹ în 1701? Nu așteptă răspunsul. Nu a însemnat nimic pentru mine. A fost doar o distracție de moment. Nu și-a dat niciodată masca jos, nici măcar când ne-am tras-o.

Cuvintele lui brutale nu penetraseră ceața adâncă de durere care o împresurase. Era amorțită de durere. De ce îi spunea toate acestea? Avusese amante și amanți de mulți ani – rareori se întâmpla să fie singur. Nu îi mai păsa de încă o trădare din partea lui. Acum nu îi păsa decât de băieții ei, pe care îi pierduse.

– Dacă și-ar fi scos masca mi-aș fi dat seama... și nu aș fi făcut-o. Își lăsă capul în piept. Avea sifilis. Iar acum m-am îmbolnăvit și eu. S-ar putea să-ți fi dat și ție.

Sifilis. Auzise de boala aceasta afurisită care măcina treptat trupul, rodea carnea, de viermii molimei care se ascundeau în creierul bolnavului și îl făceau să-și piardă mințile. Vestea că acest blestem fusese aruncat asupra ei și că o putea târî în mormânt o bucurase. Voia să moară.

– De ce îmi spui asta? Erau primele cuvinte pe care le rostea de când urlase la preot. Vocea îi era răgușită de cât țipase.

– Pentru că doctorii mi-au spus că sifilisul poate provoca moartea nou-născutului. Am vrut să știi... am vrut să-ți spun... nu am vrut să crezi că a fost vina ta. A fost vina mea. Am vrut să-ți spun că îmi pare rău.

Era pentru prima dată când se scuza pentru toate păcatele comise, dar spovedania lui nu avu nici un efect asupra ei. Acum nu mai conta. Vru să protesteze, să-i spună că gemenii se născuseră vii, că plânseră, că fuseseră hrăniți și că o priviseră în ochi. Nu fu în stare să spună nimic. Se uită la el, la bărbatul acesta chipeș și rumen în obraji, îndrăgostit de muzică și de artă, la cel pe care oamenii îl iubeau și îl numeau „Medici cel bun“, salvatorul unui ducat suferind, și știi că era condamnat de boală. Își dezamăgise tatăl și proprietatea moștenită, și nu îi putea fi milă de el.

El venise la capul patului și se așezase încet lângă ea.

¹ Alessandro Scarlatti (1660–1725), compozitor baroc italian, faimos pentru operele și cantatele de cameră. Ferdinando de Medici (1663–1713) a rămas în istorie ca patron al muzicii. (n.tr.)

— Au fost botezați. Fratele meu s-a ocupat de tot, pentru că eu nu am putut face așa ceva. Vocea i se sparse. Cosimo și Gastone de Medici, așa i-a chemat.

O luase de mână pentru prima dată după ce fuseseră uniți în căsătorie chiar în catedrala pe care o putea vedea prin fereastra batantă. De abia în acel moment începuse să plângă.

În zilele ce urmărea avea să afle că izvorul lacrimilor era nesecat. Crezuse că dacă va plânge câteva zile, săptămâni, luni, fântâna va seca și va începe să se vindece. Nu. De îndată ce lacrimile începeau să-i curgă, nimic nu le mai putea opri; un val uriaș, care, eliberat de osânda veșnică, se umfla și amenința să o înece cu totul.

Violante se trezea de fiecare dată din vis în momentul în care Ferdinando o lua de mână. Fusesse ultima dată când o atinsese. Ferdinando, dus și el acum, murise schilodit, orb și delirând din pricina sifilisului. Fusesse îngropat alături de fiii săi. Îl invidia, își dorea să fi fost și ea în mausoleul rece din Florența; știa că dacă și-ar fi putut amesteca rămășițele omenești cu oscioarele fiilor ei le-ar fi putut încălzi din nou.

O multime de stafii. Ar fi vrut să o lase în pace. Întotdeauna se trezea cu lacrimi în ochi, cu inima bătându-i nebunește și cu sânii — deși avea aproape cincizeci de ani — încă durând-o, cu sfârcurile în continuare întărite de reflexul de a face lapte. An după an, de aproape douăzeci de ani încoace, avea același vis. Se ridică în capul oaselor, se șterse la ochi și clipi des în semiîntunericul de dinaintea ivirii zorilor. Trase adânc aer în piept și răsuflă la fel de apăsător de câteva ori, apoi aprinse o lampă cu ulei care să-i izgonească visul și, odată cu el, amintirile.

La început crezuse că va înnebuni de inimă rea. Nu știuse că durerea pe care o simțise ca și copil neiubit și soție neiubită ar putea fi și mai acută, că singurătatea ei ar putea-o apăsa și mai tare. Ca o ironie amară, Gretchen, fosta ei doică, pe care o chemase din Bavaria de la curtea tatălui ei pentru a se îngriji de copii, sosise în Florența la o zi după moartea băieților ei. Gretchen nu mai plecase după ce o singură privire asupra micuței ei stăpâne îi spusese că ducea avea nevoie de ea mai mult ca oricând. Dar adevărul era că Violante nu se simțise nicicând atât de singură. După

marea ei nereușită în a-și îndeplini menirea, socrul ei, Cosimo, nu îi mai adresase nici un cuvânt, nici măcar nu o mai privise. Cumnata, Anna Maria Luisa, de-abia își stăpânea bucuria. Copiii ei se stinseseră; n-ar fi putut suporta ca fiii lui Violante să trăiască.

Singurele gesturi de bunătate de care avea parte veneau de unde nu se așteptase. Gian Gastone de Medici, fratele mai mic al lui Ferdinando, o trata cu o simpatie care avea puțin de-a face cu faptul că el era acum moștenitorul prezumtiv al ducatului. Gian Gastone își detesta sora, pe Anna Maria Luisa, și nu se arătase niciodată înțelegător sau atent la suferințele prin care trecuse odată cu pierderea mai multor sarcini, de asemenea cauzate de sifilisul de care o îmbolnăvisese soțul ei necredincios, electorul palatin.

Pentru Violante însă, cumnata lui, nu făcea rabat de la nimic. Gian Gastone se ocupase de aranjamentele pentru botez și înmormântare – evenimente barbar de apropiate în timp și în contratimp cu mama natură. Asemenea evenimente, despărțite în mod normal de o viață de om, fuseseră ținute la doar câteva ore unul de celălalt. Nu doar că Gian Gastone o vizitase personal pe Violante – deși libertinul chipeș și zvelt ar fi avut cu ce să își ocupe timpul –, dar îi trimisese și leacuri în cameră: bomboane, tonice, fructe confiate, și se asigurase că este văzută de doctorii lui personali. Violante nu uitase niciodată bunătatea pe care i-o arătase Gian Gastone.

Violante își mai aducea aminte și că unul dintre acei doctori îi spusese că poate aștepta un an, după care ar putea încerca să rămână iarăși însărcinată. Îi răsese în nas. Îi fusese foarte greu să îl convingă pe Ferdinando o singură dată să se culce cu ea – un asalt îngrozitor de violent, împotriva dragostei și a naturii umane – și știa că nu voia să repete acel episod. Cel mai plin de cruzime era faptul că sânii îi musteau de lapte, erau plini și tari la atingere, acoperiți cu vinișoare albastre și îi curgeau fără oprire, noapte sau zi. Câteva luni mai târziu, când își luase în sfârșit inima în dinți și ieșise să colinde străzile într-o lectică, orice plânsset de copilăș auzit din piață era suficient ca să îi provoace senzația aceea înțepătoare din sfârcuri. Din perfizii ei săni începea să curgă laptele care nu avea să mai hrănească niciodată gurițele acelea flămânde, pe care le săturase o singură dată. Inima tânjea, plină de durere, după buzele care îi supseseră carnea, după cele două

perechi de ochişori care o priviseră cu atâta seninătate. Cei mai mici ochişori, dar plini de o dragoste care îi fusese adresată doar ei, o dragoste care nu îi mai fusese oferită nici înainte, nici după.

Ferdinando nu se mai apropiase niciodată de ea, iar odată cu trecerea timpului, Violante îşi dădu seama că mărturisirea pe care i-o făcuse pe patul de lăuzie n-avusese nici un rost; ea nu fusese infectată cu boala lui. Pe măsură ce zilele şi nopţile se scurseseră pe furiş într-o agonie neîndurătoare a suferinţei, realizase cu groază că nu avea nici un simptom de sifilis, nu pierdea sânge, nu îi apăruseră cicatrici pe faţă. Singurele cicatrici care îi brăzdau carnea erau semnele care îi albiseră pielea acolo unde burta i se umflase, când fusese gravidă. Refuzase pe parcursul sarcinii să şi le ungă cu ulei de măsline, aşa cum o imploraseră servitoarele, pentru că fusese la fel de mândră de ele precum un veteran de cicatricile lui de război. Acum îi provocau o durere comparabilă cu cele patruzeci de urme de bici lăsate pe spinarea lui Iisus.

Inima ei zdrobită era captivă într-un trup sănătos. Nu putea să se elibereze mai devreme din această închisoare. Era sănătoasă, şi ştia că şi fiii ei ar fi fost la fel de sănătoşi. Nu le vizită niciodată mormintele din mausoleul acela imens de marmură. Locul acela nu avea nimic în comun cu gemenii ei, atât de calzi, de micuţi şi de plini de viaţă; nu avea nimic de-a face cu momentul pe care îl trăiseră împreună, clipa aceea efemeră de comuniune, de dragoste pură, împărtăşită fără ezitare şi fără premeditare. Le marcase fără excepţie toate aniversările de-a lungul anilor, re trăise acea primă şi ultimă privire pe care şi-o aruncaseră, simţise sărutul dulce al guriţelor lor pe sâni ei.

Când Violante îl văzuse pe Ferdinando că se stinge încet şi în chinuri, se bucurase. Ştia că în momentul în care se aflase faţă în faţă cu fiii lui încetase să îl iubească pe el, iar în momentul în care acesta i se confesase, legătura dintre ei se rupsesse inexorabil. Trei ani mai târziu, când socrul ei, marele duce Cosimo, îi oferise guvernarea Sienei, acceptase. Ştia că nu făcea decât să fugă de Florenţa, dar fără nici un rost. Visul o urmăse şi aici şi nu o lăsa în pace. Când intrase pe porţile oraşului ca proaspătă văduvă, primul lucru pe care îl văzuse fusese statuia ce reprezenta emblema oraşului, o lupoaică alăptându-şi cei doi pui gemeni. Ca o ironie fioroasă a sorţii, imaginea era prezentă peste tot şi oriunde, până

și pe pereții acoperiți cu picturi murale din noua ei casă, Palazzo Pubblico. Nu avea nici o scăpare.

Domnia ei fusese un dezastru. Stăpânirea ei fragilă asupra orașului făcea ca acesta să îi scape de sub control, iar ieri, un alt fiu al ei fusese pierdut, un alt moștenitor fusese blestemat să rămână fără urmași. Vincenzo Caprimulgo dispăruse dintre cei vii. Rivalitățile străvechi care mocniseră și clocotiseră sute de ani în acest oraș ieșiseră la suprafață. Neghiobul acela din contrada Pantereilor luase o viață, și avea certitudinea că Faustino nu se putea stăpâni să lase lucrurile așa.

Violante sări din pat și se duse la fereastră, apoi o deschise larg, la fel cum făcuse și în noaptea precedentă. Pata de sânge de la cotitura San Martino era încă acolo, în pofida eforturilor angajaților consiliului comunei. Nu-și mai putea desprinde privirea de la ea. I se părea că însuși orașul fusese învinețit. Siena sângera în sinea ei, chiar sub piele.

Trebuia să treacă la acțiune.

Se uită cu atenție la cele nouă diviziuni ale pieței. Cei Nouă. În minte începu să-i încolțească o idee. Auzi clopotele de jale ale *palazzo*-ului Vulturilor – reședința familiei Caprimulgo –, ce anunțau contrada că se făcuse ora șase. Se crăpa de ziua. Era vremea să acționeze.

Se uită în jur după un halat pe care să și-l arunce peste umeri. Fără corsetele ei era deprimant de rotunjită; ronțaise prea multe dulciuri și bombonele, de nefericită ce fusese. În dimineața asta însă nu avea timp să se gândească la orgoliul ei. Era dintr-odată mult prea grăbită pentru a-și chema servitoarele și a începe lungul proces al îmbrăcării, prea nerăbdătoare ca să aștepte să i se fixeze și pudreze peruca grea. Preferă să înșface flamura mare în alb și negru, simbolul Palio, care îi fusese adusă în cameră din *piazza* unde o scăpase. Bănuia că cei din palat nu știuseră ce să facă cu ea. Din punct de vedere tehnic, câștigase contrada Vulturilor; chiar dacă armăsarul lor, Berio, trecuse linia de finish fără un călăreț în spate, victoria era valabilă. Înțelegea însă de ce Vulturii omiseseră să-și ia steagul – o asemenea victorie nu putea fi sărbătorită. Violante își înfășură mătasea grea ca un halat în jurul corpului. Își puse o bonetă de dantelă simplă pe cap și o legă sub bărbie, își luă lampa cu ulei și se strecură desculță pe scări către

centrul Sienei – în chiar inima palatului și a orașului. Deschise ușile grele și ajunse la destinație. Sala Celor Nouă fusese construită pentru a celebra guvernul republican demult apus, pe cei nouă bărbați sienezi din cele mai de soi familii. Era guvernul pe care ea se presupunea că îl înlocuise, dar totodată și guvernul care încă exista în realitate. Trebuia să privească înapoi pentru a putea privi înainte, iar în locul acesta, până și zidurile îi puteau spune ce avea de făcut. Aici pereții erau ornați cu cele două fresce nespuse de frumoase, realizate de Ambrogio Lorenzetti – *Alegoria și Efectele bune și rele ale guvernării*, fiecare înfățișând o vedere din Siena și din împrejurimi.

Trăise timp de zece ani alături de aceste picturi, organizase recepții, consilii și colocvii aici; se uitase la ele de mii de ori, dar nu le văzuse niciodată cu adevărat. Acum, în lumina palidă a dimineții, plimbă lampa pe lângă pereți, iar flacăra aruncă o aureolă caldă de lumină asupra detaliilor. Examină fiecare urmă de pensulă cu atenție. Voia să învețe ce avea de făcut. Violante se uită în stânga ei. În reprezentarea bunei guvernări, locuitorii prosperi făceau comerț și dansau pe străzi. După zidurile cetății se întindea peisajul luxuriant de țară, cu holde aurii ce erau strânse. În alegoria guvernării rele, peste tot aveau loc crime, toți cetățenii erau bolnavi și orașul se prefăcea în ruine. Regiunea rurală fără ziduri era pârjolită și lipsită de vegetație, arsă complet de secetă. Peste toate acestea, un diavol cu chip alb și colți de fildeș, îmbrăcat cu o robă neagră, era stăpânul absolut, iar în mâini ținea un vas plin cu sânge, și la picioare, o capră. Trăsăturile lui acviline îl evocau pe Faustino Caprimulgo. Se cutremură și-și mută privirea de la ochii galbeni ai diavolului.

Violante se dădu câțiva pași în spate ca să privească în ansamblu cele două fresce și încercă să gândească limpede. Picturile zugrăveau cele două fețe ale orașului, albul și negrul. Stindardul Sienei, Balzana, era o bucată de alb deasupra unei bucăți de negru, ambele jumătăți egale. Dar sub domnia ei era ca și cum steagul s-ar fi inversat și negrul ar fi ieșit triumfător. Cum putea să îl transforme, cum putea face jumătatea albă să câștige, cum putea emula stabilul guvern republican al Celor Nouă, pe care îl văzuse reprezentat aici? Cum îl putea învinge pe diavol în propria lui sală

de bal? Se înfioră și-și trase flamura Palio și mai strâns în jurul umerilor.

Violante își mută lampa spre cea de-a treia pictură. Aici, flankat de reprezentări în alb și negru ale orașului, era o imagine centrală. Aici găsi speranța. De aici, unde în centru, un judecător cu un rânjet pe chip, ce se asemăna cu Iisus, îi separa pe cei salvați de cei blestemați, își găsi inspirația. Pentru că aici, Dreptatea era reprezentată de o femeie. Aceasta făcea semn către o balanță ținută de personificarea Înțelepciunii, ce plutea pe deasupra tronului ei. Dreptatea era cea care decidea ce este de condamnat și pentru ce trebuie să ai milă; în dreapta ei era decapitat un criminal osândit, la stânga, chipuri bucuroase ce primeau răsplata iertării. Violante se simți inspirată. Ar putea ea reprezenta Dreptatea, ar putea prelua, în sfârșit, frăiele puterii și uni orașul acesta divizat?

Dreptatea nu era singură în năzuințele ei. La picioarele ei, personificarea Virtuții era și ea portretizată ca femeie, inspirată de Regina Cerurilor. Maria, patroana sfântă a orașului. Maria, mama care își văzuse copilul trăind și murind; Maria, căreia Violante i se rugase pe tot parcursul sarcinii și doliului, femeia aceea muritoare care cunoscuse durerea de a-ți pierde fiul. Violante o simțea ca pe o rudă sau ca pe o soră, ca și cum nici ea nu ar fi fost singură.

Dar apoi își lăsă iar privirea să rătăcească peste frescă și zări ceva ce nu mai văzuse niciodată. Un alt personaj feminin ținea ceea ce părea a fi o clepsidră, două curbe delicate de sticlă prin care curgea nisipul timpului. Violante știa că nu avea mult timp la dispoziție. Dacă nu reușea să vindece orașul înainte ca ducatul să se sfârșească odată cu ea, Siena avea să fie distrusă pentru totdeauna.

Obstacolele erau mari. În frescă, Maria împărtășea povețe despre virtute printre cele douăzeci și patru de portrete recognoscibile ale cetățenilor de vază din Siena. Culmea era că urmașii înșiși ai acestora o ridiculizau acum și îi dăduseră domnia peste cap. Zări chipuri pe care le cunoștea: inexpressive, circumspecte, preocupate de afacerile lor lucrative. Familii care conduseseră orașul din vremuri imemorabile: Chigi, Albani, Piccolomini și, bineînțeles, Caprimulgi.

Violante era la curent cu faptul că Faustino Caprimulgo corupsese orașul mai bine de jumătate de secol; că îi încălcase

de nenumărate ori drepturile somptuare și monopolurile comerciale; că luase în derâdere zeciuiele și taxele, nesocotise legile al căror scop era siguranța cetățenilor. Ucisese, făcuse contrabandă, furase. Dar, cu siguranță, nu acționase singur; avusese fără doar și poate complici. Avea aliați, nu doar în contrada lui loială, dar, la nevoie, și în altele. Semnase tratate și încheiasse alianțe. În fiecare treime sau *terzi* din oraș, contradele, fiecare dintre cele șaptesprezece cartiere, operau rețele complexe. În mașinăria aceasta încălțită, roțile separate ale comerțului și corupției funcționaseră independent, de la cea mai mică la cea mai mare, dar, totodată, erau și inextricabil conectate, precum roțițele zimbțate din mecanismul ceasurilor. Însă oricât de mult ar fi știut Violante despre lucrurile petrecute la suprafață în oraș, nu putea măcar spera să afle despre dedesubturile lui alambicate.

Avea nevoie de cineva din interior. De un sienez. Se gândi în treacăt să apeleze la șeful consiliului, Francesco Maria Conti, pentru ajutor. Acesta era implicat în partidul aflat la putere, în contrada Girafei, situată în estul orașului, acolo unde trăia într-o eleganță palatală. El era cel care o ajuta oficial în guvernarea de zi cu zi a orașului, cel care prezidase adunarea membrilor în sala de consiliu, Sala del Concistore, cea lipită de încăperea în care se afla acum. Ar fi fost candidatul ideal pentru a uni orașul și ducatul, dar Conti nu reușise niciodată să își ascundă prea bine disprețul față de ea, și nici ea nu avusese vreodată încredere în el. Nu știa dacă antipatia ce i-o purta avea legătură cu sexul ei, cu originile ei germanice – era fiica electorului de Bavaria – sau cu legăturile ei de rudenie cu familia de Medici. Știa doar că o contrazicea de fiecare dată în consiliu, că sfaturile lui legate de politica externă înclinau întotdeauna spre poziția adoptată de papă, încât, practic, erau lipsite de orice valoare, și că îi sabota orice tentativă de emiteră a unei legi. Nu, nici o șansă să o ajute. Se gândi însă că știa pe cineva care ar fi fost dispus.

Acum se făcuse atât de multă lumină în jurul ei, încât nu mai avea nevoie de lampă. O stinse, și chiar în momentul acela ușile se deschiseră.

– Doamnă? O doamnă de onoare mai în vârstă, cu părul prins sub o plasă mare și albă, intră în salon. Îmi făceam griji pentru dumneavoastră. Accentele ei erau molcome și guturale,

aducându-i aminte lui Violante de Bavaria și de casa ei. Aceasta era doica ducesei și cel mai vechi aliat al ei.

– Gretchen. Vocea lui Violante era plină de entuziasm. Găsește-mi-l pe băiatul acela orfan, Zebra. Și până vine el, adu-mi materiale de scris.

Femeia în vârstă, care deschisese gura să îi sugereze stăpânei ei să se îmbrace sau să ia micul dejun, sesiză tonul schimbat din vocea ducesei, așa că o închise și se făcu nevăzută.

Violante nu dori să se mute din locul care o inspirase, așa că în momentul în care veni majordomul, îi ceru să facă rost de un birou pe care să îl așeze lângă fereastră și de o pană de scris. Apoi se așează și îi scrise lui Gian Gastone de Medici, cumnatul ei și singurul om din familie pe care simțea că se poate baza ca aliat, singurul Medici care se purtase frumos cu ea. Avea nevoie de ajutorul statului pentru a face ceea ce își propusese.

Mai avea nevoie și de sprijinul orașului. Ea vedea cetatea de pe poziția unui străin, pentru că era o intrusă, și acest lucru îi fusese cât se poate de clar ieri, la festivitatea Palio. Trebuia să urnească lucrurile din interior. Acolo însă fusese un singur om care dăduse dovadă de curaj și imparțialitate: călărețul necunoscut, cel care ignorase fără teamă pericolele, pentru a ajuta un muribund care nu făcea parte din contrada lui. Sigilă scrisoarea și i-o trimise lui Gian Gastone chiar în momentul în care Gretchen intră în marea sală cu băiatul Zebra. Bătrâna doamnă smulse bereta de pe capul puștiului și îl înghionti în față, dar cu o oarecare afecțiune.

Violante avu impresia că orfanul părea obosit și o cuprinse brusc îngrijorarea că îl mai puneă și ea la treabă. Ordonă să se mai aducă un scaun, niște pâine și lapte, și de-abia după aceea spuse ce avea de spus. Îl privi cum înmoaie pâinea în lapte și cum înfulecă cu poftă. Nu avea mai mult de opt-nouă ani.

– Zebra.

Se simți ca o caraghioasă, dar nu îi cunoștea numele de botez. El se uită la ea cu o expresie cât se poate de sinceră, nici timidă și nici sfidătoare, apoi schiță un zâmbet în colțul gurii. Își dădu seama că încă mai avea flamura Palio pe umeri, pe cap o bonetă simplă și nimic în picioare. Probabil că arăta extrem de ciudat.

li zâmbi însă și ea încurajator. Poate totuși mai rămăsese ceva inocență în Siena.

– Îl cunoști pe călărețul contradei Turnului? Știi cine este, unde poate fi găsit?

Zebra dădu din cap că da, cu gura plină de pâine și lapte.

Violante răsuflă ușurată. Se așteptase ca necunoscutul să fi plecat deja din Siena.

– Du-te la el din partea mea și dă-i acest mesaj. Îi înmână o tablă mică cu sigiliu și cu emblema Casei de Medici. Aruncă o privire spre blazonul familiei și prinse curaj. Poftește-l să vină aici la palat cât de repede poate.

Zebra făcu o plecăciune, iar ea îi remarcă hainele alb-negre, aceleași culori ca steagul pe care încă îl purta pe umeri. Brusc, îi veni o idee. Împături respectuos steagul, cald încă, și i-l dădu băiatului.

– Și pe drum, lasă steagul la familia Caprimulgo.

Băiatul își ridică surprins privirea.

– Pune-i-l în brațe lui Faustino Caprimulgo și spune-i... Își înaspri tonul, știind ce hotărâre luase: Spune-i că Violante Beatrice de Medici, ba nu... Se corectă: Guvernatoarea Sienei îi trimite acest obiect împreună cu condoleanțele ei.

Tabla de șah este alcătuită și ea din aceleași culori, alb și negru. Aceasta fusese prima ei mutare.

Capitolul 5

Pantera

Pantera, tânărul care zăcea mort în temnița Vulturilor, fusese odată tânăr, teafăr și sănătos, și crescuse în casa tatălui său. Tatăl lui, căpitanul Panterelor, era un spițer care acumulasese o mică avere și cumpăraseră o nouă casă frumoasă în contrada Panterelor, în vestul orașului. Capitano decisese să umple această casă cu obiecte care să fie potrivite cu noua lui poziție socială și o umpluse cu picturi.

Tânăra Panteră avea un tablou preferat – o pictură realizată de maestrul sienez Sassetta¹. Trecea în fiecare zi pe lângă ea în salon, unde atârna deasupra dulapului. Reprezenta o panteră la ananghie, captivă într-un puț adânc, magnifică, ce se sprijinea pe mușchii negri ai pulpelor și-și arăta colții de fildeș ascuțiți. În buza fântânii se strânsese un grup de ciobani pitorești, iar unii dintre ei aruncau bețe și pietre în ea, alții măncau. Tânăra Panteră fusese impresionată de caracterul nobil al bestiei; deși condamnată la moarte, rămăsese la fel de sfidătoare. Băiatul mai fusese șocat și de atitudinea ciobanilor, buni și răi, aducători de moarte sau de viață. Îl întrebă pe tatăl lui ce simboliza tabloul.

Tatăl își privise fiul și îi simplificase înțelesurile în funcție de vârsta lui fragedă. Pantera căzuse din greșeală în puț, îi spusese el. Ciobanii o găsiseră, fiind convinși că avea să moară. Unii dintre ei o chinaseră câteva ore, dar alții încercaseră să-i aline ultimele clipe oferindu-i mâncare.

– Și a murit? întrebă băiatul.

– Nu a murit, îi răspunse tatăl. Mâncarea i-a dat puteri, așa că a sărit afară din capcană și s-a dus după ciobani. I-a măcelărit pe cei care o torturaseră, și când i-a văzut pe cei buni ascunzându-se, le-a spus așa: „Îi știu pe cei care au vrut să mă ucidă cu pietre și nu i-am uitat pe cei care mi-au oferit sprijin. Nu vă fie teamă. Dușmani îmi sunt doar cei care mi-au vrut răul“.

Răspunsul a fost pe placul băiatului. Era timp suficient, crezu tatăl lui, să-i deslușească toate tainele picturii, ale poziției Panterelor în Siena, legăturile lor relative, alianțele cu Turnul, rivalitatea cu Vulturii, implicațiile din comerț și politică. Timp berechet pentru toate.

Nu a mai apucat.

Riccardo Bruni se trezi convins că Pantera muribundă se afla lângă el. Clipi de mai multe ori până să își dea seama că în afară de el nu mai era nici un suflet în grajd, apoi se scărpină în locurile unde paisele își pusese amprenta în carnea lui. Închise ochii și ascultă cele șapte bătăi de clopot.

¹ Pictor italian, considerat unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai Renășterii sienzeze (n.tr.)

Îi redeschise exact în momentul în care Zebra se apleca pe sub jumătatea de ușă ca să-i înmâneze mesajul cu sigiliul ducesei.

– Ești chemat la palat, zise băiatul cu ochii rotunzi.

Riccardo întoarse pecetea pe cealaltă parte, nu spuse nimic și studie temeinic semnul distinctiv al Casei de Medici, cercurile pline roșii peste un scut auriu. Își imaginează cum ar fi să facă parte dintr-o familie atât de importantă, încât să aibă propriul blazon. Se gândi că, probabil, ducesa își dorea să-i dea de veste că îi remarcase gestul cavaleresc din ziua precedentă, deși părea nesemnificativ în comparație cu cele ale căpitanilor aroganți.

Cu toate că nu-i stătea în fire, se gândi bine câteva clipe dacă să se ducă sau nu. Ciorapii nu-i mai erau de mult albi, vesta îi era plină de paie, își pierduse un buton de la manșetă și o cataramă de la pantof. Riccardo își prinse din nou părul și-și îndesă tricornul pe cap. Oftă în sinea lui, îi trase o palmă în glumă lui Zebra peste cap, îi zâmbi în semn de iertare pentru ofensă și îi aruncă prin aer un *ruspo*¹ să-l prindă.

– Trebuie să stau aici toată ziua ca să te hotărăști ce faci? O să rămân cu buzunarele goale.

Parcurse pe jos distanța scurtă până la *palazzo*. Trăise toată viața în umbra turnului acestuia, turnul care îi numărase orele și zilele precum acul unui cadran solar. Era chiar turnul care dăduse și numele contradei lui, și care stătea drept santinelă la marginea cartierului, dar până acum nu intrase niciodată în palat. Resimți aceeași curiozitate care îl mânase și cu o zi în urmă, când fusese convocat la Faustino.

Ajuns la poartă, Riccardo își spuse numele și fu condus într-o cameră spațioasă, ai cărei pereți erau plini până la refuz cu tablouri – tablouri cu peisaje pe care le cunoștea bine, atât de fidel reproduse, încât parcă s-ar fi uitat pe fereastră. Găsi domul, palatul Chigi, Loggia del Papa². Exista și Colle Malamerenda – Colina Mâncării Rele –, aflată chiar în afara orașului, locul în care douăzeci de oameni fuseseră uciși în încăierarea dintre familiile

¹ Țechin sau florin emis în Florența în anul 1719 de către Cosimo al III-lea de Medici (n.tr.)

² Logie în piața centrală din Siena, construită între 1462–1463 de Papa Pius al II-lea în onoarea familiei sale (n.tr.)

Salimbeni și Tolomei, sub pretextul că fuseseră preparați prea puțini sturzi pentru ospăț. Învățat să se gândească doar la cai, își îndreptă atenția asupra unei procesiuni impresionante călare, unde printre nobili se remarcă și o femeie aristocrată care călărea bărbătește, cu rochia curgându-i pe ambele părți ale spinării calului, până aproape de jaretele lui. Rămase cu privirea fixată pe silueta nemișcată până când ușile duble din capătul salonului se deschiseră.

Ducesa era îmbrăcată din cap până în picioare în violet, la fel cum fusese și în ziua precedentă. O culoare ciudată pentru o femeie de vârsta ei. Riccardo o privi drept în ochii rotunzi de culoarea caperelor, studiindu-i genele scurte, groase și mulțimea de riduri dispuse radiant în jurul ochilor în timp ce zâmbea, și se simți, în mod ciudat, alinat. Își coborî privirea spre gura mare cu o expresie înțelegătoare, apoi spre maxilarul delicat, îi observă pieptul și talia ample, ce nu puteau fi ascunse de corset. Nu era o frumusețe, și probabil că nu fusese niciodată, dar avea ceva extrem de matern. Senzația pe care i-o producea acum nu se compara deloc cu ceea ce își închipuisese el că va simți în prezența unei ducese.

La fel de pe nepregătite îl luase și cu vorbele ei. Ducesa îi explică cu accentul ei blând, germanic, că frescele reprezentau guvernarea bună și guvernarea rea, că voia să reînvie timpurile fericite și calme și să pună capăt rivalității nesfârșite dintre contrade, care ducea la decese precum fusese cel al lui Vincenzo. Îl văzuse ajutându-l pe muribund în timpul cursei. Avea nevoie de ajutorul lui.

O refuză cu blândețe și politicos, dar cu fermitate. Nu era vorba că dezaproba ceea ce-i spusese ea. Chiar din contră. Ea pledă cu argumente, gesticulă larg și îi spuse că locul în care se afla el acum, Palazzo Pubblico, era și fusese întotdeauna focarul orașului, un centru civic, și nu religios. Îi spuse că degetul de piatră al turlei clădirii Torre del Mangia, care înconjură forma concavă a crenelurilor, era cel mai înalt turn din ținut și că se înălța spre cer cu mândrie civică. Riccardo înțelegea toate lucrurile acestea. Trebuia însă să refuze. Ducesa era o intrusă. Nu avea nici un dubiu că își iubea orașul de adopție. Dar Faustino, așa monstru cum era, se născuse și crescuse în Siena. Esența familiei Caprimulgo se putea observa în toate frescele pe care i le arătase. Nu putea să fie de partea opusă sienezilor, a oamenilor lui.

Îmi pare rău, doamnă.

Se înclină și plecă înainte de a-i putea citi dezamăgirea din privire.

„Pentru poimâine, alb.“

Pia, o pasăre care își dorea să poată zbura, avea aripile ciuntite. Nu i se permise să participe la nici un parastas pentru Vincenzo, organizat în sala mare. Fusesse încuiată toată ziua în camera ei. Nici nu îndrăznea să se uite în garderobă la rochia de care îi era atât de frică, dar știa că ea nu dispăruse de acolo. Uneori mintea îi juca feste și avea impresia că rochia încărcată de mărgele va începe să se târască spre ea sau că umerășul îi va ciocăni în ușa.

La un moment dat adormi, apoi se trezi și încercă să recite versetele preferate sau să-și aducă aminte fragmente din legendele favorite. Nu era un exercițiu care să o înveselească. Toate eroinele ei – Guinevere, Isolda sau Cleopatra – avuseseră, în viziunea lui William Shakespeare, un sfârșit tragic. Încercă cu hotărâre să nu se gândească la străbuna ei, prima Pia din Tolomei, eroina tragică a lui Dante, a cărei singură scăpare din turnul în care fusese închisă a fost moartea provocată de soțul ei gelos. Pe parcursul nopții următoare, Pia încercă să găsească o urmă de speranță. Încercă să se convingă că tatăl ei, Cucuvea până în măduva oaselor, nu o va căsători cu un mire necunoscut dintr-o altă contrada. Când se crăpă de ziua însă, știa că nu mai avea nici o speranță. Era ziua Rochiei Albe.

Poate îl judecase greșit pe Nello – poate că semnele de pe brațul ei fuseseră un accident. Poate era un om bun; poate că era posibil ca un om în interiorul căruia se dădea o luptă nevăzută, sub o asemenea înfățișare nefericită, sub umbra permanentă a unui frate mai mare și mai frumos, să devină un suflet milos? Măcar el nu o violase pe fata de doisprezece ani, moștenitoarea familiei Benedetti, care, de disperare, se spânzurase de cârligul de care atârnav ai ei șunca de porc.

Pia își semeți bărbia și deschise într-un final ușa garderobei, apoi scoase tremurând rochia albă. Suferi în tăcere din pricina înjosirii la care a fost supusă în momentul în care trebui să se lase dezbrăcată de hainele ei și îmbrăcată apoi de Nicoletta. Servitoarea începu apoi să îi aranjeze părul, sporovăind și zâmbind

de parcă Pia ar fi fost fata ei, dar îi prinse perlele prea strâns pe frunte, provocându-i mici vânătăi, și îi zgârie pielea gingașă a capului cu pieptănul cu diamante. După ce terminară, Nicoletta o puse să se uite în oglindă, iar Pia rămase cu privirea ațintită asupra unei reflexii de o perfecțiune răpitoare, care o privea ciudat. În semn de sfidare, își scoase moneda cu Cleopatra de sub cămășuța de corp și o lăsă să atârne pe deasupra frumoasei, înspăimântătoarei, îngrozitoare rochii albe. Era singurul lucru care mai rămăsese din Pia din Tolomei.

Procesiunea de astăzi era puțin diferită de cea de ieri. De data asta merseră pe jos nu la biserica Vulturilor, ci străbătură străzile pietruite către bazilică, în zgomotul clopotelor trase din toate turnurile. Formidabila Nicoletta, împopoțonată cu cea mai bună rochie a ei din barchet, era domnișoara de onoare a Piei, iar în spatele ei venea alandala o companie de menestreli, actori și jongleri în haine pestrițe. Până ajunseră pe Via del Capitano, drumul le-a fost acompaniat de trompete și acordeoane lipsite de vlagă, ce anticipau cele ce aveau să urmeze.

În Piazza del Duomo se adunase mulțimea, înghesuită la adăpostul umbrei aruncate de marea clădire în alb cu negru. Toate contradele, indiferent de culoare, veniseră să vadă cu ochii lor mariajul acesta ciudat dintre o Cucuvea și un Vultur.

Înăuntrul domului, într-o atmosferă încărcată de cânt gregorian și tămâie, familiile Civetta și Aquila flancau naosul. Tatăl Piei, aflat lângă altar, se îndură să o salute din cap, dar nu și să îi zâmbească în momentul în care îi luă mâna ca să o conducă în fața preotului. Salvatore își găsisese un petic de soare în care să stea, dar pe care îl mai împărțea cu cineva – cu Nello Caprimulgo, alesul ei, transformat într-o pată fantomatică de lumină. Părul lui spălăcit și pielea îi străluceau, era îmbrăcat în mătăsuri la fel de albe ca rochia ei malignă, dar ochii înroșiți îi erau demonici. Fantazia Piei cum că ar avea o șansă să fie om bun se făcu praf și pulbere. Salvatore îi așeză mâna în palma lui Nello, iar moștenitorul Vulturilor i-o smulse cu aceeași brutalitate cu care o ținuse de braț după Palio. Vânătăile pe care i le făcuse atunci începuseră să se îngâlbească pe sub mâneca rochiei albe, dar avea să-i facă unele noi.

Pia ascultă slujba de parcă ar fi fost vorba despre nunta altcuiva. Îi era imposibil să se uite spre mirele ei, așa că își fixă ochii

uscați spre est, către *facciatone*, peretele uriaș lăsat neterminat în naos, început în perioada Celor Nouă și abandonat când rămăseseră fără bani. Era un monument al paraginii, construit în piatră. Ea însăși era întruparea umană a paraginii. Cei nouăsprezece ani de promisiuni, crescută, și școlită, și protejată ca fiică a Civettei luau sfârșit înainte de vreme acum, în ziua Rochiei Albe. O cuprinse panica. Tremurând, își strânse bine buzele, ca să nu cumva să răspundă ceva. În momentul în care trebui să își rostească jurământul, refuză să vorbească. Urmă o scenă îngrozitoare, în care tatăl ei și Nicoletta o luară cu frumosul, o amenințară, încercară să-i desfacă buzele cu degetele și unghiile în timp ce saliva i se prelingea în bărbie, de parcă ar fi fost un animal.

Într-un final, Nello se aplecă spre ea și îi șopti la ureche, respirația lui şuierătoare avertizând-o la fel cum făcuse și fratele lui:

– Vincenzo zicea că te sperie groaznic povestea acelei târfe de Benedetto.

Cuvintele o șocară atât de tare, încât împietri și ascultă mai departe. Fata n-avusese nici măcar treisprezece ani.

– Nu pot să întinez memoria fratelui meu. Eu am fost cel care a spânzurat-o de cârligul de măcelar. Vezi tu, noi doi, eu și Vincenzo, am împărțit orice. Absolut orice.

Pia se clătină pe spate și se uită în ochii lui îngrozitori, doar-doar o găsi o umbră de glumă. Însă el doar înclină din cap.

– Oh, da, acum mă înțelegi, nu-i așa? Nu puteam s-o lăsăm să vorbească gura fără ea. Dar vine o vreme când trebuie să taci și o vreme când trebuie să vorbești.

După aceea, Pia se supuse întocmai. Îl lăsă pe Nello să îi pună inelul pe deget: un vultur cu o piatră sângerie în cioc. Îi suportă cu stoicism sărutul, iar congregația aplaudă. Aruncă monede mulțimii care îi ovaționa în piață. Ba chiar își luă soțul de mână când făcură cale întoarsă spre casa familiei Caprimulgo.

I se acordă permisiunea să se întoarcă în cameră pentru a se pregăti de ospăț și acolo cedă nervos. Genunchii i se tăiară și se înecă de atâtea suspine care o zgâlțâiră până în adâncul sufletului și o speriară cu violența lor. După o vreme își apăsă mâinile pe gură ca să se potolească. Se studie în oglindă. Dacă apărea răvășită la dîneu, știa că va avea de suferit. Nicoletta însă îi luase oglinda,

poate ca să evite situația în care stăpâna o spărga și se rănea cumva cu cioburile. Asta îi dădu Piei o idee.

Înainte să se ducă la cină, își scoase un ac cu perlă din păr și se înțepă de mai multe ori în încheietura mâinii. Nu încerca să-și ia viața – era mult prea curajoasă și prea lașă, în același timp, pentru a face asta –, dar în ultimele zile devenise din ce în ce mai inventivă. Își feri încheietura de rochie și împrăstie pete întunecate de sânge pe așternut în zona în care i-ar fi stat coapsele în timp ce dormea, vrând să imite felul în care îi arăta patul în fiecare lună din perioada aceea sensibilă.

Prima dată când i se întâmplase tocmai împlinise treisprezece ani și crezuse că o să moară, neavând o mamă care să o liniștească. Prea bine educată pentru a se confesa servitoarelor, se rugase timp de patru zile până când hemoragia se opri, dar evident că revenise luna viitoare. Mai matură acum, Pia transformă acest blestem într-o binecuvântare, și pentru orice eventualitate opri sângerarea cu un bandaj improvizat din cămașa de pe ea. După aceea așeză bandajul și cămașa în lada cu haine murdare care urmau să fie duse la spălat. Știa că Nicoletta va băga de seamă; vedea tot. Se rugă ca ideea ei să-l țină pe Nello departe de patul ei.

Își puse acul cu pricina, mânjit de sânge, înapoi în păr, apoi ridică zăvorul de la ușa camerei și se strâmbă din cauza durerii din braț. Camera îi devenise acum celulă de închisoare. Ușa nu mai era încuiată. Era măritată și nu mai putea scăpa dintre zăbrelele care o țineau captivă. Neștiind ce altceva putea face, coborî la masă, gândindu-se că știa la ce să se aștepte.

Se lăsase seara, iar Riccardo Bruni se îndrepta, după cum i se ceruse, spre festinul somptuos care se ținea la palatul Vulturilor. Crezuse că se duce la parastasul pentru Vincenzo, dar în timp ce urca scările către *piano nobile*, auzi clinchete de cristal și râsete, iar când intră în salonul mare, găsi o masă încărcată cu lumânări și flori, cu mormane piramidale de fructe, care semănau cu prismele Egiptului. Comesenii, cu perucile lor albe ca neaua și pantofi lustruiți cu cataramă, purtau haine în culori atât de vii, încât părea că nu au nici o legătură cu noțiunea de doliu. Semăna mai mult cu o nuntă.

În dreapta lui la masă stătea Faustino, într-adevăr o mare onoare pentru Riccardo. Doar *capitano* era îmbrăcat complet de doliu, cu un costum și pantaloni negri, pantofi negri cu cataramă patrațoasă și o perucă albă prinsă cu o panglică neagră.

Vizavi de el stătea Nello, fratele mai mic și greu observabil, acum moștenitorul contradei Vulturilor. Trăsăturile lui erau o copie nereușită după cele ale lui Vincenzo, ca în cazul unui discipol care încearcă să imite munca unui maestru. Riccardo își dăduse seama acum de ce acest al doilea fiu fusese ținut în umbră. Ce om, ca să nu mai punem la socoteală un bărbat atât de atent ca Faustino, și-ar fi scos la înaintare un fiu cu pielea suptă de culoare ca a unui cadavru, cu ochi de un roz-roșiatic ciudat și cu părul la fel de alb ca al părintelui său? Iar lângă Nello stătea cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse Riccardo vreodată.

Cu ochii în patru ca de obicei, Faustino îl surprinse că se uita la ea și deschise vorba:

– Îmi dai voie să ți-o prezint pe Pia de Caprimulgo, fostă Pia de Tolomei, fiică a contradei Civetta și soția fiului meu, Nello?

Pia de Tolomei.

Ea își înclină foarte vag capul în direcția lui, cu o mișcare aproape imperceptibilă de ridicare și coborâre a bărbiei ei perfecte.

Condoleanțele muriră pe buzele lui Riccardo; femeia aceasta schimbase pe parcursul unei singure zile un soț cu altul. Dar nici să o felicite nu se cădea. Ea nu spusese nimic, iar Riccardo, care putea citi ce e în sufletul oamenilor aproape la fel de bine cum reușea și cu caii, realiză că nu durerea o reținea; i se părea ostilă. Disciplinat, luă loc pe scaunul din fața ei, presupunând că această desconsiderare din partea ei era o atitudine naturală pentru o femeie măritată care nu voia să se coboare până la nivelul fiului unui potcovar.

Riccardo mănca puțin și vorbea și mai puțin, dar fiind un bun observator, sesiză curențele subterane de emoții în timp ce feluri somptuoase de mâncare defilau prin fața lui. Chiar și în timpuri de jelanie, bogăția contradei era afișată cu ostentație în fața tuturor. Toate mâncărurile erau minunate: *pappardelle*¹ cu iepure,

¹ Paste foarte late și turtite (n.tr.)

cărnuri *scottiglia*¹ și fiertură *ribollita*² de fasole, urmate de biscuiți dulci *cavallucci*³ – versiuni sofisticate ale meniurilor pe care le mânca la orice festin, mâncăruri care îi evocau parfumurile și gusturile de acasă. Fiecare delicatessă era așezată pe un vas lustruit de cositor, din care se servea ascultător cu o furcă cu doi dinți din argint, cu mâner din fildeș de elefant. Apetit nu avea. Privirea îi colinda inexorabil către Pia. Simțea o plăcere intensă doar să se afle în aceeași încăpere cu o astfel de femeie; dar în același timp nu putea nici uita cămara aceea răcoroasă și îngrozitoare din subsolul *palazzo*-ului, acolo unde fiul mort al contradei Panterelor zăcea precum un porc măcelărit.

Riccardo se întinse în același timp cu Faustino spre urciul cu vin Chianti și realiză în clipa aceea că personajul cu păr alb se cam îmbătase. Fiul Nello purta cu tatăl lui o discuție despre cai plină de ifose și cu accente din ce în ce mai pronunțate de monolog, al cărei scop, bănuia Riccardo, era să-și afișeze cunoștințele bogate în fața lui Riccardo, nu a părintelui său. Comportamentul lui ascundea ceva bizar; nu era nici mahnire, nici resentiment, ci altceva. Riccardo zări sclipirea din ochii lui Nello, care nu dură mai mult de o secundă în lumina lumânării, dar care îl făcu să tresară. Nello era *fericit*.

Între timp Pia, noua soție a lui Nello, își ținea privirea ațintită în farfurie și făcea în permanență cocoloașe din firimiturile de pâine de pe fața de masă. Pe sub manșeta albă ca zăpadă, Riccardo observă câteva tăieturi pe încheietură. Păreau recente. În stânga ei stătea tatăl acesteia – Salvatore Tolomei, un bărbat rotofei precum țeava unui tun –, care vorbea cu ajutoarele lui despre cotele grâului, ignorându-și fiica și problemele care o frământau.

Delegația Civettei fusese invitată deoarece Salvatore reușise, împotriva tuturor tradițiilor, să se alieze cu Vulturii prin această căsătorie. Riccardo nu era la fel de sigur și asupra motivului pentru care se afla el aici. Faustino îi mulțumise în acea dimineață,

¹ Preparat tradițional din sudul Toscanei, din carne, asemănător tocanei, gătit în vas de lut (n.tr.)

² Supă faimoasă din Toscana (n.tr.)

³ „Căluți“, dulciuri de origine sieneză, preparate cu miere, anason, fructe uscate, coriandru și făină (n.tr.)

așa că ce anume îi mai datorau lui Vulturii? Se întrebă ce voiau de la el. Pe parcursul cinei nu primi nici un indiciu. Conversația făcută de Faustino nu atinse deloc subiecte precum Palio și Vincenzo, sau mariajul organizat în pripă pentru văduva acestuia din urmă, ci se limitase strict la oraș; predici moralizatoare rostite cu degetul arătător îndreptat spre el, cu spatele înclinat și cu respirația mirosindu-i a vin.

– Sfântul Bernardino, bălmăji el, sfântul nostru crescut chiar aici, zicea așa: „Părăsiți-vă contrada, uniți-vă sub simbolul meu și al flămării lui Iisus“. Se poate vedea și aici în catedrală. Gesticulă nesigur spre fereastră. Medalionul acela verde, cu sulite ca razele soarelui. Iar ei nici măcar n-au terminat catedrala, nu au terminat-o; au construit un perete, și cu asta, basta. Vezi tu, continuase Faustino cu respirația întretăiată și împungându-l pe Riccardo în umăr, Dumnezeu nu a avut nici o șansă în orașul ăsta. Aici nu contează decât contradele.

Îl lovi pe Riccardo ca un bărbat care, de obicei, se stăpânea foarte bine pe sine și își controla firea, dar evenimentele din ultimele zile fuseseră prea mult pentru el și îl doborâseră. Își pierduse fiul, iar undeva în aburul din mintea lui zăpăcită de alcool, Faustino simțea nevoia să își înfigă bine ghearele galbene în tot ce întâlnea în cale. În ciuda ororilor petrecute în acea dimineață, Riccardo se văzu nevoit să se lupte cu un imbold nedorit de simpatie pentru el.

Il capitano continuă să vorbească, cu limba împleticindu-i-se din pricina băuturii.

– Noi am spus *nu*. Cei Nouă au spus *nu*. Cei Nouă au spus: Uniți-vă în *comunitățile* voastre. Fiecare comunitate va avea propriul simbol, propria biserică. Să nu vă afișați flămrile *familiei*, să nu vă sculptați blazoanele și motto-urile în piatra buiandrugului. Să fiți loiali contradei din care faceți parte și să nu uitați că e singurul lucru care contează. Și tot așa. Pentru că, dacă avem prieteni, dacă facem alianțe, atunci ne vom putea lua înapoi orașul de la ducii corupți și îl vom aduce la același nivel la care a fost când era condus de nobilii noștri strămoși.

Faustino mai avea puțin și izbucnea în lacrimi. Riccardo căzu pe gânduri, cu mintea la faptul că în aceeași zi fusese părtașul acelorași sentimente, exprimate din două guri diferite: o femeie

bună și intrusă, un bărbat rău și sienez. Faustino, bântuit de stăfii, aproape părea că-i urmărește șirul gândurilor.

– Sfântul Bernardino, spuse el. Da, da, știa ce-i poate pielea. Simbolul lui, numele lui Iisus și razele de soare, se află și pe clădirea Palazzo Pubblico. N-au terminat catedrala. Nu avem o casă a lui Dumnezeu. Au lăsat-o într-o stare de nelocuit. Nu, palatul l-au terminat. Casa celor Nouă. Chiar locul în care sălășluiește nenorocita aia din neamul de Medici.

Acestea fiind spuse, Faustino se întoarse spre singurul lui fiu. Riccardo, scutit de privirea aceea rapace, luă o gură din cupa de sticlă și-și făcu curaj să își îndrepte o privire amuzată spre stăpâna casei. Părea albă și trasă la față; era cutremurată de pierderea suferită sau de noua achiziție. Nu-și putea da seama de ce. La fel ca el, era o intrusă în casa Aquila, dar spre deosebire de el, ea era și captivă. Era flancată de spinările viitorului soț și tatălui ei, ignorată de amândoi, inutilă din momentul în care uniunea fusese încheiată, și nu i se mai cerea decât să-și țină gura și să producă un moștenitor până la venirea iernii.

Riccardo împinse boabele de fasole prin farfurie, aranjându-le în toate felurile cu furculița. Își aruncă ochii înspre ea și tocmai atunci o văzu că își ridică întrebător sprâncenele negre. Cu un gest teatral, își roti farfuria să fie cu fața spre ea și o invită, zâmbind, să arunce o privire. Orânduise boabele albe în formă de cal, o construcție artistică și precisă, cu grumazul arcuit și coada stufoasă a unui pur sânge arab. Boabele palide de fasole *borlotti* luceau din vasul de cositor, iar bidiviul părea că traversează suprafața lunii. Ea se uită în farfuria lui, iar el ar fi putut să jure că, într-o altă împrejurare, i-ar fi zâmbit și ea. De data aceasta însă, își ridică pleoapele și îl privi pentru prima dată direct în ochi.

Era absolut extraordinară.

Riccardo știa – toată lumea știa – că familia Tolomei se trăgea din regii egipteni. Salvatore Tolomei, la fel ca toți *capitani* Civetta de dinaintea lui, povestiseră tuturor și neîncetat despre dinastia ptolemeică și despre faimoasa regină Cleopatra, al cărei urmaș direct era. În afară însă de istorisirea aceasta bine cunoscută, Riccardo știa puține lucruri despre Cucuvea, unica moștenitoare și fiică a lui Salvatore. Înainte să plece să lupte la Milazzo, singurele lucruri pe care le auzise vag despre Pia fusese că era o fată

oacheșă și tăcută, cu cosițe negre, groase ca frânghia. Nu îi stătuse lui mintea la ea pe atunci, când fusese ocupat să se țină după fusta unor fete mult mai accesibile: mai mari, mai blonde, mai cunoscute, fete din contrada lui. Acum, Pia era femeie, și încă cea mai frumoasă pe care o văzuse vreodată.

Pielea îi era albă ca spuma laptelui și doar obrații îi erau colorați foarte subtil cu același roz delicat al florilor de primăvară. Era intruparea miilor de ani ai frumuseții ptolemeice; tot frumusețea aceea de mult apusă căpătase din nou viață acum, respira, era una cu natura. Ochii ei minunați erau negri, insondabili, de parcă îl provocau pe privitor să ghicească unde începeau și se terminau razele pupilei. Deasupra lor, pleoapele și genele se conturau dintr-o singură mișcare măiastră, de parcă însuși Dumnezeu s-ar fi făcut artist doar pentru a-i trasa o linie discretă de-a lungul părții superioare a genelor, pe care o continuase până la marginea ochilor ei.

Nu purta perucă, meșe și pudră ca alte doamne. Părul ei strălucitor, mai negru decât noaptea, cu sclipiri aurii date de lumina lampilor, era prins parțial în creștet cu o constelație de perle și diamante presărate printre șuvițele negre ca smoala, iar cealaltă jumătate de cărlionți îi fuseseră lăsați să se răsfire în voie peste pieptul alb ca neaua. La gât purta un colier de perle care nu putea rivaliza cu nuanța pielii, iar între sâni ei perfecți atârna o moneadă de aur fixată într-un pandantiv. Cascada de diamante care îi orna corsetul nu se putea măsura cu sclipirea din ochii ei și nici mătasea albă a rochiei ei de mireasă nu se potrivea cu strălucirea bogată a părului ei.

Era ca și cum Cleopatra ar fi prins din nou viață, s-ar fi ridicat din sarcofagul ei mai frumoasă ca niciodată, cu buze pline și roșii, și îmbujorată. Dar era tristă, îngrozitor de tristă, iar când Nello se întinse și o strânse cu cruzime de mână, Riccardo era în stare să-l ucidă. Nu știa dacă Pia îl iubise sau nu pe bărbatul care sângerase mortal în brațele lui cu o zi în urmă, dar simțea că pentru proaspătul ei soț nu avea nici un pic de afecțiune. Fără să-i pese de prezența lui Nello, Riccardo se lăsă absorbit de frumusețea Piei până la refuz și până când și bruma de poftă de mâncare îi dispăru complet. Simțea că trebuie să îi vorbească, să-i spună ceva, dar mintea îi era golită cu desăvârșire. Își coborî privirea spre calul

pe care îl încropise în farfurie și trânti singura întrebare care îi trecu prin cap:

– Știți să mergeți cu calul?

Se cutremură în sinea lui în timp ce vorbe; ce mod de a o aborda pe această tânără regină își mai găsisese și el! Ea scutură ușor din cap, iar zulufii i se agitară pe piept, strălucitori în lumina lumânărilor. Crezu o clipă că nu o să-i răspundă, dar se înșelă.

– Nu. Nu am învățat niciodată.

O spusese ca și cum nu s-ar fi căzut să aibă asemenea îndeletnicire și apoi își coborî privirea, parcă pentru a-l dojeni. Riccardo avea impresia că toți mesenii trăsese cu urechea și se întrebă dacă ea atrăgea privirile oriunde s-ar fi dus.

Faustino, beat criță deja, se aplecă spre el.

– Crezi că ai putea să o înveți tu? zise el cu voce tare în timp ce îl înghionti pe Riccardo în coaste. Eh? Se întoarse spre unicul său fiu. Eh, Nello?

O furie impotentă împietri dintr-odată chipul lui Nello – nu-și putea contrazice tatăl, dar tenul i se albi complet și ochii rozalii aruncau scânteii de furie. Riccardo nu avea ce răspuns să-i dea căpitanului fără să riște să ofenseze cel puțin jumătate din comenseni, așa că alese să tacă. Pia își coborî ochii aceia nemaipomeniți, iar momentul de tăcere încordată se lungi precum coarda unui clavecin. Faustino a fost cel care îl întrerupse în momentul în care se ridică, clătinându-se în picioare. Riccardo încercă stângaci să îl ajute, dar își dădu seama că bătrânul căpitan dorea să se adreseze companiei, așa că se așeză la loc și-și strânse nervos pumnii pe sub masă.

– Uitați-vă pe geam, începu Faustino cu graba bețivului, peste pod și în spatele *monasterio*; vedeți colina aia gheboasă ca o scroafă bătrână? E Colle Malamerenda... oh, da, Salva – se adresă el căpitanului Civettei – știu că tu o vezi, știu că tu știi.

Durduliul tată al Piei îl scruta din priviri pe Faustino, cu sprâncenele ridicate întrebător, nefiind sigur în ce direcție se îndrepta această cuvântare.

– Colina Mesei Rele. Familia ta, Salva, Tolomeii adică, au organizat odată acolo un festin ca să se împace cu familia Salimbeni. Ambele case au venit la ospăț, și asta a fost și problema, de fapt – lipsa lui. Râse de unul singur. Nu fuseseră gătiți destui sturzi

pentru toată lumea. *Capite*¹? N-au avut suficiente păsări de mâncat. Toată lumea amuțise. Și cele două familii s-au luat din nou la harță. Iar familia ta, Salva, a omorât douăzeci și unu de membri ai familiei Salimbeni, iar de-atunci încoa, colinei ăleia așa i-a rămas numele, Colina Mesei Rele. Făcu o pauză, dădu în mod repetat din cap și gesticulă spre scaunul lui Salvatore. Revenind, ne aflăm aici pentru a deplânge moartea fiului meu, dar și pentru a ne uni contradele cu prilejul unei nunți. Acum am încheiat un pact – fiul și fiica noastră și-au unit destinele în căsătorie –, avem o grămadă de sturzi și între familiile noastre nu se va mai vărsa sânge degeaba. Vă urez bun venit tuturor la această întâlnire stranie concomitent cu un parastas și o nuntă.

Gesticulă larg pentru a-i cuprinde pe toți cei de față și aproape dădu peste un sfeșnic.

– Fii bine-venită, Pia. Își agită cealaltă mână spre nora lui. Regret că a trebuit să schimbi fiul. Riccardo își ținu respirația și nu îndrăzni să se uite spre Nello. Dar îți urez bun venit, Pia, și la fel și tatălui tău. Alianța dintre noi este bună și, în același timp, binevenită pentru casa noastră. Doresc bun venit și contradei Torre. Mâna lui Faustino ateriză cu o bufnitură pe umărul lui Riccardo. Uitați-vă la el. Acest tovarăș nobil din contrada Tur-nului este un om bun, uitați-vă la Riccardo. Un bărbat destoinic. Nu i-a păsat de copite sau de sânge. A încercat să-l salveze.

Riccardo simți toate privirile îndreptate spre el, dar se uita doar la Pia. Ieri, când privirea ei zăbovise asupra lui Vincenzo în timp ce se stinge, știuse oare că va fi forțată să schimbe frații și că alianța trebuia realizată oricum? Faustino îi întrerupse șirul gândurilor cu un pumn tras atât de tare în masă, încât toate far-furiile și paharele săriră, iar flăcările lumânărilor se întetiră.

– Dar nu voi lăsa lucrurile așa; moartea lui nu va fi zadarnică. Vom face astfel încât și prietenii să ne cunoască, și dușmanii să ne cunoască. Vulturi, bufnițe și sturzi, toată specia feroce a păsărilor de pradă. Vom vâna împreună păsărelele. Iar oricine este de partea familiei Aquila, a Vulturilor, va avea întotdeauna suficienți sturzi la îndemână.

¹ „Înțelegeți”, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

Faustino se prăbuși în scaunul lui într-o liniște mormântală. Riccardo nu se putea uita spre chipul lui Nello; tatăl lui fusese extrem de clar: „Regret că a trebuit să schimbi fiul“. Se uită din nou la Pia și îi citi frica în ochii larg deschiși. Sesizase și ea aluzia împotriva soțului ei, iar Riccardo simți o strângere ciudată în vintre, un junghi neobișnuit, ce nu prevestea nimic bun.

Carevasăzică asta era frica.

Nu pentru el se temea, ci pentru ea. Trase o otheadă spre chipul îndârjit al lui Faustino. Anunțul lui avusese un subînțeles, iar cu vorbele lui aruncase mănua.

În liniștea aceea, bătăile de palme ale lui Faustino se auziră ca două fulgere, urmate de intrarea în încăpere a patru paji. Toți erau înveșmântați în culorile Vulturilor, galben și negru. Prima pereche purta pe brațe un tort imens adus din bucătărie; a doua purta însăși flamura Palio, pliată frumos într-un triumghi. Preparatul a fost așezat pe masă într-un oftat de uimire generalizat, iar steagul, depus în fața lui Faustino, pe un fundal la fel de impresionant de suspine. Riccardo își fixă privirea asupra platoului impozant plasat chiar în dreptul lui – cofetarii lui Faustino se întrecuseră pe sine. Budinca era un produs nemaivăzut și teribil: un armăsar alb din zahăr, cabrat și arcuit pe deasupra unor nori celești confecționați din bezea. Iar în spinarea lui călărea însăși Moartea cu chipul acoperit de glugă și cu coasa malefică ținută mai sus de cap. Mantia Morții nu era doar neagră, ci tărcată cu negru și alb, întocmai ca steagul Balzana al Sienei. Șovăitor pe picioare, Faustino se întinse și rupse secera, pe care i-o oferī lui Riccardo. Era făcută din lemn dulce, o alegere destul de ciudată de desert pentru o înmormântare, dar pentru o nuntă, semnele erau de-a dreptul catastrofale.

Faustino luă steagul Palio de pe fața de masă și îl flutură pe sub nasul lui Riccardo, mângâind materialul împachetat de parcă ar fi fost un porumbel priponit.

– Cățeaua aia stearpă mi l-a trimis, bombăni Faustino. Ducesa. Mi l-a trimis pe post de condoleanțe. Răsuflă cu năduf. Un act nobil din partea ei. Mare păcat.

Riccardo simți niște furnicături pe spate.

– Păcat?

– Până la Palio dell'Assunta o să dispară. Mai stă pe-aici doar până pe şaisprezece august. *Novus novem*¹.

Riccardo se întrebă cam cât anume băuse Faustino. Era ducesa în primejdie? Cuvintele acelea în latină – Riccardo nu fusese şcolit prea mult, dar limba se asemăna suficient de mult cu dialectul toscan, ca să poată bănuî că avea legătură cu „nouă” şi „nou”. Ce se întâmpla cu el? De când îi păsa lui de soarta celorlalţi? De ce inima lui rece se topise de două ori într-o singură zi din pricina unei femei tinere şi a uneia mai în vârstă? Şi ieri la fel, de ce se întorsese din drum şi se aruncase printre copitele cailor ca să îl ajute pe Vincenzo? Din cauza asta se afla aici în această seară, de aceea ajunsese la *palazzo* şi la camera de tortură în dimineaţa acelei zile. Ar fi fost mai bine dacă nu se implica deloc. Riccardo se ridică în picioare.

– Nello! zbieră Faustino.

Mai tânărul lui fiu se ridicase în faţa lui Riccardo. Acesta îngheţă.

– Ia-l. Arată-i, comandă Faustino, apoi se întoarse spre musafirlui. Signor Bruni. Riccardo. Noapte bună.

Riccardo se întrebă dacă Faustino se răzgândise şi dacă nu mai voia să-l lase în viaţă. Simţi fiori pe ceafă în momentul în care ieşi din sală în urma lui Nello. Intui că şi privirea Piei era îndreptată asupra lui, dar nu îndrăzni să se întoarsă să o privească.

Riccardo şi Nello meraseră împreună pe coridoarele cu lambriuri, un cuplu cât se poate de bizar. Riccardo ştia că lui Nello nu-i făcea plăcere prezenţa lui şi că gestul lui de compasiune la adresa fratelui său mai mare îl iritase. Ceva însă îl determina să se comporte civilizat, şi nu avea neapărat legătură cu directiva tatălui lui. Nello avea nevoie de el dintr-un anume motiv.

– Am auzit că o să concurezi din partea Turnului luna viitoare, la Palio dell'Assunta? Gambitul lui Nello era un interogatoriu politicos.

Riccardo era sigur că da, dar preferă să îi răspundă cu precauţie:

¹ „Noul nouă”; joc de cuvinte ce face referire la un nou Consiliu al celor Nouă. (n.tr.)

– Dacă voi fi eu cel desemnat.

Nello încuviință din cap.

– Atunci vreau să te anunț oricum că eu voi călări pentru Vulturi. Și o să câștig.

Nu încerca să îl someze în vreun fel; Nello nu i-o spusese ca să îl provoace. Îi vorbise pe un ton extrem de încrezător, și nu numai; cu satisfacție. Riccardo constată că instinctele lui de mai devreme nu îl înșelaseră – Nello se bucura că fratele lui murise. El era acum campionul Vulturilor, fapt pe care și-l dorise cu îndârjire dintotdeauna, încă din copilăria lui dubioasă. Riccardo nu răspunse nimic și coborî în continuare scara de piatră în spatele siluetei șterse, cu un pas ușor mai nesigur când își dădu seama încotro se îndreptau.

Pantera era tot acolo, iar carnea lui bătută începuse să se împuță și să se scurgă de pe oase în căldura toridă a verii. Nello se apucă să dezlege cadavrul. Plutind parcă într-o ceață din ce în ce mai deasă de irealitate, Riccardo veni să-l ajute și simți frânghiile alunecoase în palme, petele coagulate de sânge strângându-se ca murele pe încheieturile Panterei. Nello întinse un sac lung pentru nutreț peste lespezile de piatră. Riccardo nu avu de ales și trebui să-l ajute pe Nello să rostogolească trupul în sac. El îl apucă de picioare, iar Nello de cap, dar în loc să se întoarcă din nou spre scară, Nello se apropie de un zid fals care avea un vultur sculptat în piatră. În timp ce se apropiară, torța aruncă umbre adânci asupra șanțurilor împietrite și scoase în evidență singurul ochi al vulturului. Nello apăsă cu degetul mare pe ochi și peretele se deschise înapoi, dar nu cu zgomotul târșăit al unui mormânt care stătuse vreme îndelungată închis, ci rapid și silențios, ca și cum ar fi fost folosit frecvent.

– Vino, zise el.

Ușa întunecată se închise în urma lor cu ajutorul unui resort ascuns și intrară într-un tunel de piatră, luminat de torțe fixate în sfeșnice situate la distanță de doi metri între ele. Acesta era un *bottini*, rețeaua subterană de apeducte și canale colectoare de sub oraș, care radia pe sub contrade până sus pe dealuri. Transportară cu grijă cadavrul de-a lungul culoarului săpat în piatră albă,

colind bălțile verzi cu apă stătută. Riccardo îl fixă cu privirea pe Nello, care mergea în fața lui și al cărui păr alb strălucea în lumina torțelor.

Presimțirile negre ale lui Riccardo îi atârnavă ca un bolovan în stomac.

– O să-l ducem în vreun mausoleu privat al Panterelor? Vocea îi răsuna cu putere în bezna din fața lor, învăluindu-i apoi și din spate, de parcă spiritele s-ar fi trezit să mugească la ei din necropolele lor.

Mai mult decât atât, râsul lui Nello înconjură tunelurile și reveni la ei.

– O să-l ducem în cel mai frumos loc din lume. Mă rog, nu chiar atât de intim.

Drumul era lung și oribila povară, grea, dar Riccardo se mai liniștise, dacă asta însemna că Pantera moartă va avea parte de un oarecare ritual de trecere la cele veșnice. Și brațele îl dureau în momentul în care Nello se opri și lăsă partea lui de trup în mijlocul drumului. Riccardo făcu și el același lucru. Deasupra lor apăru-se un pătrat de lumină de un alb orbitor, ce contura marginile unei trape. Nello se înălță pe vârfuri și împinse o piatră străveche ce alunecă cu zgomot într-o parte, dezvăluind un dreptunghi de cer presărat cu stele. Nello își scoase capul și umerii în aerul nopții și cercetă împrejurimile.

– Nu-i nimeni, zise el. Împinge-l încoace.

Sarcină deloc ușoară. A fost nevoie ca Riccardo, fiind cel mai puternic dintre ei, să se cațare afară ca să extragă corpul. Se așteptase să iasă într-un fel de cimitir clandestin din afara orașului, unde puteau scăpa nevăzuți de cadavru, minimalizând astfel orice represalii din partea contradei Panterelor. Nu se putuse înșela mai tare.

Se aflau exact în centru, în Piazza del Campo, pustie la ora aceea, iar piatra de pavaj pe care o dislocaseră era, de fapt, parapetul cel mai de jos al artezienei. Trase împreună cu Nello trupul în bazinul fântânii, pe sub nasul lupilor de piatră care stropeau cu apă, argintați de razele lunii, întreaga scenă sugerând că se adunaseră parcă să se înfrupte dintr-un stârv. Rostogoliră Pantera

ca pe o bucată de șuncă afară din sac sau ca pe Cleopatra, din covor¹. „Pia“, se gândi Riccardo. „Acum e și ea implicată.“

Nello târî corpul chiar în centrul pieței în formă de scoică. Riccardo îl ajută să despacheteze trupul, dar refuză să îl ajute să-i întindă brațele în poziția în care contrada Vulturilor îi lăsa pe toți pe care îi omora – ticălosul înjunghiat pe alee, prelatul lacom în propriul altar. Toată lumea ar fi știut cine a comis fapta, iar dacă Aquila voia să trimită un mesaj, nu era treaba lui Riccardo să se amestece. Carnea îngrozitoare părea și mai palidă în lumina lunii, angelică mai degrabă decât acvilină; aproape în poziția în care fusese crucificat Iisus. Scârbit, Riccardo își mută privirea de la trupul distrus al Panterei și îl privi pe Nello în ochi. Sub clarul lunii părea aproape un om normal – părul alb era acum blond, ochii lui rozalii închiși căpătaseră o nuanță chihlimbarie. Ochi de uliu, la fel ca tatăl și fratele mort.

– Și acum? întrebă Riccardo.

– Acum? zise Nello, renunțând la orice prefăcătorie. Acum te întorci înapoi unde ți-e locul. Acestea fiind spuse, sări fără să mai stea pe gânduri înapoi în tunel și închise repede trapa.

Zgomotul de piatră alertă doi ofițeri din gardă, care tocmai cotiseră spre piață. Tricornurile lor se asemănau cu niște aripioare de rechini în semiîntuneric, iar țevele pistoalelor le luceau puternic.

Fără să mai șovăie, Riccardo se îndreptă a doua oară în aceeași zi spre clădirea Palazzo Pubblico, iar medalionul Sfântului Bernardino, IHS², numele lui Iisus în razele de soare, îl conduse acolo precum Steaua Magilor. Pasul i se iuți din ce în ce mai tare, de parcă însăși fantoma Panterei l-ar fi urmărit, și nu cei doi gardieni, iar în ciuda orelor târzii, bătu în poarta palatului de putea scula și morții din morminte. Convins că n-a fost auzit, se întoarse cu fața spre piață: acum nu mai putea scăpa de paznici. Dar în timp ce se uita la cerul înstelat, simți că ușile se deschiseră în spatele

¹ Legenda spune că Cleopatra s-a dus la palatul lui Iulius Cezar ca să îi intre în grații și i-a fost adusă acestuia înfășurată într-un covor egiptean drept cadou (n.tr.)

² Termen ecleziastic ce reprezintă primele trei litere ale numelui Iisus în limba greacă, folosit de multe ori ca simbol al creștinătății. (n.tr.)

lui. Ultimul lui gând înainte să năvălească în palat a fost că Nello avusese dreptate. Era cel mai frumos loc din lume.

Pia se retrase în camera ei cât de repede putu; capul o durea și îi vâjâia din pricina evenimentelor pe care trebuise să le îndure în acea zi. Festinul de nuntă îi oferise o surpriză, parcă pentru a o necăji și mai mult – călărețul necunoscut pe care îl văzuse la Palio, cel pe care îl numise în taină campionul ei. Comparația dintre el și Nello era și mai greu de făcut decât fusese în cazul lui Vincenzo, dar când îl văzuse pe călăreț plecând de la masă cu noul ei soț, știu precis că era o creatură de-a Vulturilor și îi blestemase dintr-o suflare pe toți trei. Pe ei trei, dar și pe toți ceilalți bărbați de pe pământ, inclusiv pe tatăl ei; și locul lui era tot în flăcările iadului. N-avea nici un rost să-l contrazică pe Salvatore – era tardiv oricum pentru așa ceva –, dar în timpul ospățului îl implorase să-i trimită cărțile și hainele mamei. El dăduse a lehamite din mână și se întorsese cu spatele la ea, ca să discute despre cotele grâului cu *capitani* Vulturilor. Bănuia că uitase de rugămintea ei încă din momentul în care i-o adresase.

Urcase în camera ei după terminarea festinului și rămăsese în așteptare cât timp răsărise luna, cu un sentiment crescând de groază. Așternuturile de pat fuseseră schimbate, așa că, probabil, Nicoletta îi spusese deja lui Nello că se confrunta cu probleme femeiești firești. Se rugă ca asta să-l țină departe de ea, măcar în noaptea nunții lor.

Dar acesta veni. Îi auzi pașii pe scară; înspăimântători, previzibili și mai ușori ca ai Nicolettei. Când intră în cameră, părul îi era ciufulit și ochii roz îi sclipeau; un bărbat excitat. Veni direct spre ea și mai văzu ceva care sclipea – obiectul pe care îl ținea în mână. O foarfecă de tăiat copitele cailor.

Pia era sigură că acesta reprezenta sfârșitul. Rămase tăcută pe pat, iar el tăbări pe ea. Nu-i tăie gâtul, așa cum crezuse, ci îi înșfăcă șuvițe groase de păr și i le reteză. Buclele ei frumoase căzură ca niște ghirlande și jurubițe negre pe cuvertura albă. La început își puse mâinile pe cap ca să își protejeze părul, dar în momentul în care îi ciupi și degetele, semn că i le-ar fi retezat fără ezitare, și le retrase și își acoperi fața cu ele. Sângele din degete i se prelinsese în ochi, dar nu îi păsa; prefera orice altceva decât să vadă

expresia de pe chipul lui Nello când îi ciopârțea cu frenezie părul. Deveni inertă, îl lăsă să o împingă și să o tragă după bunul plac, gândindu-se că doar dacă îl lăsa în pace până se plictisea ar fi putut scăpa cu viață. Furia i se potoli în cele din urmă și o smuci ca să o ridice în picioare. O târî în fața ferestrei, transformată în oglindă de lumina lămpii din cameră și de bezna de-afară.

Se privi impasibilă – la fel de ciudat de detașată ca în ziua în care îi învinețise brațul. Arăta destul de diferit: mai avea păr doar în jurul urechilor și pe frunte, iar chipul îi era mânjit de sângele propriu. În spatele ei, chipul lui Nello, saturat și jubiland. Înțelegea că avusese noroc. Cu o înțelepciune ce îi depășea cu mult inocența, știa că dacă nu i-ar fi tăiat părul, ar fi violat-o chiar dacă sângera.

– Ia uite-acu', îi șuieră el, mândru de ce făcuse. Mai vedem noi dacă acu' îi mai arde să-ți zâmbească.

După ce plecă, Pia ridică foarfeca de pe jos. Își culese propriul păr de pe lame și remarcă, ca și cum n-ar fi fost vorba despre ea, că mâinile îi tremurau îngrozitor de tare. Se uită din nou la reflexia din geam și făcu un efort să se oprească din tremurat pentru a-și putea îndrepta cât de cât părul și ca să-și aranjeze un fel de breton pe frunte. Văzu niște lacrimi uriașe în colțurile ochilor, care i se scurgeau fără încetare pe obraji. Așadar, avea să fie pedepsită și pentru faptele altora, nu doar pentru ale ei. În timp ce se tunde singură îl blestemă din nou pe călăreț. Pentru capriciul lui de a-i fi zâmbit și adresat o întrebare, ea trebuise să plătească un preț imens. Dar cu toate acestea, zâmbetul lui reprezentase singurul moment luminos dintr-o zi înfiorătoare. Fusesse singurul om care vorbise cu ea, care îi pusese o întrebare ca și cum i-ar fi păsat de răspunsul ei.

„Știți să mergeți cu calul?”

În mintea ei amorțită începu să prindă contur o idee. Dacă ar ști să călărească, departe și repede, ar putea scăpa de Nello. Nu avea cum să evadeze din orașul acesta izolat între coline fără un cal. Trebuia să-și pună ordine în gânduri. „Gândește, gândește.”

Pia se aplecă să îndese foarfeca în cizmele ei dantelate. Data viitoare nu mai trebuia să fie dezarmată în prezența soțului ei. În momentul în care se lăsă în jos, moneda cu Cleopatra se desprinse de pe pieptul ei și o izbi cu putere în dinți, pendulând

și rotindu-se pe lănțisorul de care era suspendată. Se îndreptă de spate și în acea clipă Pia de Tolomei își zări cu coada ochiului imaginea din fereastră. Lumina lumânării era suficient de puternică cât să-i scoată în evidență asemănarea izbitoare cu regina de mult răpusă.

Capitolul 6

Pădurea

Pe când Violante Beatrice de Medici era doar o copilă micuță și obișnuia să privească prin ferestrele castelului bavarez al tatălui ei, nu băga de seamă sticla scumpă de geam, ochiurile rombice despărțite cu fir de plumb, ci se uita prin ele direct spre pădure. Iubea copacii, felul în care șoaptele lor o linișteau noaptea, modul în care se lungeau și se strângeau în jurul castelului precum niște brațe prietenoase, care vor să te îmbrățișeze. Uneori reușea să o convingă pe bona ei să o scoată la plimbare – o adevărată muncă de convingere, de vreme ce se socotea că aerul proaspăt nu e sănătos pentru tânăra prințesă –, și atunci se bucura de întuneric, de adâncimile nebănuite ale pădurii, chiar și în zilele însorite. În pădure se simțea protejată și mult mai acasă decât în camerele înalte și aurite de la palat.

Într-o zi se aventurase mai departe ca de obicei și întâlnise niște pădurari cu topoare, ce hăcuiau trunchiurile copacilor, ale căror lame mușcau răni albe în lemn și împrăstiau în toate direcțiile așchii, ce aterizau pe stratul întunecat de mușchi precum fulgii de nea. Se oprise din drum, iar tăietorii de lemn se opriseră și ei din lucru în prezența ei, își scosese rășchii de pe creștetele transpirate și scuiaseră zgârciurile de câprioară pe care le mestecaseră pe covorul pădurii, unde se amestecaseră cu rumegușul. Violante se întorsese și plecase de acolo cu lacrimi în ochi. Bona, de-abia târându-și pașii în urma ei, în drumul spre palat, încercase să îi explice: copacii trebuie doborâți pentru ca din ei să se confecționeze scaune în palatul tatălui ei, case pentru cei nevoiași, și până și cărțile care îi plac ei atât de mult. Lui Violante

nu-i păsase de nimic în clipa aceea. Ea nu voia decât ca pădurea să fie lăsată în pace.

La nici șase ani distanță, se afla în salonul mare al noii ei case, Palazzo Vecchio din Florența, de mână cu proaspătul ei mire. Se căsătorise chiar în acea zi, în marele dom din Florența, îndurase trei ore interminabile de ospăț, iar acum asculta un recital muzical. De-abia se putea concentra la muzică din pricina felului în care stomacul i se strângea și-i zvâcnea în așteptarea nopții nunții, când Ferdinando, cel mai frumos bărbat pe care îl văzuse vreodată, avea să o ducă în pat. Pentru a-și spulbera presimțirile rele, adulmecă mirosul care odinioară o făcea atât de nefericită – bucățele de lemn proaspăt tăiat și sculptat. Traversă cu privirea marea sală și fixă singurul obiect nou dintr-o cameră plină cu antichități inestimabile ca valoare, un pianoforte.

Ferdinando se considera inventatorul acestui instrument. În realitate, în ultimele câteva luni fusese doar prietenul extrem de apropiat al inventatorului. Bartolomeo Cristofori era un padovan frumos, care crease acest hibrid ciudat dintr-un clavecin și un clavicord. Instrumentul stătea pe patru picioare fusiforme, proaspăt cioplit și lăcuit. Violante trăsese cu ochiul sub capac, respirase mirosul bolnav de lemn nou și studiasse ansamblul intricat de corzi și ciocănele. Plină de sfială, atinsese întâi o clapă neagră, apoi una albă și ascultase sunetul discordant, o notă nouă ciudată, mai groasă, mai clară și oarecum mai reală decât cea produsă de un clavecin. Se minunase că ceva cu un exterior atât de frumos avea un interior atât de complex.

Mișcată de o asociație bruscă de idei, îl strânsese pe Ferdinando de mână, dar el nu o băgă în seamă. Era foarte concentrat, cu spatele bățos, la un băiat care se ridicase de pe scaunul lui și se apropia de instrument. Acompaniamentul era asigurat chiar de Bartolomeo Cristofori, iar băiatul începu să cânte un motet cu acea voce clară și cristalină specifică unui castrato. Era un tânăr frumos, cu cârlionți blonzi ca un înger și cu un glas pe măsură. Violante simți că îi dau lacrimile, atât din cauza revocării pădurii copilăriei, cât și a frumuseții sunetelor. Se întoarse către proaspătul ei soț, a cărui reputație de cunoscător în ale muzicii nu-i rămăsese necunoscută. Era prima dată în acea zi când Ferdinando părea fericit.

Un singur om care asista la recital știa că Ferdinando era vrăjit de cântăreț – faimosul contratenor Cecchino –, și nu de cântec. Acest om îl cunoștea foarte bine pe Ferdinando și era Gian Gastone de Medici,

putele mai mic al mirelui. Îi părea rău pentru mica pasăre bavareză, deoarece, după știința sa, Ferdinando îl sodomizase pe castrato cu o noapte înainte în niște scene de o depravare ieșită din comun, chiar și pentru el, un libertin convins. Gian Gastone era un jucător de cărți desavârșit și un homosexual dedicat și știa că Violante primise o mână de cărți măsluită. Simțea și asculta, știind că asta nu va fi ultima dată când Cecchino o făcea să plângă pe micuța mireasă; și făcu un pariu cu sine însuși, doar așa, de distracție, că Ferdinando nu se va atinge de soția lui nici în noaptea nunții, nici altă dată.

Violante deschise ochii. Gretchen stătea aplecată peste ea și o zgâlțâia de umeri, iar coada ei cărunță, lungă și împletită o gădila pe obraz.

– Doamnă, vă caută un tânăr.

Violante tresări, iar visul i se spulberă cu tot cu umbrele lui, ieșind din aura caldă a lămpii lui Gretchen. Femeia adăugă cu emfază:

– Acel tânăr.

Așa că Violante își sfârși ziua în același loc în care și-o începuse – în Sala celor Nouă. Riccardo Bruni stătea singur în marea sală și-și frământa nervos tricornul în palme. Ochii i se plimbau cu nervozitate asupra tablourilor mari. Părea un om hăituit. Gretchen îi spusese stăpânei ei în timp ce coborâseră scara că îi izgonise pe gardienii care îl urmăriseră până la ușă, dar că senzația ei era că nu de polițaii de pază se temea atât de tare tânărul.

El se roti pe călcâie când o auzi venind, făcu un pas spre ea și preț de o clipă Violante avu impresia că o să i se arunce în brațe. Apoi spuse doar atât:

– O să vă ajut.

Vorbise precipitat. Se opri. Ea îl privi în ochi. Faptul că un asemenea bărbat înalt, atât de arătos și de sigur pe sine, părea acum atât de răvășit îi trezi instinctele materne. Trebuia hrănit. Pătură, foc și ceva supă.

– Gretchen, spuse ea, bucătăria.

Câteva minute mai târziu, Riccardo Bruni stătea în fața gurii aurii a vetrei din bucătărie, pe care servitorii o lăsau aprinsă în caz că ducesa avea nevoie de ceva. Avea o pătură pe umeri și un castron de supă în mâini. Gretchen mișuna prin umbrele din

spatele focului, o companie deloc băgăreață. Violante stătea vizavi de Riccardo, de cealaltă parte a flăcărilor, și îl studia cu atenție. Mirosul de lemn verde, seva verii şuierând, îi reînvia alte amintiri și avu un sentiment puternic de premoniție. Tânărul călăreț se mai întremase, așa că acum putea să îl întrebe:

– S-a întâmplat ceva care te-a făcut să te răzgândești?

– Faustino Caprimulgo... El... a curmat o viață. Respirația lui Riccardo era întretăiată. Ba nu. Mai mult decât atât. A bătut un om până l-a omorât. Își ridică privirea. E vorba despre Panteră, cel care l-a doborât pe Vincenzo de pe cal.

Violante tresări și-și aduse aminte de cursă și de felul în care jocheul, cu capul înfierbântat al Panterelor, pocnise din bici, fără să știe că îl lovise pe moștenitorul Vulturilor. Se așteptase la represalii din partea lui Faustino, dar chiar așa? Era șocată.

– Îl cheamă Egidio Albani, fiul lui Raffaello Albani, căpitanul contradei Panterelor. Făcuse efortul să afle aceste informații și trimisese un săculeț cu pomană acasă la el.

– L-am ajutat să îl care. Nu am avut de ales. E afară.

Violante aproape sări în picioare.

– Aici?

– În piață. E întins pe jos ca să-l vadă toți, aranjat în crucea Vulturilor. Au transmis un mesaj.

Ea își coborî privirea și căzu pe gânduri. Auzise de multe ori, în cei zece ani, relatări despre cadavrele găsite în poziția aceea îngrozitoare. Spuse primul lucru care îi veni în minte:

– Va avea parte de o înmormântare creștinească. Al doilea gând care îi veni în minte o surprinse și pe ea. Gardienii au văzut?

Riccardo scutură din cap.

– Nu. În schimb s-au ținut după mine. Nu mai era nimeni altcineva în piață. Nello... vreau să spun că nu e bine deloc. Își frecă fruntea cu o palmă, vrând parcă să-și alunge această amintire. Fiul mai mic al lui Faustino, Nello, m-a obligat să-l ajut să care cadavrul. M-a lăsat acolo ca să fiu prins. Țasta a fost planul.

– Planul lui Faustino? Ochii lui Violante erau blânzi, dar întrebarea, tăioasă. Vedeă că Riccardo se gândea bine la ce răspuns să-i dea, în timp ce pe chipul lui serios și auriu în lumina focului, genele aruncau umbre fusiforme.

– Nu cred. M-a invitat la praznicul pentru fiul lui... și la ospățul pentru nunta lui Nello. Cred că mă place. Cuvintele îi sunaseră copilărește, dar atinseră inima lui Violante. Întrebarea însă îi trezi și alte amintiri. Cu toate astea, Faustino a spus ceva ciudat. La sfârșitul festinului mi-a spus că i-ați trimis drapelul Palio.

Violante simți furnicăături pe piele. Gambitul ei funcționase? Înțelesese Faustino gestul de onoare pe care îl făcuse?

– A fost recunoscător, dar a spus... a spus că este păcat... ier-
tați-mă... că nu veți mai fi aici să vedeți și următorul Palio.

Lui Violante i se făcu pielea de găină. Palio dell'Assunta era la o lună și-un pic. Abia mai putu îngăima:

– La ce s-a referit? Că voi fi moartă sau că voi pleca din Siena?
Riccardo Bruni nu era în stare să o privească în ochi.

– Nu știu. Doar că mai puteți sta la conducerea orașului o lună.
Până pe șaisprezece august. A mai zis ceva, chiar când ieșeam pe
ușă să plec... ceva de numărul nouă.

– Ce-a zis exact? Tonul lui Violante era mai tăios decât
intenționase.

Riccardo se încruntă și se strădui să-și amintească.

– *Noveschi novemi*. Ba nu. *Novus novem*.

Violante se îndreptă de spate. Nu lipsise de la nici o oră
de școală.

– *Novus novem*? Ești sigur?

Era.

– Da.

Se uită la el, și apoi la flăcările în care ardea pădurea ei bleste-
mată. Flăcări încinse, flăcările iadului.

„Noul Nouă.”

– Vrea să refacă Consiliul Celor Nouă. Vrea să își recucerească
orașul. Se ridică brusc. Vino cu mine.

Îl luă cu ea și meraseră, ghidați de lumânarea lui Gretchen, în
sala hărților. Pereții erau înțesați centimetru cu centimetru de
hărți cu teritorii și cartografieri, de la cele mai vechi, la cele mai
noi. Se opriră în dreptul unui plan imens al orașului, auriu în lu-
mina lumânării, gri în zonele mărginașe. Artistul necunoscut și
de mult decedat reprodusese casele mari și mici ale orașului, clă-
dirile civice, contradele cu bisericile și palatele lor, cu linii fine de
gravură. Era un desen complet și exact, iar lui Violante i se părea

că seamănă cu planul unei campanii de pe câmpul de luptă. Deasupra numelui orașului, încoronând tot, gemenii care sugau la țâțele unei lupoaice – însăși emblema orașului; lupoaica ce îi hrănea pe Romulus și Remus. Conform legendei, Siena fusese fondată de Senius, fiul lui Remus. Așadar, ambii gemeni fondaseră orașe mărețe: Romulus crease Roma, iar Remus fusese tatăl unui fiu care fondase Siena. Violante se simțea dintr-odată trezită la realitate și plină de viață. Făcu câțiva pași și arătă cu degetul spre desen.

– Acestea sunt zidurile citadelei. Acestea sunt cele trei părți sau *tertieri* ale orașului. Terzo di Camollia, Terzo di San Martino și aici, în Terzo della Città, chiar în inima orașului, se află Faustino cu contrada Vulturilor. Are nevoie de încă opt conspiratori pentru a redeștepta Consiliul Celor Nouă. Cine sunt aliații lui? Pe Pantere le putem deja exclude.

– Civetta, spuse pe nerăsuflăte tânărul. Fiica lui Salvatore Tolomei a fost căsătorită cu Nello înainte ca trupul lui Vincenzo să se răcească.

Violante zări o licărire bruscă în ochii lui. Își aduse aminte de tânăra zeiță pe care o văzuse la Palio: logodită, îndurerată și acum măritată. Violante era prea obișnuită cu alianțele politice ca să i se pară ceva straniu.

– Foarte bine. Înseamnă că putem susține cu fermitate că Panterele sunt în tabăra opusă. Dar cine sunt ceilalți șapte? Trebuie să înțelegem ce alianțe a încheiat Faustino, cine sunt sponsorii lui, ce plan are. Ce legătură este între Palio și acest plan? De ce vrea să încheie atunci partida? Se gândea din nou la jocul de șah.

– Ducesă, îi întrerupse cu sfială Riccardo șirul neîntrerupt al vorbelor, nu credeți că... Făcu un gest între ei trei, încercând să îi unească fără succes într-un triumvirat. Nu credeți că am avea nevoie de... ajutor?

Violante se întoarse brusc spre el.

– Avem nevoie de aliați. Ai dreptate. Iată-ne: o doamnă în vârstă, una între două vârste și un tânăr... Se plimbă agitată. Dar chiar astăzi i-am scris cumnatului meu, Gian Gastone de Medici, pentru a-i cere sprijinul în această privință. E un om bun și e avid când vine vorba de moștenirea lui; nu va permite ca o parte atât

de însemnată a ducatului lui să fie scindată. Și nu-și dorește nici să moștenească un oraș putrezit.

— Ați moștenit măru' cu tot cu viermele din el, interveni sumbru Gretchen.

Violante se uită pe fereastră. Orașul era adormit, dar în scurt timp se crăpa de ziua.

— Du-te acasă, Riccardo Bruni, spuse ea.

El o privi direct în față, iar ea răspunse întrebării din ochii lui.

— Nu. Nu renunț. Dar ai dreptate. Avem nevoie de aliați. O să mă gândesc la asta, și după aceea vom sta din nou de vorbă.

El făcu o plecăciune și se îndreptă spre ușă, ca să plece.

— Așteaptă, mai zise ea, e mai bine să nu fii văzut. Gretchen, condu-l pe signor Bruni prin bucătărie.

Îl văzu că ezită și se gândi că poate voia să-i mulțumească, dar el era cu mintea în altă parte.

— Și cum rămâne cu Egidio? Cu Pantera?

Îl plăcea pentru că îi pusese o asemenea întrebare și dădu să-i spună că avea să-și trimită sergenții de gardă să recupereze trupul Panterei, că urma să facă aranjamentele pentru a returna trupul direct familiei, acoperit într-un giulgiu pentru înmormântare. Din gură însă îi ieșiră alte cuvinte.

— Signor Bruni, Riccardo. Își puse degetele pe brațul lui. Îți promit că până la căderea nopții va fi îngropat. Acum însă mai trebuie să rămână câteva ore acolo unde este.

După plecarea lui Riccardo, Violante se duse din nou în sala hărților și se uită iar la contradele din oraș, la cele trei cartiere mari, înconjurate de ziduri, și la lupoasca cu cei doi gemeni, care domnea peste toate. Unul dintre băieți sugea, iar celălalt o scruta cu privirea direct de pe gravură.

Ordonă să i se aducă costumul de călărie și plecă de una singură în pelerinaj. Traversă orașul, argintiu în lumina cenușie a zorilor, ca o umbră alunecoasă ce se grăbea spre est. În lumina aceea obscură zări trupul întins în formă de crucifix lângă fântână, dar își mută privirea și trecu în viteză mai departe. O luă pe străzile înguste ale contradei Girafei, cartierul șefului consiliului ei, Francesco Maria Conti. Trecu pe lângă *palazzo*-ul lui, reședința ereditară a familiei Conti, și se întrebă dacă nu cumva Conti

o urmărea ascuns după ferestrele lui pustii și negre. Iuți din nou pasul până în momentul în care își recăpătă stăpânirea de sine. La urma urmei, Conti știusese că ea va veni aici. La fel de bine cunoștea și motivul. Conti știa foarte multe lucruri. Ajunse la biserica Girafelor din San Francesco, cu fațada ei simplă din piatră ițindu-se în întuneric, puse mâna pe clanță și intră.

Înăuntru ardeau lumânări, iar un acolit mătura pe jos în vederea slujbei de dimineață. Îi zâmbi băiatului, care căscă ochii de mirare. Violante străbătu lungimea familiară a naosului până la icoana care atârna deasupra altarului. Se opri, îngenunche și își făcu cruce pe piept. Apoi, fără nici o urmă de lipsă de respect, ci mai degrabă dintr-un sentiment de familiaritate, îi zâmbi prietenei ei, Madonna del Latte.

Violante văzuse prima dată tabloul când, ca nou-numită guvernatoare a orașului, se preocupase să viziteze fiecare contradă, cu biserica aferentă. În timpul slujbei stătuse în strana remarcabil de frumoasă a familiei Conti, iar privirea îi alunecase asupra celei mai minunate reprezentări a Fecioarei pe care o văzuse. Violante se simțise întotdeauna apropiată de Maria, o femeie care știusese ce înseamnă să iubești un fiu, să-l pierzi și să-l jelești. Aici și înaintea ei, Maria îl hrănise pe pruncul Iisus, îi ținuse sânul în gură, iar pruncul se înfruptase cu poftă din el.

Înainte de slujba și de ziua aceea, Violante își spusese întruna că se descurcă de minune, că era foarte bine că se aruncase în această nouă poziție, că învăța despre fiecare familie, fiecare contradă, fiecare îndeletnicire și tradiție în parte din noul ei oraș. Apoi, privind-o pe Madonna hrănindu-și pruncul, ambele personaje ochi în ochi, absorbite de această legătură elementară, simțise o durere fizică în piept. Restul slujbei nu mai fusese în stare să vorbească sau să cânte. După aceea, invitată să servească masa acasă la Francesco Maria Conti, îl întrebasese, pe cel mai firesc ton, despre tablou. Conti, mândru de contrada lui, îi spusese noii sale stăpâne că pictura fusese realizată de maestrul sienez Sassetta și îi adăugase prevăzător că tabloul nu putea fi mutat în palat. Ei nici nu îi trecuse prin cap așa ceva, mai ales că știa câtă durere i-ar fi pricinuit să-l vadă în permanență; pe parcursul următoarelor săptămâni însă se întorsese mereu la biserica liniștită ca să poată sta în pace de vorbă cu mama și copilul ei. În timp, tabloul

nu oferise alinare, nu durere, și începuse să-și destăinuiească probleme Madonnei.

Astăzi, în zorii cenușii care aveau să dezvăluie cadavrul Panterei întregului oraș, îi spuse Mariei că Egidio Albani fusese ucis și întins întocmai ca fiul ei, Iisus. Șezând sub ochii migdalați ai icoanei, avu dintr-odată o revelație groaznică. Cum putea să o lase pe mama lui Egidio să-l găsească așa, să lase orașul să vuiască despre cum fusese schingiuit, doar pentru ca ea să-și câștige niște aliați împotriva lui Faustino? Egidio fusese un băiat de douăzeci de ani. Douăzeci, citi Violante în ochii Fecioarei. „Aceeși vârstă pe care am fi avut-o și gemenii tăi, dacă ar fi trăit.”

Violante fugi din biserică și, înfruntând lumina gri a zorilor care nu prevesteau nimic bun, se grăbi să ajungă înapoi în Piazza del Campo. Voia să le spună gardienilor să ia trupul neînsuflețit al lui Egidio, să-l spele și să-l pună într-un sicriu pe care să-l trimită acasă la mama lui. Când ajunse în piața largă în formă de scoică, se opri brusc. În jurul artezienei se strânsese un grup mic de oameni, aplecați deasupra cadavrului Panterei.

Ajunsese prea târziu.

Mario Maria
Capitolul 7

Lupoaica

Soarele apunea întristat la sfârșitul unei zile chinuitoare petrecută pe câmpul de luptă de la Milazzo, când tânărul Riccardo Bruni a fost ales să facă parte dintr-un detașament ce pleca în recunoaștere pe dealuri. Generalul Alvaraz y Leon, faimosul general spaniol, deschisese focul asupra satelor care îi adăposteau pe austrieci. Alte detașamente ale spaniolilor plecaseră în avans ca să facă razii printre săteni, pregătind terenul pentru ca oamenii lui Alvarez y Leon să treacă și să pârjolească totul în cale.

Într-un sat micuț, escadronul din care făcea parte și Riccardo dădu peste o bisericuță cu cruce de piatră în care fuseseră închiși toți

cetățenii, cu o singură excepție. O femeie tânără trăgea de zor de un trunchi mare de copac, care fusese pus să blocheze ușa.

– Nu pot să-l mișc singură, icni ea, iar fiul meu este înăuntru cu bunicuța lui. E ora lui de masă. Riccardo auzea strigătele dinăuntru, peste care răsunau țipetele ascuțite și pătrunzătoare ale unui bebeluș. Toți începuseră să descalsece, dar Riccardo ajunsese primul la ea. Femeia se întoarse spre el. Ajută-mă, îl imploră ea.

Era blondă, cu tenul tipic sudului de culoarea caisei și cu ochi rugători la fel de întunecați ca ai panseluțelor. Se agăță disperată de brațul lui, iar mirosul dulce emanat de trupul ei încins ajunsese la nările lui. Ochii lui alunecaseră de pe chipul ei spre locul în care sânii îi fuseseră strânși de dantelele cămășii. Acolo văzu ceva care îl făcu să se dea cu un pas în spate. Din fiecare sfârc se scurgea o pată închisă pe țesătura rărită a batistului. Bătăile inimii lui se contopiră cu bubuitul copitelor din depărtare; căpitanul își lipi urechea de pământ.

– Mai mult de o sută de cai, spuse el, ce vin încoace. Hai să plecăm. Nu avea ce explicații suplimentare să le mai dea; ei nu erau decât cinci. Riccardo, căruia deja îi tremurau genunchii de frică, se lăsă tras deoparte de tovarășii lui.

Femeia țipă după ei aproape până când dispărură din raza ei vizuală, apoi se întoarse la bușteanul uriaș și își înfipse disperată degetele în el. Riccardo călărea cu ochii închiși, iar în spatele lui, Alvarez y Leon și suta lui de cai măturau orașul cu torțele lor. Dacă ar fi putut, și-ar fi astupat și urechile.

În noaptea aceea petrecută pe colina rece, nu putu simți căldura focului, nici cântecele pe care ceilalți le cântau ca să-și mai ridice moralul. Se întorsese cu spatele la flăcări și se uita insistent la bisericuța care ardea voios în valea de la picioarele lui, silueta crucii profilându-se neagră pe fundalul focului provocat de incendiu.

De dimineață călăriră în vale, unde domnea o liniște fantomatică. Nu mai cânta nici o pasăre. Din biserică nu mai rămăsese decât o grămadă carbonizată prin care se distingeau o sută de schelete negre înăuntru și unul afară, cu mâna întinsă pe ușa.

– Mda, zise căpitanul cu un respect amestecat cu invidie și trase un șut în craniul scheletului de lângă morman cu cizma lui roasă. Lupoai ca stă alături de puiul ei chiar dacă arde.

Riccardo vomită iar și iar peste cenușă, iar în timp ce își golea stomacul deasupra pământului distrus își jură să nu se mai teamă niciodată.

Riccardo se trezi în căpița din grajdul Turnului când tatăl lui îl zgâlțâi de umăr. Scheletele dispăruseră, se evaporaseră precum fumul. Riccardo se ridică în capul oaselor. Se uită la silueta îndesată a tatălui lui și îi zâmbi, pe jumătate ușurat și pe jumătate dintr-un sentiment ciudat de vinovăție. Era dimineată, iar de undeva de afară se auzea un cal nervos care necheza și tropăia pe pietrele de pe caldarâm. Domenico Bruni, ghemuit pe vine și bărbos, își înclină capul într-o parte și zâmbi către fiul său, uitând pe loc de ziua jalnică petrecută în pat. Se întorsese la muncă și părea fericit.

- Dă-mi mâna, lenevilă, zise el cu afecțiune. Vocea lui, neantrenată o zi întreagă, era răgușită. Mi-au adus un ditamai căluțul nărăvaș la potcovit.

Domenico îi întinse cu hotărâre brațul, ca să-și ajute fiul să se ridice. Pe antebraț avea o grămadă de brățări de piele care să-l protejeze de flăcări când lucra, și mirosea, de altfel cum mirosea totul în jur, a cal. După visul ciudat, după tot ce se întâmplase ieri, Riccardo nu își putea imagina ceva mai reconfortant decât brațul tatălui său. Îl apucă vârtos de palmă și se săltă în picioare, apoi își luă tatăl pe după umeri și meraseră așa pe stradă. Tânărul era mai malt cu un cap și nu semăna deloc cu tatăl lui, dar Domenico era singurul membru al familiei lui Riccardo și familia însemna totul pentru el.

Riccardo îl urmă pe drumul de piatră până la armăsarul negru care sărea și se învârtea pe loc, iar crupele lui ca tăciunii luceau de transpirație în lumina dimineții. Cântecul clopotelor, ciripitul graurilor, mirosul calului speriat, toate îl făceau să simtă că aici erau rădăcinile lui. Sigur că nu voia să o ajute pe ducasă. Asta era contrada lui, Torre, Turnul. Aceștia erau oamenii lui. Era acasă.

Animalul azvârlea din copite și fremăta în toate direcțiile, cu ochi temători pe care și-i dădea peste cap. Zebra cel ubicuu, aflat într-una dintre misiunile lui disperate prin oraș, încerca cu vitejie să îl țină de căpăstru. Tricornul lui de copil fusese azvârlit în țărână, unde și rămăsese; din nas îi șiroia sânge, pentru că fusese lovit

de animalul care își ridicase prea repede capul. Riccardo îi aruncă imediat o cârpă.

– Du-te de aici, îi spuse.

Zebra nu așteptă să fie rugat de două ori. Destul de binedispus, băiatul se duse să se așeze pe podiumul pe care erau potcoviți caii, ca să se uite detașat la ce avea să urmeze, apoi răsuci cârpa la două colțuri, pe care și le îndesă în nări.

Riccardo se uită la calul agitat. Își dădu seama dintr-o singură ochire că animalul nu avea o fire agitată – se întâmpla rar ca armăsarii să aibă un temperament agitat. De obicei reacționau astfel când îi speria ceva, așa cum mai mult ca sigur că se întâmplase și acum. Calul putea vedea bancul de lucru al potcovarului și instrumentele tatălui său: cuțitul de tăiat pielea, rașpa și scobitorul de copite. Riccardo se duse spre el vorbind întruna despre orice, despre tot, despre nimic. Apucă în palme capul uriaș, greu și moale precum catifeaua, îi simți ceafa caldă de sub coamă și craniul masiv de sub piele. Riccardo își puse palmele căuș în jurul ochilor animalului ca să îi ferească de lumea înconjurătoare și pentru a-l obliga să mai vadă doar în față. Să-l vadă doar pe el.

– *Buongiorno*¹, spuse el.

Calul se calmă imediat, strănută și îi ciuguli gulerul. Riccardo îi simți respirația și parfumul dulce de fân pe obraz. Voia să-și odihnească ușor capul pe obrazul mătăsos și negru și să-și închidă ochii.

Trebuia să revină cu picioarele pe pământ, să-și limiteze propria arie vizuală. Trebuia să blocheze imaginile nedorite pe care le vedea cu ochiul minții: evenimentele din seara precedentă, noaptea de la palat, harta, revelația Celor Nouă și, mai ales, imaginea Panterei în descompunere, cu brațele întinse în centrul pieței. Se gândi la ducesa și la ochii ei blânzi, la faptul că îl salvase, la îngrijorarea ei legată de ritualul de îngropăciune al Panterei. La fel de bine înțelesese și de ce trebuise să lase trupul acolo unde era. Înțelegea, dar asta îi făcea rău până în rărunchi.

Trebuia să-și ajute tatăl, asta trebuia să facă. Să restrângă lumea la un cerc, la curba pământescă reprezentată de potcoava calului. Să facă ceva tipic sienez cu ajutorul cuiva care era, ca și el,

¹ „Bună ziua”, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

tot sienez, născut și crescut aici. Să uite de ducese și de promisiunea pe care i-o făcuse.

Se gândi și acum, și pe tot parcursul dimineții la frumoasa Pia, la părul ei lung și bogat, negru ca obrazul calului de lângă el, la felul în care s-ar fi răsfirat pe pernă. Când îi spusese ducesei că au nevoie de ajutor se gândise la Pia, la expresia pe care o avusese la ospăț, la ochii ei la fel de speriați ca ai acestui mînz. Se gândise să-i rostească numele în prezența ducesei, să susțină că vor fi ajutați de Pia. I-ar fi plăcut, știa asta, să se poată plimba în voie, să-și crească copiii – chiar dacă erau ai lui Nello – fără amenințarea sîngelui vulturului.

Dar se abținuse. Văzuse cum înghețase privirea lui Nello când își îndreptase zâmbetul spre Riccardo și nu voia ca Pia să aibă probleme din cauza lui. Nello era un om care acum putea vorbi despre Palio, iar în clipa următoare putea târî prin noapte un trup dezmembrat, care să rămână să se încălzească în zorile călduroase și să-și dezvăluie duhoarea în oraș sub razele neîndurătoare ale soarelui. Șopti toate lucrurile acestea calului, în urechea caldă care îl plesnea peste nas ca o pană neagră. „Da, te ascult.”

Felul în care Riccardo își petrecu dimineața îl făcu să se simtă bine – ritmul simplu al bătăilor de ciocan, mirosul încins al copitelor curățate de pielea moartă. Cimiliturile familiare ale tatălui lui îi curgeau de pe buze pe bolovanii pavajului precum caiele pentru potcovit.

„N-ai potcoave, n-ai cal.” „Cum să alerge calul într-un singur deget... E ca și cum am merge noi pe vârfuri într-un singur deget.” „Piciorul, copita reprezintă totul.”

Riccardo zâmbi la tatăl lui, bucuros că moralul bătrânului se întremase odată cu apropierea următorului Palio, care avea loc peste o lună și câteva zile. Domenico continuă să vorbească fără să aștepte vreun răspuns și fără să primească vreunul. Vorbi despre calul acesta, despre alții, despre problemele cu care se confrunta regiunea Maremma, despre cine era un *fantini* bun și cine n-avea nici o șansă să câștige.

Zebra se strecură de pe podiumul pe care stătea și veni încet să privească îndeaproape cum se potcovește un cal. Într-un oraș obsedat de cai, Domenico Bruni era un fel de șaman sau

alchimist, având cunoștințe ce puteau vindeca un cal olog sau cu ajutorul cărora putea confecționa niște potcoave speciale, care să corecteze un pas inegal. Putea face magie, iar în multe zile se întâmpla ca fierăria să se umple de străini care să-i ceară sfatul despre creșterea apetitului, tipurile de harnașament sau așternutul de paie pentru cal. Zebra își pierdea vremea în fiecare zi pe aici, ajutând și stând în drum în același timp, doar-doar va învăța măcar o părticică din ce făcea Domenico.

La fel ca majoritatea oamenilor, și Domenico era fericit să poată vorbi despre subiectul pe care îl iubea și, suflet bun cum era, începu să discute cu Zebra, ale cărui răspunsuri se auzeau înfundat din cauza cârpei din nas. Riccardo, care vorbea cu mânzul, auzi vocea răgușită a tatălui lui învățându-l pe băiat exact aceleași lucruri pe care i le spusese și lui pe când era copil: anatomia unei copite, topografia, numele micilor umflături și scobituri, denumiri și termeni care reprezentau latitudinile și longitudinile lumii tatălui său. Imaginea bătrânului și a băiețelului aplecat peste o copită îl duse pe Riccardo cu mintea la educația pe care o primise, la singura școlarizare de care avusese parte. Zebra, foarte concentrat, se frânsese aproape de spate ca să se uite mai îndeaproape, fascinat complet. Domenico era încântat să aibă un elev.

- Copita e precum un castel sau o citadelă. Pe dinafară sunt ziduri foarte puternice, iar copita e la fel. Stratul ăsta negru de pe margine e zidul, tare și aspru. Zidurile sunt ca un scut protector pentru partea moale a copitei; ele sunt foarte dure și suportă impactul la mers, pe care îl distribuie simetric pe toată suprafața copitei.

Mută scobitorul spre liniile concentrice ale copitei.

- Asta-i linia apei, chiar în spatele zidului; seamănă cu un șanț. E foarte rezistentă - suportă forța loviturilor de pământ și susține învelișul extern. Linia albă este stratul intern al zidului. Inelul ăsta gălbui, îl vezi? E ceea ce reprezintă o motă¹ acoperită cu iarbă pentru un castel. E din material cornos, așa că se uzează mai repede decât zidurile rezistente și, până la urmă, se tocește înăuntru. Vezi, e un șanț aici, și uite - înăuntru e nisip și pietriș. Potcoava

¹ Colină naturală sau mai ales artificială pe care se construia în Evul Mediu o clădire defensivă de lemn sau de piatră. (n.tr.)

se prinde de zid. Se bat cuie în ea, oblic pe pereți. Uite la mine. Te bați aici prin marginea exterioară a liniei albe și ele ies pe suprafața zidului.

Domenico apucă bine piciorul din față al calului între genunchi și începu să bată cu ciocanul. Riccardo continuă să vorbească mai mult cântat calului și să-l tragă cu blândețe de urechi. Calul împietrise ca vrăjit.

– Il doare? se interesă Zebra când văzu că din potcoava de fier căreau scânteii.

– Pe tine te doare dacă-ți rozi unghiile? i-o întoarse Domenico. Nu. Doar dacă nu le rozi până-n carne. La fel și aici. Că, până la urmă, asta e copita – unghia calului. Dacă bați corect caiele în pereți, calul n-o să simtă absolut nimic. Aici, în interiorul pereților avem cele trei părți ale copitei. Furcuța e insula neagră din mijloc, la fel ca o curte interioară sau ca un donjon la un castel. E în formă de inimă, vezi? E flască și se mulează după cum o apeși – absoarbe șocul atunci când copita se lovește de pământ. Dacă zicem că ea, copita, e unghia, atunci asta-i vârful unghiei.

Domenico scăpă cu zgomot copita, îl luă pe Zebra de mână și îl impuse într-unul din degețelele lui de copil cu un deget bătătorit de al lui. Riccardo își aminti cum tatăl lui îi luase și lui mâna, când avea aceeași vârstă, și își lipiseră degetele unul de altul. Domenico se aplecă din nou și luă următoarea copită.

– Și uite, asta e talpa. La caii potcoviți e moale pentru că nu atinge niciodată pământul. E și sfârâmicioasă, la fel ca *ciabatta*, și o poți zgâria cu scobitorul de copite... vezi?

Se apucă să-i arate practic ce-i spusese, iar Zebra privi fascinat la firimiturile de carne moale care curgeau pe jos precum nisipul într-o clepsidră.

Domenico se suci puțin ca să-și mute umbra de pe partea din spate a copitei.

– Și aici e cea de-a treia parte – poarta castelului, aici în spate. Se cheamă bare și funcționează ca o barieră. Sunt niște pliuri care se formează din capetele peretelui de la călcâiul copitei. Iar deasupra tuturor, termină el explicația, întocmai ca într-un castel, stă o coroană: coronamentul. Asta este coroana copitei. Degetul cioturos al lui Domenico desenează conturul copitei lucioase ca să-i arate regiunea coronară cu care își încheiase lecția.

Asta îl duse imediat pe Riccardo cu gândul la faptul că viața tatălui lui putea fi descrisă de o potcoavă: marele amfiteatru din Piazza del Campo și piciorul mai mic și cornut al animalelor care se întreceau acolo. Lumea lui se limita la asta. Mai avu o revelație care îl izbi cu aceeași claritate ritmică a loviturii de ciocan, și anume că harta pe care o văzuse de dimineață în palat era, de fapt, o copită; Siena cu zidurile ei de frontieră și cele trei regiuni. Preț de o clipă, revelația aceasta i se păru de o importanță vitală, o cheie care putea deschide viitorul orașului. Nu știa exact cum să valorifice acest concept, așa că îi relată totul calului, care dădu cu înțelepciune din cap. Riccardo fu trezit din reveria lui, în care Siena era caldă și prosperă, de vocea tatălui său, care lăsase cu zgomot și cel de-al patrulea picior la pământ.

– Gata cu învățatul, Zebra. Du-te la fântână acum și umple găleata asta.

Riccardo era atât de moleșit, încât pentru o clipă nu înțelese ce spusese tatăl lui. Până la urmă, pătrunse sensul comenzii lui. Domenico îl trimisese pe Zebra să aducă apă din Piazza del Campo, de la fântâna în care putrezea carnea Panterei sub soarele ridicat sus pe cer. Dădu drumul capului calului și alergă fără să mai țină cont de strigătele tatălui său. Zebra se mișca iute, iar când zări marea piață în față, îl văzu și pe băiat alergând spre fântână pe la umbra palatului și turnului, fluturându-și găleata. Nu mai apucă să-l oprească, pentru că Zebra își croise deja drum prin grupul strâns lângă arteziană. Riccardo se recunoscuse învins și încetini. Ajunsese prea târziu. Își ridică privirea spre norul întunecat de grauri care trecea pe deasupra lui. Țipătul băiatului penetra aerul, iar păsările tresăriră și se întoarseră la unison, schimbându-și direcția înapoi către turn. Riccardo alergă la băiat, se aruncă în genunchi și-i propti capul pe umărul lui, la adăpost de priveliștea îngrozitoare. La locul cu pricina veniseră niște agenți de pază și un doctor, a cărui prezență fusese necesară cu douăsprezece ore în urmă. Pe Zebra îl apucă vomitul, iar Riccardo îl ținu de ceafa cleioasă de transpirație deasupra unui canal de scurgere. Își înmuie bandana în arteziană și îl șterse pe frunte și la gură. Buzele lui Zebra erau moi, pielea, fragedă. Nu merita să vadă așa ceva.

Riccardo realizează că toată dimineața se perindase prin fața ochilor lui ca un vis. Un vis în care Siena nu era ca în realitate, ci cum ar fi trebuit să fie.

Se ridică, iar băiatul își înfășură mâinile în jurul piciorului lui, ca să nu-l lase să plece. Riccardo se eliberă cu blândețe din strânsoarea lui. Îngenunchie din nou și se uită în ochii lui, ochi care de acum încolo nu mai puteau face abstracție de răul din jur. Chipul lui era chipul inocenței pierdute.

Până aici.

– Zebra, vrei să oprești toate astea? Vrei să trăim cu toții în bună pace?

O femeie bătrână, una între două vârste și un tânăr, așa spusese ducesa. Plus un băiat. Inutil, ar mai fi putut ea adăuga, dar Zebra putea merge oriunde, era tolerat de toți și nimeni nu-l lua la întrebări. Zebra încuviință din cap, iar Riccardo știe că nu-și mai putea ține gura.

– Atunci, ajută-mă. Află când se duce Pia de Tolomei la biserica Aquilei să se spovedească.

Capitolul 8

Gâsca

Pia ridică sticluta pe care i-o dăduse Nello în lumina slabă ce răzbătea prin fereastra odăii și citi eticheta albă scrisă de spițer.

– Verbascum, citi ea pe litere scrisul de mână notat îngrijit cu cerneală. Coajă de mesteacăn, mir, indigo, dud, alunit, pucioasă. Deasupra caracterelor negre era un desen în miniatură ce reprezenta o gâscă albă cu cioc portocaliu și un ochi mărgelat negru, iar deasupra ei, flamura verde cu alb a contradei Oca, cartierul Gâștii.

Pia își plecă ochii spre soțul ei, care stătea la bustul gol; se uită la carnea lui albă și fără fire de păr, la pieptul lui scobit, luminos în asfințitul soarelui.

– Ce-i asta?

Nello își scoase șiretul din părul alb și îl lăsă liber.

— Vopsea, răspunse el sec. Nu ți-am zis să mă iei la întrebări. Ți-am zis să aplici pigmentul. Hai odată.

Își lăsă în jos capul peste dolina bazinului de piatră. Pia îi vedea vertebrele coloanei ieșindu-i în relief prin pielea sidefată. Nu știuse că intenționa să-și vopsească părul – poate că se săturase, în sfârșit, de culoarea lui ciudată; poate că mai avea o fărâmă de vanitate în sufletul lui sterp și voia să semene o doză de normalitate în viața lui, pentru Palio dell'Assunta din august, când toate privirile din oraș aveau să fie îndreptate asupra lui. Indiferent de ce motiv avea, voia să evite o ceartă cu el. Mai ales după noaptea trecută.

Mută, turnă apă în capul lui Nello ca să îi ude părul, conform instrucțiunilor de pe sticlă. Apa era rece și avu satisfacția să-l vadă cum se înfioară. Nu i se părea corect ca el să aibă părul mai lung decât al ei. Îi aplică amestecul închis la culoare pe scalp, îl masă bine, fără nici o tragere de inimă că trebuia să îl atingă, până când tot albul dispăru sub pigmentul negru ca noaptea. Mixtura aspră îi arse palmele în timp ce îl spălă de excesul de vopsea din cap, iar negreala se prelinse în bazin precum un șarpe lung de cerneală. Își imaginează amestecul curgând și răspândindu-se în apeductele bottini de sub oraș, otrăvind apele exact la fel cum prezența lui Nello otrăvea această casă.

După ce termină ce avea de făcut, îi înfășură capul într-o cârpă, părul lui devenind apoi la fel de brunet ca buclele ei tunse. Nello părăsi cămăruța fără nici un cuvânt de mulțumire. Pia încercă să-și curețe palmele, le spălă la nesfârșit în bazinul pătat, ba chiar și le frecă cu o periuță din peri de porc până când îi dădu sângele. Degeaba, nu putea face nimic; palmele îi rămaseră la fel de negre ca păcatul.

În momentul în care clopotul bătău de trei ori, Pia de Tolomei ieși din noul ei palat și păși în contrada Vulturilor. Își acoperise capul cu un voal de dantelă. Ar fi trebuit să-și pună și o perucă, la fel ca doamnele mai în vârstă, dar rănila de pe scalp o dureau prea tare, așa că își acoperise rușinea, presupunând că acum arăta prea hidos ca să mai fie băgată în seamă. Se înșela din punctul acesta de vedere. Părul ei, îndreptat cu foarfeca, pendula precum un clopot lucios și negru. Chipul ei, deși tăiat și zgâriat pe alocuri, era încă perfecțiunea întruchipată, iar ochii ei extraordinari rămăseseră la fel de netemători. Așa, cu părul scurt și lucios, semăna

mai mult ca niciodată cu Cleopatra. În încercarea lui nehibzuită de a-i ciunti din frumusețe, Nello îi conferise noi valențe.

Pia, nefiind conștientă de nimic din toate acestea, iuți pasul. Întârziase puțin la spovedanie. Străbătu fără greșală străzile acum familiare. Nu îi făcea nici o plăcere faptul că schimbase contradele, dar acum știa pe dinafară străzile din contrada Vulturilor. În contrada Civetta era o piațetă numită Piazza Tolomei. Acolo se simțise întotdeauna în siguranță; acum se întreba dacă o va mai vedea vreodată.

Pia o auzi pe Nicoletta, povara constantă de pe capul ei, pu-făind de căldură în spatele ei, și îi păru bine că o puneă să facă efort. În ultimele două zile, Pia se dusese să se spovedească. Servitoarea nu putuse intra cu ea în confesional, așa că Pia putuse vorbi nestânjenită cu preotul sau, pur și simplu, stătuse singură și liniștită. Credința îi fusese puternic zguduită de lucrurile care i se întâmplaseră în ultimul timp. Nu ținea morțiș să se converseze cu Dumnezeu, ci își îndrepta credința mai mult înspre moneda păgână pe care o purta la gât, dar șansa de a se sustrage de la viața ei cotidiană – fie și doar pentru un sfert de oră – era prea tentantă pentru a o rata.

Se gândi la cea dintâi Pia și la periplul ei chinuitor prin „Purgatoriul” lui Dante, și o invidie pentru felul în care poetul îi construise un limb¹ confortabil, unde plectiseala, și monotonia, și regretul erau singurele nenorociri care se abăteau asupra ei. Pentru cealaltă Pia, purgatoriul în care trăia era în permanență bântuit de frică. Mai întâi, Nello îi ciuntise părul, apoi o obligase să îl vopsească pe al lui – palmele îi erau încă pătate de vopsea –, iar în fiecare noapte trecea prin toate chinurile la gândul absolut terifiant că va veni în patul ei și îi va cere ceea ce era îndreptățit să ceară în calitate de soț. Din ce auzise că-i spusese Faustino bucătăresei, înțelesese că soțul ei va pleca împreună cu tatăl lui în seara aceasta la o adunare oarecare la catedrală. Măcar în seara asta era cruțată.

Contrada era somnoroasă la ora la care soarele ajunsese sus pe cer. Majoritatea celor din familia Aquila dormeau încă. Pia ocoli

¹ Loc diferit de rai și iad în care catolicismul presupune că ar sta sufletele dreptilor, decedați înainte de a-l cunoaște pe Iisus, sau ale copiilor care au murit înainte de a fi botezați. (n.tr.)

niște copii care se jucau pe caldarâmul încălzit de soare. În urmă cu trei zile le-ar fi zâmbit. Acum trei zile ar fi putut visa cu ochii deschiși la felul în care ar fi arătat propriii ei copii. Acum, trupurile lor micuțe și bucele lucioase îi provocau prea mult rău, și se ferea de ei ca de niște potâi. Pia se feri la timp de găleata de zoaie pe care o aruncă cineva din pragul casei, dar scursurile o făcură flească pe Nicoletta, întâmplare care o înveseli peste măsură pe Pia. Servitoarea se năpusti cu evantaiul asupra umerilor făptașei, pe care o urmări până ce aceasta intră înapoi în casă.

Lângă biserică domnea o oarecare agitație. Un băiețel îmbrăcat în alb și negru era prins într-o discuție despre diavol cu un preot în vârstă. Băiatul insista că l-a văzut chiar în Piazza del Campo. Diavolul era întins pe jos și așezat în formă de cruce, exact ca Iisus, dar era îngrozitor de hidos și plin de sânge. Băiatul trăgea de straiile ponosite ale preotului. „Veniți să vedeți, veniți să vedeți, veniți să vedeți!” Pia îl recunoscuse pe băiat – era Zebra, mesager, sacagiu și cel care îi dăduse săculețul cu pomană din partea ducesei. Pia se arătă surprinsă. Avusese întotdeauna impresia că era un băiat cu scaun la cap. Și, cu toate astea, își făcu cruce. Nu crezuse niciodată în diavol; acum însă constatasese că îl luase chiar de bărbat.

În timp ce Zebra îl trăgea pe preot după el și trecură de colțul străzii, Pia se strecură tiptil în biserică. Era întuneric și frig. Pielea i se zgribuli și își grăbi pașii prin naos, lăsând-o pe Nicoletta să pufăie în dreptul stranei din spate. Pia luă loc în semiîntunericul binecuvântat cu parfum de alun. Trase perdeaua de un roșu-închis ca sângele ce izvora direct din artere și se închise în boxă. Cădea până aproape de podea, dar nu îi acoperea în întregime vârfulurile încălțărilor argintii. Oricum, suficient. În sfârșit era singură.

Îl auzi pe preot urcându-se în confesional și podeaua scârțâind sub picioarele lui. Cineva stinsese lumânarea de pe partea lui de vorbitor, așa că Pia nu îl putea vedea, dar mirosea, la fel ca toți ceilalți din oraș, a cal. Pasul lui fusese mai ușor decât era în mod normal pasul preotului; probabil că era nou, un preot tânăr. Ce îi putea spune când avea să îi audă secretul murdar?

Începu să vorbească în timp ce el se așează pe banchetă; aceleași cuvinte mecanice care trebuiau spuse la începutul confesiunii, pe care le repetase de multe ori și cu care era familiarizată.

- Iartă-mă, părinte, căci am păcătuit. A trecut o zi de la ultima mea spovedanie. Făcu o pauză. Adevărul este, părinte, că m-am rugat să moară cineva, și chiar a murit. Am ucis un om.

- Ba nu, nu ai ucis.

Se aplecă brusc spre grilaj.

- Poftim? șuieră ea.

- Dacă te referi la Vincenzo, vina o poartă altcineva. Pantea l-a biciuit peste față și din cauza asta a căzut de pe cal. Descarcă-te de povara asta. Dar îți poți asuma o alta, însă doar dacă dorești.

Era călărețul.

Pia putea distinge cu ușurință accentele. Sienzea pe care o vorbea acest bărbat nu era la fel de aspră ca a Nicolettei, dar și el pronunța același „a” prelung. Pronunțase cuvântul „povară” la fel cum pronunțase cuvântul „cal” când o întrebase dacă știe să călărească, întrebare care îi pusese mintea la contribuție. Se înfurie dintr-odată și constată cu ușurare că furia creștea și o răscolea complet pe interior. Îi fusese foarte frică, iar acum îi făcea bine să se simtă așa.

- Atunci ce zici de spovedania asta? se răsti ea. Mi-am supărat soțul. A considerat că sunt neascultătoare și m-a pedepsit.

- Cum te-a pedepsit? Își coborâse vocea până la șoaptă.

- Mi-a tăiat părul. Uită-te ce mi-a făcut.

Pia își trase vâlul, iar dantela foșni pe părul ei. Auzi o scârțâitură în momentul în care călărețul se întinse să se uite mai bine. Lumânarea ei era aprinsă, a lui, nu; știa că îi putea vedea clar șuvițele ciuntite și strânse în jurul capului, ondulate în jurul bărbiei, șuvițele mai scurte care îi atârnav strâmb pe frunte.

- Poți să ispășești *dumneata* penitența pentru buclele astea, plata pentru un singur zâmbet aruncat într-o doară și neîmpărtașit, pentru singura întrebare pusă, la care ai căpătat răspuns? Să mă lași în pace.

Vocea lui răsună la fel de furioasă, dar nu împotriva ei.

- Da. Iartă-mă. Nu trebuia să vin.

- De ce-ai venit? Ce voiai să-mi ceri? Nici măcar nu știa cum îl cheamă. Cine ești?

- Mă numesc Riccardo Bruni.

„Bruni.“ În regiunea toscană Maremma, la jumătatea distanței de coasta pe care nu o văzuse niciodată, se afla un castel în care prima Pia, Pia lui Dante, fusese întemnițată. Conform legendei, în zonă era un pod numit Podul Piei, care traversa râul Bruni. I se părea mai mult decât o coincidență. Oare încerca soarta să o convingă să aibă încredere în el? Momentul ei de cumpănă o făcu să mai ezite puțin.

– Ce vrei de la mine?

– Am venit să îți cer ajutorul. Ducea noastră, guvernatoarea Sienei, vrea să acționeze împotriva contradei Vulturilor. Dar acum că te-am văzut în starea asta, nu îți mai pot cere așa ceva.

– De ce?

Signor Bruni șovăi.

– Dacă soțul dumitale s-a comportat așa pentru o biată pri-vire, ce ar fi în stare să îți facă dacă l-ai trăda? Nu îți pot cere așa ceva.

– Viața mea e terminată oricum, zise Pia. Sunt blestemată să stau în purgatoriu. Își presă atât de tare degetele de grilajul despărțitor, încât filigranul îi tăie pernuțele moi de carne. Cită din cuvintele Piei lui Dante: „Ah, când vei reveni în lume, amintește-ți de mine că sunt Pia“.

Cuvintele erau de rămas-bun. Îl auzi că se ridică și trage per-deaua. Simți dintr-odată că nu putea suporta gândul de a fi lăsată singură, în limbul ei personal, în așteptarea unor noi chinuri.

– Nu pleca!

Asta era vocea ei adevărată, vie și insistentă. Acest om, ducea; o puteau ei ajuta? Trebuia să afle mai multe.

– Nu ești unul dintre acoliții soțului meu?

– Nici pe departe. Dar înainte de a pleca, vreau să te avertizez. Pantera a fost un bărbat pe nume Egidio Albani. La Palio l-a biciuit peste față pe Vincenzo, și pentru asta a plătit cu viața. Socrul dumitale l-a bătut până l-a omorât, chiar în casa în care locuiți, iar noaptea trecută i-am cărat rămășițele în *piazza* împreună cu soțul dumitale, care l-a lăsat acolo pentru a transmite un mesaj.

Pia simțea un sloi de gheață pe șira spinării. În timp ce ea atin-sese culmea nefericirii în camera ei, în timp ce Nello își revărsase abuzurile meschine asupra ei, în beci se petrecuse o atrocitate și mai mare. Călărețul își asuma un risc când îi spunea toate aceste

lucruri, făcând anumite supoziții în ceea ce o privea. Nu se înșelase. Acum că aflase aceste lucruri nu mai putea da înapoi.

– Acum că știi despre Panteră, despre ce-au făcut, despre ce te-a pus Nello să faci, sunt de partea voastră, da? Știi ce fel de om este și știi ce fel de om e și tatăl lui. Ai face bine să-mi povestești tot ce știi.

Îl auzi că se așază din nou.

– Faustino Caprimulgo plănuiește să reînființeze Consiliul Celor Nouă, să retransforme Siena în republică, să recucerească orașul, care să nu mai fie ducatul Casei de Medici. Ducea mi-a cerut să o ajut și, la început, am refuzat, dar după cele petrecute noaptea trecută m-am răzgândit. Acesta este sigiliul ei.

Pia aruncă o privire spre blazonul auriu al familiei de Medici pictat pe placa pe care el o lipi de grilaj. Era același blazon de pe punguța pe care o primise la moartea lui Vincenzo. Toate suspiciunile îi ieșiră iar la iveală.

– Oricine poate face rost de blazonul ăsta, zise ea disprețuitor. Îl am și eu. Se înduplecă însă în clipa în care călărețul coborî blazonul în întunericul din spatele grilajului. Ducea are reputația unei femei cu suflet bun. Și învățată pe deasupra. Se întrerupse până își puse ordine în gânduri. Dacă e să-ți dau crezare, cine altcineva i s-a mai alăturat ca aliat?

– I-a scris cumnatului ei, moștenitorul marelui ducat.

I se părea plauzibil.

– Iar de partea cealaltă, socrul meu, Faustino, și... mai cine?

Signor Bruni zise cu băgare de seamă:

– Pentru a reface Consiliul Celor Nouă e nevoie de încă opt. Noi suntem de părere că și tatăl dumitale este de partea lui.

Tatăl ei, Salvatore, în alianță cu Vulturii pentru a reface Consiliul. Înțelese cât se poate de clar că totul era adevărat. Toate căpătaseră sens acum.

– Ai auzit vreodată de Prioria din Siena? Nu primi nici un răspuns, așa că vorbi în continuare: Prioria din Siena a fost un consiliu din care făceau parte legislatorii, cetățenii de vază ai orașului, mințile luminate din toate contradectele. Prioria a pornit și s-a localizat pe teritoriul Cucuvelei. Tatăl meu, fiind căpitanul cucuvelelor, deține titlul străvechi de prior.

Nu avea nici un fel de remuşcare că îi dezvăluia aceste lucruri – era limpede că tatăl ei nu mai era loial contradei, așa că ea de ce-ar fi fost?

Vocea din întuneric răsună, nesigură pe ea.

– Crezi că titlul acesta îl aşază undeva deasupra unor astfel de alianţe?

– Nu. Dimpotrivă. Tatăl meu este prior. Consimţământul Prioratului conferă o legalitate aproape de necontestat acţiunilor lui Faustino. El nu va acţiona fără tatăl meu. Sunt sigură că este şi el implicat. I-ai văzut seara trecută – a fost singurul motiv pentru căsătoria mea. În timp ce vorbi îşi mai dădu seama de ceva. Întâi cu unul dintre fraţi, apoi cu celălalt... Vocea i se stinse şi aproape uită că era şi signor Bruni de faţă, dar el interveni din nou:

– Ameţit de băutură, Faustino mi-a spus că până la următorul Palio, ducesa nu va mai fi printre noi. Asta înseamnă o lună şi ceva. La Palio dell'Assunta, adică pe şaisprezece august, va avea loc deznodământul acestui plan; este ziua în care intenţionează să pună mâna pe oraş. Nu ştim de ce sau cum. Dar înainte de asta, este necesar ca cei nouă conspiratori să se întâlnească. Trebuie să fiu şi eu acolo când se va întâmpla. Riccardo trase adânc aer în piept. Ştii cumva de asemenea întâlniri?

Momentul adevărului. Trebuia să se decidă dacă era de partea Civettei şi a Aquilei sau a ducesei şi a acestui bărbat. Nu avu nici o ezitare.

– Faustino a lăsat vorbă bucătăreselor că în seara asta nu vine la cină.

„Unde se duce?”

Întrebarea o blocă şi simţi că nu poate face şi acest ultim pas. Dacă toată conversaţia asta nu era decât o păcăleală pusă la cale de Nello, ca să îi testeze loialitatea faţă de noua ei contradă? Nici măcar nu ştia dacă Pantera murise de-adevăratelea, dar instinctul îi spunea că putea avea încredere în acest om. Deschise gura să-i spună lui signor Bruni despre dom, dar era prea târziu.

Naosul răsună de ecoul unor paşi. Pia trase perdeaua confesionalului şi îl văzu pe preot întorcându-se. Omul era vizibil zdruncinat. Undeva la distanţă îl auzea pe Zebra încă văicărindu-se despre diavol. Vocea se auzi suficient de tare încât să îl avertizeze pe călăreţ. Iar în acel moment, Pia realizează că signor Bruni nu o minţise.

Pe măsură ce preotul se apropia de ea, îl auzea bombănind ceva despre Panteră, care fusese bătut și lăsat să zacă în *piazza*, apoi îl văzu căzând în genunchi să se roage. Călărețul dispăru într-o clipă. Boarea stârnită de straietele preoțești pe care le împrumutase a fost suficient de puternică cât să îi stingă lumânarea, el strecurându-se afară din boxă, într-un vârtej de fum înțepător și albicios. Se retrase la adăpostul umbrelor, iar Pia se rugă în gând ca Nicoletta să nu-l fi auzit sau văzut plecând. În liniștea care se așternu după aceea, auzi un sforăit discret de undeva din spate și își dădu seama că servitoarea ei corpulentă era la fel de pioasă ca ea.

Preotul familiei Aquila se urcă în strana lui, ușor iritat, și începu să scotocească prin buzunar după cutia cu iască. Aprinse o lumină și se scuză Piei pe un ton mieros.

— Vă cer iertare, signora Caprimulgo. În piață s-a întâmplat ceva groaznic; a fost găsit un mort întins pe jos, iar unul dintre copiii mei enoriași s-a speriat. Iar dumneata stai cuminte aici pe întuneric...

În timp ce îl asculta pe preot sporovăind întruna, Pia rememora tot ce-i spusese signor Bruni. Așadar, era adevărat ce se întâmplase cu trupul Panterei. Dar ce era cu restul? Voia să aibă încredere în el, dar nu putea; nu încă. Dar știa cum îl putea păcăli să și dea arama pe față.

Vocea îi răsună cu putere, clară ca un clopot, adresată nu preotului, ci călărețului ascuns în umbre. Nu voia să îi dea decât un simplu indiciu; voia să-i ofere o măsură de precauție, al cărei subînțeles era ascuns în legendă, precum ghicitorile unui oracol grec. Avea să-l testeze, să-l pună la încercare, și abia apoi putea ști dacă era sau nu sincer cu ea.

— Dar părinte, aidoma Minervei, și eu pot vedea în timpul nopții.

Riccardo se înapoie demoralizat la Palazzo Popolo când ziua se mai răcorise puțin, iar orașul se trezea după siestă. Intră, așa cum fusese instruit, în logia răcoroasă de marmură din Cappella di Piazza și începu să urce în Torre del Mangia, uriașul turn al palatului. Ducea socotise că ar fi fost riscant să se întâlnească din nou la palat. Să vină din când în când în lăcașul sfânt era una, dar dacă se întorcea cu regularitate, ar fi putut trezi suspiciunile

paznicului. Violante sugerase că ar fi fost bine să se întâlnească în vârful turnului del Mangia. La intrare își postase cel mai de încredere sergent, care avea sarcina să nu mai lase pe nimeni să intre sau să iasă în timp ce ducesa era în conferință, la două sute de metri deasupra. Riccardo trebuia să intre prin ușa dinspre stradă a capelei, iar Violante urma să vină prin coridorul care lega palatul de turn prin bibliotecă, în momentul în care sergentul o anunța că Riccardo sosise în zonă. Având pereți de aproape trei metri și jumătate grosime, scări pe care încăpea o singură persoană și o casă a scării pe care orice zgomot se auzea cu ecou și putea prevesti apropierea oricui, turnul reprezenta locul perfect pentru o întâlnire clandestină.

Riccardo începu să urce, gândindu-se cu fiecare treaptă la ce îi spusese Pia, rememorând la nesfârșit acea discuție scurtă. Urçușul nu era deloc ușor; nu era de mirare că locul fusese poreclit „Turnul Mâncăciosului“ după primul lui gardian, Giovanni di Balduccio, care-și cheltuisese toți banii pe mâncare – avusese mare nevoie de combustibil pentru a urca atât de multe trepte pe zi. Lui Riccardo îi chiorăiau mațele și își aduse brusc aminte că nu mai mâncase de la ospățul din noaptea precedentă și că, oricum, nici acolo nu putuse înghiți prea mult. Deja îl lua cu amețală și îl treceau nădușeli reci, când dintr-odată văzu o explozie de lumină și simți o rafală de aer proaspăt; ajunsese în vârf. Priveliștea orașului prosper, întins la picioarele lui, îi tăie respirația, iar văzută de sus, suprafața îi aducea cu vehemență aminte de gândurile care îi trecuseră prin minte, legate de potcoavă, în acea dimineață și într-o altă lume parcă.

Era atât de captivat de priveliștea glorioasă de la poalele turnului, încât se scurseră câteva minute până o remarcă pe ducesă. Aceasta era îmbrăcată în aceleași nuanțe de violet și părea mult mai grandioasă cu rochia și peruca pe cap decât în noaptea trecută, când n-avusese decât cămașa de noapte pe ea și fusese mai abordabilă. Se înclină intimidat, iar ea îi zâmbi.

– Cum a fost?

Violante nu reuși decât parțial să-și ascundă tonul imperativ. În timp ce așteptase ca Riccardo să urce scările, și ea se gândise tot la priveliștea aceea, la următorul Palio și la cele câteva săptămâni pe care, aparent, le mai avea.

Riccardo dădu din cap drept răspuns.

– A confirmat că este vorba de un complot.

Violante înghiți în sec și destul de sonor. Riccardo îi relată în detaliu conversația cu Pia, inclusiv episodul cu tăiatul părului. Violante era șocată, nu atât de faptul că frumusețea îi fusese umbrită, ci mai mult deoarece afla că un bărbat poate fi atât de gelos pe soția lui. Pe durata mariajului ei fusese ignorată cu desăvârșire și era sigură că dacă și-ar fi găsit un amant, Ferdinando ar fi fost mai mult decât ușurat. Nu făcuse însă acest lucru, pentru că deja își alesese unul când se căsătorise și își dăruise inima odată cu mâna. Se întreabă în treacăt cum era să fii posedată, păzită, adorată, așa cum ea nu fusese niciodată. Totodată se întreabă pentru prima dată în viața ei dacă nu cumva frumusețea era un blestem mai mare decât un chip cu trăsături șterse ca al ei.

Riccardo vorbi din nou, întrerupând-o din meditație:

– Crede că tatăl ei este amestecat în poveste, deoarece este priorul sienezilor, și că implicarea lui va oferi un caracter legitim complotului, prin revitalizarea prioratului străvechi. Am întrebat-o când și unde se vor întâlni, dar am fost întrerupți chiar atunci. Cred, totuși, că voia să-mi mai spună ceva... Riccardo încercă să-și pună ideile în ordine. Am mai vorbit câteva clipe, dar apoi s-a întors preotul. Am stins lumânările din confesional pentru a putea să ies de acolo și să mă ascund în întuneric. El și-a scos cutia cu iască și a aprins din nou o lumânare, s-a scuzat față de ea, iar ea i-a răspuns: „Părinte, aidoma Minervei, și eu pot vedea în timpul nopții“.

Violante căzu pe gânduri.

– „Și eu văd în timpul nopții“ este o vorbă de-a Civettei, motto-ul contradei Cucuvelei.

– Dar nu a spus doar că vede noaptea, ci că vede ca cineva pe nume Minerva. Cine e Minerva?

– Minerva a fost o zeiță toscană, reprezentată de o bufniță. Subit, legătura părea evidentă, dar Violante nu o putea percepe. Era înțeleaptă, iar numele ei înseamnă memorie. Romanii i-au spus Minerva. Ceva din mintea ei nu-i dădea pace, la fel ca un copil care nu se desprinde de fustele maică-sii. Încercă o altă abordare. Ce fac bufnițele?

– Zboară.

- Dar fără să facă gălăgie.

- Văd peste tot.

- Și văd și noaptea.

- Da. Am ajuns de unde am plecat.

Se priviră ochi în ochi și își zâmbiră cu tristețe.

- Atunci, poate a vrut să spună că Cei Nouă se întâlnesc întotdeauna noaptea.

- Păi a zis că se întâlnesc la noapte.

Violante oftă zgomotos.

- Iar ne învățăm în cerc. Hai să ne gândim la indicii. Ea e Pia de Tolomei, da? Măritată cu Nello Caprimulgo.

Riccardo încuviință din cap.

- Asta e ceva neobișnuit, să te căsătorești cu cineva din altă contradă. Dar poate nu și-n contextul ăsta - și-au clădit o alianță.

- Asta a fost și părerea ei. Riccardo își făcea sânge rău din pricina mariajului ei, pe care îl considera o crimă.

- Pia Tolomei, gândi Violante cu voce tare, din contrada Civetta. Poartă numele străbunei ei?

- Așa cred.

- Ai auzit de prima Pia de Tolomei? îl iscodi ea cu blândețe.

Riccardo nu-și dorea să lase impresia că era un ignorant. Ducea îi făcuse până acum impresia unei femei bine intenționate și amabile, dar poseda și o minte formidabilă. Poate că-și petrecuse mulți ani în singurătate, prea mulți ani singură în palate și la curți mărețe; poate se refugiasse în cărți. Pia îi spusese că era o femeie învățată. Poate Pia codase un mesaj pentru el, care făcea referire la un lucru pe care el nu avea cum să-l deducă, dar avusese convingerea că Riccardo i-l va relata ducesei. Ceva în legătură cu străbuna ei, prima Pia...

- Am auzit de ea, da. Totuși, nu știu ce i s-a întâmplat. Știu doar că a avut o soartă tragică.

- Așa este. Pia de Tolomei a trăit aici, în Siena, în secolul al treisprezecelea. E menționată de Dante. Ducea rostise numele ca și cum ar fi știut cine fusese Dante. A fost de-o frumusețe răpitoare, dar soțul ei gelos a încarcerat-o în turnul castelului di Pietra din Maremma pentru că bănuia că are un amant.

Riccardo simți că ducea îl privea cu insistență.

– Și ce s-a întâmplat?

– A fost ucisă de soțul ei.

Lui Riccardo i se făcu pielea de găină, deși afară era foarte cald.

– E ciudat totuși – ținând cont de o asemenea soartă – că părinții ei i-au pus același nume.

– Așa este. Poate s-au gândit să o prevină într-un fel. Istora are darul de a se repeta. Îi aruncă o privire piezișă, iar el își dădu seama că avea dreptate.

– A spus ceva de situația ei, recunosc Riccardo, care mi s-a părut la fel de ciudat. A zis: „Ah, când vei reveni în lume, amintește-te-ți de mine că eu sunt Pia“. Într-adevăr, Riccardo nu era un om citit, dar în schimb avea o memorie excelentă.

– Era un citat. Violante își îndreptă spatele. Un citat din Dante; din povestea primei Pia. Poetul a întâlnit-o în purgatoriu.

– Și asta a zis! izbucni Riccardo. Zicea că se chinuie în purgatoriu. Palio a eliberat-o de un soț, dar până la sfârșitul zilei era căsătorită cu fratele lui, un om pe care îl detestă, un om care... Nu mai era în stare să continue.

Violante se sprijini de balustradă. Se gândea la Pia, care era prizoniera poziției ei sociale la fel cum fusese și ea, dar fără ca dragostea să-i mai îndulcească durerea. Ea îl iubise pe Ferdinando și nu ar fi zburat din colivia în care fusese închisă nici dacă ușa i ar fi fost deschisă. Riccardo veni lângă ea și își îndreptă privirea spre oraș.

– Vrea să ne ajute.

Ducesa se întoarse spre el și-și miji ochii ca să se ferească de soare, sesizând ceva ciudat în tonul lui.

– Și tu nu vrei să o lași să ne ajute?

– Nu. Nello a tuns-o doar pentru că mi-a zâmbit. Dacă face ceva împotriva propriei familii, nu va avea de îndurat doar mânia lui, ci și brațul legii.

Violante încuviință din cap. Dacă o persoană își trăda contradiția, legea sieneză, veche precum turnul în care stăteau, prevedea ca pedeapsă moartea.

Oftă și se uită din nou spre orașul ei, inocent și frumos în lumina zilei. O măcinau îndoielile. Îi era limpede că tânărul se îndrăgostise de Pia, iar ea îi invidia și îi compătimea în același timp,

dar nu avea nimic de câștigat din asta – iar fata ar fi fost în mare pericol. Se gândi la Ferdinando, la cât de mult îl dorise ea și la cât de puțin o dorise el.

Ochii îi căzură asupra catedralei. Ferdinando îi spusese odată că turnurile acestui palat și domul catedralei aveau aceeași înălțime, ceea ce demonstra, susținuse el, că statul avea aceeași pondere în acest oraș ca biserica. Lipsit de credință și de mult răposat, ce i-ar fi spus acum vizavi de primejdia pe care o înfrunta?

Catedrala.

Se îndreptă brusc de mijloc, cu o mină serioasă.

– Catedrala. Rostise tare cuvântul, fără ca măcar să-și dea seama.

Riccardo o privi nedumerit.

– Ce-i cu ea?

– A fost construită pe locul unui templu străvechi. Templul Minervei.

Se uitară unul la celălalt.

– Diseară, la catedrală. Riccardo trase aer în piept. Acolo se vor întâlni Cei Nouă. Ba mai mult decât atât, e și pe teritoriul contra-dei Vulturilor. Dar la ce oră?

Acum, ducesa îi zâmbi pe bună dreptate.

– La ora nouă, firește.

Soarele începuse să apună când Riccardo Bruni traversă Piazza del Duomo. Rămăsese îmbrăcat cu sutana și-și trăsese bine gluga pe cap. Se gârbovise de spate ca să-și ascundă înălțimea reală și spera că va fi luat drept unul dintre numeroșii pelegriani care vizitau Siena în drumul lor spre Compostela sau Canterbury. Enormă catedrală cu dungile albe și negre de marmură părea construită din aur și onix în lumina din ce în ce mai difuză a soarelui. Graurii ciripeau în timp ce se îndreptau spre cuiburi, iar pe cerul auriu se iviseră nori negri.

Riccardo se gândea că era ora la care tatăl lui tăia niște pâine și o bucată de cârnat, alături de care își turna o cană de vin. Ducea servea cina singură în palatul ei izolat, la o masă lungă și lustruită, în timp ce o sută de servitori roiau în jurul ei ca să îi satisfacă toate doleanțele. Iar Pia Caprimulgo din contrada Aquila? Ea cu ce se ocupa la ora asta? Oare cânta la harpă sau la țiteră? Mânua

acul? Sau se supunea atențiilor brutale ale soțului ei îngrozitor, Nello? Riccardo simți o gheară în gât. Se avântă pe ușile mari ale catedralei care îl înghiți cu totul.

Slujba se terminase, iar spațiul uriaș și cavernos era întunecat, brăzdat doar ici-colo de petele intense de lumină colorată care treceau prin vitralii; amurgul se revărsa în curcubeu printr-o prismă. În locurile unde cădea lumina, din întuneric se iveau minuni anonime: fresce ale celor blestemați, mozaicuri ale celor drepti, reliefuri neprețuite care adăposteau moaște de sfinți. Riccardo fusese aici ca să asculte misa solemnă din mijlocul mulțimii îngrămădite și senine de sute de ori, de mii de ori în viața lui. Înghesuit între vecinii lui transpirați de căldură, i se păruse de fiecare dată că e un loc extraordinar și pios. Noaptea însă, catedrala era doar un spațiu vast, întunecat și amenințător. În seara aceasta avea impresia că Dumnezeu își părăsise casa, ca să o arendeze diavolului. Gândul acesta, rece ca pietrele străvechi, îi dădu fiori. În jurul lui se mișcau silențioase forme fantomatice – un sacristan, un preot, o femeie bătrână cu o mătură. Praful ridicat de ea se înalță până la nasul lui Riccardo, unde se amestecă cu mirosul de tămâie din cădelniță, recent împrăștiat printre evlavioși, împreună cu fumul alb al sanctității.

Riccardo căzu în genunchi, dar buzele lui nu rostiră nici o rugăciune. Litania lui se limita la o trinitate formată din repetarea unui singur cuvânt: *unde, unde, unde?* Catedrala era imensă, avea o mulțime de capele, sacristii și fride votive. Trebuia să găsească un loc din care să poată trage cu urechea la discuția Celor Nouă, dar pentru asta trebuia ca mai întâi să-și dea seama unde stabiliseră să se întâlnească.

Hoinări la lumina lumânărilor cucernice, a căror pâlpâiri ezitante și aurii se uneau într-un tot plin de strălucire. Traversă naosul pe toată lungimea lui, atras de cel mai minunat mozaic dintre toate – Lupoica. Se uită la bestia gri care își hrănea puii sub încălțările lui scofâlcite, iar lupoica, reprodușă minunat din crâmpieie de sticlă argintie și de cositor, părea că îl privește și ea cu ochii unei creaturi care domina orașul și tot ce se afla în el, o bestie care putea conta pe loialitatea categorică și implicită a gemenilor ei.

Ducesa îi spusese că Minerva fusese o zeiță romană și că această catedrală fusese construită pe locul unui fost templu roman.

În afară de asta nu mai știa nimic, și se simțea frustrat de propria ignoranță. Poate exista vreun tunel, vreun coridor care să ducă în subsolurile catedralei, acolo unde se aflau ruinele templului roman? Se plimbă pe deasupra mozaicului, iar bucățelele neprețuite de sticlă îi făcură parcă cu ochiul, în derădere. Nu exista nici un mecanism ascuns, nici o cavitate, nici un inel care să deschidă o trapă secretă. Riccardo se bombăni în gând pentru ideile lui copilărești. Lupoaița îi aruncă o privire sinistă. Riccardo se răsuci pe călcăie și se întoarse din nou prin naos către capela Chigi, un loc frumos, înconjurat de antice coloane verzi și cu un iconostas auriu. Dacă Lupoaița nu știa secretul, atunci trebuia să se întoarcă la Cucuvea – cei din familia Chigi făceau parte din Civetta. Gravită în jurul spațiului restrâns și glorios. Un posibil loc de întâlnire, dar deschis spre restul catedralei; o conferință clandestină presupunea un spațiu mai restrâns. Bine, atunci; înapoi la simbolul Minervei.

Grăbi pasul ca să caute o bufniță undeva, oriunde. În pietrele pilăștrilor, în sticla mozaicurilor, în frescele de pe pereți. Frustrarea îi atinsese cote alarmante. Auzi clopotele de deasupra anunțând patruzeci și cinci de minute – nu mai avea decât un sfert de oră până la începerea întrunirii. Dintr-odată toate noțiunile, Cei Nouă, mesajul codat, Minerva, i se părură forțate. Mai că-l cuprinse veselia, dar chiar când să izbucnească într-un râs care l-ar fi catalogat drept imbecil sau nebun, simți pe cineva lângă el și se întoarse să-l salute pe preot. Acesta nu-l recunoscuse și se simți ușurat. Individul era tânăr și înflăcărat; probabil că nu venise de mai mult de un an aici.

Riccardo rosti binecuvântarea pe care o dădea orice pelerin.

– *Pax vobiscum*¹, părinte, murmură el, iar individul îi răspunse cu aceeași replică, dădu aprobator din cap și îl privi cu bunăvoință.

– Sunt multe minuni aici, remarcă el.

Riccardo îi dădu dreptate.

– Ai văzut capela Chigi?

Riccardo se mai relaxă. Tânărul preot era mândru de noua lui parohie și voia să se dea mare. I-ar fi prins bine unele indicații.

¹ „Pacea fie cu tine“, în limba latină, în orig. (n.tr.)

– Într-adevăr, multe minuni mai sunt aici, consimți el. E adevărat că locul ăsta e construit pe un templu roman.

– Într-adevăr, așa se spune; templul Minervei.

Riccardo încuviință din cap, chipul fiindu-i ascuns sub glugă.

– Adevărata cunoaștere este atunci când amintirea Dumnezeului nostru se poate păstra cu sfințenie deasupra zeilor unor păgâni ignoranți.

Preotul încuviință solemn.

– Așa e, așa e, rechiziționarea unui teren e o practică comună acolo unde există deja credință – împrumutarea ritualurilor, așa cred că se cheamă. Există și în Roma o biserică numită *Sopra Minerva* – „deasupra Minervei“. E o biserică papală, chiar biserica lui Francesco Todeschini Piccolomini.

Numele îi era cu siguranță cunoscut, dar Riccardo pretinse că nu-l mai auzise.

– Piccolomini?

– Ah, nu ești din Siena. Acum mulți ani, cineva din familia Piccolomini a contradei Civetta a fost împins să avanseze la Vatican, devenind papa Pius al III-lea. Biblioteca lui se află chiar aici, în nordul naosului. Biblioteca Piccolomini.

Biblioteca Piccolomini. Inima lui Riccardo începu să bată cu repeziciune.

– E posibil să arunc o privire în interiorul bibliotecii?

Preotul ezită, iar instinctele lui Riccardo începură să intre în alertă. Încă din copilărie avusese ceea ce tatăl lui numea un *sensa sesto* – un al șaselea simț; același simț, susținea cu tărie tatăl lui, care îi permitea să stea de vorbă cu caii și să se facă înțeles de ei. Un simț care îi spunea întotdeauna dacă ceva era în neregulă.

Pe când era copil, se întâmplase ca, la un moment dat, să îl tragă insistent pe tatăl lui de haină pentru a merge în piața de vizavi, înainte ca exact pe locul unde stătuseră cu câteva clipe mai devreme să cadă parcă din cer și printre grauri un bloc de piatră desprins din dom. Același lucru se întâmplase de mai multe ori: când se întorsese brusc și evitase lama unei săbii, pe câmpul de luptă, când stinsese un început de incendiu pornit de la un balot de paie sau când împinsese un copil din calea unei trăsurii. De absolut fiecare dată, sentimentul prevestitor fusese precedat de niște furnicături în degetele mari și la baza gâtului, acolo unde

își prindea părul. Riccardo îl simți și acum. În fracțiunea aceea de secundă în care preotul ezitase, își dăduse seama că acesta voia ca el să plece, că nu dorea să-l lase să viziteze biblioteca.

Toate îndoielile lui Riccardo se evaporară. Cei Nouă organizaseră o întrunire, care avea loc în seara aceea, în biblioteca Piccolomini. Chiar într-un loc fondat de cel mai importat Civetta care trăise vreodată, un papă, nici mai mult, nici mai puțin. Ba, pe lângă toate acestea, un om care avea legătură cu Minerva.

– Îmi pare rău, fiule, dar biblioteca este închisă vizitatorilor, zise preotul pe un ton lin și cu o expresie închistată pe chip. Ți mai pot fi de vreun folos înainte de a-ți continua drumul?

Riccardo scutură din cap că nu, își luă rămas-bun și ieși pe poarta principală afară. Ajuns în portic, se uită de jur împrejur și se strecură la adăpostul celei mai întunecate umbre din spatele unei coloane, nas în nas cu un apostol pictat, care îl privea cu ochii lui migdalați. La un moment dat auzi scrâșnetul ușilor care se închideau și tot universul lui se topi în beznă. Riccardo își numără o sută de bătăi de inimă și se ridică, apoi se strecură tiptil înapoi în spațiul vast și întunecat. Lumânările pentru morți încă mai ardeau și îi luminară drumul înapoi prin naos, până la ușa interzisă a bibliotecii. Mâna îi tremura când apucă clanța; îi era frică să nu fie încuiată. Mânerul se mișcă și intră. Lumânările erau aprinse și înăuntru, iar de pe pereți îl invadară fresce minunate, a căror splendoare era cât se poate de vizibilă și în întuneric. Peste tot era reprezentat același om cu veșminte purpurii și pălărie, în mers, în Siena, în conclav, în Roma: Francesco Todeschini Piccolomini. Portretele erau atât de reale, încât Riccardo avu nevoie de câteva clipe ca să realizeze cu ușurare că era singur în încăpere.

Înainte de plecarea lui, preotul aranjase opt scaune într-un cerc. Riccardo nu avu timp să se mire că erau doar opt; sub privirea scrutătoare a lui Francesco Todeschini Piccolomini, Civettini, cardinal și popă, căută cu disperare prin cameră un loc în care să se poată ascunde. Îi veni ideea să se ducă la cele două ferestre mari din capătul de nord al bibliotecii, acoperite de două tapițerii identice și groase ce blocau întunericul de afară. Oricine și-ar fi întins mâna înspre ele l-ar fi deconspirat imediat, dar nu avea încotro. Se vâri în spațiul plin de praf, încercă să-și calmeze respirația și să-și liniștească bătăile inimii. De abia își recăpătă

sufiul, când auzi bătăile ce vesteau ora nouă și mânerul ușii care se deschise. Încercă să numere câți pași se apropiau, pierdu și-
rul, auzi scârțâitul celor opt scaune, saluturi murmurate, apoi se
așternu liniștea.

– Ei bine, Faustino, îți împărtășesc ideile, la fel ca toți ceilalți
aici de față. Te rog să-mi ierți lipsa de delicatețe, dar odată cu fiul
tău, o parte importantă a planului nostru a fost zădărnicită.

Riccardo nu recunoscuse vocea care spărsese tăcerea – o voce
de om în vârstă, cultă și cumpănită; nu era vocea lui Salvatore
Tolomei, tatăl Piei.

Apoi auzi vocea lui Faustino. Rară și hodorogită ca un mârâit.

– Fiul meu nu poate fi înlocuit. Dar locul lui în acest plan al
nostru poate și trebuie luat de altcineva.

– Asta ai spus și acasă la tine. Țăsta era Salvatore.

– Dar știe el să călărească la fel de bine ca Vincenzo? Nu mai e
nimeni în Siena care să-l fi putut întrece pe fiul tău călare, iar ta-
lentul lui era cheia planului nostru.

– Salva, mi-am iubit fiul cel mare mai mult decât propria viață,
așa că știi ce înseamnă pentru mine să spun așa ceva – Nello călă-
rește la fel de bine ca fratele lui, poate chiar mai bine. Vincenzo era
mai bun ca el din toate privințele, cu excepția călăritului.

– Și cu calul ce facem?

– O să-i găsec cel mai bun armăsar.

– Dar cel mai bun cal din preajma locului e Berio, murgul
acela masiv și iute, interveni o altă voce neliniștită. Iar Vulturilor
le este interzis să-l călărească iar, pentru că taman ce l-a călărit
Vincenzo în iulie. Nu e permis ca o contradă să călărească același
cal de două ori pe an.

– Știi și eu regulamentul, replică cu țăfnă Faustino. Dar nu asta
e problema; deja am găsit un alt cal, la fel de rapid. Acum vocea lui
se mai înseninase, ca amuzată de o glumă ce o știa doar el.

– Și Nello ce părere are despre toate astea?

– Despre ce anume? Că va primi cel mai bun cal care poate
fi cumpărat cu bani? Mă rog, îmi dau seama unde bați. În Sie-
na, ăsta e un lucru chiar mai de valoare decât să ți se dea o mi-
reasă nou-nouță, care n-o să fie niciodată la fel de frumoasă.
Ce zici, Salva?

Riccardo se așteptă ca tatăl Piei să se grăbească să ia apărarea ficei sale. Așteptă degeaba.

– Și o să-l antrenezi?

Din nou vocea lui Faustino.

– Da. O să gonească prin Maremma – departe de oraș. Avem un castel acolo, castelul di Pietra.

Riccardo încercă să pună cap la cap informațiile. În primul rând, Nello nu era de față. În al rând, urma să-și înlocuiască fratele, nu doar în patul matrimonial, ci și în planul pe care Cei Nouă îl aveau pentru Palio-ul următor. Riccardo nu știuse că Nello era un călăreț atât de priceput, dar își imaginează ce copilărie avusese; crescuse cu înfățișarea aceea ciudată, pipernicit și trecut cu vederea de ceilalți. Nu îl putuse egala pe Vincenzo în nici o arenă a vieții, dar Riccardo și-l putea imagina pe Nello călărind în fiecare zi, dorindu-și cu disperare să fie mai bun decât fratele lui într-un domeniu, în esență, sienez.

– Se ocupă cineva de toți caii?

– Asta depinde de tine, *capitani*. O să-i aducem prin comercianți cunoscuți. Boli, din Arezzo, aprovizionează târgul de la San Martino.

– Iar caii celorlalte contrade? Dușmanii noștri, cei care nu sunt prezenți în seara asta? O voce nouă, mai tânără.

– Nătângule, nu vor concura, nu vor participa la extragere. E foarte simplu. Aleargă zece. Nouă pentru Cei Nouă și încă unul. Am decis ca acesta să fie de la Turn. Nouă de umplutură și un învingător clar.

– Păi, și cum rămâne cu băiatul de la Turn? E un călăreț bun. Ce se întâmplă dacă nu îl lasă pe Nello să câștige?

Lui Riccardo i se strânse stomacul – se simțea de parcă cineva ar fi tras tapițeria la o parte și l-ar fi descoperit.

– O să piardă. Faustino vorbise cu o certitudine totală.

Imediat, toată lumea începu să vocifereze și să pună întrebări.

– Cum o să se întâmple asta?

– Calul lui va fi drogat ca să piardă cursa?

– Are un cal al lui?

– Încă nu. Dar o să aibă, nu e ceva complicat.

– Băiatul ăsta e de-al tău? E vreo marionetă de-a ta?

– Da. L-am pus să care cadavrul Panterei. Știe care e treaba. Știe cine sunt.

Cuvântul acela inocent acoperea atât de multe subînțelesuri. Într-adevăr, Riccardo îl „știa” pe Faustino. Îl știa la fel cum îl cunoștea și restul societății, și își dăduse seama perfect cum funcționa mintea lui de prădător. Riccardo știa că Faustino putea nenoroci un om pe un instrument de tortură, apoi își putea pune fiul și un străin să îl care ca pe un sac de carne.

– Și, în afară de asta, am născocit ceva care să îi distragă atenția. N-o să ne creeze nici o problemă.

– Faustino. O altă voce gravă și ezitantă.

– Gabriele?

– De ce nu te descotorosești, pur și simplu, de el? Știi la ce mă refer.

Urmă un moment de liniște. Lui Riccardo i se puse un nod în gât, iar carnea se strânse pe el de groază.

– Pentru că, zise Faustino aproape șoptit, pentru că a fost singurul – singurul din tot orașul ăsta – care a încercat să-mi salveze fiul. Nici măcar propriul frate nu i-a sărit în ajutor.

Alte câteva minute de liniște îngrozitoare, întreruptă, în cele din urmă, de prima voce autoritară.

– Și Domenico?

Riccardo ciuli urechile din spatele țeșăturii mate și greoaie. Era tatăl lui în pericol?

– Nu încapă nici o îndoială că se pricepe la cai – el o să-și dea seama de adevărata valoare a calului pe care îl țin la el în grajd. Dar Domenico face parte din Turn. Asta în primul rând, în al doilea și în ultimul. Ce dacă fiul lui are un cal nou, cu ce îl afectează asta pe el? El habar n-are de planul nostru.

– Și care e următorul pas?

– Unicornul. Măine o să-l fac și o să vă raportează tot, la următoarea întâlnire; peste nouă zile, la ora nouă, în...

– Nu spune nimic cu voce tare! Până și aici ne poate auzi cineva!

Lui Riccardo îi zvâcneau tâmpile.

– Părintele Pietro a pregătit locul, a golit biserica. Este nepotul vărului meu, Vultur până-n măduva oaselor. Iar Nello e afară, păzește ușa. Nu trece nimeni de spada lui.

- Dar nici așa nu e bine să riscăm. Tot vocea lui Salvatore, scandalizată și artăgoasă.

- Ce să riscăm? Să ne audă graurii de pe streășină? Acolitul din spatele perdelei?

Riccardo simți aproape că înnebunește de frică când o mână prinse pânza din fața lui - vedea faldurile strânse de cineva nevăzut. Își înghesui tot corpul în spate, cât mai aproape de fereastră, până când coastele și nervura de piatră a zidului aproape că se contopiră. Dacă nu reușea să-și ascundă vârful încălțărilor, era pierdut. Perdeaua se relaxă și căzu iar până în podea. Riccardo răsufflă din nou, dar aproape își înghiți limba când perdeaua fu străpunsă de o sabie care se izbi cu scânteii de zid, la câțiva centimetri de brațul lui stâng. Sabia se făcu nevăzută, dar o auzi repetând operațiunea prin tapițeria care acoperea fereastra vecină. Pe fondul blamului universal al celorlalte voci, glasul lui Salvatore răzbătu deasupra tuturor, scos din minți de furie.

- Ce faci? Nu poți face așa ceva în Casa Domnului! Vrei să atragi ghinionul asupra planului nostru?

- Are dreptate, zise o voce nouă, aspră și sinceră. Nici măcar nu ar trebui să ai sabia la tine. Nu-mi pasă mie de Casa Domnului, dar așa ne-am înțeles.

- Am tot dreptul să am sabia la mine, se răzoi vocea necunoscută, un drept unic, pentru că noi suntem guvernatori și noi avem acest drept, grație importanței contradei noastre în...

- Bătălia de la Montaperti împotriva florentinilor, îl completă Faustino. Știm. Ne-ai plictisit deja pe toți cu povestea asta. Dar dacă vrei să ții cont de părerea mea, zise el, subliniindu-și cuvintele, trebuie să acționăm toți ca frații. Pe viitor să vii fără sabie.

- Tu te-ai găsit să vorbești, îl luă peste picior vocea. Din cauza minții tale înfierbântate și a sabiei tale, planul ăsta a fost întârziat. Nu, nu, Gabi, nu încerca să mă oprești, strigă vocea adresându-se unui mediator. L-a snopit în bătaie pe băiatul lui Raffaello Albani și l-a lăsat în piață ca pe un stârv de animal. De băiatul de la Turn nu vrea să se atingă, dar din cauza lui am pierdut alianța cu Panterele - acum nu ni se vor mai alătura în veci. Și din cauza ta riscăm să suferim represaliile...

Nu mai apucă să continue. Riccardo auzi mârâitul furios al lui Faustino.

- L-am snopit pe fiu-său? Pe fiu-său? Dar cum rămâne cu fiul meu? Cum rămâne cu fiul meu? Și el a sângerat în piață, și doar băiatul de la Turn a încercat să-i oprească hemoragia de la gât.

Tăcerea care se lăsă era înfiorătoare. Riccardo își imaginează cum Vulturul traversase camera ca să-și înfigă ghearele în gâtul vorbitorului. Câteva momente nu auzi decât şuieratul greu al lui Faustino. În momentul în care vocea nouă vorbe din nou, o făcu pe un ton mai calm și mai chibzuit.

- Salva, ai vrut să mă asigur. M-am asigurat. Și de unde până unde un sienez are nevoie de Dumnezeu? Suntem o cetate. Contrada este Dumnezeul nostru.

Salvatore nu se potolise nici acum.

- Sunt tapiserii foarte valoroase! Tapiseriile familiei mele, aduse tocmai din...

- Da, da, aduse taman din Roma de ilustrul țucal papal, Pannochieschi.

Riccardo, știind că Salvatore va vrea să inspecteze pagubele, se făcu mic în spatele tapiseriei și simți sudoarea prelingându-i-se pe șira spinării. Prin gaura făcută de sabie intra lumina lumânării, iar particule aurii de praf dansau în raza blândă. De cealaltă parte a perdelei se așternuse o tăcere încordată, o liniște care îi spunea lui Riccardo că nimeni nu va mai îndrăzni să îl contrazică pe Faustino Caprimulgo în momentul în care își reaminteau ce îi făcuse Panterei.

Când Salvatore luă din nou cuvântul, o făcu cu o voce încordată, presărată cu resentimente:

- Ce vreau eu să spun, Fausto, e să-ți păzești spatele, asta-i tot. Păzește-ți spatele.

Ar fi făcut bine să ajungă cumva la un acord pentru a-și atinge obiectivul, se gândi Riccardo. Alianța Celor Nouă era deja instabilă, lucru de care se putea profita, cu siguranță, pentru a-i dezmina complet.

Vocea celui mai în vârstă răsună din nou, cu înțelepciune și siguranță pe ea:

- Bine atunci, domnilor. Următoarea noastră întâlnire va fi în... cum să formulez eu?... să zicem că în biserica Fostului Viitor Rege. E bine așa? Ce zici, Faustino? Ar putea avea o legătură cu tine și cu Nello.

- Fostul Viitor Rege, repetă Faustino pe un ton cât se poate de ironic. Îmi place. Tu, Ranuccio, vei avea grijă să implici și Girafele? Contrada Girafei se ocupă de mecanismul de extragere a cailor. Dacă nu aranjăm extragerea, atunci nu vom avea nici un control asupra cursei.

Ranuccio. Riccardo își dădu repede seama că vocea pe care o asculta îi aparținea lui Ranuccio Odeschalchi, căpitanul contradei Bruco, Omizile. Omizile erau un aliat istoric al Girafei.

- Ne putem baza pe Girafe, consimți Ranuccio. Garantez pentru omul nostru. În târășenia aia cu măgarul și-a făcut treaba pas cu pas. Nu a putut veni la întrunire pentru că este extrem de important să nu fie bănuț. Oricum, crede cu sfințenie că vom recâștiga orașul. Nu doar pentru că vom aranja extragerea, dar și din cauză că Girafa este singura contradă imperială, ceea ce ne conferă autoritatea legii străvechi. Apoi, vom avea trei nobili, unul imperial. Și un prior.

Riccardo parcă îl și vedea pe Salvatore, prior de Siena, înmuiat tot de vorbele astea, balsamice pentru egoul lui. Apoi se auzi ceva mișcare, sunetul clopotelor și târșăitul unui scaun, tras de cineva care se ridica în picioare. Faustino.

- Domnilor, până atunci vom stabili caii și vom începe pregătirea. Eu mă voi ocupa de Unicorni, pentru că toți depindem de ei. Ranuccio, tu ai grijă de Girafe, trebuie să știe foarte bine ce au de făcut la extragere. Numărul nouă al Celor Nouă. Până la următoarea noastră întâlnire ne vom menține vechile rivalități, ca să dăm aparența de discordie între noi.

- Și Romulus? întrebă vocea elevată.

- O să mă contacteze pe mine înainte de următoarea noastră întâlnire.

- Și o să vină și el la întâlnirile noastre? Salvatore era din cale afară de neliniștit.

- Asta depinde de Girafă. Acum haideți să plecăm pe rând, le ordonă Faustino, și nu uitați să ieșiți pe uși diferite.

Riccardo auzi pașii îndepărtându-se și zgomotul unei săbii scoase din teacă. Cel cu sabia și Faustino se opriră în prag.

- Faustino. Băiatul ăsta al tău. Nu-i nevoie să-ți mai spun și eu. Trebuie să câștige.

- O să câștige.

Riccardo Bruni se forță să rămână la locul lui până când clopotul anunță trecerea unui alt sfert de oră; capul îi vâjâia amețitor. Așadar, Nello trebuia să câștige cursa Palio dell'Assunta în august. El și ceilalți opt care făceau parte din Consiliul Celor Nouă trebuiau să piardă. Până acum asta aflate, dar mai erau extrem de multe întrebări lăsate fără răspuns. Cine mai fusese în încăpere? Cine era cel care venise fără să aibă voie cu sabia și străpunsese tapiseriile? Ce legătură avea contrada Unicornului cu toate acestea? Unde era biserica Fostului Viitor Rege? Cum putea Girafa să contrafacă extragerea cailor? Și cine sau ce era Romulus?

Când auzi din nou dangătul clopotelor, se strecură afară din ascunzătoare. Deschise ușa, traversă în fugă naosul întunecat și ieși în beznă. De îndată ce ajunsese în siguranță în piața centrală simți că îl lasă picioarele. Genunchii i se lovira de lespezile încă încălzite de soare și rămase așa, fără să se poată ridica, preț de câteva momente.

De data asta se rugă fierbinte.

Capitolul 9

Unicornul

Tatăl lui Violante avusese un dulap în palatul lui din Bavaria, în care ținea niște obiecte ciudate. Într-o după-amiază ploioasă, când nu avea lecții, Violante se dusesese în cămăruța cu lambriuri și se uitase la colecția de curiozități a tatălui ei. Obiectul care îi revenea mereu în minte era un vârf de corn suspendat într-o casetă de sticlă, cu miez alb și transformat într-un fel de picior de scaun cu un capăt foarte ascuțit și periculos. Acesta era, conform bilețelului atașat de el, un corn de unicorn. Violante își lipise degețelele de sticlă și își lăsase amprentele pe vitrină, deși știa că asta l-ar fi înfuriat pe tatăl ei. Voise însă să fie cât mai aproape de el, să îl atingă.

Pe măsură ce se maturizase, aflate că doar o fecioară putea capătura asemenea creaturi legendare; și deși n-ar fi recunoscut niciodată, obișnuia să le caute în fiecare zi când se plimba prin pădure,

întorcând brusc capul, în speranța că le va surprinde neatente, convinsă că uneori vedea o licărire albă ce dispărea în spatele copacilor. Își continuase căutarea aceasta secretă chiar și când fusese suficient de mare să înțeleagă ce este aceea o fecioară. Nu văzuse niciodată un unicorn, dar îi făcea plăcere să îi caute în operele de artă și să viseze că putea prinde unul care să-și aștearnă capul greu în poala ei, la fel cum văzuse în ilustrațiile din Cartea Orelor¹.

Ca femeie proaspăt măritată, încântată fiind de biblioteca din palatul florentin al lui Ferdinando, căuta aceste creaturi printre paginile cărților. Odată, îi citise cu sfială lui Ferdinando un pasaj din scrierile lui Marco Polo, fascinată fiind de faptul că acest călător văzuse cu ochii lui un unicorn. Ferdinando râsese de ea.

– El descrie rinocerii, o brută urâtă cu corn din Africa. Unicornii nu există.

Violante închisese cartea și o lăsase din mâini de parcă ar fi ars-o la degete.

– Ba există, spusese ea încet.

Fusese prima dată când îndrăznise să îl contrazică. Ferdinando se apropiase de ea și îi luase bărbia în palmă. Ea nu îl putuse privi în ochii aceia disprețuitori și frumoși.

– Ei bine, zisese el, dacă există, încă ai mai putea prinde unul, micuța mea fecioară.

După care plecase, iar ea îi simțise în continuare atingerea și înțelesese de deplin sensul vorbelor lui. Trecuse o lună de la nunta lor, iar ea era încă neatinsă.

– Fostul Viitor Rege, repetă Violante. Fostul Viitor Rege.

Se plimba de-a lungul rafturilor din biblioteca ei în timp ce își trecea cu dragoste vârfurile degetelor lungi peste cotoarele cărților. Se uită la petele de bătrânețe de pe mâinile ei și la frumoasele cărți cu coperti în culori de nestemate, ornamentate și gravate cu aur. Ea urma să moară și să putrezească, dar obiectele astea aveau să dăinuie veșnic.

¹ *Book of Hours*, carte devoțională creștină apărută în Anglia între anii 1230–1260, atribuită artistului William de Brailes, ce cuprindea texte, rugăciuni, imnuri și psalmi care trebuiau rostite conform principiului monastic al „celor opt ore” unor anumite divinități, la anumite momente ale zilei (n.tr.)

Îmbrățișase cu tot sufletul literatura și muzica atunci când se măritase cu Ferdinando, îi adoptase pasiunile de parcă ar fi fost ale ei, iar când se lămurise că el nu o iubea deloc, obiectele acestea îi rămăseseră alături și îi oferiseră alinare și bucurie. Trăind în indiferența glaciară ca o zi de iarnă a lui Ferdinando, se bucurase totuși de compania și curtoazia anturajului lui, care îi cuprindea, printre alții, pe compozitorii Scarlatti și Vivaldi, ale căror nume aveau să dăinuiască veșnic, prin operele lor.

Cărțile lui Ferdinando erau moștenirea ei; le adusese pe toate la Siena și umpluse camera în care se afla acum cu ele. Își găsise evadarea în poveștile lor, se crezuse pe rând tragica Isolda sau slaba Guinevere, femeii cum ea n-ar fi putut fi niciodată, femeii care odinioară ar fi putut prinde un unicorn.

Acum, căuta cu degetele ei de femeie bătrână soluția unei enigme, ecoul unui clopoțel pe care Riccardo îl trimisese în mintea ei, sintagma pe care i-o adusese direct din catedrală: „Fostul Viitor Rege“. I se vânturase întruna prin minte, intangibilă, iar acum, în sfârșit, se fixase într-un loc precum un porumbel care vine să se culce în cuibul lui. Căuta peste tot prin stivele de cărți.

Riccardo stătea pe un scaun și se minuna de camera în care se afla. Erau mai multe cărți aici decât văzuse el în toată viața la un loc. Se întâlniseră, la fel ca înainte, în vârful turnului del Mangia, iar Riccardo îi povestise de-a fir a păr întrunirea la care asistasă, încheind cu indiciul criptic referitor la întâlnirea care urma să aibă loc peste nouă zile, la biserica Fostului Viitor Rege. Ducea îl condusese pe Riccardo prin ușa interioară care făcea legătura între turn și palat. Gretchen, care deja apucase să-și îndeplinească părul pentru somn, li se alăturase și îl salutase scurt din cap, dar nu fără afecțiune, pe Riccardo.

– Gretchen, îi spusese ducea, du-te și găsește-l pe Zebra. Spune-i să vină aici, și hai și tu cu el!

Așadar, ei erau cei patru care formaseră o alianță stranie pentru a salva orașul, un consiliu de război compus din cei mai puțini războinici oameni pe care și i-ar fi imaginat vreodată cineva. În cele din urmă, Violante luă o carte cu coperti de piele verde, groasă și grea ca o piatră de moară.

– Gata, zise ea. Fostul Viitor Rege.

Așeză cu grijă cartea pe suprafața întunecată a mesei de lemn în jurul căreia stăteau toți. Riccardo încercă să descifreze literele, dar nu erau scrise într-o limbă pe care să o cunoască. LA M-O-R-T-E D'-A-R-T-H-U-R.

Își înalță capul.

- Ce înseamnă?

- *Moartea lui Arthur*, scrisă de Sir Thomas Malory, un scriitor englez.

- Cine-i Arthur?

- Cine-a fost Arthur... Arthur Pendragon, regele străvechi al britonilor.

- Și ce-are de-a face cu Siena?

- Nu știu, dar lui i se spunea așa: Fostul Viitor Rege.

Violante răsfoi cartea în timp ce continua să vorbească, iar paginile tipărite foșneau sub palmele ei.

- A fost fiul unui adevărat despot, numit Uther Pendragon. Arthur și-a smuls legendara sabie Excalibur dintr-o piatră, fiind singurul care a reușit să o scoată de acolo. A fost regele unui curți importante, cunoscute sub numele de Camelot, unde cavalerii lui se întâlneau în jurul unei mese rotunde. A avut o soție frumoasă pe care o chema Guinevere, care l-a trădat cu primul lui cavaler, un individ numit Lancelot.

Violante îl studie cu atenție pe Riccardo pe sub genele ei de culoarea nisipului. Încerca să îl prevină de pericolele unei relații de amor cu o femeie măritată.

- Iar la sfârșitul vieții lui, a înapoiat sabia Doamnei Lacului.

Riccardo scutură din cap. Nimic din toate astea nu aveau sens. Se agăță de singurul element care i se părea coerent.

- În dom se afla un conspirator care avea o sabie la el și care chiar a intrat cu ea în biserică, zicând că e dreptul lui, deoarece avea legătură cu o bătălie.

Violante se așeză la masă vizavi de el.

- Bătălia de la Montaperti. Înseamnă că bărbatul cu sabia este de la Oca, contrada Gâștei. În bătălia de la Montaperti, contrada Gâștelor a luptat cu asemenea vitejie împotriva florentinilor, încât li s-a acordat dreptul de a purta oricând săbii la ei. Li s-a acordat și titlul de „guvernatori” ai Sienei. Violante aprecia ironia

titlului. Orsa Lombardi este căpitanul Gâștelor. Cred că spadasi-nul era chiar el.

– Atunci, asta să însemne, zise Riccardo într-o doară, că se vor întâlni din nou în biserica contradei Gâștelor? Peste nouă zile? Guvernatorul nu e și el un fel de rege?

Ducesa nu era prea convinsă.

– O să ne gândim mai târziu la asta. Mai întâi hai să-l întrebăm pe Zebra ce știe de caii despre care au discutat Cei Nouă.

Violante nici nu-și mai amintea când avusese ultima dată o conversație normală cu un bărbat. Cu Conti, șeful consiliului ei, discuta afacerile seci de stat, iar la dineurile oficiale nu rostea decât platitudinile și nimicurile drăguțe care se cădeau în înalta societate. În tot cazul, nu de când fusese cu cumnatul ei, Gian Gastone, în Florența, unde avea să se căsătorească cu un bărbat care nu o iubea, iar el cu o femeie pe care nu o iubea, și discutasese chestiuni cu adevărat reale. O dusesse la Grădina Boboli și stătuseră de vorbă, cu cea mai mare candoare, despre natura dragostei. Astăzi era iarăși pusă în situația de a gândi. Îi plăcea această senzație. Creierul ei ruginit începea să se trezească la viață.

Ușa se deschise, iar Gretchen îl pofți înăuntru pe Zebra, care căska și se scărpină, având părul sculat în cap precum coama unui cal din rasa Palomino. Era evident că fusese trezit din patul de paie unde se aciuse. Orașul era casa lui Zebra, iar în fiecare noapte dormea într-un alt grajd – Gretchen merita toată lauda pentru că îl găsisese atât de repede.

– Era chiar în grajdul nostru, doamnă, dacă vreți să știți, zise bătrâna cu asprime.

Zebra rânji somnoros.

– N-are nici o importanță, zise Violante. Stai jos. Vrei ceva?

Zebra făcu imediat ochii mari.

– Aș vrea iar pâine cu lapte, ca alaltăieri.

Violante îi făcu semn lui Gretchen, care se evaporă subit. Ducesa se aplecă peste masă până simți că respirația i se taie din pricina corsetului.

– Zebra, când vine următorul târg de cai în oraș?

– De miercuri în două săptămâni, *donna*¹.

¹ „Doamnă“, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

- Prea târziu, spuse Riccardo, plimbându-se agitat prin spațele băiatului. Cei Nouă se întâlnesc iar peste nouă zile... Au zis că până atunci o să aibă caii în grajdurile lor. Unul pentru Nello, iar unul pentru „băiatul de la Turn“, adică pentru mine. Planul lor este, așa cum înțelegem noi, să facă rost de zece cai, pe care să îi aducă în secret în oraș. Nouă dintre ei o să fie asini.

- Asini? se interesă Violante.

- Asini. Măgari. Înceți și stupizi, îi furniză Zebra cu promptitudine răspunsul.

Violante își aduse aminte subit de întâmplarea cu măgarul putrezit care fusese aruncat în urmă cu o săptămână peste poarta Camollia.

- Zi mai departe! îl îndemnă ea.

- Un singur cal, cel al lui Nello, va fi în stare să alerge. Intenționează să măsluiască tragerea la sorți a cailor cu ajutorul cuiva din contrada Girafei, astfel încât doar Noul Nouă și contrada mea, a Turnului, să poată participa cu adevărat la Palio dell'Assunta, pe șaisprezece august. Legea orașului prevede că doar zece cai pot concura, așadar trebuie să fie zece. Țștia zece o să alerge, iar Nello va câștiga.

Zebra dispunea de capacitatea oricărui copil de a spune lucrurilor pe nume.

- Negustorii își pot aduce caii și la comandă. Comercianții externi și *capitani* pot vizita și alte orașe.

- Ce știi despre bărbatul pe care l-au pomenit - Boli din Arezzo -, cel care furnizează caii pentru târgul de la San Martino? E un om corupt?

Ochii lui Zebra se căscară, rotunzi de mirare.

- Nu, *donna*. E drept ca un drum roman.

- Păi, atunci înseamnă că nu e o pistă bună. E posibil ca negustorului să nu i se fi spus pentru ce sunt caii. Poate i s-a spus doar să aducă nouă mârțoage și un armăsar.

- Eu vă zic părerea mea, interveni Zebra. Calul lui Nello va trebui să fie vedeta. Nu e nici o problemă dacă e un alergător bun, dar chiar să câștige? Se întoarse spre Riccardo, ca doi bărbați care discută despre cai. Tu ai fost la cursă, ai văzut ce înseamnă cotitura de la San Martino. Va trebui să ai un cal de primă clasă.

- Ca Berio?

– Ca Berio, dar, după cum a și spus unul dintre conspiratori, Vincenzo l-a călărit pe Berio la Palio din iulie. E interzis ca o contradă să călărească același cal. Iar eu n-am văzut până acum un armăsar mai bun ca Berio.

– Vor să-și asume cât mai puține riscuri, interveni Violante în discuție. Dar tot nu pricep cum îi va ajuta asta să pună stăpânire pe oraș.

– Pariuri, zise sec Riccardo.

– Pariuri? întrebă ducesa.

Călărețul dădu aprobator din cap.

– Da. Cei Nouă vor crea un sindicat al pariorilor. La fiecare Palio se câștigă și se pierde sume imense de bani, dar de data asta nici una dintre celelalte contrade nu va ști că, de fapt, cursa e aranjată. Cei Nouă vor strânge suficienți bani dintr-o singură cursă, ceea ce le va permite să-și finanțeze lovitura și să vă înlăture de la domnie.

Lui Violante i se puse un nod în gât.

– Dar asta nu e tot, continuă Riccardo pe un ton blând. Mai e ceva – discuția despre Romulus.

– Zebra, ai auzit vreodată de cineva pe care să-l cheme Romulus? îl întrebă Violante.

– Niciodată, *donna*, doar pe copilul lupoaicei.

– Romulus și Remus. Simbolurile gemene ale Sienei. Sunt cunoscute de toți – peste tot sunt statui cu ei, zise Gretchen, care intervenea pentru prima dată în discuție.

Violante răsuflă apăsător.

– Prea bine. Să amânăm subiectul acesta. Hai să stabilim de comun acord ce știm până acum. Cine sunt dansatorii acestui cadrul?

Liniște.

– Cine a fost la întâlnire? insistă Violante.

– Faustino, răspunse Riccardo. Salvatore.

– Hai să o luăm metodic. Își luă pana și o bucată de hârtie. Faustino Caprimulgo de la Aquila. Salvatore Tolomei de la Civetta.

– Ranuccio Odeschalchi de la Bruco, contrada Omizii, a fost pomenit, adăugă Riccardo, apoi individul cu sabia care era acolo.

– Orsa Lombardi, de la Oca, contrada Gâștei.

– Ah, da. Am presupus că ei sunt în centrul acestei acțiuni, ca și guvernatori ai orașului, purtători de sabie. Violante așternu totul pe hârtie. Ce altceva mai știm despre contrada Gâștelor?

– De meserie sunt vopsitori, adăugă Riccardo. Ei sunt cei care vopsesc flamura Palio pentru a fi înmănată câștigătorului. Sunt cei care pot face din alb negru.

– Așa e, îi dădu ducesa dreptate. Au construit *bottini*, pasajele secrete de sub oraș, pentru a-și transporta vopselele corozive.

Riccardo își aminti brusc de ultima și singura dată când coborâse în *bottini* ca să transporte cadavrul care stârnise toate evenimentele de după. Nu mai apucă să zică nimic, pentru că ușa se deschise și în cameră pătrunse o servitoare cu terciul. Zebra se năpusti hămesit asupra lui.

– Și mai era un nume, zise Riccardo de îndată ce ușa se închise. Gabriele. El a încercat să-l convingă pe Faustino să mă ucidă. Iar când Salvatore și Faustino au început să se certe, Salvatore a spus: „Nu, nu, Gabi, nu încerca să mă oprești”.

Zebra nu mai așteptă să termine ce avea în gură.

– Gabriele Zondadari, căpitanul Valului, contrada Onda.

Violante se încruntă.

– De ce ei?

Toate privirile se întoarseră spre ea.

– Da... de ce ei? Sunt o contradă săracă și lipsită de importanță.

– Coasta mării, zise Riccardo. Ei apără coasta regiunii Maremma. Ei sunt cei care controlează tot ce intră și ce iese din oraș, inclusiv caii.

Urmă o liniște încordată, întreruptă de ducesă:

– Bine atunci. Să recapitulăm: Aquila, Civetta, Oca, Bruco, Onda. Turnul, prin dumneata, signor Bruni, le este aliat, indiferent dacă ei o știu sau nu. Bănuiesc că și contrada Panterei trebuia să facă parte din Cei Nouă, înainte de evenimentele de la Palio, iar acțiunile dumitale, signor Bruni, le-au oferit un substitut. Totodată, vor să se alieze și cu Girafa. Și cu misteriosul Romulus. Și am omis una.

– Pe cine?

Ei nu îi stătea în fire să uite prea ușor.

– Unicornul. Leocorno.

– Romulus și Unicornul au fost desemnate ca reprezentând cheia acestei misiuni, își aminti Riccardo, dar nu au avut nici un reprezentant acolo.

– Poate vor vorbi și ei la următorul colocviu, medită ducesa cu voce tare, și atunci vom putea descoperi ce urmăresc.

– Presupunând că vom putea participa și noi, mai spuse Riccardo. Întâi trebuie să ne dăm seama unde va fi ținută.

Când Pia a fost chemată să-l vadă pe Faustino Caprimulgo, se temu mult mai mult decât – chiar trecuse doar o săptămână? – atunci când Salvatore o chemase la el de ziua ei. Lărgimea zâmbetelor Nicolettei îi alimentau și sporeau această frică. Servitoarea fusese întotdeauna cea mai fericită dacă pe capul stăpânei ei cădea o nenorocire. În momentul în care văzuse prima dată părul Piei radiase toată.

Frica îi era însoțită acum de oboseală, ce avea și o explicație clară. Trecuseră patru zile de când se căsătorise, și cu toate că își înroșise cu sânge așternuturile în fiecare noapte, nu se mai putea baza prea mult pe șiretlicul ăsta. Adevărul era că nici nu mai credea că Nello nu venise să o posede doar pentru că se lăsase păcălit. În cele mai fanteziste gânduri ale ei, își imagina că ar fi putut să fie, din punct de vedere fizic, incapabil, dar apoi se răzgândea când își aducea aminte de copila familiei Benedetti. Cu siguranță era vorba de altceva. În timp ce o urma pe mătăhăloasa Nicoletta pe scară, se întreabă îngrijorată cam ce i se mai putea întâmpla.

Intră în salonul socrului ei și avu o surpriză plăcută. În imaginația ei îl transformase într-o bestie. Bărbatul care o salută însă stătea la birou, avea părul alb curat și îngrijit, costumul de haine călcat și curățat de scame, pantalonii colanți albi și toate cataramele lucioase. Îi zâmbi chiar și se ridică de pe scaunul lui când ea intră. Încăperea era plăcută – mirosul de lemn al biroului, penițele de scris și cerneala, aranjate în vase lucioase pe el, hârtiile și sulurile frumos organizate, glob pământesc de lemn, ridicat pe niște sugative, ce aducea aminte de lumea de dincolo de Siena. Privirea îi zăbovi câteva clipe asupra lumii de lemn. Nu văzuse niciodată acele țări, nici măcar marea pictată cu albastru, peste care pluteau. În lumina care intra pe fereastră, peninsula ei și Europa ieșeau în evidență. În umbră, Africa, India și toate celelalte.

Era foarte probabil să se afle în *studiolo*-ul¹ unui om civilizat. Singura anomalie o reprezentau rafturile mari din lemn, golite de cărți. Îi era dor de cărțile ei, însă mai puțin decât de rochiile mamei ei, și până și Salvatore știuse că un gentilom avea și o bibliotecă. Asta îl și trăda pe Faustino. El nu era un gentilom, iar când privi dincolo de zâmbetul lui, spre nasul coroiat ca un cioc și la ochii reci de chihlimbar, își dădu seama ce era cu adevărat: un barbar care omorâse un om în bătaie în subsolurile casei lui. Un sălbatic, cu nimic mai bun decât cei care locuiau în partea umbrită a globului pământesc, în jumătatea pe care ea nu o putea vedea.

Păși înainte cu bărbia sus și cu o atitudine defensivă. Instinctele ei recent ascuțite îi spuneau că avea nevoie de ceva de la ea. De cooperarea ei. Iar apoi, demoralizată complet de frică, își dădu seama că avea să-i promită orice i-ar fi cerut. Curajul i se măcina treptat și încet, scoțând la suprafață un transfer de culori: era galbenă în interior, la fel de galbenă ca ochii lui Faustino, la fel de galbenă ca steagul Vulturilor. O lașă.

Așa că în momentul în care el îi adresă întrebarea, o luă complet pe nepregătite:

– Draga mea, ai vrea să înveți să călărești?

Probabil că rămase cu gura căscată și cu ochii cât cepele. Era aceeași întrebare nenorocită pe care o mai auzise cu câteva zile înainte și din gura călărețului, la cină. El se întoarse cu mâinile la spate spre fereastră, acolo unde turnurile orașului înțepau parcă soarele ce-și urma drumul spre asfințit.

– E o îndeletnicire cuviincioasă pentru o femeie măritată. Și cred că e destul de plicticos pentru cineva atât de tânăr să stea singur aici.

Pia nu-l credea nici pe jumătate. De ce i-ar fi păsat lui Faustino de starea ei mintală? Îl studie cu mare atenție în timp ce se întoarse din nou către ea și știu că atinsese esența problemei.

– Mi-a intrat în cap ideea că tânărul signor Bruni te-ar putea învăța. După ce am făcut gluma aceea la cină, am căzut pe gânduri, iar de atunci am chibzuit mult la ea. Cred că te-ar amuza și te-ar putea ajuta să înțelegi marea pasiune a soțului tău.

¹ „Studio, birou“, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

Pia își coborî privirea și făcu o reverență.

– Cum doriți.

Faustino își lipi palmele una de alta.

– Bun. Bun. O să mă ocup de aranjamente. Acum îi zâmbeau și ochii, nu numai gura cu buze subțiri. Încă un lucru – o să găsești o rochie nouă în garderoba ta. Încerca să pară cât mai nonșalant. Vrei, te rog, să te îmbraci cu ea? Diseară vei cina cu Nello și cu mine. Îi acorda acest privilegiu, pe care, în mod obișnuit, nu îl acorda prea des.

– Desigur.

– Bună fată, bună fată. Nicoletta se va îngriji de... părul și de bijuteriile tale. Până și el avu decența să nu se holbeze la tunsoarea ei ciudată. Nicoletta! strigă el în gura mare după ce deschise ușa. Aceasta se mișca surprinzător de repede.

Piei îi veni o idee năstrușnică. Trebuia să acționeze repede, înainte de apariția cameristei.

– Domnule, că veni vorba de haine... Mama avea o pelerină de călărie în garderoba din casa tatălui meu. Dacă ați putea fi atât de bun să cereți să-mi fie adusă, mi-ar prinde foarte bine la lecțiile de călărie.

– Eh? Ce spui? Faustino părea absolut uimit că ea își deschisese gura ca să i se adreseze. Oh, da, da, sigur că da. O să am grijă. O idee foarte bună.

Căzuseră de acord, într-o manieră nonșalantă, dar Pia avea impresia că promisiunile lui Faustino valorau mult mai mult decât cele ale tatălui ei. Nu îi făcuse o nedreptate când îl catalogase drept sălbatic. Dispunea de o inteligență nativă ascuțită, ce îi copleșea brutalitatea, și avea o gândire complexă și analitică. Hatărul acesta pe care i-l ceruse făcea, cu siguranță, parte dintr-un plan mai mare și infinit mai complicat, fiind genul de om care putea ține toate aceste sfere suspendate în aer precum mingile colorate ale jonglerului care se ținuse în trena ei la nuntă. Iar acum aruncase și ea una dintre aceste sfere în aer. Își prelucrase și ea tonul vocii, astfel încât să pară la fel de dezinvoltă ca el și vorbise repede când auzise la etajul superior pașii grei ai servitoarei care se apropia.

– Iar servitorii domniei voastre ar putea aduce și celelalte rochii ale ei, bineînțeles cu permisiunea dumneavoastră. A avut

câteva rochii bune, care nu vă vor face de rușine casa și pe care le-aș putea purta, pentru a nu vă mai simți obligat să-mi arătați o asemenea generozitate.

El încuviință din cap, ochii lui chihlimbarii licărind de plăcere că reușise să cumpere o nevastă așa de bună pentru fiul lui, pe care o considera curajoasă și a cărei parcimonie îi făcea plăcere. Apoi, chiar când Nicoletta dădu buzna în cameră, ochii îi sclipiră, atrași de ceva de dincolo de fereastră.

Pia îi urmări privirea și văzu un individ masiv îmbrăcat în haine soioase de negustor de cai, care conducea doi cai în curte. Unul era alb, celălalt negru, ca o întrupare cabalină a orașului.

– Ah, a venit Boli, ce bine! Te rog să mă scuzi, draga mea.

Întrevederea luase sfârșit.

În timp ce o urma pe Nicoletta înapoi pe scară, zâmbetul Piei era aproape la fel de larg ca al cameristei ei. Începea să învețe regulile jocului.

Riccardo muncise în liniște și cu conștiinciozitate toată ziua, cot la cot cu tatăl lui, în așteptarea calului pe care urma să i-l trimită Faustino. Nu se întâmplă nimic. Albinele bâzâiau alene în jurul floricelelor care crescuseră printre crăpăturile pietrelor de pe caldarâm.

La ora siestei, Domenico se duse în casă să se ferească din calea soarelui dogoritor. Riccardo se întinse peste paiele din grajd, dar nu se putu odihni. Încercă să se convingă că Faustino se răzgândise, că îl judecase greșit pe căpitanul Aquilei. Chiar dacă i-ar fi dăruit un cal, ar fi fost doar o gloabă, o mârtoagă atât de amărâtă, încât n-ar fi putut să-l întreacă niciodată pe Nello.

El și Domenico își reluară munca până când graurii se duseră la culcare, iar cerul se năclăi de pete întunecate. Pe urmă, abia atunci, auzi tropăitul de copite ce vestea apropierea unui cal, care sosi condus de căpăstru de Zebra. În timp ce calul se apropia, Riccardo îl privi în ochi pe Zebra, iar băiatul dădu aproape imperceptibil din cap. Era trimis de Faustino. Și era minunat.

Domenico scăpă scobitorul de copite pe jos. Calul era extraordinar de frumos, atât de alb, încât te dureau ochii să te uiți la crupele lui. Animalul avea un cap prelung, cu un profil cu trăsături nobile. Maxilarul era proeminent, urechile micuțe, ochii mari

și expresivi, nările umflate. Grumaz robust, dar totuși arcuit, deasupra unui greabăn jos, musculos și lat. Calul stătea perfect nemișcat, dar dădea din coada lui lungă și bine îngrijită, iar la un moment dat îl atinse pe Zebra în zona ochilor, fiind de altfel singurul indiciu că nu era doar o statuie.

Domenico fluieră încet și prelung, apoi se apropie să-și plimbe mâinile de-a lungul picioarelor delicate ale calului, ca să-i verifice pe rând potcoavele.

– Nou-nouțe, zise el. Nici eu nu l-aș fi putut potcovi mai bine. Îl plesni cu prietenie pe crupă, iar calul nici măcar nu zvâcni. Ce frumusețe!

– N-am văzut niciodată un cal alb atât de frumos, zise și Riccardo.

– Nu e alb, e gri, îl corectă tatăl lui. Uită-te mai bine la picioare și la șolduri. Mai are niște păr gri în zonele astea. S-a născut gri. De fapt... Se apropie cu grijă de cal dintr-o laterală și îi pipăi cu blândețe obrazul stâng, găsind ceea ce căuta, în timp ce armăsarul stătea cuminte. Domenico își retrase mâna și se dădu înapoi, stupefiat.

Riccardo văzu imediat ce față lungă făcuse.

– Ce e?

– Pipăie-i obrazul, zise tatăl.

Riccardo se apropie, vorbind încet cu calul, care îl privea calm cu un singur ochi senin. Riccardo își trecu încet degetele peste fasciculul de mușchi și păr moale. Depistă o cicatrice mică, o linie care se frângea într-un colț și se continua după aceea.

– E un L. Se uită mirat la tatăl lui.

Zebra sesiză că se priveau ciudat.

– Ce e? Ce înseamnă?

– E un lipițan, zise Domenico pe nerăsuflăte și cuprins de venerație.

Riccardo își aducea foarte bine aminte de istorisirile pe care obișnuia să i le spună tatăl lui, în loc de poveștile clasice.

– E de la Școala de Călărie Spaniolă, zise el. Sunt crescuți ca armăsari la Lipica, pe pământ austriac. O rasă rară și incredibilă. Cal regal. Se nasc negri și se allesc pe măsură ce cresc, continuă el, mintea zburându-i instantaneu la steagul Sienei. Și toți sunt marcați cu un L pe obrazul stâng.

– Pot să-l ating și eu?

Riccardo îl ridică pe băiat, simțindu-i căldura și greutatea consistentă a corpului în timp ce acesta căuta însemnul cu degetele lui cu unghii roase. În spatele lor, Domenico își plesnea palmele de încântare.

– *Dio, Dio*, n-am mai pus niciodată mână pe un lipițan, nici n-am mai văzut un cal așa de frumos, de când l-am potcovit pe cel al ducelui Cosimo, în 1703. Dar și al lui era napolitan, nu lipițan. *Jesu!* Trebuia să vină la grajdul meu! Și cu toate astea, potcoavele îi sunt noi, iar blana îi e țesălată și mătăsoasă. De ce mi l-ai adus mie, Zebra? Al cui e?

Riccardo îl strânse ușor pe Zebra înainte să-l lase jos. „E-n ordine“, asta însemnase gestul lui. „Îi poți spune.“

– E al lui Riccardo, răspunse băiatul. Un cadou de la Faustino Caprimulgo – drept mulțumire față de ceea ce a făcut pentru fiul lui muribund.

Sprâncenele negre ale lui Domenico se înălțară brusc până aproape de linia scalpului. Scutură din cap.

– Ia te uită, fiule. Ți-ai făcut un prieten influent. Un asemenea cal e la fel de rar ca găina cu dinți, și nu-i ieftin deloc. Ai un lipițan! Fiul meu are un lipițan!

Nu puteai spune cu siguranță dacă era mai mândru de cal sau de călăreț, dar îi bătu pe amândoi pe umăr, chicotind de fericire.

Riccardo se uită la creatura nobilă care stătea neclintită și nu putu să nu se lase influențat de starea de spirit a tatălui său. Cu toate acestea, se simțea și puțin rău, pentru că știa că odată cu acest dar, juca un anume rol într-un plan măreț. Oricum, era confuz. Acest prinț printre cai nu arăta deloc ca un *asino*; arăta ca un pursânge. Armăsarul avea un piept lat și musculos, crupă lată și umeri puternici. Picioarele erau pline de mușchi și puternice, cu articulații late și tendoane bine definite. Tălpile erau mici, dar robuste, iar copitele recent potcovite străluceau pe lespezile de piatră. Riccardo nu găsea nici o explicație pentru ce fusese în mintea lui Faustino când îi dăruise un asemenea cal de preț, dar în ciuda tuturor nedumeririlor, nu se putea abține să nu simtă o bucurie copilărească, care îi invadea pieptul. Nu mai avusese niciodată un cal al lui, iar animalul acesta, frumos ca luna de pe cer, era al lui. Deși nu voia, începu să zâmbască.

Calul era deja înșeuat cu accesorii de piele fină, iar cureaua de la șa zornăia și strălucea.

– Păi, zise Domenico, hai să te ajut să urci în șa. Am putea să-l ducem la podium, dar mi se pare destul de stabil – nu cred că o să se miște dacă urci direct în spinarea lui. Trebuie neapărat să te duci să-i mulțumești chiar acum lui Faustino.

– Serios?

– Păi, sigur că da. Nu m-ai auzit spunând că e un om puternic? I-ai făcut un serviciu, el îți mulțumește cu armăsarul acesta pur-sânge, iar acum e rândul tău să-i mulțumești. Așa merg lucrurile. De ce mai zăbovești?

Firește, Riccardo nu putea să-i explice de ce ezita. În orice caz însă, așa era normal să procedeze.

– Și nu uita că prosperitatea afacerii mele se datorează tuturor cartierelor; nu ne putem permite să îl ofensăm, pe el și contrada lui.

Riccardo realiză în clipa aceea cu bucurie că tocmai primise permisiunea să o revadă pe Pia.

Își puse talpa în palmele împreunate ale tatălui lui, sări în spinarea calului și strânse frâiele. O clipă mai târziu, ateriză, cât era de lung, pe drumul de piatră; găfâi și se minună și el cum de ajunsese acolo. Încercă din nou, de data asta cu Zebra care ținea frâul și tatăl lui care ținea de căpăstru. Acum se descurcă mai bine; rămase în spinarea calului poate trei bătaii de inimă, până când calul își dădu capul pe spate și îl pocni pe Riccardo în bărbie cu craniul lui tare. Riccardo se izbi din nou de pământ și simți gustul metalic de sânge în gură. Își mușcase limba. Se uită abătut la cal și ar fi putut să jure că armăsarul îi întorsese privirea, ușor amuzat. Nu făcea tărăboi, nu își agresa stăpânii, nu sărea pe picioarele din spate și nici nu protesta. Dacă era lăsat în pace, stătea cuminte. Pur și simplu nu voia să aibă un călăreț în spinare.

Riccardo mai încercă de șase ori să încalece pe el, Domenico de trei. Zebra nu avu voie să încerce. În final, cei trei bărbați, un tânăr, un bătrân și un băiat, se așezară în semicerc în jurul frumosului și refractarului animal. Pe Domenico îl bufnea râsul; lui Riccardo situația nu i se părea deloc comică. Nu putea câștiga o cursă cu un cal pe care nici nu putea să-l călărească.

În cele din urmă, încercă metoda care nu dăduse niciodată greș – se așază în fața calului, îi luă capul masiv și alb în mâini și începu să-i șoptească, ținându-și palmele lângă ochii lui ca pe niște ochelari de protecție, așa cum făcuse de o sută de ori înainte. În timp ce-i vorbea, observă un cucui peste un țesut cicatrizat, adunat ca o stea peste rana vindecată, chiar în centrul frunții calului. Armăsarul asculta calm cuvintele, ba chiar pufni mulțumit. Riccardo mai încercă o dată să încalece. Zebra și Domenico îl priviră cu respirația întretăiată. Riccardo zbură elegant peste capetele lor și se făcu una cu pământul.

Domenico se scărpină în barba lui țepoasă și albă, scoțând un sunet dubios.

– Păi, ce să zic, 'Cardo, nu prea cred că o s-o scoți la capăt cu el. Mai bine dai o fugă pe jos până la Aquila, că altfel ne-apucă noaptea. Plescăi de două ori, apoi ocoli calul și se duse la Riccardo. O să-l potolesc eu pe netrebnicul ăsta.

Riccardo se dădu bătut pentru moment și se uită după frumosul cal, care se retrăgea prin portiță în întunericul din grajd. Ar fi putut jura că se întorsese spre el și pufnise ironic. Se calmă și plecă împreună cu Zebra, găsindu-și o oarecare alinare în mânuța agățată de palma lui. Traversară nestingheriți contrada Vulturilor la apus, iar când palatul Vulturilor se înalță în întuneric, Riccardo îl lăsă pe Zebra la loc sigur afară și fu condus în salonul mare de la etaj.

Piei nu-i venea să creadă că ea era cea din oglinda pe care o ținea Nicoletta. Camerista petrecuse atât de mult timp cu toaleta ei, că auzise clopotele bătând de patru ori. Rochia pe care i-o cumpăraseră Faustino era țesută din brocart cu fir de aur, corsajul de dantelă era rigid din cauza filigranelor, iar Nicoletta profită din plin de asta ca să-i zgârie pielea. Pieptarul strâmt și aurit îi oferi un alt prilej servitoarei să o mai chinuie, strângând șnururile atât de tare, încât Pia se înroși la față.

Nicoletta îi decoră părul fără formă cu o eșarfă de mătase și îi pictă pleoapele cu o singură dungă de auriu, iar pe parcurs o înțepă în ochi până îi dădură lacrimile. Apoi, servitoarea îi prinse o sută de lanțuri de aur în jurul gâtului, sugrumând-o și înăbușind-o ori de câte ori avea ocazia, îi ciupi ceafa cu sistemul

de prindere și, în final, îi acoperi complet moneda cu Cleopatra. Însă nimic din ce făcu servitoarea aceasta nerușinată nu putea submina puterea reginei.

Iar când Pia se văzu în oglindă, realizează că nu arătase niciodată atât de atrăgătoare. Știa că se pregătise pentru ceva special și coborî scara, împrumutând ceva din puterea reginei, transmisă cumva peste secole. Doar ideea că în seara aceea – seara rochiei aurii – s-ar putea ivi momentul în care Nello avea să o posede o făcu să se împiedice.

Solariul în care se servea masa arăta diferit, când nu era decorat pentru un festin. Doar două persoane se aflau acolo, așezate fiecare într-un capăt al mesei. Se așează la locul ei de la jumătatea distanței dintre ei. Mâncarea servită era simplă: o cină tihnită cu vin, melci și mămăligă, ceea ce îi scotea vestimentația și mai mult în evidență. Pia mănca în liniște în timp ce bărbații discută între ei, ignorând-o complet. Era sigură că fusese împopoțonată și chemată la masă ca parte a unui plan obscur, dar nici unul din cei doi bărbați nu o remarcă în vreun fel; atitudinea prietenoasă de mai devreme a lui Faustino se evaporase complet. Doar când cei doi bărbați își băură vinul Marsala, după ce terminară de mâncat, deveni limpede pentru ea ce rol avea de jucat în piesa asta de teatru.

– Signor Bruni, anunță un servitor.

Iar în clipa următoare, acesta intră în cameră.

Totul se întâmplase atât de repede și de neașteptat, încât Pia luă o dușcă zdravănă de vin și simți căldura alcoolului în piept și-n cap. În capul mesei, Faustino îl întâmpină pe signor Bruni cu rânjetul lui de pasăre de pradă. Călărețul o zări și dădu să spună ceva, dar ceea ce îi atrase atenția a fost reacția lui la vederea lui Nello.

În ultimele săptămâni, Pia începuse să se obișnuiască să-și țină urechile ciulite și gura închisă. Își ascuțise inteligența nativă, astfel încât să poată umple golurile cu informații. Îl văzu pe signor Bruni cum se împiedică și se albește la față înaintea soțului ei, iar apoi observă cum răsuflă ușurat și se reculege. Firește, era prima dată când îl vedea pe Nello cu părul colorat în nuanța aceea aspră de negru, vopsit cu mâinile ei. Poate că așa cum arăta acum, cu tenul palid și cu ochii roz, pe care nici un artificiu nu le putea

schimba, semăna cu Vincenzo atunci când sângerase mortal în nisipul de pe pista Palio.

În prezența călărețului, Nello părea mai înveninat și mai ranchiunos ca de obicei. Simțurile Piei se ascuțiră din nou – de ce s-ar teme și i-ar fi antipatic lui Nello? Oare vedea și el fantoma lui Vincenzo stând în fața lui în silueta aceea întunecată, înaltă și chipeșă? Era și acum bântuit de stafia fratelui său? Pia se întoarse cu spatele la el și îl văzu pe signor Bruni executând o plecăciune superficială în fața lui Faustino, cu o eleganță firească, pe care părea că o are în oase.

– Signor, nici nu îmi pot exprima în cuvinte recunoștința pentru darul pe care mi l-ați făcut.

Faustino flutură din mână, aproape rușinat.

– Lasă. Lasă. L-ai călărit deja?

– Ah, eu... cum să spun... trebuie să ne cunoaștem mai bine întâi.

Dinții lui Faustino sclipiră ca o semilună în lumina obscură.

– Atunci îți doresc să te bucuri de el. Nu e un cal rău. Zâmbetul i se lăți pe chip, de parcă ar fi râs de el.

Faustino nu părea dispus să continue conversația, așa că signor Bruni mai făcu o plecăciune, se întoarse și se îndreptă spre ușă fără să se uite la Pia.

Pia era contrariată. Carevasăzică Faustino îi dăduse lui signor Bruni un cal? Era unul din cei pe care îi văzuse în curtea casei mai devreme, cel alb sau cel negru? Era un cadou tardiv pentru serviciul pe care călărețul i-l făcuse lui Vincenzo? Nu avea nici un sens. Deja avea mâna pe clanță, când Faustino îl chemă înapoi.

– M-am gândit ce nume să aibă.

Călărețul părea confuz.

– La cal mă refer, dragule. O să-l cheme Leocorno. Unicornul. Bineînțeles, din pricina culorii. Și mai are și o cicatrice pe nas care seamănă cu un ciot de corn.

Pia sesiză o glumă pe care nu o înțelegea.

– Firește, animalul este al tău, spuse Faustino, fluturându-și mâna a lehamite. Poți să-i pui ce nume vrei.

– Nu, nu, spuse signor Bruni, în mod evident nevrând să-l ofenseze. E un nume frumos. O să-l păstrez. Și vă mulțumesc. Încă o dată vă mulțumesc.

Faustino îl scrută cu privirea, de parcă încerca chiar acum să ia o hotărâre.

– Dacă într-adevăr vrei să-mi mulțumești, zise el, ai mai putea face ceva pentru mine.

În așteptarea continuării, Piei i se făcu pielea de găină. Acum era acum – motivul pentru care fusese împopoțonată și dichisită.

– Poate îți amintești că la festinul organizat în sala asta, am făcut la un moment dat o glumă cum că ai putea să o înveți pe nora mea să călărească.

Signor Bruni se uită la Pia, iar ea își coborî privirea, rușinată subit de această șaradă.

– Ei bine, s-a constatat că, de fapt, ea chiar e dispusă să învețe, continuă Faustino pe același ton lin, iar eu și tatăl ei am căzut de acord că se cade ca o doamnă a Sienei să se priceapă la cai. Aș vrea să o înveți să călărească. O oră sau două pe zi, doar până la Palio. Fiul meu e puțin cam ocupat zilele astea; doar știi și tu, trebuie să se antreneze.

Signor Bruni se uită la Nello, care își coborâse și el privirea, mărginită de bretonul lui, brunet acum.

– Sigur, o să te plătesc, continuă Faustino.

Pia înțelegea acum; fusese dichisită ca să îl tenteze pe călăreț într-atât de tare, încât să nu poată refuza. Părea circumspect, iar Pia se simțea umilită în ultimul hal că planul lui Faustino fusese atât de cusut cu ață albă. El era Pandar¹, iar ea, Criseida; obrajii îi ardeau de rușine.

Signor Bruni era absolut stupefiat.

– Sigur că da, îngăimă el. E o onoare. E...

– Ei bine?

Signor Bruni își îndreptă umerii.

– Vreau să spun, sigur că da, dacă soțul dânsei, dacă signor Nello, îmi dă permisiunea.

Pia se minună încă o dată de câtă onoare și decență dădea dovadă. Sentimentele îi încălziră măruntaiele mai ceva ca vinul.

¹ Personaj mucalit și imoral care facilitează legătura dintre Troilus, fiul lui Priam, regele Troiei, și Criseida, fiica lui Criseu, făcută sclavă de Agamemnon în timpul aceluiași Război Troian. (n.tr.)

Cu această unică condiție, el reușise să o ridice înapoi de la statutul de târfă la cel de soție, plasând întreaga tărașenie într-un plan onest doar pentru că ceruse permisiunea soțului ei.

Nello se ridică de pe scaunul lui, iar Pia strânse pumnii când îl văzu că se duce direct spre signor Bruni. Putea distruge tot. Îi putea distruge șansa de a învăța să călărească, departe și iute, șansa de a-i ajuta pe signor Bruni și pe ducesa, îi putea distruge șansa de mult râvnită de a avea o companie onorabilă, sau, mai bine zis, orice altă companie în afară de Nello sau de Nicoletta. Pia încremeni în așteptarea răspunsului, dar știa că Nello era un fiu obedient și mai știa că n-ar fi îndrăznit să treacă peste vorba părintelui său. Îi făcea plăcere să îl privească batjocoritor, și nu cu teamă.

Nello se duse direct la signor Bruni, iar când Pia observă și diferența de statură dintre cei doi, nu se mai temu că soțul ei l-ar fi putut lovi. Cei doi bărbați stăteau atât de aproape unul de celălalt, încât cu greu putu auzi ce îi spunea.

– Ai binecuvântarea mea, veni răspunsul. Eu am treburi mult mai importante de care să mă ocup.

Ura din ochii lui ciudați îi dezmințea complet vorbele, și imediat își înfipse mâna lui albă în jurul gâtului lui signor Bruni.

– Dar să nu carecumva, se răsti el, să o urci pe soția mea pe calul tău.

– Nello, îl avertiză Faustino pe un ton jos și amenințător, ca să-i atragă atenția fiului său că îl luase gura pe dinainte.

Nello însă ieșise deja pe ușă, iar Pia îl auzi tropăind pe scară în jos. În clipa în care Pia își îndreptă din nou atenția către Faustino, acesta își reluase masca de politețe pe chip, și orice sentiment de furie la adresa fiului său dispăruse complet în spatele ei. Zâmbea din nou, un zâmbet pe care Pia i-l cunoștea prea bine, un zâmbet care nu i se citea și în privire.

– Gata, zise el, mutându-și privirea de la unul la celălalt. Vedeți? Gata, s-a stabilit. Rămâne pe mâine atunci, aici în curte, la... să zicem, nouă dimineața?

Riccardo se înclină și plecă, iar ea își dădu seama ce urma, de fapt, să se întâmple. Faustino era un codoș. Rolul ei era să distragă atenția lui signor Bruni, astfel încât să nu se poată antrena. Ea era doar o păpușică de lux vânturată prin fața lui, îmbrăcată și fardată ca o femeie stricată, în straie de aur. Probabil

că Faustino sesizase că Bruni se îndrăgostise rău de ea la ospățul din ziua nunții ei. Faustino voia ca signor Bruni să își ocupe timpul cu Pia, ca să nu se poată antrena pentru Palio. În acest mod, Nello avea timp suficient să se antreneze cât poftea. Între timp, lecțiile ar fi întetșit și mai mult ura lui Nello față de signor Bruni, până în punctul în care ar fi fost în stare să facă absolut orice pentru a-l învinge în cursă.

Pia așteptă primul moment prielnic în care să poată pleca, apoi își adună toată bruma de demnitate rămasă ca să părăsească încăperea, încercând totodată să își mascheze furia. Ea, femeie măritată, fusese fătăită prin fața acestui bărbat, instructor de călărie. Dar nici măcar furia nu îi putea domoli senzația aceea de cald din jurul inimii, ce nu avea nimic de-a face cu vinul; era doar tăciunele micuț și încins al plăcerii că cineva o găsea atrăgătoare.

Ajunsa în camera ei, Pia se simți în mod straniu dezumflată. Tocmai se pregătea să se întindă pe patul ei – singură din nou, slavă Domnului –, când observă că una dintre ușile garderobe era întredeschisă. Era o șansă, o șansă mică... Deschise ușile, în așteptarea unui miracol. Faustino își respectase cuvântul și, în ciuda numeroaselor lui păcate, îl binecuvântă. Își plimbă mâinile peste rochii. I le adusesese pe toate – cea roșie, cea galbenă, cea verde și costumul de călărie, cel confecționat din piele cafenie și cu fusta împărțită în două. Intră în garderobă și-și îngropă fața în ele, își frecă țesăturile de piele, își umplu plămânii cu mirosul lor. Ar fi dormit îmbrăcată cu ele, dacă ar fi putut.

Mama ei se întorsese acasă.

– Era acolo?

Întrebarea lui Zebra, venită de undeva dintr-un con de umbră, îl sperie pe Riccardo în clipa în care ieși din casa familiei Aquila. Își duse degetul la buze și clătină din cap. Îngenunche pentru a-l putea privi pe băiat în ochi, ca de la egal la egal.

– Zebra, cunoști pe cineva de la bucătăria familiei Aquila?

– Sigur că da! Pe Caterina, servitoarea.

– Du-te și roag-o să-ți dea ceva de mâncare, și află când se duce Nello la castelul Vulturilor, din Maremma.

Zebra dispăru pe poartă. În timp ce îl aștepta, Riccardo se gândi la calul lui cel nou, Leocorno. Unicornul, așa zisese Faustino,

din cauză că era alb și avea o cicatrice care semăna cu un ciot de corn.

Zebra ieși din bucătărie cu o clătită și un zâmbet pe buze.

– Măine pleacă la castelul di Pietra, dis-de-dimineată, ca să-și înceapă antrenamentul, zise el și făcu semn din cap către grajduri, cu noul lui cal. Cuvintele băiatului erau pline de subînțeles.

– Noul lui cal? Riccardo se hotărî pe loc. Ia hai să-l vedem și noi.

Ochii lui Zebra se măriră puțin, dar îl conduse fără nici o ezitare pe Riccardo în curtea interioară, printr-o ușă din logie. Străbătura cu grijă drumul pietruit și deschiseră portița grajdului Vulturilor. Riccardo remarcă fânul proaspăt, harnașamentul sclipitor, scândurile noi și se gândi la modestul loc în care muncea tatăl lui. De un sfeșnic de pe perete atârna o lampă cu ulei ce răspândea o lumină blândă. Riccardo o luă de acolo și pătrunse înăuntru, unde fu întâmpinat de același miros familiar de cal și de fân. De undeva din întuneric lucea o crupă neagră, iar Riccardo dădu o tură în jurul calului lui Nello: un animal masiv, negru pur, cu umeri lați, ce fremăta întruna, mânat de o vigoare nervoasă, și care emana putere. Riccardo nu-și făcea griji pentru el – deja dăduse drumul suvoiuului de vorbe blânde care trebuiau să îl liniștească –, dar îl trase pe Zebra să stea lângă capul calului.

Dacă era un adevărat campion, atunci însemna că era și sferios, și temperamental, și n-ar fi vrut ca Zebra să-și ia o copită în cap. Calul își dădu ochii peste cap, fornăi și scutură din cap. Riccardo își trecu mâinile peste picioarele lui.

– Îl cunoști? întrebă Zebra.

– Nu, nu l-am mai văzut, șopti Riccardo. E un specimen puternic, gata să o ia la goană. Nu e însă și frumos.

Zebra se scărpină în bărbie, așa cum văzuse el că fac oamenii mari.

– Nu cu un chip drăguț se câștigă o cursă, zise el în sieneză acest proverb, pe cât de vechi, pe atât de adevărat.

Riccardo zâmbi.

– Așa e. Așa e. Se încruntă brusc. Zebra!

– Ce-i?

– Blana îi e aspră. Are nevoie de îngrijire. Se îmbolnăvește. Și miroase. Riccardo adulmecă aerul, iar Zebra făcu la fel. În afară

de mirosul de fân și de cal, în aer mai plutea un iz de substanțe chimice, la fel ca în drogheria unui spițer.

– S-ar putea să-i dea niște laxative.

– Da, dar mai e ceva... ceva...

Se uită din nou la cal. Ceva îl deranja. Ar fi vrut să-l vadă pe acest cal nervos alergând, pentru că doar așa își putea da seama ce era cu el, dar Nello stabilise deja să se antreneze în Maremma, departe de ochii orașului.

– Zebra, zise Riccardo, ce zici de o noapte petrecută în cuibul Vulturilor? Cum îți surâde ideea?

Zebra scutură cu indiferență din umeri.

– Toate paturile de paie sunt la fel. Iar aici mă cunoaște toată lumea.

Riccardo se uită la băiat, la părul lui șaten ciufulit și la ochii lui verzi și limpezi, la pistruii împrăstiați pe nasul lui cărn. Simți un val de afecțiune pentru el, și mai că îi părea rău să îl lase aici.

– Ești sigur?

Băiatul dădu din cap că da, în timp ce ochii i se închideau de somn.

Mai mult ca sigur că trecuse de miezul nopții. Era mai bine să-l lase să se odihnească.

– Bine atunci. Rămâi și dormi aici, iar de dimineață oferă-te să îi ajuți cu calul. Vreau să știu cum se descurcă cu Nello în spinarea lui.

– Și tu?

– O să mă întorc de dimineață. În gât i se puse un nod de ferire. Ca să o învăț pe Pia să călărească.

Faptul că Zebra pica de oboseală nu îi știrbea nici un pic din inteligența sclipitoare. Îi aruncă lui Riccardo o privire pe sub gene. Riccardo era debusolat și amărât, iar în timp ce se strecura afară din curte, se gândi că dacă un copil de nouă ani îi putea citi atât de ușor sentimentele, atunci ar fi făcut bine să învețe să și le mascheze mai cu atenție.

Pia îl văzu pe signor Bruni de la fereastra ei când acesta intra în curtea palatului Vulturilor împreună cu un cal alb, chiar înainte ca clopotele să anunțe ora nouă.

Dacă n-ar fi fost atât de agitată, poate s-ar fi întrebat de ce nu-și călărea premiul. Dar în timp ce Nicoletta îi aranja părul și o chinuia, împungând-o ca de obicei, Pia era ocupată cu netezirea hainelor. Costumul de călărie al mamei ei îi venea ca turnat, pielea moale, suplă și brodată a corsajului se deschidea într-o fustă enormă, împărțită în două, ce putea fi petrecută peste grumazul calului. Era ciudat că acum avea aceleași dimensiuni pe care le avusese mama ei înainte de a muri. O îmbărbăta însă să știe că și ea fusese călăreață, că avea să învețe ceva care îi făcuse plăcere și mamei ei, după cum îi erau martore rosăturile și petele de pe ciudatul veșmânt.

În timp ce își aranja hainele, Pia îl urmări pe signor Bruni, care făcea același lucru în curte. Trăgea nervos de toate colțurile, își ridica cizmele și își îndrepta eșarfa de mătase de la gât, vopsită în culorile Turnului, roșu burgund și albastru. Când îl văzu cum își așază buclele brunete sub șnurul de catifea prins la ceafă, Pia constată că era un bărbat frumos, dar imediat își alungă acest gând. Individul venise ca să o învețe să călărească. Avea nevoie de priceperea lui, și nimic mai mult.

Înfățișarea lui Bruni nu scăpă neobservată nici de Nicoletta. Camerista vorbea încontinuu.

– Pe sfântul San Bernardino, e un flăcău tare chipeș rândușul ăsta! Nu-i de mirare că stăpânul... Servitoarea tăcu brusc și se mușcă de buză, cu dinții ei strâmbi. În tot cazul, sunteți gata. Am terminat cu dumneavoastră.

Pia se întoarse să plece, apoi se opri în dreptul ușii.

– Tu nu vii?

Nicoletta scutură din cap, agitându-și fălcile. Astăzi nu mai zâmbi chiar așa cu poftă.

– Stăpânul a zis să vă duceți singură. Își semeți bărbia. E nevoie de mine în casă. Se răzbună puțin pe Pia când îi îndesă pălărioara tricorn, cu o pană într-o parte, prea tare pe capul delicat.

Pia coborî treptele plină de entuziasm, dar și absorbită de gânduri.

Oare își imaginase Faustino că, dacă o va lăsa să plece fără însoțitoarea ei, era în stare să-l necinstească pe fiul lui? Se decisese deja, atât pentru demnitatea ei, cât și în ciuda eventualilor spioni

ai lui Faustino, să se comporte cu cea mai rigidă corectitudine și decentă față de signor Brunî.

Ajunse în curtea umbrită și îl întâmpină pe signor Brunî.

– Signora Caprimulgo, spuse el și făcu o plecăciune.

Pia nu se putea obișnui cu numele acesta.

– Signor Brunî.

– Vă rog, signora, spuneți-mi Riccardo.

O spusese cât se poate de cuviincios, dar avea motivele ei pentru care prefera să i se adreseze cu numele de familie – râul Brunî din legende, râul peste care trecea podul Piei.

Îi simți privirea plimbându-se aprobator peste costumul ei – un pic cam demodat, dar nici nu îi trebuia altceva. În zona umbrită stătea cuminte un frumos armăsar alb, lângă care se afla un buiestraș pestriț, adus pentru ea. Cu siguranță acesta era calul cu care venise aici piratul acela – Boli? –, împreună cu copia lui neagră, calul despre care discutaseră în seara precedentă Faustino și călărețul, un dar din partea Vulturilor pentru signor Brunî. Calul despre care Nello zisese că ea nu trebuie să îl călărească.

Toate ferestrele care dădeau spre curtea mare păreau că îi privesc cu ochi sticloși. Instructorul nu zâmbi deloc, ea nu zâmbi deloc. Își dădea seama că și el era atent la toate acele ferestre din jurul lor. Probabil că ajunsese la aceeași concluzie ca ea, că timpul petrecut împreună presupunea un risc, fapt pentru care își impusesese să păstreze o oarecare distanță între ei. În biserica Cucuvelei, sub protecția grilajului care stătuse între ei în confesional, putuseră vorbi în voie. Acum că aveau să fie zilnic împreună, relația lor trebuia să pornească de la cu totul alte premise și să meargă în cu totul altă direcție. Pia decisese că va trebui să se comporte exact conform rangului ei. Signor Brunî era instructorul ei de călărie și fiu de potcovar. Dar în încercarea ei de a-și stăpâni toate instinctele sub masca rigidă a poziției ei sociale, știa, de asemenea, că va trebui să-și ascundă curiozitatea arzătoare față de misteriosul cal alb, față de ducesă, față de lovitura Celor Nouă. Dar deja se pricepea de minune să-și ascundă adevăratele sentimente.

– Ați spus că n-ați mai călărit niciodată, signora. Se părea că signor Brunî nu-și putea stăpâni curiozitatea. De ce nu ați învățat până acum?

– Călăritul în Siena este o îndeletnicire preponderent masculină, îi replică ea bătos. Nu se cădea ca el să o ia la întrebări. Nu ați remarcat?

Signor Bruni scutură din umeri, dar până și gestul acesta neprotocolar al lui părea elegant.

– Nu am cunoscut nici o femeie din familia mea, spuse el. Nu mi-am cunoscut niciodată mama. Sunt doar eu cu tata.

Atitudinea rece a Piei se risipi. Și el crescuse fără mamă.

– Mama mea a fost o călăreață foarte bună.

– Mai călărește?

– Călărea, înainte să moară, dar eu nu am cunoscut-o niciodată. Făcu o pauză suficient de lungă pentru ca el să își dea seama de faptul că amândoi erau orfani, lucru care îi unea într-un fel. Se grăbi apoi să rupă tăcerea: Port costumul ei.

– Atunci înseamnă că îi moșteniți și talentul. Sunt sigur că vă va ghida de undeva de sus.

Zâmbetul îi revenise. Cu greu ar fi putut găsi ceva mai drăguț și mai reconfortant pentru Pia, chiar dacă și-ar fi stors două săptămâni creierii ca să găsească cuvintele potrivite.

Pia se uită din nou spre ferestre. Deși se părea că nu fuseseră observați, păstră în continuare aceeași atitudine rezervată a conversației. Trebuia să amâne discuția despre Cei Nouă și ducese, dar trebuia să vorbească. Singurătatea, nefericirea, frica ei erau mai puternice decât intențiile și educația ei. Era, probabil pentru prima dată în viața ei, dispusă să aibă o atitudine binevoitoare.

– Nu mi s-a permis niciodată să călăresc. Mi-am petrecut toată viața fie mergând pe jos, fie într-o trăsură, brișcă sau lectică. Îl privi pe sub gene. Vezi dumneata, eu sunt unica moștenitoare a Casei Tolomei. Mama mea a murit pe patul de lucru. Tata m-a tratat ca pe un obiect de sticlă. Vocea îi era plină de amărăciune. Eu am fost premiul lui de căsătorie, și nu a vrut să-și distrugă investiția.

Ochii lui verzi o priveau cu bunătate.

– Iar acum? o întrebă cu blândețe, dar cu aerul cuiva care deja știa răspunsul.

– Acum nu mai contează, răspunse ea. Sunt măritată. Afacerea a fost încheiată, contractul semnat. Acum pot să-mi fac cât de mult rău potflesc.

Ajunseră lângă cai. Pia, aducându-și aminte de avertismentul lui Nello, nici nu încercă să atingă armăsarul alb, ci își mângâie afectuos buiestrașul pe grumazul peștiș.

– Nu vă temeți de cai? Părea încântat. Pia își aduse aminte de Palio, când îl apucase pe Berio de frâie și îl lăsase să se joace cu urechea ei, și scutură din cap. Și vreți să învățați să călăriți? Nu e ceva ce ați fost obligată să faceți?

Pia făcu ochii mari, mari de tot.

– Vreau. Vreau foarte mult. Se aplecă spre el cât de tare îndrăzni. Signor Brunî, trebuie să învăț să călăresc departe și iute.

Îl privi drept în adâncul ochilor lui, verzi precum caperele, și îi întâlni privirea neclintită. Avu impresia că o înțelesese perfect.

– Bine atunci. Hai să începem.

Îl conduse pe buiestraș la soare în timp ce acesta își scutura hățurile și coama. Iapa minionă avea personalitate, iar Pia se uită curioasă la felul în care signor Brunî îi vorbea cu calm câteva momente în urechea catifelată. O împinse și apoi o ținui pe loc cu corpul și mâinile lui, după care se întoarse spre Pia și o privi din cap până în picioare.

– Sunteți gata?

Se aplecă cu repeziciune și-și împreună palmele ca să o ajute să se urce.

– Puneți piciorul stâng pe scăriță – doar vârful, foarte bine. Pia făcu ce i se spusese. Apoi celălalt picior în palmele mele. După aceea luați-vă avânt de două ori și săriți. Asta e, hop, hop, salt, și piciorul celălalt peste capul calului. Așa!

Pia stătea pe buiestraș, cu șaua aceea ciudată sub ea. Își vârî și cealaltă cizmă în scăriță – sarcină deloc ușoară, pentru că obiectul metalic nu voia cu nici un chip să stea locului – și aproape căzu de pe cal. Insecuritatea poziției și faptul că se afla la înălțime în spinarea calului o luară prin surprindere. Un singur pas dacă ar fi făcut animalul, și era sigură că o să cadă. Buiestrașul începu să se foiască, iar Pia se clătină și se agăță cu ambele mâini de coama lui blondă.

– Nu vă faceți griji, zise el cu un zâmbet. Lăsați coama în pace.

- Păi, și cum mă țin?

- Cu genunchii.

Pia strânse animalul între picioare și se mai îndreptă puțin de spate. Mai bine. Signor Bruni apucă frâiele care atârnau și îi arătă cum să le țină - îi corectă poziția degetelor de nenumărate ori cu mâinile lui. Ea se minună de răbdarea pe care o avea cu ea.

- Trei degete peste fiecare, lăsați frâiele să atârne peste degetele mari, iar cu degetul mic le controlați. Frâiele ghidează calul, iar cu degetelele astea mici, zise el și îi atinse pe rând degetele, spuneți calului ce vreți de la el. Cu degetele astea vorbiți pe limba calului. Așa îi spuneți ce vreți să facă, iar ele vă vor comunica și părerea lui. O să începeți să vă simțiți reciproc prin intermediul frâielor. Dacă le țineți corect, mâine o să vă doară degetele de o să ziceți că au fost zdrobite la menghină.

Prinse o curelușă lungă de căpăstrul complicat de la gura calului.

- Asta-i frâul cu dârlog, zise el. Astăzi nu facem nimic complicat. Stați pe cal, învățați să-i simțiți ritmul și țineți-l între genunchi. Capul sus, călcâiele jos. Găsiți-vă poziția. Doar asta o să facem la început.

Îl privi nervoasă, atât de înalt și de stăpân pe el, cum dădu drumul la dârlog, până ajunse să stea în centrul curții. Plescăi tare de două ori din limbă, iar calul începu să se miște încet în cerc. La început, până și plimbarea aceasta tacticoasă îi dădea impresia că o va face să cadă de pe cal. După un timp însă își găsi o poziție bună, exact așa cum îi spusese el - spatele drept, frâiele ținute corect, călcâiele fixate în scărițe, iar signor Bruni strigă tare:

- Bun! Bun!

Pia începu să se destindă și să se bucure de momentele petrecute în curtea aceea minunată, înconjurată de sute de ani de istorie, de turnurile orașului, de peticul fierbinte și albastru al cerului de deasupra ei. Așa, călare, se simțea mai aproape ca niciodată de Siena, de parcă aici ar fi fost într-adevăr locul ei; era ca și cum s-ar fi înrudit cu toate miile de călăreți de dinainte și după ea.

Când soarele ajunse deasupra lor - prea repede -, signor Bruni opri calul și îi oferă mâna să o ajute să coboare. Un gest cât se poate de potrivit și de cavaleresc, dar în momentul în care ea îi simți căldura degetelor ferme, simți o dorință absurdă să plângă.

Era pentru prima dată când cineva o atinsese cu bunătațe, din momentul în care părăsise casa tatălui ei. Luată pe sus, înghiontită, terorizată de camerista ei, tunsă de soțul ei. Mâna aceasta era diferită, puternică, blândă, binevoitoare. Această mână îi spunea: „Lasă-mă să te ajut, lasă-mă să te ghidez ca să poți coborî, pentru că altfel o să te lovești. N-aș vrea să te lovești“. Atingerea aceasta îi era atât de benefică, încât își lăsă palma o fracțiune de secundă mai mult decât s-ar fi cuvenit, deși atinsese deja pământul cu ambele picioare. Atingerea era însă diferită acum. El îi întorsese palma și se uita la pata neagră.

– Ce...?

Ea își smulse mâna și își ridică privirea spre ferestrele cu ochi. El își lăsă mâinile să-i cadă pe lângă corp.

– Părul lui Nello, zise el. Nu fusese o întrebare, ci o afirmație.

Nu era nevoie să-i confirme supoziția. El o iscodea iar din priviri, binevoitor. Avea sentimentul că ghicise perfect toate dedesubturile mariajului ei, toată acea teroare; știa ce-i făcuse cu părul și ce trebuise să facă ea cu părul lui. Relația ciudată dintre două specii diferite de păsări. Pia își coborî privirea și nu mai avu de gând să-l privească din nou. Credea că, dacă va mai trebui să-i suporte ochii verzi încă o clipă, nu va mai găsi puterea să se întoarcă în casă. Se întoarse și traversă curtea, într-o viteză mai mare decât intenționase.

– Așteptați, strigă după ea. Mai trebuie să știți ceva.

Ea o luă la fugă.

În timp ce urca scara, auzi o șoaptă:

– Stăpână.

În lumina aceea orbitoare a soarelui se materializă în fața ei o siluetă în alb și negru. Zebra.

– Signor Bruni mi-a spus să vă transmit că soțul dumneavoastră a plecat la Maremma să se antreneze. Servitorii mi-au zis că o să stea cel puțin două săptămâni pe-acolo.

Îi zâmbi, acesta fiind al doilea zâmbet încântător și fără dedesubturi care îi fusese adresat într-o singură zi.

– S-a gândit că ați vrea să știți.

Pia dădu amețită din cap și se urni din loc, să-și continue urcătul. Costumul de călărie îi părea o povară și, dintr-odată, se simțea foarte obosită. Camera i se păru luminată și aerisită, iar când

se trânti pe pat așa îmbrăcată cum era, înțelese ce-i spusese băiatul și se simți brusc despovărată și ușurată. Nello plecase, iar signor Bruni voise ca ea să știe.

Nu mai trebuia să se ascundă; nu mai trebuia să păteze patul cu sânge. Nello își dorea să câștige cursa mai mult decât o dorea pe ea. Voia să o revendice doar după ce ieșea învingător, la fel cum intenționase și Vincenzo. Mai avea doar trei săptămâni ca să se pregătească pentru Palio, dar căsătoriți urmau să rămână pentru tot restul vieții. Nici măcar nu voia să se mai gândească astăzi la condamnarea ei pe viață. Timp de paisprezece zile binecuvântate putea dormi buștean noaptea, fără să se teamă că aude zăvorul tras la ușă.

Gândul îi zbură la casa ei, la cât de obosită era, la cât de mult o epuizase frica, iar dispariția bruscă a tuturor acestor lucruri o vlăguise. Nu mai avu energia să se ridice și să-și scoată costumul de călărie al mamei. El avea să-i servească drept cuvertură; în felul acesta, era și mai aproape de ea. Dar înainte de a adormi, mirosul de cal de pe pielea hainelor nu îi aduse aminte de mama ei, ci de el.

Capitolul 10

Dragonul

Pia Tolomei, realizând că viața ei era, pe zi ce trecea, tot mai nefericită, își dădu seama perfect cine se făcea vinovat de situația în care se găsea – frumusețea ei. Frumusețea aceasta îi făcea oamenilor să se holbeze la ea pe stradă. Frumusețea ei îi făcea pe bărbați să o dorească, pe femei, să o respingă, și pe soțul ei, să o urască. Frumusețea o transformase într-o marfă ieftină de dat la schimb pentru un mariaj aranjat, pe care nu și-l dorise. Frumusețea ei îl făcuse pe Nello să-i ciuntească părul pentru că la cină vorbise cu un străin.

De când avea zece-doisprezece ani, la vârsta la care soarele frumuseții ei se ridica la zenit, i se interzisese să facă altceva în afară de niște exerciții fizice ușoare. Activitățile normale pe care ar fi trebuit

sa le aibă pe când era doar un copil, jocurile hazlii cu prietenii și alergatul pe sub bolțile și prin piețele umbrite, toate îi fuseseră interzise. Într-o bună zi realizase că nu-și mai simțise propria inimă bătând de ani; niciodată nu rămăsese cu răsufierea întretăiată, nici măcar după un efort consistent sau după ce sărise câte două trepte deodată, pe o scară. Își petrecuse toată viața stând cuminte, tăcută, decentă. Se întrebese dacă nu cumva inima i se zbâncise de tot și-i murise.

În schimb, fusese încurajată să se ocupe de îndeletniciri specifice tinerelor de familie bună, cum ar fi cusut, muzică, limbi străine, și de singurul lucru care îi adusese și alinare, cititul. Pentru că purta numele unei eroine tragice, pentru că trăia viața unei eroine tragice, căuta în cărți o oglindă a tristeții ei. Era la curent cu noua gândire, cu știința, cu iluminismul care cucerise lumea; prefera să devoreze însă legende și povești din bătrâni, pentru că și ea era ținută captivă într-o epocă de mult apusă.

Acum nu-i dădea pace o anume poveste din Moartea lui Arthur, povestea unei femei care fusese blestemată, pentru că era prea frumoasă. Captivă zi și noapte, suspendată goală în răsufierea fierbinte a unui dragon, ea a fost, în cele din urmă, salvată de un cavaler pe nume Lancelot, care nimicise dragonul și o eliberase.

Pia Tolomei era o tânără isteță și curajoasă, dar până și ea se lăsa purtată pe aripile fanteziei. Își plănuise evadarea încă din momentul în care tatăl ei îi dăduse moneda cu Cleopatra, dar uneori chiar își dorea să fie salvată de altcineva.

Iar acum credea că îl găsisese pe Lancelot al ei.

– Acolo se află Siena.

Signor Bruni își întinse brațele cu un gest teatral, încercând parcă să înconjoare tot orașul cu ele, ca să atragă atenția asupra panoramei de jos.

Pia stătea pe căluțul ei, iar signor Bruni ținea de dârlog. De la înălțimea la care stătea, se minuna de peisajul ce i se oferea privirii; în soarele dimineții, orașul ei arăta complet diferit față de cum îl știa ea. Peste văi și până departe plutea o ceață argintie, iar în depărtare, acoperișurile joase și roșii și turnurile înalte erau aurite de soare. Graurii dădeau târcoale turnului del Mangia, iar domul bondoc și dungat veghea, ghemuit, asupra orașului,

precum un tigru adormit. Pia rămase cu gura căscată și cu privirea ațintită asupra acestei imagini.

Avusese deja douăsprezece lecții și căzuse de tot atâtea ori. Nu se văicărise și nu plânsese; pur și simplu, se săltase la loc în șa. Se obișnuise cu durerea și cu modul în care trebuia să-și gestioneze aceste senzații și reușise să se convingă să meargă mai departe. A doua zi de dimineață mușchii coapselor o duruseră atât de tare, încât îi venise să urle la fiecare pas, și tot cu ocazia asta aflase că trupul ei avea tot felul de mușchi, de care n-avusese habar până atunci. În a treia dimineață începuse să dea semne că are oarecare aptitudini; începuse să-și găsească mai ușor poziția, începuse să simtă calul de sub ea. Știa că era o elevă destoinică, dar singura ei greșeală consta în faptul că voia să avanseze mult mai repede, să învețe și mai mult. Departe și iute, asta era litania ei. Departe și iute.

În primele două zile petrecute în curte, signor Bruni o învățase să călărească fără frăie, să se mențină în șa cu ajutorul genunchilor și să-și controleze buiestrașul prin exercitarea unei presiuni a picioarelor asupra acestuia. În scurt timp însă, ea voi să treacă mai departe, mai repede, mai iute. Era mânată de o planificare clandestină, pe care încă nu voia să i-o împărtășească și lui. El i se supusese; acum putea merge puțin la galop, o învățase să se ridice și să se lase la loc în șa în exact același ritm cu pașii calului, iar datorită perseverenței sale încăpățănate reușise să stăpânească la perfecție noțiunile de bază ale celui mai complicat pas rapid al calului, într-o singură sesiune de călărie. Și pentru că nu era spațiu suficient în curtea palatului Vulturilor, signor Bruni o scosese să alerge în galop pe dealurile pe care gonise și el când era copil, de unde îi putea arăta privelistile lui preferate din oraș.

Armăsarul lui, prezent întotdeauna lângă umărul lui, mergea la trap în spatele lor, părând destul de fericit să se afle în compania lui signor Bruni. Pia se întrebase însă de ce nu-l călărea niciodată, simțindu-se contrariată de relația dintre signor Bruni și binefăcătorul lui. Fără să uite nici o clipă de bunele maniere, Pia știa că signor Bruni îi ceruse permisiunea lui Faustino pentru a-și duce eleva dincolo de zidurile cetății și că Faustino își dăduse acordul. Dacă nu se înșela cu privire la motivația socrului ei de a-și impulsiona fiul să îl învingă pe călărețul Turnului la Palio, din partea lui

l'austino ar fi primit permisiunea de a deveni cât de apropiați și de liberi ar fi dorit.

Își croiau drum prin Siena, Pia călare și signor Brunî pe jos, cu calul ei de căpăstru, în umbrele încă răcoroase ale dimineții. Din momentul în care ieșiseră din contrada Vulturilor, Pia începuse să se simtă mult mai în largul ei. Îi plăcea să călărească pe străzile orașului ei – îi plăceau atât modul acesta de a-și petrece timpul, cât și locurile. În vreme ce coborau colina din apropierea impresionantelor palate ale contradei Pădurii, signor Brunî îi corectă poziția. Pe aleile șerpuite dintre prăvăliile care vindeau vopsele, ale contradei Gâștei, acesta îi readuse aminte să-și țină călcăiele în jos, iar când trecură pe sub arcadele contradei Dragonului, îi spuse să-și relaxeze mâinile pe frâie.

În cele din urmă, ajunseră la periferia contradei Porcului Spinî, și imediat după aceea, la poarta Camollia. Trecură pe lângă locul unde, cu o săptămână în urmă, o persoană necunoscută aruncase peste zidurile cetății leșul unui măgar mort. Cetățenii din contrada Porcului Spinî îl lăsaseră să putrezească chiar acolo unde căzuse, prea speriați de blestemul pe care l-ar fi adus asupra orașului dacă ar fi atins cadavrul. Pia și signor Brunî își făcură amândoi cruce ca să se ferească de orice eventuală prevestire de rău augur, dar ieșiră nestingheriți pe poartă, fără să fie deranjați de asemenea evenimente, într-o zi atât de frumoasă. De îndată ce umbra arhitravei trecu pe deasupra capului ei, Pia începu să zâmbească.

Signor Brunî trebuia să o învețe să meargă în galop mic, iar ea îi ascultă cu atenție indicațiile în timp ce el o asigură că era mult mai ușor să stai în șa când calul înainta în galop mic decât atunci când mergea la trap. Pia strânse frâiele între degete cu o încredere sporită. Deja își putea vedea conturându-i-se mușchi discreți pe brațele zvelte, mușchi care puteau da de înțeles unui ochi antrenat că știa să călărească. Conștientiza că până și picioarele ei își modificau forma și că, una peste alta, toate membrele îi deveneau mai puternice. Mușchii care i se dezvoltau acum erau mușchi de călăreț – mușchi sienezi.

Noua ei ținută reprezenta încă un motiv important pentru fericirea Piei. Începând de la doisprezece ani, își petrecuse fiecare zi fiind captivă în cămăși, și rochii, și corsete grele, care îi forțaseră

talia îngustă să intre în cercuri din ce în ce mai mici, până simțea că i se taie respirația. Hainele îi suprimaseră făptura la fel de mult pe cât o făcuse și statutul ei, sau bărbații din familia ei. Acum, îmbrăcată în costumul de călărie al mamei, începuse să respire. Mama ei o eliberase din cercul corsetelor, iar signor Brunî o scosese din cercul zidurilor Sienei. Sub aceste influențe benigne putea simți, măcar pentru o zi, că era liberă.

– Ar trebui să-i pui un nume.

Signor Brunî îi întrerupse șirul gândurilor.

Ea se întoarse și îi aruncă de sus, din șa, o privire regală, întrebătoare.

– Iapa. O ai deja de o săptămână. Cum ți-ar plăcea să-i spui?

Căzu pe gânduri. Se simțea ca o regină, în spinarea buiestrașului ei. În acea clipă, femeia și calul păreau a fi un tot unitar, și în clipa aceea, orașul era perfect: frumos, ideal și distant, suspendat în ceață precum Camelot. În acea clipă făcea parte din acel regat; ea și calul ei se încadrau perfect în peisaj.

– Guinevere, spuse ea și îl văzu pe signor Brunî înfiorându-se, de parcă gândurile lor s-ar fi întrepătruns și ar fi ajuns amândoi în lumea lui Arthur. Ce s-a întâmplat? Nu îți place alegerea mea?

El oftă și scutură din cap.

– Nu, e un nume frumos. Doar că mi-a amintit de o poveste pe care urmează să ți-o relatez.

Pia făcu ochii mari în timp ce ascultă istorisirea incredibilă. Ducesa și călărețul descifraseră indiciul pe care ea îl aruncase în fugă, iar signor Brunî fusese acolo, la catedrală, și trăsesese cu urechea la primul colocviu al Celor Nouă.

– Plănuiesc ca Nello să fie câștigătorul, iar Cei Nouă să se îmbogățească brusc de pe urma pariurilor. Timpul trece, Palio se apropie, dar înainte de asta, următoarea întâlnire a Celor Nouă va avea loc peste două zile la biserica Fostului Viitor Rege Arthur, oriunde ar fi aceasta. Așa că acum înțelegi de ce numele reginei lui m-a făcut să tresar. Și apoi, *apoi*, acel Romulus, cine-o mai fi și el, va deveni păpușarul-șef al întregii țărășenii. Se uită la Pia cu ochii mijiți din pricina soarelui care îi bătea din față. L-ai văzut pe Nello călărind?

Pia scutură din cap, iar părul ei negru ca pana corbului i se legănă în jurul urechilor.

– Niciodată. Talentul fratelui lui era bine-cunoscut, dar după cum știi, Nello călărește în secret prin mlaștinile sărăturoase ale Maremmei, departe de ochii lumii. Știu însă că își petrece viața în umbra lui Vincenzo.

Își dădu seama că în acel moment, mintea lui signor Bruni tocmai deslușise încă o informație, neclară până atunci.

– De aceea te-a pus să-i vopsești părul? Măinile dumitale... Oare... Nu-i venea ușor să articuleze măcar perversitatea ciudată care îi trecuse prin cap. Încearcă să devină Vincenzo?

– E posibil. Pia nu voia să-și aducă aminte de noaptea în care îi vopsise părul, în ciuda timpului care trecuse de atunci. Odată mi-a spus că împărțeau absolut orice. Își aduse aminte de micuța moștenitoare care se spânzurase și se cutremură. Vrea să-și trăiască viața în culorile lui Vincenzo. Își dorește pigmenții lui Vincenzo, talentul lui la călărit, soția – își coborî privirea –, și victoria lui. Vincenzo a câștigat Palio, chiar dacă a murit; Berio a trecut de *scosso*, linia de finiș, chiar dacă fără călăreț. Acum, și Nello trebuie să câștige. Îl privi direct, cu ochii ei întunecați ca frunza de măsline. Nu e o rivalitate obișnuită. E ca și cum își iubește fratele atât de mult, încât vrea să îl devoreze, să devină el. E mânat de dragostea față de un rival mort... iar acum – ezită –, acum...

– De ura față de unul în viață.

Pia nu răspunse.

– De-asta ne aflăm noi aici, nu-i așa? De-asta ne lasă Faustino o libertate totală? Îi întreține ura lui Nello, i-o cultivă ca pe un coșmar, doar pentru a fi sigur de victoria fiului lui.

Pia nu dăduse seama că el intuise atât de multe lucruri. Tăcerea ei a fost pentru el confirmarea de care avea nevoie.

– Și totuși, ești aici. Ai fost de acord cu lecțiile.

Aproape că o acuza, de parcă, la urma urmei, n-ar fi fost decât una de-a lor, un adevărat Vultur.

Pia își aținti asupra lui acei ochi aproape negri, caracteristici Tolomeilor.

– Am fost de acord cu ei?! Am vrut să iau lecții.

– De ce?

Acum, având de partea ei un aliat și aflându-se atât de departe de oraș, îi putea spune ce avea de spus:

– Trebuia să învăț să călăresc. Răsufală adânc, ușurată că rostise cuvintele cu voce tare. Vreau să călăresc cât mai departe de Nello.

– Departe și iute?

Ea schiță un zâmbet aproape imperceptibil.

– Departe și iute.

– Chiar dacă ura lui Nello față de mine l-ar putea ajuta să câștige?

Nu îi răspunse direct la întrebare.

– E puțin riscant, zise Pia. Să pui rămășag pe un întreg oraș, la o cursă de cai.

Signor Bruni ridică din umeri.

– Vor să le vină de hac tuturor cailor. Eu sunt considerat, pe bună dreptate sau nu, singurul rival adevărat al lui Nello. Așa că și mie mi s-a dat un cal care nu poate câștiga. Încă nu l-am călărit, ce să mai vorbesc de antrenament, iar Palio este peste o săptămână.

Se așeză și începu să arunce cu pietricele în vale, unde ceața dimineții le înghițea pe loc. Cârliionți bruneți i se unduiau pe chip în bătaia brizei, ascunzându-i parțial profilul. Piei îi era greu să-i vadă ochii.

– Dar mai e ceva. Trebuie să mai fie ceva. Ai dreptate, nimeni nu pune în joc un oraș întreg la o cursă de cai. Acest Romulus despre care vorbeau are un rol de interpretat. Palio este doar o parte a planului, ceva menit să distragă atenția. Se întoarse spre ea, implorând-o din privire. Știi cumva unde se vor întâlni? Știi ce e cu această biserică a lui Arthur?

Pia descălecă de pe iapa ei, cu o încredere pe care nu o cunoscuse până atunci.

– Am citit *Moartea lui Arthur*, cartea despre care pomenește ducesa. În biblioteca tatălui meu am un exemplar cu colțurile îndoite, de atât de multe ori am citit-o. Există numeroase, extrem de numeroase biserici și capele peste tot, și mănăstiri, și altare. Majoritatea se află în străvechea Britanie. Dar fără să am cartea în față... Clătină din cap. Nici Faustino și nici Nello nu mi-au spus nimic. Despre prima întâlnire am auzit întâmplător, când

Faustino a aruncat o vorbă bucătăresei. Dar în Casa Acvilei, totul este ținut secret. De câte ori îmi fac apariția într-o încăpere, toată lumea tace brusc.

Signor Bruni mai aruncă o pietricică în vale.

– Atunci, ascultă, când vei mai avea ocazia. Poate le mai scapă ceva.

Pia se uită la calul alb care stătea nemișcat și cu capul sus.

– Leocorno. Unicornul. Un nume potrivit. Alb ca zăpada, pe un fundal de poveste. Ce-i în neregulă cu el? De ce nu te lasă să îl călărești?

– Nu știu. Speram că îmi vei spune dumneata. Eu nu știu decât că Faustino mi l-a dat. Și fiindcă nu vrea ca eu să câștig, mi-a dat un cal care o să piardă cursa.

Pia se apropie de Leocorno și-și ridică cu blândețe mâna, ca să-i mângâie botul alb.

– Tot ce îți pot spune este c-au cumpărat calul ăsta de la Boli, negustorul de cai din Arezzo, dar asta știai deja. A ajuns la grajduri în aceeași zi în care a sosit și bestia neagră a lui Nello. Acesta e prietenos, zise ea surprinsă, când calul îi împinse palma cu botul.

Aflase din legende că o fecioară se putea împrieteni cu un unicorn, iar ea era încă fecioară. Abuzată, lovită și intimidată, dar din punctul acela de vedere, încă neatinsă. Leocorno știa acest lucru despre ea.

– Într-adevăr, suficient de prietenos până în momentul în care cineva încearcă să îl călărească.

Pia își plimbă degetele peste cicatricea dintre urechile lui Leocorno.

– Sărăcuțul de el, zise ea. A fost rănit. Cicatrici de război.

Signor Bruni se ridică brusc și veni de partea cealaltă a Piei și a calului. Ea tresări, speriată că îl supăraseră, dar el o ignoră.

– Cicatrici de război, repetă el încet. Cicatrici de război. Apoi, mai tare și mai abrupt, spuse: Vorbește-i în continuare; stai chiar acolo în fața lui, unde te poate vedea.

Privirea Piei alunecă într-o parte după signor Bruni, care pășea cu grijă în spatele lui Leocorno.

– Ce e?

– Război, zise el. Ai dreptate. A fost pe câmpul de luptă.

– Unde?

– Nu știu. Tot timpul sunt războaie. La unul dintre ele am participat și eu. Tonul vocii lui îi dădu de înțeles Piei că și signor Bruni avea secrete pe care le păstra doar pentru el. Vorbește-i în continuare.

Se duse lângă urechea stângă a calului și pocni din degete în timp ce Pia vorbea întruna vrute și nevrute.

Nimic. Urechea lui Leocorno nici măcar nu zvâcni. Signor Bruni ocoli încet calul prin spate și pocni iar din degete lângă cealaltă ureche. Nimic.

– Mută-te într-o parte, îi zise încet signor Bruni, și continuă să-i vorbești de undeva de unde te poate vedea.

Pia făcu întocmai, fără să-și desprindă privirea de la signor Bruni, care căută prin jur un vreasc uscat, așezându-se apoi din nou în spatele lui Leocorno. De data asta rupse bățul aproape de urechile armăsarului cu un trosnet atât de puternic, încât ecoul răsună până departe după dealuri. Leocorno țâșni ca din pușcă, călcând în viteză peste smocurile de iarbă țepoasă și lăsând în urma copitelor, care goneau nebunește pe drumul de piatră, norișori de praf de tuf.

Pia fluieră ușor printre dinți; nu avusese niciodată voie să facă asta.

– E iute.

Se uită la signor Bruni. Acesta își mijise ochii pentru a urmări cu privirea calul. Clătină din cap, vizibil încântat, din moment ce îi era dat să vadă pentru prima oară ce viteză extraordinară avea Leocorno.

– Se va mai întoarce? întrebă Pia.

Signor Bruni ridică din umeri, gândindu-se exact la același lucru.

– Nu știu.

În câteva clipe, Leocorno devenise doar un punctișor, care începu să crească din nou în timp ce făcea cale întoarsă, gonind spre ei într-un nor de praf. În spatele lui se întindea panorama unică a orașului, cufundată în ceață asemenea decorului unei scene de teatru. Într-adevăr, se gândi Pia, numele i se potrivea perfect astăzi: un unicorn într-un peisaj de legendă. Animalul încetini

și apoi se opri, scuturând din cap și fornăind muștrător spre signor Bruni.

Signor Bruni îi luă capul între palme și-l sărută apăsător pe nasul alb.

– Binecuvântat să fii, binecuvântat să fii, dragul meu, dragul meu Leocorno. N-am știut că ești surd. Ce-ai pățit? Un tun? Se întoarse spre Pia. Un tovarăș din detașamentul meu și-a pierdut auzul în felul acesta. O explozie, și s-a trezit într-un copac. Trebuia să zberci la el ca să audă ceva. Nu te agita, *caro mio*¹, îi spuse el lui Leocorno. O să le rezolvăm pe toate acum.

Urmărind scena, Pia își aduse aminte de felul în care signor Bruni îi vorbise când căzuse prima oară de pe buiestrașul ei și avu un sentiment puternic de dor. Se uită la mâinile tandre și auzi tonurile blânde în timp ce signor Bruni își liniștea calul agitat, știind că toată această gingășie de care dădea dovadă, pe lângă puterea și dibăcia lui, constituia motivul principal pentru care se simțea atrasă față de el. În toată viața ei nu mai întâlnise pe nimeni care să se deranjeze să fie tandru cu ea.

Se apropie de călăreț și de calul lui, dorindu-și să stea cât mai aproape de el.

– Și acum?

Signor Bruni îl mângâia în continuare pe Leocorno.

– Nu știu. Așa se explică de ce nu lasă pe nimeni în spina-re-a lui; crede că merge la război. Probabil a fost un cal de luptă. Poate a aparținut unui general, sau chiar unui rege; la urma urmei, e un lipițan get-beget. Poate a fost armăsarul unui husar spaniol la Milazzo, participând la campania cu același nume. Îl trase cu afecțiune de urechi pe Leocorno și nu-și putu înfrâna un chicot infundat. Cum să-i șoptesc unui cal care nu aude? Toată dibăcia asta a mea nu-mi e de nici un folos.

Pia căzu pe gânduri.

– Cred că te-ar lăsa să-l călărești, dacă te-ar putea auzi. De ce nu strigi la el? Îl țin eu de căpăstru cât timp încerci.

Signor Bruni o privi contrariat, dar Pia îl încurajă tăcut și îi zâmbi. Simțindu-se ca un caraghios, signor Bruni începu să zberce în urechea lui Leocorno cu mâinile făcute căuș în jurul gurii, iar

¹ „Dragul meu“, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

vocea lui răsună cu ecou peste coline. Calul își ciuli urechile albe și ascultă. Pia începu să zâmbească. Fără să facă mișcări bruște, signor Bruni își puse talpa în scăriță ținând în continuare, apoi se săltă în șa și apucă frâiele. Leocorno se foi puțin și-și plesni coada. Pia și signor Bruni schimbă câteva priviri, iar signor Bruni se proțăpi bine în șa, în așteptarea unei zgudituri. Calul nu făcu nimic. Signor Bruni își coborî treptat vocea până tăcu de tot. Stătu nemișcat în șa. Îi aruncă Piei în tăcere o privire triumfătoare.

Până și cu experiența ei limitată vizavi de cai își putuse da seama că Leocorno era puternic și deborda de energie. Pe sub pielea perlată avea fascicule vânoase de mușchi, care făceau din el un campion. Extrem de atent, signor Bruni întoarse capul lui Leocorno în direcția orașului, a turnului del Mangia și a coroanei aurite a acestuia, care formau împreună un ac de busolă. Își presă ușor călcăiele pe burta albă a lui Leocorno, iar acesta, fără să mai stea pe gânduri, își iți capul și urechile de parcă ar fi fost înaripat și goni lin prin căldura zilei, abia atingând pământul cu copitele.

Pia îi privea cu mândrie pe măsură ce se pierdeau în zare, topindu-se într-un punct, într-un grăunte de praf. Nu îi era frică să rămână singură. Mintea îi era preocupată de o singură idee în clipa aceea. Faustino comisese o greșală. Calul acela era incredibil. Călare pe un asemenea cal, signor Bruni putea spulbera într-o singură clipă toate planurile lui Faustino legate de Palio. Îl văzu pe călăreț trăgând frâiele ca să-l mâne pe Leocorno înapoi la ea, așa cum, de altfel, fusese sigură că se va întâmpla, iar în minte îi încolți o altă idee, ce deveni în scurt timp o certitudine.

Călare pe acest cal, signor Bruni îl putea înfrânge pe Nello.

Visul cu gemenii o trezi din nou pe Violante în zorii zilei. Se duse la fereastră și, în timp ce privea soarele înălțându-se peste *campo*, începu să se gândească la Cei Nouă și la contrada care lipsea. În acea noapte fuseseră prezenți în catedrală doar opt dintre ei, pentru că al nouălea nu fusese ales încă? Sau pentru că doreau să roage Girafele să li se alăture?

Se uită spre cotitura San Martino, locul unde Faustino își pierduse fiul, unde spiritul lui Vincenzo se întorsese în inima orașului, îmbibându-se în lespezile de piatră. Și tot acolo, lângă Fonte Gaia, era o altă pată întunecată a unui alt trup – Egidio, tânărul al cărui

...ange fusese vărsat de Vulturi. Își lipi palma de fereastră, medită îndelung, iar apoi se întoarse și sună după Gretchen în timp ce amprenta se evaporă de pe sticlă. Credea că a mai găsit un aliat.

Violante îl trimisese pe Zebra să îl aducă pe signor Brunetti la ea, dar băiatul îi spusese că Riccardo era plecat în partea de vest a orașului, cu Pia. Mult după plecarea lui Zebra, Violante rămăsese neclintită, cu mâna pe inimă. Riccardo gonia direct între fâlcile lupului. Pia era măritată cu un individ depravat, care deja o pedepsise doar pentru un biet zâmbet primit de la Riccardo. În afară de asta, Violante nu putea oricum trece cu vederea situația complicată a Piei, care era femeie măritată; mai ales ea, care suferise atât de mulți ani din cauza infidelității lui Ferdinando. Se forță să nu se mai gândească. Asemenea gânduri nu îi erau de nici un folos. Dacă Riccardo era plecat din Siena, atunci avea să plece singură în misiune.

Înconjurată de cameristele ei, Violante își ținea mâinile întinse în timp ce era încorsetată și i se prindea juponul pe cercuri, pentru ca apoi să i se treacă peste cap rochia grea și să i se pună pelerina pe deasupra. Pe cap îi fixară peruca, pudrată în prealabil, iar corsetul i-l mai strânseseră nițel. Ceru să i se aducă bijuteriile, pe care Gretchen le luă de pe măsuța de toaletă. Ducea desfăcu un sul de catifea neagră, din care bijuteriile strălucitoare se rostogoliră pe masa de lemn. Astăzi avea nevoie de toată sulimeneala și înzorzonarea. Servitoarele îi unseră pielea ofilită cu alifii și pomezi, îi albiră chipul cu praf de plumb alb, iar în partea de sus a obrazului îi aplicară o aluniță falsă. La sfârșit se privi în oglindă și văzu că, pe sub toată găteala aceea, chipul îi rămăsese neschimbat. Nu exista nici un artificiu pe lumea asta care să o facă frumoasă, dar măcar arăta maiestruoasă, puternică, impozantă. Doar ochii o trădau.

Ordonă să-i fie pregătită lectica și valetii să-și pună livrelele cu emblemele casei de Medici, dar apoi se răzgândi. O chemă pe Gretchen și ceru să-i fie trimisă o pelerină roșie și o mască de piele care să îi acopere jumătate de chip. Avea să plece singură, fără nici o suită; titlul și simpla ei prezență ar fi trebuit să fie de-ajuns.

Trimise un mesager înainte, pentru ca tatăl lui Egidio să nu fie luat pe nepregătite, și porni împreună cu Gretchen spre partea de vest a orașului. Era încă destul de devreme, aburii de căldură nu se ridicaseră încă din pavaj, iar umbrele mai erau suficient

de răcoroase pentru ca pelerina grea să nu-i fie povară. Ajunsă la poarta casei Panterelor, Violante o trimise pe Gretchen înainte și așteptă să fie poftită înăuntru, știind că nu putea fi refuzată. Se întoarse în curticică și admiră minunatul *palazzo*, ale cărui ziduri o înconjurau de peste tot, cu arcul de cer de un albastru intens deasupra, presărat cu omniprezenții grauri, care de-abia începeau să se ridice odată cu acei curenți calzi ai aerului dimineții.

Ușa se deschise, și Violante păși pe un hol întunecat. Așteptă, așa cum o invitase servitoarea, în fața unei uși lambrisate și își petrecu câteva clipe uitându-se la tabloul cu pantera încolțită. Imediat fu poftită în salonul de primire al lui Raffaello Albani. De îndată ce își dădu jos masca de pe față și pătrunse în cameră își dădu seama că se împopoțonase degeaba. Albani era sărac lipit.

Stătea pe un scaun într-o cameră aproape goală, în care nu se aflau decât vreo câteva lumânări și tablouri. Era îmbrăcat cu o haină simplă neagră și pantaloni bufanți negri, iar ciorapii albi și cataramele argintii erau singurele pete luminoase, pentru că bărbatul nu purta nici măcar o perucă pe capul lui chel. Își ridică privirea de câine bătut spre ea, moment în care ducesa își dădu seama că omul nu mai dormise de când fiul lui fusese omorât în bătaie și lăsat să zacă în văzul tuturor, în *campo*. Nici măcar nu mai apucă să-și prezinte condoleanțele înainte ca el să înceapă să vorbească:

– N-a făcut nimic ilegal, să știți. E permis, să știți, să folosești biciul împotriva altui călăreț. Nu a vrut să-l ucidă pe fiul Vulturului. Era un băiat bun, ducesă, un băiat așa de bun. Iar Vulturul l-a bătut în halul ăla, l-a luat și l-a... Nu mai era în stare să continue. Vă mulțumesc pentru pomană.

Din clipa aceea ea își dădu seama că era un om cu bun-simț. Suferea enorm sub povara unei asemenea năpaste, și totuși își găsisese puterea să îi mulțumească pentru săculețul pe care i-l trimisese, dând astfel dovadă de o demnitate și o grație la care nu se așteptase. Îl mai întâlnise și înainte; ultima oară chiar în ziua cursei, când *capitani* și *fantini* veniseră să-i aducă omagiile lor. Nu îi remarcase în mod deosebit nici pe el, nici pe fiul său, Egidio, până când acesta din urmă murise și fusese întins pe jos precum Iisus. Îi revenea în minte imaginea lui de atunci, un aristocrat

mult, îmbrăcat cu haine potrivite pentru un spițer de succes, elegant și plin de aspirații. Acum arăta ca un om distrus.

Fără să-i mai pese de rochia ei grea, înaintă cu repeziciune spre el și se lăsă jos, pe vine, într-un foșnet de mătase și crinolină, apucându-l de mână pe care și-o încheștase de scaun, uitând de toate conveniențele. În ochii lui înroșiți de plâns citi durerea acea primitivă, pe care o cunoștea prea bine, provocată de pierderea unui copil. Dar era pentru prima oară când, privind în ochii unui om înfrânt, se întreba dacă nu cumva exista o durere și mai mare decât cea pe care o suferise ea. Dacă ea își jelise atât de tare nou-născuții, cât de groaznic era să-ți pierzi un băiat care trăise pe acest pământ timp de douăzeci de primăveri, care crescuse în jurul mesei tale, care vorbise, iubise și avusese propriile păreri?

O podidiră lacrimile, nu de mila ei, ci pentru nenorocirea acestui om. Tulburat de gestul ei, dădu să se ridice, dar Violante îl strânse tare de mână.

– Vreau ca aceste morți să înceteze. Există o cale să le opresc, dar e nevoie de mult curaj și e necesar ca dumneata să dai impresia că tolerezi compania celui care ți-a luat fiul. Dar, dacă vei reuși să faci acest lucru, atunci vom putea negreșit să-l doborâm. Ești gata să faci cum îți spun eu?

Scutură din cap și din ochi începură să-i curgă lacrimi.

– Nu. O să-l termin eu personal, și o să-l termin în felul meu și la momentul potrivit. Nu voi avea pic de milă, nu va fi cruțat deloc. Nu pot, pur și simplu nu pot să stau lângă el, lângă cel care a fost cu fiul meu când a murit. Eu trebuia să fiu cu el. Eu.

Se întoarse spre un tablou de pe perete. Reprezenta o panteră într-un puț, încolțită și mârâind la agresorii ei.

Pentru ea era o cauză pierdută, și își dădu seama că orice cuvinte erau de prisos.

Pia își petrecu întreaga slujbă de duminică rugându-se ca signor Bruni să-l înfrângă pe Nello la Palio. Îi făcea plăcere să se afle în incinta bisericii familiei Aquila și să se roage pentru prăbușirea acestei case.

Ieși din biserica Vulturilor cu nelipsita Nicoletta pe urmele ei, și n-apucară să facă mai mult de trei pași când Pia simți că cineva o trăgea de mânecă. Se întoarse și îl văzu pe Zebra, la fel ca atunci

când îi dăduse săculețul din partea ducesei și când îi transmisese informația că Nello va lipsi o vreme de acasă. Știind că îi aducea doar vești bune, de data asta îi zâmbi.

– Ei? se rățoi Nicoletta la el.

– Vă rog să mă scuzați, conia. Stăpâna și-a uitat cartea de rugăciuni.

Îi înmână Piei un pachet înfășurat într-un patrafir. Nicoletta îl înhăță imediat și-l desfăcu, ca să scoată o carte de rugăciuni legată în vatir negru și imprimată cu litere de aur. I-o întinse bombănind Piei. Aceasta n-o văzuse în viața ei și deschise gura să îi atragă atenția băiatului, dar îi surprinse la timp privirea încărcată de subînțelesuri din ochii lui de culoarea alunelor. Îi mulțumi și-și continuă drumul. Nicoletta, a cărei sarcină era, printre altele, să aibă niște bani la ea, îi aruncă lui Zebra cea mai mică monedă de tinichea pe care o putu găsi în săculețul ei.

Ajunsă în camera ei, Pia deschise cartea, așteptându-se să găsească un mesaj – poate de la Riccardo –, cu inima trepidându-i de nerăbdare. Avu însă parte de o surpriză: cartea mai avea o copertă.

Le Morte d'Arthur de Sir Thomas Malory.

Nu era orice exemplar, ci exemplarul ei, personalizat cu bufnița contradei Civetta, care apărea imprimată pe forțașul volumului.

Făcuse asta pentru ea. Nu mai era singură.

– Signor Faustino, doamna s-a perfecționat atât de mult, încât mă întrebam dacă ați putea să ne acordați din nou permisiunea de a călări în afara zidurilor cetății.

Faustino, încadrat de ferestrele salonului principal, își împreună palmele lungi și albe și îl privi pe Riccardo cu ochii lui de pasăre de pradă.

– Se descurcă bine, zici?

– Da, sire. Călărește bine la galop mic. Dacă ne dați voie să mergem în zona rurală, am putea încerca și galopul.

– Hmm! Faustino își atinse buzele subțiri cu vârful degetelor. Și tu cum te descurci cu Unicornul tău?

Riccardo își făcu un calcul rapid; dacă susținea că nu poate încă să-l călărească, Faustino ar fi ajuns la concluzia că nu mai avea nici un rost să-l facă să-și piardă timpul cu Pia. Dacă îi mărturisea

Acum îl putea călări, era posibil ca Faustino să vrea să-și petreacă și mai mult timp cu Pia, doar-doar n-o mai avea timp să se antreneze și pentru Palio.

Păi, bine; de când am început să-l antrenez, a devenit destul de rapid.

Sprâncenele negre ale lui Faustino se ridicară spre linia de sus a frunții.

– Serios? Ia te uită, ia te uită! O să vedem dacă o să-l nimerești la tragerea la sorți de la Palio. Totul depinde de ce se întâmplă în ziua aia, și crede-mă, dragul meu Riccardo, că asta ține numai de soartă.

„Nu pare prea îngrijorat“, se gândi Riccardo, și se întrebă care era motivul.

– În ce privește cealaltă chestiune, e foarte bine dacă o duci iarăși pe tânăra Pia în afara orașului. Își roti ochii de culoarea chihlimbarului, care se însuflețiră brusc. Ce-ar fi să o duci în Maremma? Sunt niște drumuri foarte bune pentru galop în mlaștinile sărăturate de lângă castelul nostru.

Riccardo făcu o plecăciune scurtă și ieși din salon. Alergă ca un copil până în curtea grajdului.

Prezența unui copil adevărat, Zebra, care îi ținea armăsarul, îl mai temperă puțin.

– Zebra, spuse el, poți să te interesezi de calul ăsta, de Leocorno? Încearcă să dai de Boli sau de cineva care-l știe și poate afli ceva despre trecutul lui.

Zebra îl privi șovăitor. Riccardo oftă.

– O să primești și o răsplată.

Rânjetul lui Zebra se întinse de la o ureche la cealaltă. Îi înmână hăturile cu un „signor“ politicoș și o șterse. Riccardo strigă în urechea calului cuvintele de încurajare pe care trebuia să le spună de fiecare dată înainte de a încăleca și se săltă în spinarea lui Leocorno.

Moartea lui Arthur transformă orele pe care Pia și le petrecea singură în camera ei, astfel încât până și nopțile ei chinuitoare erau acum pline de vise cu călăreți, domnițe infidele și aventuri. Avea grijă să ascundă cartea de ochii iscoditori ai Nicolettei,

știind că servitoarea ar fi transformat totul într-o catastrofă, dacă o găsea.

Nicoletta continuă să facă uz de prezența ei malignă și tiranică. În fiecare noapte îi stingea toate luminile, înainte de a o lăsa să doarmă, și o făcea cu o asemenea sârguință, de parcă ar fi fost o mamă care-și trimitea copilul la culcare. Într-o seară însă, pe când servea cina, Pia ochi o cutie cu iască, plată și argintată, care stătea pe bufetul masiv din lemn de stejar. O șterpeli și o piti în faldurile fustei. În nopțile în care citea la ore târzii avea grijă să tragă bine draperiile grele, ca să nu riște să fie trădată de nici cea mai mică licărire de lumină.

Riccardo îi oferise o lume între două coperti. În dorința ei de a-i răsplăti bunătatea, răsfodise paginile în căutarea referințelor la bisericile lui Arthur, mult prea multe la număr în carte, drept pentru care urma să revină la următoarea lecție de echitație fără nici o informație utilă. Dar, în timp ce se întorcea de la spovedanie, nu luase în calcul faptul că Nicoletta o va aștepta în fața drogheriei.

Servitoarea, care inversa, ca de obicei, rolurile, insistase să meargă acasă prin Strada Romana. Spitalul bisericii Santa Maria Maddalena avea o spițerie bine aprovizionată acolo, de unde își putea cumpăra un leac pentru bătăturile ei. Pia o așteptă în fața spitalului, știind că trebuia să se abțină să o ia la fugă. Traversă totuși strada, ca să stea la umbra logiei unui palat înalt. Palatul San Galgano.

Cu mintea rătăcindu-i aiurea, se juca cu unul din numeroasele pripoane pentru cai fixate în peretele exterior, ridicând inelul greu de metal și lăsându-l să se lovească cu zgomot de zidul de piatră. Ridicat-lăsat, ridicat-lăsat, ridicat-lăsat. Doar a treia oară remarcă modelul sistemului. Era o sabie înfiptă adânc în piatră¹, de pe al cărei mâner ieșea în relief un cap miniatural de om, și nu o bijuterie, așa cum se întâmpla de obicei. Se duse înapoi în bătaia soarelui și se uită la logia pe două nivele. *Piano nobile* era situat

¹ Sabia Sfântului Galgano. Galgano Guidotti (1148-1180) a fost un sfânt catolic din Toscana. După o viață destrăbălată și plină de trufie, Galgano a auzit o voce din ceruri care îi porunca să renunțe la desfătărilor omenești și să devină sihastru, la care a răspuns că asta i-ar fi la fel de greu cum i-ar fi să-și înfigă spada în stâncă. Pentru a-și dovedi spusele, a lovit cu sabia în stâncă, la suprafață nemai-rămânând decât mânerul și câțiva centimetri din tăiș. (n.tr.)

la același nivel cu biserica de vizavi, pentru a compensa faptul că aceasta fusese ridicată pe o colină mică. Iar în exteriorul ferestrei duble elegante și arcuite se zăreau câteva frize ilustrându-l pe sfântul care împrumutase palatului numele său.

Pia auzise de Sfântul Galgano și de moaștele lui, de osemintele care erau păstrate undeva în incinta bisericii-spital, aflată pe cealaltă parte a străzii. Pe unul dintre basoreliefuri, înfăptuia fapte de vitejie în calitatea sa de cavaler. Pe altul, scotea o sabie masivă dintr-o piatră.

Pia se uită în jur. Văzu doi cămătari stând în umbra palatului, la măsuțele lor și aranjându-și grămezile de monede pe taraba pe post de *banco*¹. Probabil că locuiau prin zonă, pentru că altfel n-ar fi putut să-și care cuferele pe post de seif prea departe. Îi salută în grabă, cu un ochi la ușa drogheriei în care se intrase Nicoletta.

– Ce-i cu sabia aia, știți?

Bărbații se arătară nedumeriți.

– Vreți să repetați, domnișoară? zise primul.

Pia se conformă.

– De ce e o sabie înfiptă printre pripoanele cailor, pe frize?

– Aha! zise al doilea în timp ce-și așeza ochelarii pe nas întocmai ca un profesor. Pentru că binecuvântatul nostru San Galgano a înfipt o sabie în piatră, în biserica rotundă de la Montesiepi, deasupra abației San Galgano.

Pia le mulțumi și traversă strada chiar în momentul în care Nicoletta ieșea din spițerie. De data asta, zâmbetul Piei era la fel de senin ca al cameristei.

A doua zi, Pia o chemă pe Nicoletta în camera ei. Stătea ghemuită în pat, iar când servitoarea se aplecă deasupra ei, își încordă mușchii bazinului.

– Nicoletta, știu că te îngrijești și te ocupi de mine ca și cum aș fi copilul tău. Chiar cred că mă protejezi de parcă aș face parte din familia ta. De aceea poate nu te vei mira că apelez la tine acum, când am aceste dureri îngrozitoare.

¹ „Bancă“, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

Nicoletta, vădit încântată, se lăsă greoaie pe patul stăpânei ei, iar Pia se văzu nevoită să stea nemișcată ca nu cumva mătăhăloasa femeie să se prăvălească peste ea.

– Păi da, drăguța mea, spune-i tot Nicolettei. Iar e vorba de problema aceea feminină? Pentru că am remarcat, firește, cât de tare ai sângerat data trecută.

Pia se apucă cu și mai mare înverșunare de burtă și de-abia vorbi printre icnete și gemete:

– Da. Durerea e și mai mare, iar sângerarea vine de mai multe ori pe lună. M-am gândit că poate... știu că te duci la acea biserică-spital pe unde am trecut ieri... Santa Maria Maddalena parcă, nu? Și că îți găsești alinare acolo, și mă gândesc că surorile sunt foarte învățate, deoarece știu că tu ai cunoștințe solide de medicină.

Complimentul o făcu pe Nicoletta să suradă prostește.

– Așa e. Mai trec pe acolo uneori, fiindcă la ele se găsesc cele mai bune leacuri, poate pentru că adăpostesc niște moaște binecuvântate în casa lor sfântă.

Pia avu grijă să-și țină privirea în pământ, astfel încât Nicoletta să nu o vadă radiind de satisfacție.

– Ale Sfântului Galgano?

– Așa e. Și e adevărat că surorile de acolo au cunoștințele de care vorbești, legate de treburile femeiești și tot felul. Dar dacă problemele tale țin de părțile femeiești, o să-ți treacă repede. Crampele vor dispărea odată cu creșterea lunii. Mai întâi o să ai dureri mai rele, după-aia o să treacă.

Perspectiva asta o făcu să zâmbească și mai cu poftă pe Pia, care îi aruncă o privire și oftă.

– Da, poate ai dreptate. Trebuie să suport cu stoicism. Adevărul este însă că îmi fac griji ca nu cumva, din cauza acestei indispoziții, să nu pot rămâne gravidă, și tu știi desigur că cea mai mare dorință a mea este să-mi fac datoria.

Se ridică încet și se duse șchiopătând de pe un picior pe altul până la fereastră, în tot acest timp studiind-o cu atenție pe servitoare în reflecția din geam.

– Dar, după cum ai spus, n-are nici un rost să-l alarmez pe socrul meu, până ce starea mea de sănătate nu se agravează, moment în care probabil că voi fi nevoită să-i cer să-și cheme medicul.

Oricum, să nu-ți faci griji, draga mea Nicoletta. N-are nici un rost ca el să afle că tu nu ai crezut de cuviință să acționezi la timp...

Zâmbetul Nicolettei se stinse brusc.

- Bine... s-ar putea să-mi fac drum pe acolo săptămâna asta, pentru că bieteile mele picioare au nevoie de niște prișnițe proaspete. Poate că o să aduc vorba și de problemele tale și o soră infirmieră va trimite o novice să te vadă.

Pia se apucă de pervazul ferestrei și răsufală ușurată.

- Oh, draga mea Nicoletta! Știam eu că mă pot bizui pe tine.

Nicoletta se ținu de cuvânt cu aceeași promptitudine cu care boscorodea întruna. În chiar dimineața următoare, în camera Piei intră o soră de la Santa Maria Maddalena. Era înveșmântată cu straiele negre și cu acoperământul alb tipic infirmierelor, pânda apretată și pură a baticului ridicându-se spre cer ca aripile unui pescăruș.

Când Pia zări chipul călugăriței i se strânse inima; Nicoletta marcase câteva puncte în favoarea ei, în jocul de-a șoarecele și pisica dintre ele, trimițându-i o novice cam de aceeași vârstă cu Pia. Dacă Pia ar fi suferit cu-adevărat, sora aceasta subțirică nu i-ar fi fost de nici un ajutor, dar ceea ce o îngrijora acum cel mai tare era că fata nu va putea s-o lămurească cu privire la problemele ce-o frământau. În clipa în care o pofti să se așeze pe patul ei, Pia începu să se simtă încurajată. Deși privirea îi era tristă și expresia serioasă, chipul tinerei călugărițe părea inteligent, iar discursul bine articulat. Îi luă doar o clipă ca să se prezinte drept sora Conchetta, după care se lansă în întrebări detaliate despre ultima dată a sângerării Piei, despre culoarea, durata și cantitatea acesteia. Pia îi făcu semn să se oprească.

- Soră, n-o să te mint. Prin milostenia Domnului, nu am probleme de sănătate. Orașul însă are nevoie de un leac. Te-am chemat ca să-mi spui tot ce știi despre patronul tău sfânt și despre fondarea bisericii San Galgano. Ai putea să pleci chiar acum din cameră și să te duci direct la socrul meu ca să-i spui de ce te-am chemat, de fapt. Dar te implor să nu o faci, pentru că, dacă îmi răspunzi la întrebări, multe vieți vor fi salvate.

O văzu pe călugăriță cum își plimbă privirea asupra chipului ei, urcând apoi spre cap, tâmpile și urechi, acolo unde rănila făcute

de foarfeca lui Nello de-abia se vindecaseră. Următoarea întrebare a novicei o luă complet pe nepregătite.

– Ce s-a întâmplat cu părul tău?

Pia, care își promisesese să nu spună decât adevărul, îi răspunse fără ezitare:

– Soțul meu mi l-a tăiat.

– De ce?

– Pentru că un bărbat mi-a zâmbit.

Călugărița dădu din cap aprobator, iar ochii ei căpătară subit scânteierea sticlei. Se întinse și-și desfăcu pălăria în formă de cornet. Pe sub acoperământul alb se afla un scalp chel și livid, o întindere de carne arsă și vindecată, dungi întinse și întretăiate de cicatrici. Pia rămase cu gura căscată.

– Da, spuse sora Concetta, soțul meu n-a folosit foarfeca, ci un tăciune. Își puse la loc acoperământul pe cap și-și așeză cu demnitate palmele în poală. Acum, te rog să-mi spui ce-ai vrea să știi de la mine?

Castelul di Pietra se înălța în lumina zilei precum un dinte zimțat.

Pia nu știuse la ce să se aștepte de la fortăreața Vulturilor – poate la o casă modernă sau la un palat de vară care să beneficieze de tot confortul. Palatul acesta era însă ca un castel de legendă – de nepătruns, medieval, cu ziduri presărate peste tot cu orificii prin care se putea trage cu arcul.

Împreună cu signor Brunî călăriseră destul de mult în acea dimineață. Pia pornise în galop la un moment dat, departe și iute, exact așa cum își dorise, cu vântul prin păr și cu aerul sărat biciuindu-i fața. Indiferent de ce i se întâmplase până acum, signor Brunî îi făcuse un dar nemaipomenit; de acum înainte avea să-i facă plăcere toată viața să călărească. Se dedica acestei îndeletniciri și era pentru prima dată când se simțea cu adevărat sieneză. Signor Brunî îi dăruise atât de mult, fără să-i ceară absolut nimic în schimb, și se comportase absolut onorabil de fiecare dată. Și pentru că el se purtase așa de frumos, pentru că dintre toți bărbații din viața ei el nu îi ceruse nimic, astăzi avea o surpriză pentru el. Două surprize.

‘Trebuia să aștepte însă momentul și locul potrivite. Mai aveau puțin și ajungeau acolo.

Călăriseră unul lângă altul plini de energie, iar signor Bruni îl mai temperase pe Leocorno, care ar fi vrut să gonească cu viteza lui extraordinară, pentru a merge în ritmul ei, până când castelul di Pietra se ivise la linia prietenoasă a orizontului precum o corabie de pirați și el îi făcuse semn să se oprească. Soarele era sus pe cer, iar castelul Vulturilor le oferea o umbră primitoare, dar nici unul din ei nu ardea de nerăbdare să se apropie. Locul împrăstia parcă o miasmă malefică, ce lucea în pâcla toridă precum un nor de viespi stârnite din cuibul lor.

În cele din urmă, Pia o mânase pe Guinevere să își continue drumul spre edificiul de piatră, dirijând-o să meargă chiar pe sub umbra răcoroasă a parapetului. Atinse zidul construcției străvechi, iar piatra neagră și cristalină se sfărâmă sub degetele ei precum zahărul. Își ridicară privirile spre ferestre. Clădirea era atât de veche, încât era surprinzător că ramele aveau geamuri. Încercuiri în liniște întreaga fortăreață. Dădură de o ușă imensă, bătută în fier, și de un podeț mobil. Pia o mână pe Guinevere să urce panta din spatele castelului, iar signor Bruni o urmă curios. Pia însă nu găsise ce căuta, așa că își continuă drumul, fără să scoată o vorbă, printr-un hățiș de scaiet și mătrăgune. În colțul vestic se zărea un singur turn ascuțit. Pia se opri.

– Aici a fost, zise ea. Aici a fost întemnițată prima Pia de Tolo-me, pentru că și-a dezonorat soțul. Aici a murit.

Signor Bruni o privi circumspect. Pia își lipi urechea de zidul turnului, de parcă i-ar fi putut auzi încă țipetele, la câteva secole distanță. Crezuse că prima Pia fusese doar un cifru literar. Acum, aici, lângă fortăreața rece și umedă, știa că Pia existase cu adevărat, că detenția ei nu fusese mai puțin îngrozitoare, și moartea mai puțin dureroasă, doar pentru că fusese imortalizată în opera lui Dante. Prima Pia fusese și ea o femeie plină de viață, ucisă de soțul ei, iar în aceeași manieră castelul fusese lăsat din mână în mână signorilor sienezi, până când documentele de moștenire ajunseseră pe mâinile lui Faustino Caprimulgo.

Citadela și istoria ei rău prevestitoare o îngroziră pe Pia. Trase de hăturile lui Guinevere și se îndepărtă de acolo.

– Eu nu, zise ea ca pentru sine. Eu nu o să sfârșesc așa.

Signor Bruni încercă să o liniștească.

– Sigur că nu, spuse el. Vremurile s-au schimbat.

Pia continuă să se îndepărteze împreună cu Guinevere de turn, ca și cum nu l-ar fi auzit, dar îi remarcă din nou bunătatea și știi că luase o decizie înțeleaptă.

– Dacă acest castel se află aici, zise ea tot ca pentru sine, înseamnă că drumul ăsta... Se întrerupse în timp ce continua să meargă. După ce ieși din umbra de rău augur a castelului, dintr-odată se simți sigură. Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Vino, zise ea. Știu un loc special.

Signor Bruni o urmă de bunăvoie, iar ea îl conduse pe sub niște copaci cu crengi bogate, în pădurea din spatele castelului. După ce suportase lumina orbitoare a soarelui, Pia se trezi brusc în beznă, dar constată că putea într-adevăr să vadă în întuneric precum Minerva. În spatele ei, Leocorno aluneca peste smocurile de stufăriș și brâncă, dar Guinevere, ghidată de călăreața ei, își puneă ferm piciorul pe pământ; acum signor Bruni era elevul, iar Pia profesorul. În ambianța întunecată a pădurii, se întoarse spre el și începu să râdă pentru prima oară după multe săptămâni. Porni din nou în viteză, așa cum își dorise întotdeauna, forțându-se, vrând să își obosească mușchii și să-și simtă respirația accelerându-se.

În cele din urmă, Pia o simți pe Guinevere luând-o la vale pe o pantă și auzi clipocitul unei ape curgătoare. Ajunseră la râul peste care trona un frumos pod de piatră, la fel de vechi precum castelul. Pia lunecă din spinarea calului și legă frâiele lui Guinevere de o creangă mai joasă. Signor Bruni descălecă și el de pe Leocorno și lăsă frâiele, iar calul își plecă repede capul să pască iarba sărată.

Pia îl conduse pe signor Bruni pe podul arcuit și se opri în cel mai înalt punct, apoi se aplecă peste parapet ca să se uite la torențul care curgea în voie.

– Am vrut să îți arăt locul acesta, spuse ea. Se numește Podul Piei. Podul ei. Al primei Pia, cea a lui Dante. A fost ținută prizonieră în castelul acesta, castelul care este acum al lui Faustino. Când eram mică, tatăl meu mi-a povestit totul despre locul acesta. Mi-a arătat castelul, podul. A vrut să mă sperie, ca să fiu supusă. Dar mi-a mai spus ceva, ceva ce nu am înțeles decât în momentul în care te-am întâlnit. Arată în jos, aproape cu sfială. Țsta este

râul Bruni. Râul dumitale. Înțelegi? Acum știi de ce-am tresărit când ți-am auzit numele, atunci când mi l-ai spus în confesional? Acesta este locul unde eu te întâlnesc pe dumneata.

El se uită înspre râu, înspre pod, înspre ea. Chipul lui frumos era serios.

– De ce m-ai adus aici?

Venise clipa.

– Am vrut să îți dau două lucruri. Mai întâi, datorită bunătații dumitale am primit cartea despre Arthur. În semn de mulțumire, îți pot spune unde se vor întâlni Cei Nouă peste două zile.

El păru surprins, ca și cum s-ar fi așteptat să-i spună altceva.

– Am citit cartea din scoartă în scoartă în căutarea tuturor referințelor legate de biserici sau de capele. Sunt foarte multe, nici nu-ți închipui cât de multe. Dar nu toate aceste trimiteri la biserici sunt importante. Îți aduci aminte că mi-ai spus de concluziile trase de ducesa? Ea a pomenit de sabia regelui Arthur și de faptul că doar cei din contrada Găștelor au dreptul să-și poarte mereu săbiile cu ei. Ducesa a sugerat că este posibil Cei Nouă să se întâlnească în biserica contradei Oca. Aici s-a înșelat destul de tare, dar a avut perfectă dreptate în ce privește deducțiile despre sabie.

– Excalibur?

– Da. Dar nu despre sabia Excalibur în sine era vorba, ci indicul se referea la locația ei.

Signor Bruni se strădui să-și aducă aminte de soarta sabiei lui Arthur. Își coborî privirea spre apa curgătoare.

– În lac?

Pia zâmbi.

– Nu, în stâncă. Îți aduci aminte că Excalibur a fost găsită în stâncă și că nimeni altcineva în afară de Arthur n-a putut să o scoată de acolo? Se întoarse să se uite la el. Se vor întâlni în capela din Montesiepi de pe dealurile de lângă oraș, chiar deasupra abației San Galgano. Vor să se întâlnească în afara orașului, dacă e vorba să apară și vizitatorul acela mult slăvit. E locul perfect. O ruină în mijlocul unei păduri dese, îndepărtate, însă la doar câteva ore călare de oraș.

– Cum de ești atât de sigură?

– Datorită legendei Sfântului Galgano. Când Galgano a renunțat la viața pe care o dusesese înainte, și-a înfipt sabia în stâncă ce avea să devină ermitajul lui. E încă acolo, iar în jurul ei a fost construită o bisericuță rotundă, și nici până în ziua de astăzi n-a putut nimeni s-o scoată.

– Serios? Chiar există o sabie înfiptă în stâncă, pe undeva pe aceste dealuri?

– Da. Și nu numai atât. Mulți cred că este vorba despre aceeași sabie, despre Excalibur. Că a fost recuperată din Britania și că a traversat pământul de-a lungul secolelor prin intermediul unor cavaleri pioși, ultimul dintre ei fiind...

– Sfântul Galgano, o completă el.

– Ca să se odihnească aici, pe aceste coline.

– Așadar, când căpitanul contradei Găștelor a glumit despre Fostul Viitor Rege, a făcut un joc de cuvinte, referindu-se, de fapt, la Arthur și la Galgano.

– Nu doar la ei. S-a referit și la Nello. Mai că nu se înecă când rosti numele soțului ei. Următorul rege.

– Atunci, asta e, concluzionă signor Brunì. Peste două zile la biserica rotundă de la Montesiepi, deasupra abației San Galgano. Acolo își va dezvălui identitatea acel Romulus.

Pia zâmbi din nou, de parcă obiceiul de a zâmbi căpăta rădăcini din ce în ce mai adânci cu fiecă oră petrecută departe de contrada ei. Se simțea mândră că îl ajutase să facă legătura între cele două legende cu ajutorul câtorva cunoștințe însușite de ea și a pripoiului din fier forjat, descoperit lângă palatul Vulturilor. Poate că Minerva chiar o ajutase. Își duse mâna la totemul cu bufniță de la gât.

Dar nici el nu se lăsă mai prejos.

– Și care e cel de-al doilea lucru?

Ea trase adânc aer în piept.

– Asta.

Îi luă mâna și i-o duse la pieptul ei, unde i-o presă pe pandantiv, pe coșul pieptului ei, pe inima ei. Apoi îl sărută, luându-i chipul în palme și lipindu-și gura de a lui. Sângele clocotit care-i curgea prin vene o făcu să se clatine, dar el îi prinse strâns silueta firavă și-și vârî adânc degetele în părul acela cu fir gros și ciuntit, păr

de regină egipteană. Asprimea bărbii lui țepoase, moliciunea gurii lui, duritatea dinților lui, moliciunea limbii lui contribuiau toate la accelerarea pulsului ei și la curgerea mai rapidă a apei de sub pod. Șuvoiul se prăvălea atât de zgomotos, încât nu auzi tu-lele foșnind și nici nu văzu sclipirea unor ochi roz care pândeau din umbră.

Într-un final, Pia se desprinse de lângă el, de teamă să nu meargă prea departe. Vlăguită, se sprijini de parapet, dar călărețul o apucă de umeri și o întoarse cu fața la el, aproape cu brutalitate.

– Vreau să mă culc cu tine, îi spuse el insistent. Acum, aici.

Pia îl privi adânc în ochi și citi în ei deopotrivă bucurie, durere și dor. Nu-și dăduse seama că nu puteai dărui un singur sărut, și atât. Ea își dorise să-i mulțumească pentru bunătatea lui, atât și nimic mai mult; își dorise ca el să-i cunoască sentimentele ce începeau să se nască în ea. Palio se apropia, așa că nu le mai rămăseseră multe zile de petrecut împreună. Nu reușise însă decât să înrăutățească lucrurile. Fusesse o inocentă, o proastă. Nu fusesse la fel de înțeleaptă ca Minerva; nu avea nici măcar înțelepciunea unei școlărițe. Dar de unde să fi știut? Nu mai simțise niciodată focul pe care el îl aprinsese în ea, cel pe care ea îl aprinsese în el.

Acum înțelesese și îi părea rău pentru durerea pe care i-o provocase. Un sărut nu reprezenta sfârșitul. Era începutul a ceva. Dar acum că începuse, ea nu putea continua. El își dădu seama de asta, fără să fie nevoie de cuvinte.

– Pe el l-aș dezonora cât ai clipi. Îi îndepărtă cu blândețe mâinile de pe umerii ei. Dar nu vreau să te dezonzor pe dumneata sau pe mine.

– Mă bucur să aud așa ceva.

Întocmai ca un actor care își auzise replica după care urma să intre în scenă, Nello Caprimulgo sări din spatele copacilor de pe malul cu castelul. Cei doi iubiți se îndepărtară brusc unul de altul. Nello se apropie de ei și o apucă strâns și posesiv de braț pe Pia.

– Signor Bruni, șuiera el. Îți mulțumesc foarte mult pentru lecțiile date soției mele. Tatăl meu mi-a spus că e posibil să veniți astăzi pe-aici. O preiau eu din momentul acesta. Lecțiile tale au luat sfârșit.

Nello se întoarse și-și duse soția înapoi peste pod, înfigându-și degetele ca o menghină în brațul ei și învinetind-o în aceleași locuri în care o învinetise și în ziua în care se cunoscuseră. Pia îndrăzni să se mai întoarcă o dată și să îi arunce peste umăr o privire agonizantă călărețului, care încremenise de groază, impunându-și în același timp să păstreze vie în minte imaginea lui.

De îndată ce ajunseră în desișul pădurii, Nello o urcă brutal în cărca uriașului său cal negru și apoi încălecă în spatele ei. Fără să mai scoată un cuvânt, lovi din piteni și porniră în goană pe sub copaci, iar crengile o plesniră pe Pia peste față. Se așteptase să o ducă înapoi în oraș, dar el se îndrepta în direcția opusă. Își mână calul să sară peste un zid de sprijin vechi, mult prea înalt chiar și pentru un cal călărit de un singur călăreț, darămite de doi, drept pentru care calul se lovi cu piciorul din spate de marginea pietroasă de sus. Pia își dădu seama unde o ducea Nello și realiză că până la căderea nopții avea să fie încuiată în turnul de care se temuse atât de mult, unde avea să retrăiască destinul străbunei ei de mult dispărute.

Violante privea asfințitul de la fereastra palatului. Se întunecase complet când Gretchen veni la ea și îi spuse că priveliștea din *torre* era excepțional de frumoasă în seara aceasta. Violante fu de acord cu ea și intră în turn prin ușa din bibliotecă. Începu să urce scară cu scară, tot mai sus, iar la un moment dat îl văzu pe Riccardo așteptând-o pe coronamentul întunecat. În lumina arcuită a razelor de lună, semăna și mai mult cu un înger răzbunător. Răsufală ușurată că se afla acolo teafăr și că nu fusese ucis de sabia sau de revolverul lui Nello, dar când se apropie de el, observă că avea o privire ciudată.

– A apucat Pia să-ți spună ceva? întrebă ea fără nici un alt preambul.

– Da.

Expresia lui era indescifrabilă. Un amestec combinat de bucurie și disperare.

– Și?

– Cei Nouă se întâlnesc la San Galgano. Acolo e o sabie înfiptă într-un bolovan; la ea a făcut referire Orsa când a vorbit într-un mod ambiguu despre regele Arthur.

– San Galgano, șopti ea. Am auzit de biserica asta. Dar este în ruine, nu-i așa?

– Abația, da. Dar mai e și un ermitaj acolo, o bisericuță rotundă unde este îngropată sabia. Cei Nouă se întâlnesc mâine acolo, la ora nouă.

Tonul vocii lui părea aproape indiferent.

– Bravo, zise cu căldură Violante.

Își aduse aminte de tentativa ei eșuată de a-l atrage de partea ei pe tatăl lui Egidio, dar cu toate astea, stând acum în lumina lunii strălucitoare și pline a nopții de vară, se simțea în continuare optimistă, deși peste chipul ei prietenos se strângeau nori joși și negri.

Riccardo nu răspunse. Apoi o privi direct în ochi.

– M-a sărutat.

– Of, Riccardo.

Se întâmplase cel mai groaznic lucru de care se temuse Violante.

Riccardo se întoarse cu spatele la oraș.

– Nello ne-a văzut. A dus-o la castelul Vulturilor.

Riccardo nu îi auzi oftatul smuls pe loc de vânt și nu auzi nici foșnetul stins al fustei ei violete când se întoarse să se uite spre oraș, pentru a-și ascunde spaima de pe chip. Nu îi putu spune și restul poveștii – că fuseseră niște proști, că Faustino le dăduse permisiunea să călărească până în Maremma, că pica-seră drept în cursă, aiuriți ca niște copii, iar Nello nu făcuse decât să elibereze mecanismul capcanei, prinzându-i pe amândoi asupra faptului.

El simți subito nevoia să știe tot.

– Lancelot, Guinevere, Arthur... Ce s-a întâmplat cu ei? Știți, Pia citește; a citit toate legendele despre ei.

Violante ezită o clipă, pentru că nu voia să-i spună. Apoi îi atinse umărul împovărat de sentimentul de vinovăție atât de gingaș, încât el abia simți.

– Vino, spuse ea. O să-ți spun.

Ducesa îl scoase pe călăreț din turn și îl duse în bibliotecă. Îl pofti să ia loc, alege o carte din bibliotecă și se așează lângă el. Apoi, Violante Beatrice de Medici, care nu avusese niciodată șansa să îi citească propriului ei copil, începu să-i citească și traducă din cartea *Le Morte d'Arthur*.

– Iară când utrenia și prima liturghie se încheiară, în curtea bisericii se putu vedea, sprijinit de altar, un bolovan de patru coți, ca o piatră de marmură; iar din mijlocul lui ieșea un fel de nicovală de oțel de aproximativ un picior, în care era înfiptă o sabie frumoasă, dezgolită parțial, și pe care era scris cu litere de aur așa: „Cine va putea scoate aiașta sabie din bolovan și nicovală, acela rege de drept va fi...”

Riccardo o ascultă fără să scoată un sunet. În tot acest timp, Violante trăsese cu coada ochiului la el și îi văzu bucele negre coborând din ce în ce mai jos. Tânărul călărise până la Maremma și înapoi, iar între drumuri curtasese o femeie măritată. Violante se opri din citit și se uită la capul care se lăsase greoi pe brațele încrucișate, ca să se odihnească. Riccardo adormise. Îi mai privi în voie câteva clipe chipul angelic, nările dilatate, curba generoasă a buzelor întredeschise. Apoi crăpă ușa și o rugă în șoaptă pe Gretchen să aducă ceva de învelit. Așează blana pe umerii lui Riccardo și se retrase.

Capitolul 11

Girafa

În vârful înaltului turn al palazzo-ului din contrada Girafei mai era cineva adâncit în lectură. Francesco Maria Conti, văr cu nimeni altul decât cu papa și șef al consiliului lui Violante, era prins într-o activitate care nu avea nimic de-a face cu treburile de stat. Era preocupat de jurnalele lui științifice, jurnale ale iluminiștilor precum Newton sau Galileo. Din fericire, manifesta de multă vreme interes față de lucrurile acestea; gravitația, raporturile de greutate, comportamentul sferelor, magnetismul și interacțiunea materialelor reprezentau

hobby-urile lui. Astăzi se folosea de aceste teorii elevate pentru niște scopuri mărunte: voia să afle cum se poate trișa. Sarcina lui era pe cât de simplă, pe atât de al naibii de complicată – încerca să manipuleze tragerea la sorți a cailor.

Cei zece cai ai călăreților pentru cursa Palio din Siena erau desemnați fiecărui participant prin intermediul unor bile alb cu negru care cădeau printr-un mecanism de lemn. Greutatea și diametrul acestor bile care aveau numele călăreților scrise cu creta sau însemnate cu altceva erau identice. De data asta trebuia să modifice ceva. Trebuia să facă în așa fel încât anumitor călăreți să le pice anumiți cai, pentru că altfel era pierdut. Cu toate acestea, Francesco Maria Conti nu părea îngrijorat. Era un bărbat încrezător și cultivat. În același timp, dispunea și de un oarecare avantaj. Avea un prototip. Vărul lui, papa Inocențiu al XIII-lea, îi trimisese printr-un curier de la Roma un sac de catifea; în el se afla setul de bile cu care conclavul votase pentru colegiul de cardinali. La aceste alegeri, papa Inocențiu, cunoscut înainte sub numele cât se poate de obișnuit de Michelangelo Conti, ordonase confecționarea acestor bile speciale, care să aibă anumite greutateți, astfel încât cardinalii din nesuferita facțiune rivală a casei de Farnese, în fața cărora Conti pierduse state papale vitale în recente războaie de succesiune, să fie ținuti la distanță. Mecanismul funcționase; Casa Farnese nu mai avea nici un fel de putere sau influență. Cel puțin pentru moment.

Francesco Maria Conti răsturnă bilele pe masă și își alinie șublerul, vopseaua, lacul și rașchetele. Pregăti o grămăjoară de alice din plumb, luate de la o muschetă, aprinse arzătorul și, înainte de a pune plumbul la topit în creuzet, dădu foc la biletul care însoțise săculețul de catifea. Citi cuvintele în timp ce erau înnegrite de flacără, apoi și le întipări bine în minte.

„Vere, îl voi trimite pe unul dintre cardinalii mei de încredere la colocviul tău de vinerea viitoare, la ora nouă. Va purta inelul meu cu pecete. M.C. “

După ce biletul se transformă în scrum, Francesco Maria Conti își fixă ochelarii pe nas și dădu drumul alicelor de muschetă în creuzet. În timp ce aștepta ca plumbul să se topească și să facă bule, decise să se uite prin frumosul telescop de alamă și lemn așezat în fereastra înaltului său turn din palatul Girafei. Periscopul acesta, care aparținuse

odinioară lui Galilei, ieșea din tocul ferestrei drept în sus, iar în lumina crepusculară, dădea turnului o siluetă de girafă.

Conti era mulțumit de logica simetrică a ideilor și-și reaminti povestea pe care o auzise la un moment dat despre girafa pe care Lorenzo de Medici¹ o procurase de la sultanul Egiptului drept răsplată pentru alianța pe care aceștia o încheiaseră împotriva otomanilor. Girafa stârnise imediat senzație în Florența, dar la scurt timp după sosire, își prinsese capul în grinzile din grajd, își frânsese gâtul și murise. În ciuda pretențiilor sale de om de știință, Francesco Maria Conti ținea foarte mult cont de credințele superstițioase împărtășite de toți sienezii. Acesta fusese motivul pentru care pusese la cale aruncarea unui măgar peste poarta Camollia. Și tot din acest motiv zâmbea când își aducea aminte de povestea girafei familiei de Medici. Spera ca măgarul să prevestească sfârșitul familiei.

În prima ei seară petrecută în castelul Vulturilor din Maremma, Pia de Tolomei se simțea destul de încrezătoare cât să coboare la grajduri ca să o viziteze pe Guinevere.

Faptul că nu era prizonieră avea, se pare, o mare legătură cu socrul ei, care venise la țanc pentru cină. Soarta de care se temuse cel mai mult – de a fi încuiată într-o celulă umedă, fără lumină sau altă companie în afară de spectrul morții, întocmai ca prima Pia – nu avea să fie aceeași și pentru ea.

În realitate, Faustino părea aproape mulțumit de ea; își jucase admirabil rolul și era foarte satisfăcut de felul în care decursese ziua. Nu se simțea deloc deranjat de faptul că Pia știa că el pusese la cale ca Nello să o surprindă cu signor Bruni, iar zâmbetul lui benign o proteja parcă de mânia lui Nello. Soțul ei nu mânca nimic, ura corozivă din stomacul lui măcinându-i tot apetitul și spațiul destinat mâncării. În schimb bău tăcut, și încă mult.

În prezența socrului ei nu se temea, și nici măcar rău nu îi părea. Nu regreta acel sărut, pentru că nu mai fusese niciodată sărutată în felul acela, așa că meritase riscul. Îi părea însă rău pentru că fuseseră amândoi atât de neghiobi încât să joace după cum

¹ 1449–1492, cunoscut și sub numele de Lorenzo Magnificul. Politician italian, conducător al Republicii Florentine în timpul Renașterii italiene timpurii, care a atins apogeul în această perioadă. (n.tr.)

le cântase Faustino și, mai rău, că lecțiile cu signor Bruni luaseră sfârșit. Îi puteau lua instructorul, dar nu îi puteau șterge din memorie tot ceea ce o învățase acesta; acum putea călări departe și iute. Dar dacă voia să scape, așa cum de altfel plănuise, avea nevoie de un armăsar. Remarcă faptul că Nello n-avea de gând să vină în camera ei și bănuie că avusese dreptate în ceea ce-l privea; urma să vină abia după ce va fi câștigat Palio. Acum își ținea sub control toate pornirile răutăcioase care îi sălășluiau în trup – furia, dorința trupească –, ca să le poată revărsa în momentul confruntării titanilor.

La fel de tare o înveselea și faptul că Nicoletta rămăsese în Siena. Avusese noroc, pentru că altfel, nici n-ar fi putut să scape de ochiul vigilent al servitoarei. Evadarea rămăsese acum singura ei opțiune; trebuia neapărat să plece după Palio, ca să nu ajungă să fie posedată de Nello.

Până la sfârșitul săptămânii, perspectiva de a fugi nu avea să-i mai producă nici un regret. Nu mai rămânea nimic în oraș după care să ducă dorul. Ba nu, era ceva. Dar chiar dacă ar fi rămas, n-ar fi avut nici o șansă. Sărutul acela nu putea fi un început, deci era, cu siguranță, un sfârșit. Cu aceste gânduri, Pia luă o lampă și se îndreptă încet către grajduri.

De îndată ce trase zăvorul, zări crupele pestrițe ale lui Guinevere în lumina caldă a lămpii. Își odihni mâinile pe căluțul ei și fu recompensată cu un nechezat prietenos. Agăță lampa de un cârlig de fier și se duse lângă capul buiestrașului. Îl mângâie și îl sărută cu tandrețe, își înfășură mâinile în jurul frumosului lui cap, lipindu-și obrazul de grumazul cald și mătăsos. Guinevere era caldă, robustă, o făcea să se simtă în largul ei și, totodată, reprezenta cel mai apropiat lucru din lumea asta care îi aducea aminte de signor Bruni.

Din boxa de alături se auzi o foială și un pufnet, semn că Guinevere avea companie. În următoarele patru staule se aflau patru cai suri minunați și de același calibru, care își rumegau calmi ovăzul. Patru cai de aceleași dimensiuni, care își mâncau ovăzul ca să capete puteri pentru drum, se gândi Pia, care învățase în cele două săptămâni petrecute cu signor Bruni mai multe despre cai decât învățase în toată viața ei la școala normală. Cai de trăsură.

Se întoarse și ridică lampa. Zări într-un colț întunecat trăsura Vulturilor, lăcuită și cu suspensii noi, cu steagul Vulturilor pictat cu galben și negru pe portieră. Pia știa că Faustino pregătise trăsura și cei patru cai pentru călătoria la San Galgano și la ermitajul de la Montesiepi din seara următoare. Socrul ei suferea de gută și doar arareori călărea.

Auzi încă un nechezat prietenos în spatele ei și își întoarse din nou privirea spre boxe. Acolo, mutându-și greutatea de pe un picior pe altul și biciuindu-și coada cu energia nervoasă a unui câștigător, se afla armăsarul negru al lui Nello. Se uită la dimensiunea lui impresionantă – era cu câteva palme mai înalt decât Guinevere – și făcu un pas în spate. Privirea îi era însă blândă și fornăia destul de prietenos spre ea. Își făcu curaj și se apropie tiptil de el ca să îi pună mâna pe grumaz. Retrăi într-o fracțiune de secundă o amintire în clipa în care el îi pufăi pe gât și îi ciuguli urechea. Încurajată, se aplecă să se uite la piciorul la care se rănise când sârise peste zid. Îi șopti în tot acest răstimp vorbe calde și liniștitoare, sperând că nu îl durea. Își plimbă mâna peste piciorul cu pricina, la fel cum îl văzuse pe signor Bruni că făcea. N-avea nici un motiv de îngrijorare; caii din gospodăria Aquila erau tratați mai bine ca oamenii, așa că rana fusese curățată corespunzător și acoperită cu o cataplasma curată, legată ferm peste picior. Nello, după cum își dăduse Pia seama, regreta faptul că armăsarul lui, marea speranță a cursei, se rănise taman când el își recuperase soția necredincioasă. Era sigură că avea să dea vina pe ea. Și s-o pedepsească? Se cutremură.

– O să te faci bine, băiete, îi spuse ea. Dar cu mine cum rămâne?

Riccardo Bruni era nervos și nerăbdător și nu-și putea găsi liniștea. În fiecare dimineață, înainte ca soarele să dogorească sus pe cer, pornea cu Leocorno spre Maremma și, cu iarba foșnind sub copite și cu briza sărată în nări, goneau prin mlaștina sărăturoasă. Uneori își făcea curaj și se apropia cât putea de mult de închisoarea Piei. Alteori avea impresia că îi zărea părul negru în cadrul ferestrei. Întotdeauna însă rămânea la o distanță prea mare ca să fie sigur. Odată îl zărise în depărtare pe Nello ca pe un soldat

de plumb cu care se joacă copiii, gonind ca din pușcă. Riccardo înghiți în sec. Nello arăta ca un om care nu putea fi înfrânt.

În oraș, nădușitoare sub pâcla strălucitoare a miezului de vară, căldura se întinsese ca o pătură peste pietrele vechi. Copiii săreau din petic în petic de umbră, ca să nu-și ardă tălpile desculțe. Riccardo își ajuta tatăl ori de câte ori putea, dar din pricina apropierii cursei Palio și a creșterii avântate a moralului lui Domenico, Riccardo nu mai suporta trăncăneala continuă a bătrânului. Căuta, așadar, să se afle în prezența ducesei, singura persoană cu care putea vorbi despre Pia.

Urca în Torre del Mangia, mai aproape de soare, dar și de briză, și departe de cuptorul de pietre încinse, iar de acolo ducea îl ducea în biblioteca răcoroasă unde mirosea a cărți și unde domnea tăcerea înfundată a volumelor îndesate pe toți pereții, un răgaz înviorător și binemeritat după căldura toridă de afară. Ea îi citea, întotdeauna din *Moartea lui Arthur*, și îi traducea simultan. Uneori, Riccardo se gândea cu venerație la tipul de inteligență care permitea cuiva să citească într-o limbă și să vorbească în alta. De cele mai multe ori, doar asculta cu capul sprijinit pe brațele așezate pe masa pe care era imprimată o hartă și care era la fel de rotundă ca aceea din Camelot; uneori asculta poveștile pe care i le spunea ea, dar fără să încerce să pătrundă și sensul cuvintelor, lăsându-se legănat doar de intonația ei calmă. Cuvintele lui Violante îi aduceau alinare, așa că le lăsa să se prelingă peste el precum un pârâu răcoros. Câteodată închidea ochii. Alteori chiar dormea.

Lui Violante de Medici nu-i păsa de ce venea Riccardo la ea; compania lui îi aducea alinare. Când îl privea în biblioteca ei, i se părea mai tânăr. Nici nu-i mai venea să creadă că el fusese cel care călărise cu atâta măiestrie, care sărise de pe cal în încercarea zadarnică de a-i salva viața lui Vincenzo, fiind astfel remarcat de Faustino. Astăzi, el reprezenta o evadare bine-venită de la gândurile ei legate de implacabila întrunire ce avea să se țină la San Galgano, apoi de la Palio, iar apoi de la ce? Își făcuse un obicei din a veni zilnic la ea, iar ea își făcuse un obicei din a-l aștepta, și știa cât de tare i-ar fi fost dor de el dacă n-ar mai fi venit.

Aceste sesiuni tăcute mai aveau un scop. Violante vedea că Riccardo era atras în mod periculos de Pia și că absența ei era agonizantă pentru el. Așadar, lecturile ei aveau și o motivație absconsă. Îi citea câte o poveste plină de învățăminte, o lecție de morală dată de un tânăr care avea să devină un rege atotputernic și gelos și care își nimicea cavalerul preferat pentru că îi furase regina.

Capul brunet al lui Riccardo se odihnea nemișcat pe brațele lui; Violante nu era sigură dacă dormea sau nu. Zâmbi. Nu conta. Bănuia că nu apuca să doarmă prea mult, că se trezea dis-de-diminează să se antreneze pe noul lui armăsar și că se zvârcolea pe patul lui de paie, devorat de dragostea pentru domnița lui.

– Iar când a ajuns în curtea bisericii, Sir Arthur a descălecat și și-a priponit calul, apoi s-a dus la cort și nu a găsit nici un cavaler acolo, pentru că toți erau plecați la turnir. Așa că a apucat bine sabia de mâner, a smuls-o cu ușurință și sălbăticie din bologan, și-a luat calul și și-a văzut de drum până a ajuns la fratele lui, Sir Kay, căruia i-a dat sabia...

Ușile se deschiseră larg și în prag se ivi Gretchen, cu răsuflarea întretăiată.

Riccardo își înălță capul – deci auzise – și dădu să se ridice. Gretchen îi făcu semn să rămână așezat.

– Stai. Excelența Voastră, am primit un colet cam ciudat. Vreți să veniți?

Violante o urmă pe Gretchen pe scară, iar Riccardo rămase mai în urmă. În curtea răcoroasă, lângă intrarea pe unde se făcea aprovizionarea palatului, porțile erau deschise, iar dintr-o căruță se descărca marfa: mături, cel puțin o sută la număr, care erau îngrămadite, ca pentru un rug, în centrul curții. Gretchen sări imediat cu gura la căruțaș.

– Ai ceară-n urechi? Nu ți-am spus că n-avem nevoie de măturile astea? Și chiar dacă aveam, le-am fi cumpărat la bucată, nu cu duiumul!

Căruțașul, care o cântărise bine pe Gretchen din privire și o ignorase, își smulse imediat pălăria de pe cap când o văzu pe Violante și făcu o plecăciune.

– Doamnă, mi s-a poruncit să vi le aduc drept cadou. Mi s-a spus că aveți nevoie de ele. Își schimonosi chipul, încercând să-și aducă aminte cu exactitate. Ca să faceți curat în oraș cu ele.

Inima lui Violante începu să bată cu putere, iar bărbia îi tresări.

– Cine ți-a zis așa ceva? Faustino? A avut obrăznicia asta? Începe cu începutul.

– Păi, io urcam dealul spre Montepulciano ca să duc măturile astea la piață. Sunt foarte bune, doamnă, târnuri din paie de orz sălbatic, cu mâner din lemn de măslin. Nu găsiți așa ceva prin partea asta a Florenței.

Stăpâna și servitoarea schimbară câteva priviri.

– Treci peste amănuntele despre marfa ta, se răsti Gretchen. Treci la subiect.

– Și dădeam pintenii măgarului să urce dealul, când a apărut o trăsură mare aurie, care ne-a azvârlit de pe drum. Vizițiul a oprit, iar pe ferestruică a scos capul un tip mare și gras, care mi-a aruncat un săculeț cu bani. A cumpărat toate măturile și mi-a zis să fac cale-ntoarsă ca să vi le aduc, domnișoară. Pardon, doamnă.

Căruțașul clipi speriat spre Violante, apoi își coborî privirea în pământ.

Violante era contrariată. Nu cunoștea nici un domn corpolent, pe nimeni care i-ar fi trimis un asemenea cadou. Se simți deodată obosită de toată tărășenia asta.

– Atunci să ți le iei înapoi, zise ea cu țâfnă. Ți-ai luat banii. Ia-ți măturile de aici și du-te cu ele la târg. Vinde-le din nou, îți dau eu voie.

Căruțașul începu să se foiască de pe un picior pe altul, dar nu se clinti din loc.

– Păi... e cu dus și-ntors, doamnă.

Violante se strădui să-și ia cea mai de temut expresie.

– De ce? Eu sunt guvernatoarea aici. Cuvântul meu e lege.

Căruțașul tot n-avea curaj să o privească.

– Da, doamnă. Doar că...

– Da.

– Păi, a zis să le aduc aci înainte să ajungă și el. Zicea că oricum va trece pe-aci. Zicea că e moștenitorul ducatului.

Violante și Gretchen mai schimbă o privire.

– Gian Gastone, ziseră ele într-un glas.

Capitolul 12

Valea Berbecului

Gian Gastone de Medici, singurul fu supraviețuitor al marelui duce Cosimo de Medici și moștenitor al marelui ducat al Toscanei, a fost mai mult decât surprins să primească o scrisoare de la cumnata lui, Violante, singura femeie pe care o plăcuse vreodată.

Antipatia pe care Gian Gastone o avea față de sexul feminin nu se trăgea de la un singur episod, ci după ani întregi în care fusese neglijat. Fiind un băiat singuratic într-un palat uriaș, ignorat de familie pentru că era al doilea vlăstar, începuse să-și dezvolte ceea ce avea să devină o preferință permanentă pentru compania celor de jos, pentru mojicie, pentru o viață decăzută. Așadar, servitorii fuseseră cei care îi spusese lui Gian Gastone că atunci când mama lui, Marguerite, era gravidă cu el, încercase să se înfometeze în speranța că va avorta, iar când Gian Gastone se născuse totuși, Marguerite refuzase să îl alăpteze și convinsese pe toată lumea de la curte că mai avea puțin și murea de cancer la sân. Tot aceștia îi spusese și că, pe când Gian Gastone avea patru ani și tocmai începea să înțeleagă că, de fapt, chiar avea o mamă, aceasta dispăruse în Franța și nici că se mai întorsese de atunci. Abandonat de Marguerite, Gian Gastone se atașase foarte tare de pajul lui personal, un băiat de aceeași vârstă cu el, pe care îl chema Giuliano Dami; un tânăr înalt, palid și frumos, cu ochi ciudați, violeti ca niște boabe de strugure. Dami fusese cel care îl învățase cea mai importantă lecție de viață. Pajul îl dezvirgină pe tânărul lui stăpân și îl învătă plăcerile de care se puteau bucura bărbații fără a fi nevoiți să recurgă la sexul feminin. Dami identifică rapid apetitul iubitului său pentru flecăreală și, în consecință, își călăuzi această abilitate naturală de a pescui bârfele, dragând toată gospodăria în căutarea celor mai suculente subiecte de scandal, pe care le despuia și le servea direct stăpânului său. Lui Dami îi convenea să îl despartă și mai tare pe Gian

Gastone de familia lui, să îl izoleze și să-l țină cât mai în frâu, sub influența lui. Dami era un tânăr cu ambiții mari, care nu intenționa deloc să rămână simplul paj al unui de Medici neimportant, pentru tot restul vieții.

Sora lui Gian Gastone, Anna Maria Luisa, fusese cea de-a doua femeie care îl lăsase baltă. Anna Maria Luisa confunda aroganța cu noblețea, iar Gian Gastone nu putuse, indiferent cât de tare și-ar fi stors creierul, de altminteri impresionant, să-și amintească dacă o văzuse pe sora lui zâmbind vreodată. După ani de zile în care îl tratase cu indiferență, ea fusese cea care îi dăduse lui Gian Gastone cea mai mare lovitură dintre toate și care precipitase evenimentele, astfel încât ura fratelui ei față de femei să înflorească deplin. Sora lui fusese cea care îl convinsese pe tatăl lor că Gian Gastone trebuia să se căsătorească, ba chiar venise și cu propunerea care acum îi tortura existența: Francesca de Sassonia-Lauenburg, bogata văduvă a contelui palatin Philip de Neuberg. Principala realizare a Francescăi era că, în doar trei ani, reușise datorită comportamentului ei absolut opriment să-și facă soțul să bea până cădea sub masă.

Blajin cum era în fața tatălui, Gian Gastone se căsătorise supus și luase calea sumbrului exil în Bavaria, prin aceleași păduri din Boemia care îi făceau o așa mare plăcere lui Violante. De fiecare dată când ajungea la castelul șubrezit din lemn al Francescăi de la Ploskovic, cădea psihic, pentru că avea de îndurat tortura nesfârșită a stărilor capricioasei sale soții.

Mama, sora, soția – toate avuseseră un rol în întoarcerea lui Gian Gastone împotriva sexului femeiesc. Așa se explică și de ce Violante Beatrice de Medici, soția și văduva fratelui său, reușise – destul de ușor, trebuie spus – să urce pe primul loc în topul femeilor din viața lui.

O întâlnise doar de trei ori, dar îi remarcase imediat bunătatea și firea blândă; și oricum, îi datora mai mult decât ar fi aflat ea vreodată.

Gian Gastone sună după Dami, însoțitorul lui permanent, și-i flutură prin față scrisoarea de la Violante.

Giuliano Dami fusese salvarea lui. În Dami își găsisese tovarășul, fratele și sufletul-pereche pe care nu le avusese niciodată. Dami îi înțelesese implicațiile lăcomiei și îl ajutase pe Gian Gastone să înțeleagă adâncimile aparent nelimitate ale propriei depravări sexuale.

Dami nu era atât de nătărău încât să fie gelos sau să se aștepte cu Gian Gastone să fie iubitul lui exclusiv; pricepuse repede avantajele de a fi codoș – îi aducea băieți, mâncare, alcool și, în general, orice avea nevoie stăpânul lui. Se comporta așa nu doar pentru că era mai mult decât interesat de binele propriu, ci și pentru că ținea cu adevărat la stăpânul lui tânăr, chipeș și din ce în ce mai rotunjour. Cu vocea lui pițigăiată, Dami șoptea la urechea stăpânului său un șuvoi permanent de afirmații convingătoare și aproape hipnotizante: că, într-o bună zi, Gian Gastone va fi mare duce, un destin care părea din ce în ce mai probabil, cu fiecare nenorocire care cădea pe capul fraților stăpânului său. Iar acum, că ducatul era amenințat de răscoala din Toscana, Gian Gastone realizează că scrisoarea cumnatei lui era un bilet de călătorie. Nici măcar nevasta lui cicălitoare nu se putea opune unei expediții într-un asemenea moment crucial.

– Dami, spuse el, fă-mi bagajele. Plecăm la Siena.

Dami se înclină lin, și obedient, și suficient de rapid pentru a-și ascunde expresia de groază din ochii lui ciudat de violeți.

Trăsura aurie a lui Gian Gastone cu emblema de Medici pe ambele portiere trecu în viteză prin Piazza del Campo din Siena. Porumbeii și graurii își luară zborul din calea roților, evitând o moarte sigură, iar femeile și copiii fugiră care încotro din drumul trăsurii. Violante și Gretchen se dădură la o parte în timp ce urașă trăsura aurie se înghesui prin poarta clădirii Palazzo Popolo. Cei șase murgi cu spume la gură și cu ochii dați peste cap tropăiau tare din copitele ce le alunecau pe lespezile unsuroase, trimițând rugul caraghios de mături înspre cer. Asinul ghinionist al căruțașului, care într-o singură zi fusese până la Montepulciano și înapoi, părea că în scurt timp își va găsi obștescul sfârșit sub copitele fraților lui mult preamăriți. Riccardo calmă animalul speriat, apoi apucă frâiele celor șase fulgere, opri trăsura și spuse ceva la urechea unuia dintre ei, după care trecu la următorul și tot așa, până când jumătate dintre ei rămaseră împietriți ca niște statui.

Violante, Gretchen, Riccardo și căruțașul priveră vrăjiți cum de pe acoperișul și grătarul trăsurii se dau jos patru băieți tineri, deschid portiera cu blazonul și încep, într-o manieră îndelung exersată, să îl urnească pe ocupantul trăsurii de la locul lui. Giuliano Dami, pe care Violante și-l aducea aminte ca pe umbra

permanentă a lui Gian Gastone, sări jos de pe cealaltă parte a trăsorii, făcu o plecăciune perfectă în fața ei, după care se duse să și ajute stăpânul să coboare cu cât mai multă demnitate. Violante simți un fior rece. Nu-l plăcuse niciodată pe Dami, iar privirea ochilor lui violeți și stilul lui sâsăit de a vorbi îi trezi o amintire dureroasă.

În mai puțin de un minut, răvășit, beat criță și de-a dreptul obez, moștenitorul Toscanei stătea în fața cumnatei lui, care rămăsese cu gura căscată. Ca trezită din vis, Violante făcu un pas în față și îl sărută pe Gian Gastone pe amândoi obrajii lui transpirați. Nu-i venea să creadă că era aceeași persoană cu școlarul subțirel și frumos care o ajutase cu cea mai mare bunăvoință atunci când suferise în urma groaznicei ei pierderi, care aranjase ca gemenii ei să se odihnească în pace în timp ce ea era paralizată de durere. Serviciul pe care i-l făcuse o îndatorase pentru totdeauna față de el, iar din acest motiv, prefera și în prezent, așa cum făcuse toată viața, să-și găsească refugiul în etichetă și bună-cuviință. Nu îi dădu de înțeles în nici un fel și nu îi aruncă nici o privire muștrătoare cumnatului ei, pentru că venise neanunțat. Ținu să-și aducă aminte în sinea ei că ea fusese cea care îi scrisese și îl rugase să vină.

Așadar îi spuse pe cel mai primitiv ton cu putință:

– Bun venit, milord. Mă bucur că te văd. Tatăl și sora dumitale sunt sănătoși? Soția?

Lui Gian Gastone, întrebarea i se păru ușor penibilă. Adevărul era că își întrerupsese sejurul la Florența cu dorința expresă de a-și ucide tatăl. Pe parcursul șederii sale de o noapte acolo, reușise să se comporte în asemenea hal, încât tatăl lui făcuse un atac serios de apoplexie, în urma căruia nu se mai aștepta nimeni să-și revină.

Gian Gastone și Dami organizaseră o orgie în salonul tatălui lui din Palazzo Vecchio și o plănuiseră în așa fel încât în momentul în care aceasta urma să se întoarcă de la vecernie să-și surprindă fiul și moștenitorul în mijlocul coteriei lui obișnuite, formate din toscanezi frumoși, *ruspanti*. Văzând ce petrecere dezământată se desfășura acolo, chiar în patul tatălui, pentru o impresie și mai covârșitoare, Cosimo – un om la fel de supraponderal ca fiul său, dar totodată și mult mai în vârstă – suferi pe loc un atac de inimă grav.

Gian Gastone își lăsase tatăl bolborosind și salivând în aceeași poziție de patruped în care își terfelea și el amanții plătiți, iar după un schimb de replici îngrijorate cu medicul, care îl asigurase că tatăl lui nu mai avea mult de trăit, își îngăduise să schițeze un zâmbet. Sora lui, Anna Maria Luisa, care tocmai trecea pragul camerei mortuare a tatălui lor, îl văzuse zâmbind, dar cu toate astea, îi întinsese înstrăinatului ei frate o mână lungă și albă, în semn de prietenie. Gian Gastone nu îi refuzase mâna, ci își cimentase și mai tare relația dezbinată cu singura lui soră rămasă în viață, sâsâind înspre ea precum o pisică agresivă.

Acum, în lumina soarelui sienez, Gian Gastone o privea pe cumnata lui, care își mijise ochii umbriți de cearcăne, tipici membrilor familiei de Medici. Fu surprins să constate ceva ce la fel de bine ar fi putut să-i spună Riccardo Bruni cu propria lui gură, și anume că, într-adevăr, prezența lui Violante le dădea o senzație de ușurare celor din jur. Dar oricât de înțelegătoare ar fi fost, n-ar fi putut în ruptul capului să-i povestească ce se întâmplase cu adevărat în Florența.

Se mulțumi să spună doar atât:

– Pe tatăl meu îl caută moartea pe-acasă. Ce bine ar fi s-o găsească și pe nevastă-mea.

Violante schimbă încă o privire cu Gretchen și-l văzu cu coada ochiului pe Riccardo băgându-și bărbia în piept, ca să-și ascundă un surâs. Mișcarea lui discretă din cap era suficientă pentru a-i atrage pieirea; adevărul era că un om cu farmecul lui fizic n-ar fi apucat niciodată prea multe clipe de libertate înainte ca Gian Gastone de Medici să pună ochii pe el.

– Ți se pare amuzant, drăgălașule? strigă Gian Gastone de lângă cumnata lui pe un ton răsunător și prietenos.

Riccardo, care intenționa să rămână retras până când putea să o șteargă nevăzut, își ridică cu naivitate privirea către mastodontul înveșmântat în catifea din fața lui.

Gian Gastone se simți săgetat în același timp de un foc verde și de săgeata lui Cupidon. Nu prea înțelesese el de ce îl târâse cumnata lui în Siena, dar îi părea bine. N-ar fi fost o mișcare plină de tact să se învârtă în jurul tatălui său în momentul în care murea, dar n-ar fi fost prudent nici să se afunde în castelul de la capătul lumii, din Boemia, când murea Cosimo; ar fi riscat ca vidul

de putere iscat să fie umplut de un vecin lacom sau, și mai rău, chiar de sora lui, Anna Maria Luisa.

Siena era o alegere înțeleaptă, nici prea aproape, nici foarte departe. Gian Gastone putea profita de ospitalitatea rudei lui preferate, putea să-și ajute cumnata să-și rezolve problemele locale și să-și protejeze teritoriile din Toscana. Iar recompensele, constată el în timp ce privirea lui lacomă lânzezea asupra tânărului rânđaș, erau extrem de promițătoare. Dacă ar fi avut energia necesară, Gian Gastone i-ar fi dat încontinuu târcoale lui Riccardo. Se mulțumi însă să se uite prosteste la el de la distanță.

Violante, care simțea că nu-i a bună, preluă controlul.

– Îți mulțumesc, Riccardo, poți să pleci acum.

Cu o viteză care îi sfida total greutatea impresionantă, Gian Gastone întinse o mână fleșcăită și-l înhăță pe Riccardo de braț.

– Nu, nu, Riccardo, nu poți pleca. Mai stai un pic.

Palma plină de inele i se înfipse în carne, apoi urcă și ateriză pe obrazul lui Riccardo. Acesta sări ca ars și îi aruncă o privire plină de dispreț. Lui Violante i se tăie respirația, dar pe Gian Gastone îl pufni răsul.

– Are personalitate. Îmi place de el. Ia te uită, Violante, iapă și-reată ce ești! Și mai zice lumea că n-ai ce să faci la țară. Mie, unul, culoarea locală mi se pare extraordinară.

O clipă, toată lumea se opri și tăcu. Până și caii încremeniră cu capetele plecate, așteptând în căldură. Deasupra curții apărură un stol de grauri care brăzdară cerul înalt, iar ciripitul lor reuși să rupă vraja.

Gian Gastone se uită în jur și-și frecă mâinile, mulțumit de stânjeneala pe care o stârnise.

– Hai să intrăm, zise el expeditiv.

În secunda aceea, balanța de putere se înclină în favoarea lui, iar el se bucură de senzația pe care i-o dădea superioritatea față de Violante, chiar dacă o simpatiza. Se simțea de parcă era deja mare duce.

– Surioară, cheamă-ți bucătarii și menestrelii. Să sărbătorim această reîntâlnire. Iar tu, Riccardo, îi dezmierdă el numele, vei fi oaspetele nostru de onoare.

Riccardo și Violante se uitară îngroziți unul la celălalt.

-*Ruspanti*, se adresează Gian Gastone băieților lui, aduceți-mă la lectică. Ce stați ca găinile pe gard? Hai să intrăm, hai să sărbătorim! Mi-e așa de foame, încât stomacul meu crede că mi-a luat careva gâtul.

Nu se mai putea face altceva decât să i se dea ascultare.

O oră mai târziu, Violante era în Sala Consiliului Celor Nouă, sub frescele acelea extraordinare care reprezentau buna și reaua guvernare, îmbrăcată în cea mai frumoasă rochie violet de mătase a ei. Stătea în dreapta cumnatului ei, care, ca moștenitor al ducatului, îi luase locul în capul mesei. În stânga lui, unde de obicei ședea Giuliano Dami, fusese așezat Riccardo Bruni, care avea o expresie ce spunea că ar fi preferat să se afle oriunde în altă parte, numai nu aici.

Gian Gastone mâncase și băuse întruna, de pe degete și bărbie i se prelingea grăsimea, iar cana i se umplea mereu și tot la fel de rapid era golită. Violante ciuguli puțină pâine, după care simți că nu mai poate mânca nimic. Singurul lucru care-i alina suflul acum era cvartetul de muzicieni pe care îi convocase de urgență de la catedrală și care interpreta o piesă de Scarlatti la viole și violoncele. Poruncise chiar să fie adus mult-iubitul pian al lui Ferdinando din sala mare și găsisese un muzicant de clavecin care să presteze la instrumentul acesta nou și necunoscut pentru el. Nu voia ca Gian Gastone să considere că societatea din Siena nu era la înălțime. În fața oricărui străin, Violante era mândră până-n măduva oaselor de orașul ei.

În timp ce înfuleca, cumnatul ei nu spunea nimic, și cu toate că Violante știa că între felurile de mâncare ar fi trebuit să facă puțină conversație, nu știa ce să spună. Îi scrisese lui Gian Gastone și îl rugase stăruitor să vină, dar acum că se afla aici, Violante habar n-avea cum ar putea-o ajuta prezența lui să rezolve ce avea de rezolvat. Acum că era aici, își dorea să-l vadă plecat cât mai departe de ea, de oraș, de Riccardo. Nu știa ce să facă. Să-l pună în temă cu ceea ce o frământa, să-l lase să se descurce singur cu Cei Nouă și să plece de aici? Sau să nu spună nimic și să-și vadă de planul ei cu Riccardo, care urma să se ducă la biserica rotundă a Sfântului Galgano și să tragă cu urechea la planurile finale ale Celor Nouă?

Violante simți brusc un balon imens de regret umflându-i-se în piept. Se atașase extrem de mult de micul ei grup – Zebra, Gretchen, Pia, Riccardo și simțea o nostalgie ridicolă și prematură pentru micuța lor gașcă de frați și surori care voiau să salveze orașul. Se uită la Gian Gastone, atât de umflat în pene și de decadent, atât de schimbat față de tânărul zvelt și idealist pe care îl cunoscuse. Instinctul o sfătuia să nu-i spună nimic despre complot. Cu toate acestea însă, amintirea care îi stăruia în memorie despre cumnatul ei era că acesta se dovedise a fi al naibii de inteligent, un observator excepțional, și că acel Dami, împreună cu *ruspanti* ai lui, aveau ochi peste tot.

Cu mintea rătăcind aiurea, umpluse masa cu cocoloașe de pâine, răvășită, sigură că gândurile ei erau la fel de transparente pentru cumnatul ei precum mecanismele dintr-un ceas de sticlă. Se trezi luată prin surprindere de afirmația lui:

– Ai observat, îi spuse Gian Gastone, respirația lui îmbibată de vin încălzindu-i urechea, ce mult apreciază muzica jucărioara ta? Gesticulă cu laba lui mare în direcția lui Riccardo. O absoarbe de zici că-i un cal cu desaga la bot.

Violante se uită spre Riccardo. Era evident că și el, la fel ca ea, își găsisese refugiul în muzica lui Scarlatti. Își dădu seama, șocată, că mai cunoscuse pe cineva care asculta muzica la fel, care parcă auzea fiecă notă, fiecă fir melodic în parte, țesut cu celelalte într-o tapiserie de sunete.

– Bate din degete și-și mișcă ochii, continuă Gian Gastone la urechea ei. Uite, vezi, ține ritmul contrapunctului. Dă-i o scripcă sau orice claviatură pe mână și o să cânte la perfecție. Nu e un țăran oarecare... Ți-ai găsit un amant de soi.

Nu-i mai putea permite să continue în felul acesta.

– Adevărul este, frate, că de-abia îl cunosc. Este rânduș, fiu de potcovar. Ai avut noroc că era prin preajmă ca să-ți oprească trăsură. Te asigur că nu înseamnă nimic pentru mine, și, ca să fiu sinceră, consider că este doar un capriciu ciudat de-al tău să-l inviți la masă cu noi.

Violante remarcă faptul că omniprezentul Dami îi ascultase cu mare atenție vorbele în timp ce-și ațintise privirea violetă spre Riccardo. Își mușcă buza din cauza ironiei neintenționate pe care o rostise. Insinuările lui Gian Gastone o revoltaseră. Era adevărat,

voia să aibă grijă de Riccardo, să-l educe. Știa că unii ar fi putut susține că încerca să umple un leagăn gol cu cineva care să-i înlocuiască pierderea, dar nu se gândise niciodată la el în felul în care-i sugerase cumnatul.

– Mă asiguri, așadar? Atunci nu te superi dacă o să pescuiesc eu în apele lui dulci?

Fără să mai aștepte un răspuns, Gian Gastone se întoarse spre Riccardo și împinse platoul cu fripturi și delicatese spre el. Violante nu putea auzi ce spunea Riccardo, și amintirile incomode i se treziră din nou, obligând-o să nu uite nici acum că mai trecuse prin așa ceva: spectatoare la o scenă în care un tânăr frumos era agățat de un sodomit de Medici. În privința lui Riccardo însă nu se temea. Știa că era legat și sechestrat de mâinile albe ale Piei Tolomei.

În scurt timp, Gian Gastone se întoarse spre ea.

– Crezi că Ferdinando te-a iubit vreodată?

Violante tresări. Gândurile îi zburară la singura dată când se culcase cu soțul ei. Ferdinando o pusese să poarte o perucă bărbătească și o întinsese peste tăblia patului, îi împinsese fața în jos, ca să nu i-o vadă, și o lăsase cu cămașa pe ea ca să-i acopere sânii. Știuse și atunci – pentru că nu mai era chiar necoptă – că voise să-i ascundă toate părțile femeiești din fața ochilor lui. Mai rea decât actul bestial, dureros și hidos fusese expresia de pe chipul lui când ea îi aruncase o privire disperată și rugătoare peste umăr. O îngrozise faptul că nu cunoștea persoana care îi făcea asta. Acel act nu avusese nimic de-a face cu dragostea sau cu dorința, cu o comuniune; era violată de un străin. Violare. Și mai rău de atât, în acel moment văzuse că el stătea cu ochii închiși. Nu dorea să o vadă. Iar asta o duruse cel mai tare. Ferdinando își îndeplinea obligațiile conjugale, dar nu râvnea la nici o bucățică din trupul ei. Episodul acesta neînsemnat și teribil marcase momentul în care își dăduse, în sfârșit, seama că nu o iubise și că nu avea să o iubească niciodată. Violante nu voise nicicând să recunoască adevărul, nici măcar în sinea ei. Acum, susținută moral de noii ei prieteni, paralizată de la distanță de amintirea lui Ferdinando, era capabilă să răspundă cu toată sinceritatea la întrebarea lui Gian Gastone.

– Nu.

Gian Gastone se scobi între dinți.

– Nici eu, zise el. Tatăl meu a iubit-o cândva pe mama, dar ea l-a detestat și nu-și dorea decât ca el să moară. Eu, în schimb, îmi detest soția și n-o să vărs o lacrimă pentru ea. Sora mea, Anna Maria Luisa, s-a măritat, la fel ca tine, cu un soț sifilitic, care nu i-a putut face copii. Tot ce i-a lăsat după ce-a crăpat a fost armata electorului, un regiment de soldați de plumb cu care să se joace, dar fără nici un război la care să-i trimită. Se înțelege de la sine de ce unii vorbesc despre blestemul familiei de Medici. Nu, n-a existat nici un caz de căsnicie fericită în familia noastră.

Violante medită la adevărurile acestea nerușinate și dezolante. Era momentul adevărului.

– Eu însă l-am iubit pe fratele tău.

Preț de o clipă, ochii lui încercănați se înmuiară.

– Și asta știi. Ferdinando a fost un netot. Și cu toate astea, tot ce i s-a întâmplat a fost de o moralitate ciudată. Și-a luat amanți; sigur, mă refer în special la Cecchino.

Violante îngheță. Nimeni nu îndrăznise vreodată să-i arunce în față numele amantilor lui Ferdinando.

– Și slăbiciunea asta a lui a fost cea care l-a îmbolnăvit de boala de care a și murit. Până la urmă, a fost pedepsit că nu te-a iubit.

Violante căzu iar pe gânduri. Îl văzuse pe Cecchino la domul din Florența, la înmormântarea lui Ferdinando. Cântărețul purtase aceeași perucă, parfumată și pudrată, pe care Ferdinando o obligase să o poarte în patul conjugal. La înmormântare, chipul *castrato*-ului arătase buhăit de plâns. Nu simțise milă față de Cecchino, deși era capabilă să recunoască faptul că relația lui cu Ferdinando fusese adevărata căsnicie din viața acestuia din urmă.

Și totuși, inima ei se înverșunase împotriva păcatului sodomi-ei, păcat care îl îmbolnăvisese pe soțul ei de sifilis și care îi răpise copiii. Dintre toate păcatele din calendar, acesta părea, în mod particular, propriu Toscanei. Însuși Sfântul Bernardino din Siena îl ocăra din amvonul său, iar în țara ei, homosexualii erau cunoscuți sub numele de *Florenzen* – florentini. Maladia asta care cuprinsese ducatul o umplea de rușine, iar experiențele ei personale, cumulate cu infamia politică, o convinseseră să facă curățenie în provincia ei. Când se mutase în Siena declarase sodomia împotriva legii și se asigurase că cei care se ocupau cu această practică

aveau de suportat cele mai grele pedepse. Sub domnia ei, sienezii îi scui-pau pe sodomiți în stradă.

Violante își ridică privirea spre Gian Gastone și recunoscă o candoare nouă, complice între ei. Se simți curajoasă pentru o clipă.

– Și care va fi pedeapsa ta pentru același păcat?

Se pregăti suflătește să-i suporte un acces de mânie, dar gândurile lui Gian Gastone rezonară straniu cu ale ei.

– Nu am copii. Ducatul moare odată cu mine. Și cu toate astea, am avut un mariaj lung și fericit, dar diferit. Ne permitem reciproc tot felul de libertăți, ne spunem întotdeauna adevărul și suntem cei mai buni prieteni.

Gian Gastone se întoarse spre Dami și îi zâmbi, apoi își ridică mâna ca să-și atingă iubitul pe gât. Dami îi zâmbi și el, dar Violante nu fu în stare nici acum să se uite în ochii lui ciudați, tulburată subit de o durere pătrunzătoare. Dami era Cecchino al lui Gian Gastone, dar când îl văzu pe Gian Gastone mângâindu-l pe gât pe Dami, realizează că nu făceau nici un efort să-și ascundă dragostea și nici nu-și țineau secrete aventurile. Ferdinando își întreținuse întotdeauna relațiile în spatele ușilor închise, departe de ochii lumii. Îi oferise măcar atâta demnitate. Își aducea aminte aproape cuvânt cu cuvânt de actele pe care le emisese în Siena împotriva homosexualității, de amărăciunea pe care o simțea odată cu fiecare clauză, de durerea ce ieșea la suprafață după fiecare rând parcurs. Cumnatul ei trebuia să se comporte cu mare băgare de seamă în oraș.

În timp ce în fața lui Gian era pus un nou platou cu mâncare, Violante își dădu seama, cu un sentiment uriaș de sfârșeală, că pentru el era doar începutul festinului și băutului. Își dorea din tot sufletul să se bage în pat. Nu mai îndrăznea nici măcar să se uite spre Riccardo, care, concentrat la muzică, nu mânca nimic. Nu avea cum să-i vorbească, nici măcar să-i transmită un semnal sau un mesaj. Deopotrivă, în seara asta nu putea să-i spună nimic cumnatului ei despre trășeniile care se petreceau în oraș; compania celor din jur era prea zgomotoasă, iar el, prea beat. Se ridică și se scuză, dar nu suficient de rapid cât să rateze momentul în care Gian Gastone, în sfârșit sătul, vomită copios pe masă, după

care își scoase peruca pentru a șterge cu ea mizeria. Violante se îndepărtă cât ai zice pește.

Riccardo se uita la festinul fabulos din fața lui și-și dorea din toată inima să fie acasă, la masa tatălui lui, și să împartă cu el o bucată tare de pâine și o cană cu vin. Se întrebă, așa cum obișnuia în fiecare clipă, ce făcea Pia acum. Nu-i păsa de meniul minunat elaborat de bucătarii lui Violante, spre deosebire de monstrul de lângă el, care înfuleca tot în burdihanul lui nesățios. Riccardo nu se putea uita la el, la acest viitor duce, la acest nobil. Cum era posibil ca țara lui, orașul lui, să aparțină într-o bună zi unei astfel de creaturi?

Riccardo aruncă o privire spre chipul ghiftuit, cu buze grețoase și ochi încercănați, spre bărbia gușată. N-ar fi contat nimic din toate astea, dacă acel chip ar fi avut o expresie de om bun sau ochi blânzi, dar lui Riccardo îi luă foarte puțin timp ca să-l catalogheze pe Gian Gastone exact așa cum era: un copil, un copil îndărătnic și periculos, cu o inteligență precoce și cu o voință de fier, un copil care era pe deplin obișnuit să-și croiască singur un drum în lume, un copil care fusese învățat că poate face și avea orice.

Anturajul de băieți tineri și frumoși care se învârteau în jurul lui precum sateliții în jurul soarelui era omogen, insinuant, silențios și completamente nestatornic. Riccardo îi surprinse o dată sau de două ori privindu-l cu gelozie. Ar fi putut să-i liniștească imediat; nu era atras deloc de genul de apucături sexuale ale lui Gian Gastone, indiferent de cât de mare i-ar fi fost răsplata. Nu avea de gând să devină un *catamitus*¹ pentru morsa asta.

Riccardo simți muștrări de conștiință pentru Violante, care fusese deposedată brusc de rang. Știa că ducesa își invitase cumnatul pentru a-i ajuta să împiedice ascensiunea la putere a lui Faustino, dar nu putea simți decât o indignare înflăcărată la adresa acestui băgăreț. Riccardo își strânse cuțitul în pumn. Dacă înflegea lama pieziș în carnea grasă a gâtului lui Gian Gastone, oare avea să sângereze ca un porc? Își relaxă degetele și lăsă cuțitul deoparte.

¹ Ciobănaș de o frumusețe răpitoare și cu trăsături efeminate, din mitologia greacă, care a fost răpit de zei în Olimp și făcut paharnicul lor. Denumeste orice băiat sau tânăr care întreține relații sexuale cu un bărbat. (n.tr.)

- Ți-e foame, drăguțul meu?

Gian Gastone se aplecă spre el, strivindu-i umărul lui Riccardo. Acesta tresări imperceptibil.

- Nu, milord.

- Trebuie să mi te adresezi cu „Excelența Voastră”. Ce părere ai de sora noastră, ducesa?

Întrebarea conținea atât de multe aluzii bolnăvicioase, încât Riccardo avu nevoie de timp ca să încropească un răspuns.

- Este cu adevărat o femeie bună.

- Îți place muzica?

Întrebare mai ușoară.

- Îmi place, Excelența Voastră.

- Te-ar mira să afli că fratele meu, soțul răposat al ducesei, a avut un rol în inventarea pianului?

- Astăzi nu mă mai miră absolut nimic, Excelența Voastră.

Gian Gastone zâmbi larg.

- Da, ai dreptate. Și-a oferit patronajul – inclusiv mädularul, dar asta e o altă poveste – unui individ pe nume Bartolomeo Cristofori, un constructor de clavecine tânăr și drăguț din Padova. Cei doi au inventat împreună spineta ovală și *spinettone*¹, astfel încât fratele meu să poată cânta contrapunctul pentru el din pat și de oriunde. Iar din instrumentele astea două au creat pianul cu clapele albe și negre; sunetele și melodiile delicate de care te bucuri tu în seara asta.

Riccardo se întoarse spre el cu o expresie de sfidare arogantă, dar constată demoralizat că Gian Gastone îl privea cu uimire. Văzuse ceva atât de șocant, încât chiar își lăsase furculița din mână.

- Pentru o clipă am crezut... nu, nu contează...

Ducele începu din nou să mănânce, după care se întoarse spre Dami, lăsându-l pe Riccardo în mijlocul propoziției.

Scăpat de-o grijă, Riccardo se ridică de la masă și coborî în fugă scara de piatră, înghițind cu poftă aerul curat din curte, și mai că nu începu să plângă de bucurie pentru că scăpase de acolo, că era departe de viața aceea decadentă și de reprezentanții ei nobili. Palatul nu îi mai putea oferi adăpost acum și nu se mai putea

¹ „Spineta mare”, în limba italiană, în orig. (n.tr.)

întoarce după-amiază în bibliotecă. În clipa aceea își spunea că nu se va mai întoarce niciodată. I se făcu un dor nebun de tatăl lui.

Plecă, așa cum o făcea întotdeauna, prin bucătărie, și ieși la aer, apoi dispăru pe străzile familiare și prietenoase ale contradei Torre. Se păzi, la fel ca întotdeauna, să nu fie urmărit. De data asta însă nu se feri îndeajuns.

Giuliano Dami îl urmări pe furiș pe Riccardo, care nu bănuia nimic. Pășind din umbră în umbră prin contrada Turnului, îl văzu pe Riccardo dispărând prin porțița unui grajd și auzi nechezatul blând care îl întâmpină. Giuliano se uită și spre casa vecină; un bătrân stătea la o masă și se delecta cu o cană și o pipă cu tutun. Se holbă câteva clipe la bătrân, după care se hotărî brusc și trase zăvorul. Bătrânul își ridică privirea, așteptându-se să-și vadă fiul. Pleoapele lui ridate se ridicară, iar în momentul în care privirea îi căzu pe Dami, ochii i se bulbucară și nu fu în stare să îngaima decât un cuvânt.

– Tu!

Capitolul 13

Melcul

După o discuție aprinsă cu tatăl lui Riccardo, Giuliano Dami își îndreptă pașii înapoi spre palat, luând-o prin contrada Turnului. Știa că trebuia să se grăbească să ajungă la stăpânul lui înainte să i se constată lipsa, dar avea o mulțime de gânduri pe cap și, în afară de asta, îi plăcuse dintotdeauna cum arătau orașele noaptea. Palatul care se întrezărea pe fundalul cerului presărat cu stele era vrăjit, noaptea, caldă, iar briza aducea cu ea parfum de zambile. Toate simțurile îl sabotau, așa că nu se grăbi deloc. Dacă l-ar fi întrebat cineva de ce zăbovea atât, ar fi răspuns că povara gândurilor îl încetinea.

Cineva chiar îl întrebă.

În urma lui se auziră pași. O voce răzbătu prin întuneric.

– De ce mergi atât de încet?

Dami se întoarse. Probabil că-și pierduse antrenamentul, pentru că odinioară s-ar fi lăudat cu cel mai ascuțit auz din întreaga Toscană, cu două urechi ciulite, gata să audă toate bârfele spuse printre servitori, soții sau creditorii furioși. La fel de agale, se apropie de cel care îl interpelase. Lumina lunii îi dezvălui un tânăr de o frumusețe răpitoare: păr blond-cenușiu, ten sidefat umbrat foarte vag de o barbă țepoasă, ochi de un negru catifelat și buze pline. Dami își lăsă privirea violetă ca noaptea să colinde în voie asupra tânărului, încărcată de subînțelesuri.

– De ce merg atât de încet? Zâmbi leneș. Poate că sunt melc. Ce părere ai? Își întinse un deget ca să-l mângâie pe tânăr pe obraz. Încet, încet. Dar tu? Oare ești și tu cumva un melc? Pentru că țin să-ți spun că și tu mergeai foarte încet.

Tânărul îi zâmbi, iar printre buzele lui pline se întrezări un șir de dinți perfecți. Încet, încet, îi prinse degetul cu buzele și i-l supse. Dami își primise răspunsul. Cei doi parcurseră drumul înapoi la palat într-un ritm mult mai alert ca înainte.

Violante se trezi din obișnuitul vis în care îi apăreau gemenii, tremurând de neastâmpăr. Treptat, își puse în ordine gândurile legate de evenimentele din ziua precedentă. Sosirea lui Gian Gastone; revenirea lui Dami în viața ei, un bărbat pe care îl ura și de care se temea la fel de tare, fără să știe cu precizie de ce; festinul dezastruos, care îi readusese în prim-plan atât de multe amintiri urâte. Astăzi, Riccardo pornea pe lungul drum spre San Galgano, iar ea nu se putea încă decide dacă să-i prezinte sau nu cumnatului ei întreaga situație.

Rămase vreme îndelungată în pat privind în gol faldurile și festoanele baldachinului care îi învăluiau patul. Prin fereastra deschisă pătrunse o vrabie. Pasărea se cocoță pe stâlpul baldachinului, își înclină capșorul spre ea și o privi cu perechea identică de mărgăritare negre. Vru să o prindă, dar pasărea își luă zborul pe fereastră, fără să șovăie o clipă. Până și vrabia părea să râdă de ea.

Violante azvârli pătura de pe ea și sună după Gretchen. Se îmbracă, luă micul dejun și se întâlni cu consiliul ei – președat expeditiv, într-o notă detașată și insolentă, de Francesco Maria Conti –, după care urcă treptele spre camera lui Gian Gastone. Îl văzuse în ce hal ajunsese spre sfârșitul nopții și știa că-și

continuase petrecerea și după festin, până în zori, pentru că auzise venind din camera lui râsete și muzică, precum și alte sunete pe care nu voise să le analizeze. Așa că așteptase cât de mult putuse înainte de a-l aborda. Violante nu băuse niciodată mai mult de un pocal de vin la o petrecere, nici măcar atunci când, măritată fiind, era pe culmile disperării. Nu avea nici cea mai mică idee de efectele pe care le aveau aceste excese asupra constituției umane, a doua zi.

După ce fu poftită să intre, se arătă plăcut surprinsă de înfățișarea lui Gian Gastone. Acesta se trezise, era îmbrăcat decent, își bărbierise favoriții, iar peruca îi fusese pieptănată și coafată. Stătea cu picioarele într-un lighean de argint din care se ridica parfum de levănțică, și i se păru pentru prima oară că aducea oarecum cu o figură regală. Ținuta și zâmbetul prietenos cu care o întâmpină o făcură să se hotărască. Uitându-se pe lângă el, în direcția în care zburase vrabia, spre orașul ei, orașul lui, își începu povestirea.

Se părea că începuse să se obișnuiască să se aștepte la reacții neprevăzute. Gian Gastone părea entuziasmat de o asemenea misiune, scos complet din starea lui de apatie permanentă. Îi respinse toate sugestiile care vizau o intervenție armată din partea tatălui lui.

– Florența nu este apărată, spuse el. Statul de plată al garnizoanei arată că majoritatea infanteriștilor au peste șaptezeci de ani și nici dinți în gură nu mai au. Nu mai avem o armată care să poată face față. Singurele regimente de infanterie și cavalerie încartiruite aici aparțin armatei palatinatului, care este subordonată surorii mele.

Gian Gastone își curbă buza, iar Violante nu își putu da seama ce anume îi displăcea mai mult cumnatului ei: faptul că Florența avea o armată geriatrică sau prezența trupelor surorii pe care o detesta.

– Dragă surioară, mă voi ocupa personal de această problemă, o anunță el în încheierea acestei discuții. Vei beneficia de protecția mea, și toți căpitaniii trădători vor afla pe pielea lor ce înseamnă să te pui cu un Medici.

Violante încercă să-i ofere cumnatului ei detaliile pe care le știa deja, acțiunile la care se așteptau, dar el făcu un gest amplu din

braț, semn că nu avea nevoie de asistența ei. Îi adresează o singură întrebare:

– Când are loc următoarea întâlnire a acestor nouă indivizi?

Violante ezită.

– Diseară la ora nouă. La biserica rotundă din Montesiepi, deasupra abației San Galgano din afara orașului. Omul... meu, cel din contrada Turnului, o să fie acolo ca să-i spioneze.

Gian Gastone nu-și aducea aminte numele lui, asta dacă într-adevăr îl știuse vreodată.

– Frumusețul?

Orice tentativă de a protesta i se stinse pe buze.

– Da.

– Foarte bine, zise Gian Gastone. Lasă totul în grija mea, dragă cumnată.

Nu mai avea ce face, așa că plecă din cameră. În timp ce Violante închise ușile masive în urma ei, simți că trupul i se micșorează. Rămase acolo și de-abia fu în stare să-și înghită saliva. Nu se așteptase să fie exclusă complet. În ultimii zece ani, ea fusese cea care condusesese orașul. În ultimele douăzeci de zile, se luptase pentru ca orașul să rămână în mâinile casei de Medici. Acum își dădea seama că se agățase de misiunea aceasta ca de niște cârje de invalid. Acum că ambele cârje îi fuseseră luate, ce se va întâmpla cu viața ei?

Pia știa că venise timpul.

Nello și Faustino urmau să plece amândoi, în seara aceea, la San Galgano. În momentul în care va fi sigură că au plecat cu trăsura, trebuia să pună șaua pe Guinevere și să gonească, departe și iute, cât mai departe de locul acesta, cât mai departe de Siena. Nu-și făcuse nici un plan; știa doar că își alesese un drum și trebuia să meargă pe el, că trebuia să plece undeva, oriunde, și să înceapă o nouă viață.

În afară de pandantivul Cleopatrei, nu avea nici o monedă de aur. Dacă putea ajunge suficient de departe, poate undeva în sud, ar fi putut să-l vândă contra unei sume oarecare de bani. Poate la Palma, Messina sau Capri, locuri pe care nu le vizitase niciodată, dar despre care auzise, locuri rafinate și îmbăiate de soare, ale căror nume exotice le repeta pe când era doar o copilă, ca pe o poezie.

Poate reușea să își găsească o slujbă de servitoare în casa unui nobil. În naivitatea ei, Pia nu se întreabă cât de greu ar fi pentru cineva care crescuse înconjurat de privilegii să-i servească pe alții. Accepta orice, doar ca să nu mai fie soția lui Nello.

Își petrecu toată ziua într-o stare de așteptare nervoasă și ezitare curioasă. Încă nu era pe deplin lucidă ca să poate recunoaște că o mică parte din ea nu voia să plece. Dacă pleca din Toscana însemna că nu avea să-l mai vadă niciodată pe Riccardo Bruni, să râdă sau să călărească cu el, și nici să îi ofere un sărut interzis. Reuși însă să se strunească cu asprime ori de câte ori gândurile îi rătăceau spre el și spre perioada petrecută împreună, deoarece, în Siena, ea era soția lui Nello. Oricum n-ar fi putut trăi cu Riccardo; ar fi fost o tortură în plus să-l vadă în fiecare zi.

După-amiază cutreieră indiferentă prin castel, iar printr-o crăpătură largă din zid, destinată arcașilor, îl văzu pe rândaș conducând cei patru cai suri în curte, prinzându-le harnașamentul de trăsură și pregătindu-i de drum. Pia își făcu un calcul – de aici până la San Galgano se ajungea într-o oră. Un servitor înarmat cu o găleată și o pensulă acoperea blazonul Vulturilor cu vopsea neagră. Soarele se pregătea să asfințească, iar Cei Nouă se întâlneau la ora nouă. În scurt timp aveau să plece, iar ea ar fi fost liberă să o apuce pe drumul ei. Simți iar senzația aceea ciudată în coșul pieptului, dar își continuă drumul spre grajd ca să îi dea lui Guinevere ovăz înainte de plecare.

În clădirea joasă și încălzită își găsi alinare în mirosul de fân și cai. În timp ce o hrănea și o răsfăța pe iapa ei, îi dădu o mână de ovăz și armăsarului negru al lui Nello, îi verifică piciorul bandajat și se feri de căpățâna lui imensă când acesta încercă, ca de obicei, să îi ciugulească urechea. Verifică harnașamentul lui Guinevere ca să se asigure că totul era la locul lui și pregătit, recunoscătoare acum față de signor Bruni pentru că insistase să învețe numele fiecărei piese și curelușe și că repetase înșeuatul și prinderea căpăstrului de nenumărate ori. Călăritul, spunea el, era o experiență complexă, și trebuia ca ea să știe totul despre calul ei. Când ea îi sugerase, surprinsă, că asta era treaba servitorilor, el o repezise. Signor Bruni... Cât va mai dura până ce va înceta să se mai gândească la el?

Auzi zgomot de pași și glasuri din ce în ce mai distincte. Mănată de un instinct necunoscut, se ghemui în boxa lui Guinevere. O clipă mai târziu recunosc vocile lui Nello și Faustino. Se îmbrăcaseră pentru călătoria cu trăsura cu cizme și pelerine cu glugă. Pia ar fi putut să iasă de acolo, pentru că nu făcea nimic rău, doar își vizita calul. Cu toate astea însă, se abținu, deoarece știa că, dacă putea auzi ce discutau cei doi, era automat în pericol.

– ... trupe, zise Nello, și o mie de oameni? Nu-i cam mult, ești sigur?

Auzi vocea lui Faustino răspunzându-i:

– Vrem să fim siguri. Iar Romulus va avea la dispoziție toți oamenii din contradele Celor Nouă.

– Și trupele astea o să fie înarmate?

– Sigur. Sulițe și muschete. Vrem să detronăm o ducesă. Este o lovitură de stat, Nello, nu ne pregătim de carnaval.

Pia îl auzi pe Nello râcâind cu piciorul în țărână ca un copil îmbufnat.

– Eu tot nu înțeleg la ce ne ajută.

– Ducea e imatură, la fel ca bețivanul ăla gras de cumnat al ei, care tocmai a sosit din Florența. Și ca sora lui, Anna Maria Luisa. După moartea lor – căci toți îmbătrânesc, până la urmă – în Toscana va exista un vid de putere.

– Și?

Faustino oftă.

– Ia privește tu la vadra asta cu apă!

Pia tresări speriată când căpitanul trase un șut în găleata metalică.

– Dacă o umpli până la refuz și o lași afară în ploaie, ce se întâmplă?

Cu o voce șoptită, Nello spuse:

– Rămâne plină.

– Rămâne la fel, exact. Dar dacă lași o găleată goală în ploaie?

– Se umple.

– Exact. În scurt timp, Toscana va fi ca o găleată goală. Și se anunță vremuri ploioase.

– Dar de ce îi ajută Romulus pe Cei Nouă să o umple?

– Pentru că noi suntem mai buni decât alternativa.

– Aceasta fiind...?

– Don Carlos al Spaniei, un străin, și mai mult decât atât, fiul lui Elisabetta Farnese. Familia Farnese este dușmanul de moarte al lui Romulus. Dacă Don Carlos devine mare duce, atunci Farnese își va recăpăta dreptul de a accede la tron. Așa că Romulus ne va ajuta să reconstruim Siena ca republică și ne va scăpa de ducasă.

Din nou se auzi vocea sumbră a lui Nello:

– Nu-mi pasă ce se întâmplă cu ducesa, atâta vreme cât cursa are loc. Trei ture și zece bătăi de inimă, atâta durează – șaptezeci de secunde până la victorie. Și nimic, absolut nimic nu trebuie să intervină.

Pe Pia o apucară frisoanele. Își îngropă fața în braț ca să nu i se audă respirația precipitată și observă că i se făcuse pielea de găină.

Faustino vorbi pe un ton împăciuitor:

– Sigur. Toate vor decurge perfect. Și nu uita că trebuie să câștigăm cursa, ca să luăm banii de pe pariuri, așa că și Cei Nouă sunt interesați de victorie, nu numai tu.

Din nou Nello:

– Ziceai că moștenitorul ducatului a venit în Florența. Nu ne periclitează în vreun fel planul?

– Nici cât negru sub unghie, îl asigură Faustino. De-abia poate merge singur, darămite să acționeze împotriva noastră. Singura semnificație a sosirii lui e că acum avem doi raci de Medici în oală. Și oricum, în caz că signor Gian Gastone intervine, mi-am luat deja o poliță de asigurare împotriva lui.

Apoi se auzi scârțâitul cizmelor vizitiului și valetului, iar discuția luă sfârșit. Pia auzi ușa închizându-se și hurea roților trăsurii care se deplasa către curte, ca să-i fie prinși de atelaj cei patru cai suri. Inima îi bătea nebunește; rămase în fânul înțepător până auzi tropotul rapid al cailor înaintând pe alee și pierzându-se în depărtare. Apoi, de-abia reuși să își dezlipească fruntea de brațul încins.

Nici nu avea la ce să mai mediteze. Nu se gândi la marea reședință din Capri, unde avea să se angajeze ca servitoare, sau la pericolul de a călări până acolo. În inima ei știa că acum găsisese scuza de care avusese nevoie ca să-și abandoneze planul. Era obligația ei morală, consideră ea, și putea salva orașul, și poate chiar

viața ducesei. Nici unul dintre aceste motive însă nu era suficient de important. Voia doar să-l revadă pe signor Bruni.

O înșeuă rapid pe Guinevere cu degetele tremurânde, o duse în curte și se urcă cu pricepere în spinarea ei. Își trase gluga peste cap și goni, cu vântul bătându-i peste față, mânând-o pe Guinevere peste dealuri, spre abația San Galgano.

Pia ajunse la abație chiar înainte de apusul soarelui. Călări-se de la castel și mersese pe drumul de sud-vest către Grosetto. Apoi însă o luase pe cărarea care urca dealul, în linie dreaptă, ca să ajungă mai repede ca trăsură. Până la asfințit ajunsese la Montesiepi. Când zări abația la orizont, toate temerile că nu va găsi locul cu pricina se risipiră într-o clipă. Se vârî prin pădurea deasă din apropiere, unde soarele păta crupa lui Guinevere prin frunzele verzi pe care i le proiecta pe pelerină ca pe un banc de pești.

Abația era o clădire imensă de piatră, având dimensiuni la care Pia nu se așteptase. Începu să se îngrijoreze. Biserica era la fel de mare ca domul, și tot în ruine, cu grămezi de bolovani și bolți sparte ce împungeau cerul albastru. Pia sări din spinarea lui Guinevere, lăsă frâiele jos, ca să le înnoade, iar buiestrașul își lăsă capul în pământ și începu să pască liniștit. Pielea îi lucea de transpirație, iar la gură făcuse spume. Pia o mângâie recunoscătoare; se dovedise loială și rapidă în această călătorie dificilă.

Știind că nu avea mult timp la dispoziție, Pia păși cu grijă prin ușa dărămată și se uită de jur împrejur. Abația veche se deschidea direct spre cer, un dreptunghi perfect de albastru, înrămat și capturat în piatră. Din vârful naosului cruciform o privea un obiect rotund ca un ochi vigilent albastru. Nordul. Biserica rotundă a ermitajului trebuia să fie în spatele ușii deschise și puțin mai sus pe deal.

Pia se grăbi pe coridoarele populate acum de stafii, așteptându-se să audă ecouri de cântec gregorian sau pașii unui ascet mort demult. Spațiul imens și cavernos era însă straniu de tăcut. Creștința părăsise cu mult timp în urmă acest așezământ, care era acum stăpânit de un zeu străvechi. Pădurea înconjura abația din toate părțile. Până și monolitul acesta uriaș avea să fie înghițit, în cele din urmă. Prin fiecare fostă fereastră – jefuită de comoara ei, vitraliile colorate – se putea vedea o singură culoare, verdele

frunzelor. Printre pietrele străvechi începuseră să se ivească muguri curajoși, care creșteau peste ele ca niște dinți îmbătrâniți. Pia se simțea de parcă se afla într-un alt secol.

Simți o mână pe umăr și-n momentul acela i se înmuia gennunchii. Se întoarse, crezând că era Nello sau vreo mână întinsă din scriptoriu¹, un chip fantomatic ascuns sub o sutană cu glugă, de care s-ar fi temut oricum mai puțin decât de Nello. Într-adevăr, în fața ei stătea o siluetă înveșmântată într-o pelerină, dar chipul era al lui Riccardo Bruni.

O sărută de o sută de ori, de o mie de ori, acolo în mijlocul vechii abații și în văzul tuturor creaturilor pădurii. Era atât de copleșit de surpriza regăsirii ei aici, încât nu făcu nici un comentariu legat de nebunia totală a unui asemenea gest din partea ei, care o adusese în brațele lui și, totodată, în brațele primejdiei. Când se desprinseră într-un final unul de celălalt, o apucă grabnic de umăr.

– Cum de-ai ajuns aici?

– Călare, îi răspunse ea cu un zâmbet. Departe și iute, întocmai cum m-ai învățat. Guinevere e priponită la marginea pădurii.

– Și Nello?

– O să vină împreună cu Faustino. Au plecat pe drum cu trăsura, așa că se mișcă mai încet... Eu am plecat după ei și am ajuns înaintea lor pentru că am scurtat drumul, luând-o peste dealuri și câmpii. Însă o să ajungă și ei în curând. Și nu am ajuns încă în locul în care trebuie. Îl luă de mână. Vino! Am atâtea să-ți spun între timp.

El o ținu de mână și nu îi dădu drumul în vreme ce traversară spațiul vast și abandonat, cu pietrele lui aurite de lumina muribundă. Prin transeptul din partea nordică intrară în lumea pădurii, iar strigătele unor creaturi ciudate îi făcură să se ghemuiască unul în celălalt. Pia îi spuse în șoaptă tot ce aflase despre Romulus și despre marele pericol ce o pândea pe ducesă. Îi relată toată povestea aproape cu părere de rău, pentru că în acel moment ar fi vrut ca signor Bruni – Riccardo – să se întoarcă din drum, să o urce pe Leocorno și să o ducă departe, acum și pentru totdeauna.

¹ Atelier de copişti organizat pe teritoriul unei mănăstiri în Evul Mediu (n.tr.)

Îi era miresă, însă doar în imaginația ei, în pădurea aceasta. În lumea reală trebuia să se supună legilor Sienei.

Pia își iuți pașii, iar în câteva minute ajunseră la bisericuța de pe coama dealului, tot atât de micuță și de rotundă, pe cât era abația de mare și de pătrată. Ezitară când ajunseră la marginea pădurii, îngrijorați că aveau să-și părăsească adăpostul.

Riccardo își duse degetul la buze, apoi plecă să cerceteze cu minuțiozitate împrejurimile. Când se întoarse, o apucă de umeri.

– Ar trebui să te întorci la castel, spuse el, înainte să fii găsită aici.

Pia nu spuse nimic, ci clătină încet din cap, fără să-și dezlipească o clipă privirea de pe chipul lui. Așa că o luă cu el și părăsiră pădurea, intrând amândoi în bisericuță. Era circulară pe dinăuntru, asemenea unui templu roman sau capelei unui templier. În lumina obscură a mormântului distinseră cu greu o bucată cresată de piatră, care se înălța din podeaua de lespezi și peste care trona silueta întunecată a unei cruci – mânerul unei săbii înfipite în stâncă; sabia lui San Galgano sau poate chiar a lui Arthur. Sabia unui soldat deziluzionat sau a omului care avea să devină rege. Riccardo o privi câteva clipe. Într-o altă situație, și-ar fi încercat norocul, doar ca să testeze veridicitatea legendei, dar acum nu aveau vreme.

– Hai să ne ascundem aici. Arată spre șirul de scaune întunecate dintr-o fostă strană. O să treacă pe aici, în drum spre capelă.

Pia se lăsă pe vine în spatele celei mai întunecate banchete și, fără nici un moment de stânjeneală sau de ezitare, Riccardo se ghemui lângă ea, își desfăcu brațele și o strânse la pieptul lui protector. Simțindu-și pentru prima dată trupul lipit de al lui, Pia trebui să-și reamintească faptul că se aflau într-un lăcaș sfânt. Își îndreptă așadar gândurile și ochii spre ceruri, iar în întunecimea aceea întrezări domul perfect al construcției circulare, decorate cu o singură spirală lungă și absolută, precum cochilia unui melc, ce se întorcea spre interior, realizată din pietre albe alternând cu cărămidă roșie. Călărețul o trase mai aproape de el, iar ea își miji ochii spre spirala ce îi amintea de cochilia unui melc. Timpul se scurgea încet, dar nu suficient de încet pentru ea. Îi era de ajuns să fie în brațele lui și să se uite la spirală. Știa că, dacă îl privește în ochi, e pierdută.

Trecură parcă ore până când întunericul fu luminat cu torțe. Inima Piei bătea dureros de puternic. Riccardo își duse degetul la buze și îi făcu semn din cap să se mute încet spre capătul strănei. Spațiul fu luminat de nouă torțe care se strânsă în cerc, fiecare luminând un chip mascat de glugă. Pia auzi din nou ecourile unui trecut monahal, care nu aparțineau însă muzicii sacre și pașilor călugărilor încălțați în sandale, ci bucuriei diavolești intonate de o liturghie satanică. Se temu o clipă că sub glugi nu se ascundeau chipuri, ci doar forme demonice întunecate și transparente.

Ca de obicei, Faustino luă primul cuvântul:

– Da, spuse el. Este ora, iar Romulus ni se va alătura, pentru a face planul de atac. Dar mai întâi, haideți să discutăm despre afacerile civice. E totul pregătit pentru Palio?

– Da. Am construit mecanismul care să influențeze tragerea la sorti a cailor, ajutat de însuși Romulus. De îndată ce va fi pornit, caii vor fi alocați conform planului, spuse o altă voce.

– Și syndicatele noastre?

– Pariurile vor fi făcute la grămadă. Am format syndicate în toate contradele noastre, și nu a existat negustor sau nobil care să nu fi cotizat, și chiar cel mai umil brutar și sacagiu.

– Și apoi?

– Au încredere în noi, căpitani lor, că vom pune banii pe propriul lor *fantino*. Eu însă voi pune toată suma pe Nello, așa cum ne-am înțeles, iar contrada noastră va avea și ea parte de câștig, chiar dacă va învinge el.

– Pierderile vor fi suportate doar de contradele care nu sunt implicate în planul nostru.

– Astfel, Cei Nouă se vor îmbogăți și vor prospera, iar ceilalți vor sărăci până vor dispărea complet.

Pia se uită în ochii lui Riccardo. Pariurile aveau să lase pe drumuri jumătate din oraș.

– Și cum rămâne cu Romulus?

– O să stabilim în curând și partea lui. Mai e un pic până ni se va alătura, zise aceeași voce care vorbise și despre extragerea cailor. În principiu, el va acționa în timpul cursei, când toată lumea va fi înghesuită în *piazza*.

– Se aude o trăsură... el trebuie să fie! spuse o voce mai tânără și mai nazală.

Pia se crispă involuntar. Nello, care nu figura printre Cei Nouă, dădea târcoale prin zona întunecată din jurul cercului.

Pia își înălță capul o fracțiune de secundă. Într-adevăr, se auzea hurelul de roți al unei trăsurii. O caleașcă mare, grandioasă și grea, de dimensiuni atât de impresionante, încât Pia îi simți vibrațiile în piept.

Cei Nouă rămaseră tăcuți în așteptarea sosirii conspiratorului principal. Pia își întinse gâtul să vadă peste strună. Toți bărbații din biserică încremeniseră, torțele le pâlpâiau și tremurau ușor, tulburând cercul perfect. Pia se înghesui mai tare în Riccardo și așteptă să vadă ce se întâmplă.

De afară se auzi un nechezat și apoi un scârțâit, semn că cineva cobora din trăsură și pășea cu grijă, târșăitul pașilor pe lespezile de piatră indicând faptul că se apropia de conspiratori. Grupul se întoarse la unison către silueta enormă, când aceasta intră în cercul luminat de torțe. Pia îl auzi pe Riccardo icnind încet.

– Cine e? întrebă ea cu respirația tăiată.

– Gian Gastone de Medici.

Pia se încruntă. Era posibil să nu fi auzit bine ceea ce-și spusese cei doi bărbați în grajdul castelului? Era implicat cumva cumnatul ducesei în acest complot? I se păruse că Faustino se temea de el și de aceea își și luase anumite măsuri de precauție, pentru a contracara amestecul lui.

O voce mai matură întrebă, nesigură pe ea:

– Romulus?

Rapid precum lovitura unui cuțit, Faustino răspunse el:

– Tacă-ți gura aia proastă, Orsa. Te înșeli. Țsta e moștenitorul bătrânului duce, bețivul gras din Florența.

– Ai grijă, signor, replică Gian Gastone pe un ton periculos. Vorbești despre un Medici.

Pia îi studie cu atenție pe Cei Nouă. Își putea da seama că nici ei nu știau dacă să rămână sau să o ia la fugă. Faustino nu avea asemenea temeri. Își înălță capul un centimetru și se pregăti să facă față situației, temperându-și cu un dram tonul disprețuitor.

– Milord, cu ce vă pot fi de folos?

– Am venit să vă ajut.

- De unde ați știut că suntem aici?

Gian Gastone își flutură laba masivă, iar umbra lui întretăie lumina torțelor.

- Vă cunoaștem toate secretele. Mai mult, aici se află cineva care vă spionează la fiecare consiliu, care știe unde vă întâlniți și care îmi este loial. S-ar putea să vă surprindă, dar mă tem că nu pricepeți deloc gravitatea situației.

Pia simți că i se încrețește carnea pe ea. Știa că Gian Gastone se referise la Riccardo, fiind convins că acesta se ascundea pe undeva prin biserică, dar se părea că-i făcea plăcere jocul de-a șoarecele și pisica. Se rugă să nu rostească cumva numele călărețului și să profite de ocazie pentru a-i sugera lui Faustino că unul dintre Cei Nouă era trădătorul.

- Nu e posibil, declară cu fermitate Faustino, apoi făcu o pauză, după care reluă pe un alt ton: Ce vă face să trageți această concluzie? Poate doriți să ne împărtășiți și nouă, umililor dumneavoastră supuși, înțelepciunea acestei concluzii.

Pia luă act de tonul schimbat al lui Faustino. Voia să-l țină de vorbă pe Gian Gastone în interiorul bisericii. Faustino nu dorea să-l lase pe moștenitorul Toscanei să vadă ceva ce se afla afară. Își lipi gura de urechea lui Riccardo.

- Trage de timp.

El dădu din cap și îi spuse în șoaptă:

- Stai aici.

Pia simți fiorul rece al despărțirii de el, frisonul singurătății.

Răceala unei premoniții nefaste.

Riccardo se strecură din ascunzătoare și se cufundă în beznă, rămânând lipit de zonele întunecate din capelă. Odată ajuns afară, se furișă pe lângă trăsura de Medici, care se contura prin întuneric în licăririle verzui ale pădurii. Nu i se păru nimic nelalocul lui. Liniști caii cu o mângâiere și se strecură nevăzut și neauzit pe cărare. Se urcă într-un copac cu crengi bogate și se ascunse în frunziș, își controlează respirația și se pregăti să aștepte.

Nu a fost nevoit să aștepte prea mult. Zări o trăsură acoperită și de dimensiuni care rivalizau cu trăsura lui de Medici ce urca silențios dealul, trasă de șase murgi neasemuți. Vizitiul opri caii când văzu trăsura cu emblema familiei de Medici. Sări jos

de pe capră ca să studieze blazonul de pe portieră, apoi se întoar-se la trăsură și stătu câteva minute de vorbă cu personajul din compartiment. Tricornul vizitiului obtura chipul pasagerului, dar apoi, o mânășă albă cu două inele apucă agitată mânerul portierei. Vizitiul își relua locul și plescăi din limbă ca să întoarcă armăsarii pe drumul ce cobora dealul sub clar de lună, zgomotul copitelor fiind amortizat de stratul de frunze de pe jos. Trăsura căpătă di-mensiuni de jucărie, de nălucă, apoi dispăru complet.

Era posibil ca întâlnirea să fi fost anulată, dar Riccardo aflate totuși ceva. Văzuse însemnele trăsurii, modelul care se asorta cu inelul tras peste mânășă. Cheile încrucișate ale Sfântului Petru.

Rămasă în biserica rotundă, Pia observă că Gian Gastone nu prea știa ce să facă. După acea intrare dramatică, rămăsese în pană de idei.

– Considerați că ați fost avertizat, spuse el, de un membru al casei de Medici. Aș putea să-mi chem chiar acum regimentele, continuă el, care așteaptă ordinele mele, aș putea să vă iau titlu-rile, și pământurile, și capetele. Dar de data asta sunt dispus să vă arăt clemență, dacă vă angajați să vă împrăștiati și să nu mai pomeniți în veci de aiureala asta cu Consiliul Celor Nouă.

Pia înțelegea perfect că Gian Gastone nu venise însoțit de nici un regiment. Trăind toată viața în preajma înclinației spre dramatism a tatălui ei, își dădea seama cu ușurință că Gian Gastone își supralicita drastic mâna. Se trase la capătul stranei și îl văzu pe duce cum se retrage încet din biserică, pentru a-și stârni conspiratorii.

– Așadar, care este răspunsul vostru?

Cei Nouă, strânși în cercul lor tăcut și răuvoitor, îl priviră fără să-i răspundă, singura mișcare fiind a torțelor ce pâlpăiau. Pia știa că, dacă s-ar fi iscat o luptă, l-ar fi putut înfrânge pe intrus cu tot cu valeții lui, dar ceva îi reținea, iar tăcerea și imobilitatea lor îi făcea oarecum și mai amenințători.

Gian Gastone bătu în retragere continuând să facă declarații pompoase, dar care sunau din ce în ce mai golite de conținut. Ultima replică o aruncă din prag.

– Și nu uitați că unul dintre voi e omul meu! Ochii Casei de Medici sunt peste tot.

Când auzi trăsura de Medici îndepărtându-se, Pia realizează în ce pericol mare era. Dar în momentul în care Faustino strigă: „Că-utați peste tot!“, nu i se făcu deloc frică. Nu avea unde să fugă; nu avea nici o scăpare. Rămase acolo unde era, în spatele stranei, așteptând, cu privirea spre cercurile concentrice de pe acoperișul rotund, urmărind linia șerpuită în timp ce conspiratorii se strângeau în cercuri din ce în ce mai mici în jurul ei. Iar când torțele îi deconspirară, în cele din urmă, ascunzătoarea și își ridică privirea spre chipul nemilos al soțului ei, tot ce-și dori era ca Riccardo să fi scăpat.

Riccardo era să cadă din copac în momentul în care trăsura de Medici trecu prin dreptul copacului în care stătea cocoțat.

Avu o presimțire și alergă tiptil până în ușa ermitajului, dar scena pe care o văzu acolo îl făcu să se oprească brusc. Pia, care până nu demult fusese în brațele lui, acum era în brațele lui Nello, care nu o ținea deloc cu tandrețe, ci îi pusese un cuțit la gât. Riccardo se uită la lama perversă și ascuțită. Dacă ieșea din ascunzătoare, Pia ar fi murit înainte să ajungă la ea, iar el ar fi fost capturat degeaba. Dacă nu făcea nimic, Nello ar fi pedepsit-o cu nenumărate și hidoase abuzuri, la care nici nu îndrăznea să se gândească. Apoi, mintea îi fugi involuntar la Violante și știu că avea față de ea datoria de a termina ceea ce începuse.

Cu inima copleșită de durere și urându-se din tot sufletul, se ascunse atunci când Cei Nouă trecură pe lângă el.

Capitolul 14

Omidă

Cândva demult, într-o grădină frumoasă, o omidă își vedea încet de drum, când în calea ei răsări o furnicuță vioaie.

– Dă-te la o parte, zise furnica, și nu mai bloca drumul celor care-ți sunt superiori. E sub demnitatea mea să vorbesc cu o creatură atât de neînsemnată ca tine.

Omidă își văzu neabătută de drum, apoi se înfășură într-un cocon de mătase și a doua zi se transformă într-un fluturaș frumos. Se înălță în aer și o urmări pe furnicuța care trebăluia jos, pe pământ. Furnica se miră tare.

– Creatură vanitoasă, strigă fluturele la ea, nimeni nu este atât de neînsemnat încât să nu se poată ridica într-o bună zi deasupra celor care s-au crezut mai buni decât el.

– Treziți-vă, doamnă! Treziți-vă!

Violante deschise ochii și o văzu pe Gretchen în cămașă de noapte, stând într-o aură de lumină, iar mâinile bătrâne îi tremurau atât de tare, încât seul picura direct pe păturile ei. În cameră era întuneric, iar de jos se auzeau niște bufnituri și voci care strigau.

– Călărețul! Veniți repede!

Violante azvârli cât colo pătura.

– În turn?

– Nu, doamnă, la ușă. Bate în ele să le dărâme, nu alta.

Violante sări în picioare și își aruncă un șal pe ea.

– Cât e ceasul?

Gretchen o luase deja înainte și îi aruncă răspunsul peste umăr:

– De-abia se crapă de ziuă, doamnă.

Ducesa își urmă servitoarea pe scară până la intrarea principală, unde gărzile ei se luptau să-i blocheze calea lui Riccardo Bruni cu sulitele lor, acesta dovedindu-se a fi extrem de agitat.

– Lăsați-l să treacă! le porunci ea.

Când Riccardo se apropie, Violante îi văzu umbrele vineții de sub ochi și își dădu seama că nu dormise. Se întâmplase ceva foarte rău.

Riccardo trecu în viteză pe lângă Violante și urcă câte trei trepte deodată, spre *piano nobile*. Ea îl urmă îndeaproape și le făcu semn gărzilor să plece.

Riccardo deschise fiecare ușă pe care o întâlni în cale, până când ajunse în camera privată a lui Gian Gastone. Acolo, îl găsi pe cel pe care îl căuta sforăind în solariu. Dami, îmbrăcat și imaculat, stătea la o masă și juca o partidă de cărți de unul singur,

așteptând ca stăpânul lui să se trezească, rotind cu dexteritate cărțile, cu degetele lui lungi și albe.

Riccardo se duse direct spre pat, smulse păturile și își înfipse zdravăn mână în cămașa de noapte a lui Gian Gastone. Nu era treabă ușoară să-l ridici pe mătăhălosul moștenitor al Toscanei în capul oaselor, dar Riccardo reuși cu o singură mână.

Amețit, Gian Gastone deschise ochii, pufni o dată și-și concentră privirea asupra lui Riccardo. În aceeași clipă, Dami sări în picioare și lovi din greșeală masa, iar cărțile căzură pe jos.

– Ce-ai făcut? îl întrebă Riccardo pe Gian Gastone, rostind apăsător fiecare cuvânt, aproape țipând la el.

– Ce mama... începu Gian Gastone. Dar nu mai apucă să continue.

– Îți spun eu ce-ai făcut.

Înima și mintea lui Riccardo luaseră foc, iar furia îi era agravată și de un sentiment insuportabil de vinovăție; dacă nu ar fi lăsat-o singură pe Pia, ar fi fost încă în siguranță. Pusese orașul mai presus de ea și nu mai avea de gând să facă din nou așa ceva. Se învinovăța foarte mult. În înflăcărarea lui își pierduse total coerența, și toate argumentele care îi înneguraseră mintea pe drumul de întoarcere de la San Galgano i se învăteau în cap.

– Ai fost în stare să-i spui lui Faustino Caprimulgo azi-noapte că ai un spion în biserică. Drept urmare, a găsit-o pe Pia acolo, și acum o să creadă că ea e Iuda din propria lui familie, o trădătoare a contradei. Nu contează ce zice legea; acum, chiar acum, Nello se răzbună pe ea într-un fel în care nu pot, nu pot... Se opri din vorbit și-și agită pumnii, frustrat.

Gian Gastone își ridică ambele palme colosale.

– Așteaptă... Stai un pic. Nu știi cine sunt oamenii ăștia.

Violante, care rămăsese în pragul ușii, își acoperi ochii cu palmele. Așadar, Gian Gastone dăduse buzna peste Cei Nouă, în timpul întâlnirii lor clandestine. Cu orgoliul lui, reușise să le pericliteze tot planul secret. Își dădu mâinile la o parte.

– Faustino Tolomei este căpitanul contradei Vulturului. Pia Tolomei este căsătorită cu fiul lui, Nello.

– Iar tu... tu... Riccardo se apropie din nou de Gian Gastone, dar tonul acestuia îl făcu să se oprească.

– Să nu-ți mai pui încă o dată mâinile pe Toscana, zise el încet. Ai noroc că nu pun să fii biciuit și aruncat pe scări afară. Ai și mai mare noroc că stau de vorbă cu tine. Rangul meu nu-mi permite să stau de vorbă cu creaturi neînsemnate ca tine.

Riccardo își coborî deznădăjduit mâinile pe lângă corp. Violante își mută privirea de la el, la cumnatul ei, iar Gian Gastone, care observa tot, o văzu cât de tare se frământa.

– Dar, de vreme ce ești norocosul preferat al dragei mele cumnate, și pentru că ești atât de drăgălaș, o să dau uitării aceste excese ale tale. Pufni. Dacă înseamnă chiar atât de mult pentru tine, pot să-i spun căpitanului Vulturilor că biata păsărică n-are nici o legătură.

Riccardo pufni batjocoritor.

– N-o să mai apucați.

Acestea fiind spuse, se întoarse pe călcăie și porni spre scări.

Violante ieși după el și îl prinse de mânecă.

Riccardo se întoarse la ea, uitând de respect și de rang.

– Cum ați putut să-i spuneți?

Violante gesticulă disperată din mâini.

– Am crezut că el e ajutorul de care avem nevoie. I-am scris în ziua în care ne-am întâlnit pentru prima dată. Nu mi-a răspuns niciodată. Și apoi a apărut aici, materializat din eter.

– Și i-ați spus? Controlam situația. Noi toți împreună.

Îi venea să plângă.

– Un băiețel, o femeie bătrână, una între două vârste și tu! Ai spus-o cu gura ta!

– Dar tot am fi putut să-i oprim. Iar acum au prins-o pe Pia. E încuiată pe undeva și ar putea fi condamnată la moarte de legile noastre – legile dumneavoastră! O să mă duc după ea.

Violante nu se clinti din loc până ce pașii lui nu coborâră toate treptele, ducându-l afară din palat. Apoi se apropie la fereastră și îl văzu croindu-și drum prin mulțimea adunată să vadă tragerea la sorți a cailor. Palio începea în mai puțin de o săptămână, dar oricum nu mai conta. Planul lor fusese distrus.

Își presă palmele în locul de sub coaste unde o strângeau inelele corsetului. De teamă ca durerea să nu o ucidă chiar acolo, pe loc, o transformă cu un efort conștient în furie oarbă la adresa cumnatului ei.

Așadar, se ajunsese aici. Pia era, în sfârșit, prizonieră.

Nu într-un turn, precum prima Pia, ci într-o celulă rece și umedă, ascunsă în subsolul palatului Vulturilor. Nello o târâse cu mâna lui acolo, de parcă n-ar mai fi avut încredere în altcineva să facă treaba în locul lui. Se luptase cu el și-i zgâriase obrazul cu unghiile. El o aruncase nepăsător în celulă.

Era o încăpere de piatră cu o ușă masivă de metal, pe un perete, și cu un basorelief în piatră al blazonului Vulturilor, pe un altul. Vulturul parcă o supraveghea în permanență cu ochiul lui de piatră. Nu avea curaj să stea lângă el.

De perete era prinsă o torță, care nu reușea să îi aducă însă nici un pic de alinare, pentru că arunca umbre deformate și hidoase pe podea, umbre care puteau ascunde terori de nedescris. Realitatea era însă mult mai urâtă ca imaginația; pe lespezile de piatră erau pete de sânge ce nu puteau fi ascunse de stuful aruncat peste ele. Își puse palma pe ele și frecă eflorescența ruginită între degete. Sângele Panterei. Egidio Albani, cel care fusese omorât în bătaie chiar aici. Egidio Albani, cel care pornise tot acest tăvălug când îl plesnise peste față cu biciul pe Vincenzo. Ei însă i se aducea o altă acuzație. Spioana familiei de Medici. O acuzație cumplită, pentru care putea fi spânzurată.

Trebuia judecată public, dar nici asta nu o putea salva de justiția concisă a Vulturilor, care judecaseră, condamnaseră și executaseră un om chiar în celula aceasta. Dovada era cât se poate de clară; probabil că Nicoletta îi găsisese deja exemplarul din *Le Morte d'Arthur*, iar Faustino și-ar fi dat repede seama că era cartea care îi oferise indiciul referitor la locul de întâlnire al Celor Nouă. Nu-i făcea nici o plăcere ironia că Thomas Malory o scrisese pe vremea când fusese încarcerat în Turnul Londrei și nici că eroina lui, regina Guinevere, fusese întemnițată pentru că își trădase soțul.

Se întrebă dacă avea să primească mâncare și apă, dar trecură ore multe până când auzi hârșăitul încuietorii și scârțâitul ușii. Inima îi sări din piept de frică, iar în pragul ușii se ivi silueta butucănoasă a Nicolettei, care ținea o tavă în mâini. Zâmbetul ei se întindea pe tot chipul.

– Ce să-i faci, drăguța mea. Ai ajuns într-o cameră a păcatelor, și pe drept cuvânt. Dar o ai pe Nicoletta care are grijă de tine.

Clătină tava și reuși să verse urciorul cu apă peste pâine și peste petele de sânge ale lui Egidio, care se înroșiră și prinseseră iar viață.

— Santa Maria, dar ce întuneric e aici! Și n-ai auzit veștile despre contradă? Servitoarea făcea conversație de parcă s-ar fi aflat într-un salon, și nu în celulă. Discută despre moștenitoarea Padovei, care săptămâna asta face treispe ani. E din familia Vulturilor, negustori de vinuri, iar micuța stăpână e plină de bani. Nicoletta se vâri în camera înghesuită, se uită în stânga și dreapta peste umerii ei grași, după care îi șopti pe un ton conspirativ, de parcă i-ar fi făcut confidențe: Va fi o pereche strașnică pentru un Vultur norocos.

Ochii de purcică ai servitoarei străluciră ca niște mărgeluțe în semiîntuneric, iar zâmbetul i se lăți și mai tare.

Carevasăzică, se gândi Pia, deja i se găsisese o înlocuitoare.

Odată mesajul livrat, Nicoletta se întoarse spre ușă și ochi torța.

— Doamne, iartă-mă! Ce torță amărâtă ți-au dat! Nici nu merită s-o ții aprinsă. Trase un scuipat în palmă și stinse torța, care se stinse cu un șuierat la fel de vrăjmaș ca ea, după care trânti ușa.

Cufundată în beznă, Pia își aduse aminte cum îi spusese odată lui Riccardo Bruni că putea vedea în întuneric ca o cucuvea și ca Minerva. De ce toate gândurile o făceau să-și aducă aminte de el? Îl pierduse, iar ea era oarbă și speriată acum; întunericul acesta o deposedase și de bruma de putere pe care o avusese vreodată.

Băjbâi pe întuneric după bucata de pâine și, în timp ce mesteca din ea, nu putu să nu se întrebe dacă nu era cumva înmuiată în sângele lui Egidio.

Își digeră cina și veștile aduse de Nicoletta la un loc. Nello urma să se recăsătorească după moartea ei. Aveau să o țină în viață până când câștigau cursa, se gândi, deoarece până și Salvatore s-ar fi revoltat dacă i-ar fi fost ucisă fiica, și pentru că Salvatore, fiind priorul Civettei, era crucial pentru Cei Nouă. Dar după aceea?

Începu să vorbească pe întuneric cu Egidio Albani, singura persoană din lume care simțise ce simțea ea acum.

În seara tragerii la sorți a cailor, Violante se decise să-l provoace pe cumnatul ei. Intră fără să ciocăne în camera lui Gian

Gastone și se duse direct la el, surprinzându-l în timp ce se îmbrăca, asistat de Dami. Nu se întoarse cu spatele ca să-și ferească privirea de o așa priveliște.

– De ce? zise ea abrupt și fără un alt preambul.

– Dar, surioară, tu mi-ai cerut ajutorul.

Părea confuz de-a binelea.

Violante scutură din cap. Nu putea să-i contrazică adevărul spuselor.

Gian Gastone își trase nervos eșarfa, iar Dami i-o desfăcu și i-o prinse din nou, cu gesturile relaxate ale cuiva care știe ce face.

– Iubita mea soră, omul ăla – Faustino? – e un criminal. Trăiește într-un alt secol. Trebuia să fie contracarat. Acum că a întâlnit personal un Medici, nu o să mai facă probleme, să fii sigură de asta. La sfârșitul întâlnirii noastre părea destul de docil. Mi-ai cerut ajutorul. Te-am ajutat. S-a terminat.

Violante nu credea o iotă din ce-i spunea, dar îl înțelegea.

Gian Gastone își dorea ducatul. Violante știa că acesta trândăvea fără rost în castelul soției lui, privat de dragoste și neavând altceva de făcut decât să se gândească la ducatul care nu era încă al lui. Ea îi conferise putere, iar el se repezise să înhațe această unică șansă de a domni, dar o făcuse într-o manieră cât se poate de delăsătoare. Reușise să piardă toate avantajele pe care le avuseseră; rataseră șansa de a descoperi identitatea lui Romulus; în afară de faptul că în ziua cursei Palio se organizase o lovitură de stat, nu mai știau nimic, nici măcar unde sau cum urma să aibă loc.

Singurul plus de care se bucura era că numele lui Riccardo nu fusese implicat; iar dacă îndrăzneala lui de a intra și ieși în palat în acea dimineață nu fusese remarcată, Faustino și Cei Nouă nu aveau de unde să afle de rolul lui în complotul de a salva orașul în favoarea familiei de Medici.

Cu toate acestea, din cauza dorinței lui de a-și menține secret amestecul, fusese dezvăluită prezența Piei în biserica pustniului – nu mai conta cum de ajunsese ea acolo. Riccardo îi pecetluise soarta. Faustino credea că are un trădător în familie și existau toate șansele să ia măsuri împotriva Piei, cu sprijinul legii; sau putea să-l lase pe răzbunătorul Nello să-și pedepsească soția necredincioasă, fără să mai apeleze la lege.

Violante se duse la fereastră să se uite spre piața înțesată de lume. Peste șapte zile avea loc o nouă ediție a cursei Palio. Tot peste șapte zile, soarta ei avea să fie pecetluită. Iar peste șapte zile – mai mult ca sigur că Faustino urma să se abțină, până în momentul în care cursa era câștigată –, Pia avea să fie ucisă.

De ea depindea. Știa cum o putea salva pe Pia de închisoare și condamnare. Legile străvechi ale orașului prevedeau că în ziua de Palio guvernatorul Sienei putea elibera un prizonier al orașului – unul singur – din închisoare, indiferent de crima comisă. Dacă la sfârșitul cursei ar fi citit numele Piei, fata ar fi beneficiat de protecția orașului împotriva soțului ei și a tatălui acestuia.

Violante se depărtă de fereastră. Trebuia neapărat să-l vadă pe Riccardo. Voia să o trimită imediat pe Gretchen să îl găsească pe Zebra.

– Surioară?

Gian Gastone o trezi din reverie. Violante își concentrează din nou atenția asupra cumnatului ei neascultător. Dami îl îmbrăcase cu cele mai bune haine, cu o perucă albă ca neaua, cu o haină neagră și cu pantaloni bufanți din mătase.

– Unde te duci? întrebă ea, presimțind ceva neplăcut.

– Mi-a zis Dami că astăzi are loc un eveniment local nostim. Ceva cu o tragere la sorți... ba nu, cu desemnarea cailor care vor participa la o cursă drăguță ce se ține aici peste o săptămână, sau așa ceva. M-am gândit că n-ar strica să apărem împreună în fața oamenilor de rând. Să facem front comun.

Violante găsi că era o propunere decentă și îl urmă, nu sus pe scară către balcon, ci la parter, spre ușă. Ar fi vrut să mediteze ceva mai mult la ideea de a se amesteca printre cetățenii obișnuiți la modul acesta, dar Gian Gastone își târșâise deja picioarele în *piazza*. Violante se grăbi să-l prindă din urmă, sperând că poate îl va zări pe Riccardo prin mulțime, dar fu condusă de oamenii lui Gian Gastone către un fel de lojă pe care o construiseră, amplasată puțin deasupra oamenilor, care se strâneau în număr din ce în ce mai mare. Gărzile începură să aplaude zgomotos până când unele părți din mulțime li se alăturară, însă doar cetățenii aflați în imediata vecinătate a lojii remarcară contingentul casei de Medici. Restul erau prea ocupați să-și vadă de adevăratele probleme cotidiene.

*

Riccardo pândeă din miezul întunecat al mulțimii, zvârcolindu-se și lungindu-și gâtul pentru a vedea adunarea contradelor. Își zări propria contradă, deasupra căreia fluturau nenumărate steaguri în culorile roșu-burgund și albastru ale Turnului, ce aveau reprezentate în mijloc un elefant cu un turn în spinare. Era și Domenico printre ei, care își înălța cât de sus putea steagul și își căuta fiul din priviri.

Riccardo își miji ochii. Elefantul de pe flamura tatălui său căra tot orașul în spate, ceea ce îi stârni un sentiment de solidaritate. Și el căra pe umeri pietrele de temelie ale orașului, iar greutatea acestei sarcini îl împovăra. Inima i se zbâncise ca un bob de fasole, dar știa ce datorie avea. Începu să-și croiască drum prin înghesuială, ca să ajungă la tatăl lui.

Domenico era agitat mai mult decât de obicei. Anul lui decurseră conform unor ritmuri ciudate, iar acum atinsese aproape culmea exaltării. Fiul lui avea să călărească în cea de-a doua ediție a cursei Palio, iar ziua de astăzi, cea a tragerii la sorți a cailor, era de o importanță crucială pentru izbânda lui.

Domenico nu-i spusese niciodată lui Riccardo cât de mult suferise când fiul lui renunțase, cu nici o lună în urmă, la șansa de a câștiga Palio, pentru a încerca să salveze o viață de om. În afară de o mândrie pătimașă față de actul de omenie de care dăduse dovadă fiul lui, mai avea de furcă și cu sentimentul de vinovăție care îi dădea târcoale pentru faptul că ar fi preferat ca Riccardo să treacă mai departe călare peste trupul rănit al lui Vincenzo și să-l lase să moară, în loc să sară din spinarea calului ca să-l salveze. Era extrem de important ca Riccardo să câștige de data asta, cu atât mai mult cu cât primise în toiul nopții vizita unui musafir ciudat și peste poate de nepoftit, în urmă cu două zile.

Își înălță capul cu hotărâre, doar-doar l-o vedea pe Riccardo în jurul grupului format din cei zece cai selectați. Se arătase de-a dreptul uluit când Leocorno al lui Riccardo fusese ales de consiliul local; un animal foarte încapățânat, dar Riccardo îl asigurase că era rapid și că se înțelegea bine cu el. Leocorno fusese ridicat din grajdul lui în dimineata aceasta. Sigur, ideal ar fi fost ca Turnul să-l nimerească pe fantasticul Berio, cel mai iute dintre cai, dar Domenico nu îl vedea pe câștigătorul ediției precedente printre

cei zece cai selectați. Riccardo apăru brusc lângă el, iar Domenico își apucă fiul de umăr de parcă nu mai voia să-i mai dea drumul niciodată de lângă el, de bucurie.

Riccardo tresări în fața acestei manifestări neobișnuite de afecțiune. Tatăl lui n-avea stare, iar ochii îi fugeau în toate direcțiile. Dacă Riccardo n-ar fi fost atât de preocupat de evenimentele din noaptea trecută, s-ar fi întrebat care era sursa acestor emoții exacerbate. Dar Riccardo nu se putea concentra asupra loteriei. În primul rând, știa că extragerea fusese aranjată cumva de Cei Nouă și că el, respectiv contrada Turnului, va avea parte de Leocorno. În al doilea rând, îi păsa doar de soarta Piei. De dimineată își luase în grabă la revedere de la Leocorno, iar calul își mișcase o singură dată urechea în timp ce trecuse pe lângă el. Știusese că nu trebuie să-și ia pe îndelete rămas-bun de la un cal despre care bănuia că avea să-și reia locul în grajdul Turnului chiar în acea seară.

Riccardo îl expediase pe Zebra de dimineată la casa Vulturilor cu misiunea de a afla ce se întâmplase cu Pia. Zebra îi raportase că toată familia se întorsese în oraș și că se treziseră târziu din somn. Faustino și Nello luaseră micul dejun în *piano nobile*, dar pe Pia nu o văzuse nicăieri. Apoi, Zebra se dusese la bucătărie să facă rost de un biscuit și o văzuse pe servitoarea aia grasă, Nicoletta, punând un urcior cu apă și o bucată de pâine pe un fund de lemn, după care dispăruse pe scara ce cobora la subsol.

Pe Riccardo îl luase cu fiori la aflarea unor asemenea vești. Își dăduse seama că Pia, considerată trădătoarea familiei și, mai rău, a contradei, fusese întemnițată în deplină concordanță cu legea în vigoare. Bănuia că era ținută în aceeași celulă în care îl văzuse pe tânărul mort din contrada Panterei: un spațiu rece, fără ferestre și încă pătat de sângele lui Egidio. Știind cât de mult contribuise el la consolidarea curajului și determinării Piei, era convins că ea nu îl va trăda, indiferent de prețul pe care avea să-l plătească pentru asta.

Își îndreptă privirea spre grupul Aquila. Faustino rânjea, politicos și bine odihnit, și părea încrezător că ziua va decurge conform așteptărilor. Tragerea la sorți era efectuată de Francesco Maria Conti, un individ calm, într-un costum negru, care se sprijinea într-un baston de argint și care își asumase riscul de a purta

o perucă scurtă. Conti era rezident în contrada Girafei, dar era considerat neutru pe motiv că era șeful consiliului sienez condus de Violante. Riccardo era de altă părere.

În clipa în care Conti începu să vorbească, Riccardo îi recunoscuse vocea de la întâlnirea din seara precedentă; el era silueta mascată de pelerină care vorbise despre mecanismul contrafăcut pentru tragerea la sorți a cailor, cel care știa cel mai mult despre Romulus.

Cu mintea la această chestiune, Riccardo ascultă fără nici o tragere de inimă numele celor zece jochei și a cailor cu care făceau pereche. Nu păru să fie atent nici măcar când își auzi numele, alăturat, deloc surprinzător, cu Leocorno. Abia de simți strânsoarea împăciuitoare a tatălui său sau uralele tovarășilor lui, care știau că minunatul armăsar lipițan era din cale afară de rapid. Nu observă nici că Berio, câștigătorul de luna trecută și cel mai bun cal din Toscana, nu fu pomenit și nici tras la sorți. Era preocupat să îl studieze pe Nello, care îl nimerise pe Cervio, armăsarul lui negru. Nello, palid pe sub claia aceea ciudată de păr brunet, avea un obraz brăzdat de două linii sângerii, două zgârieturi lungi produse de unghiile ascuțite ale unei femei care se zbătuse să scape de el.

Riccardo își dori să străbată toată mulțimea ca să-i facă un semn simetric pe celălalt obraz, după care să-l târască până acasă la el și să-l forțeze să o elibereze pe Pia din celulă. Ar fi renunțat la absolut orice ca să facă asta, inclusiv la viața lui, dacă mulțimea nu s-ar fi dat în lături chiar în clipa aceea, prinzându-l captiv. Prin mijlocul ei trecea garda municipală în formație, chemată la datorie. Riccardo rămase ținut locului, în așteptarea unor mâini care să-l ia pe sus, dar gărzile trecură pe lângă el și se îndreptară spre loja ducală. Se opriră în fața celui care, pentru el, reprezenta sursa răului, Gian Gastone.

Riccardo își ciuli urechile să audă discuția, în timp ce maxilarul moștenitorului Toscanei se răsfrânse asupra bărbiei lui multiple, făcându-l să arate ca un pește pe uscat, în timp ce se întorcea spre tovarășul lui de pe podium.

În piață se așternuse o tăcere deplină; nici măcar graurii nu mai ciripeau. Căpitanul gărzii anunță:

- Giuliano Dami, ești arestat în baza acuzației de sodomie și în conformitate cu legile emise de ducasă.

Alături de gârzi se afla un tânăr blond cu ochi catifelati și buze pline, care arăta cu degetul spre cel care îl sedusese. Era Fabio Caprimulgo, nepotul lui Faustino.

Riccardo se uită la Violante, care rămăsese cu gura la fel de căscată ca și cumnatul ei.

- Cum îndrăznești, mugi Gian Gastone, dar Dami fusese deja înlănțuit și târât prin piață spre închisoarea publică înainte ca el să poată articula mai mult.

Riccardo își mută privirea spre Faustino. Așadar, asta era calea pe care se hotărâse să meargă în privința lui Gian Gastone; asta era „polița de asigurare“ despre care pomenise Pia când îi relatase discuția dintre Faustino și Nello, o măsură pe care aceștia o luaseră pentru a preveni orice intervenție din partea moștenitorului ducatului. Dacă Faustino își permitea să facă uz de asemenea metode cu un membru al familiei de Medici, Pia ce șanse mai avea?

Dacă Riccardo s-ar fi uitat măcar o clipă la tatăl lui, ar fi fost uimit de expresia de pe chipul bătrânului său părinte în momentul în care îl văzuse pe Dami târât spre închisoare prin piață. Expresia unei mari ușurări sufletești.

Capitolul 15

Porcul spinos

În anul 1559, Marele Cosimo, primul și preamăritul Cosimo de Medici care a domnit peste Florența, și-a întors privirea hrăpăreață către Siena. A asediat fără încetare orașul neajutorat timp de cincisprezece luni. Sienezii au fost îngenuncheați, s-au îmbolnăvit, au suferit de foamă și au fost nevoiți să mănânce șobolanii care nu reușiseră să fie suficient de rapizi pentru a debarca de pe corabia în prag de scufundare.

Cosimo a trimis un mesager care să invite sienezii să se predea. Mesagerul a fost primit în oraș prin poarta Camollia, care dădea în contrada Porcului Spinos. În mai puțin de o oră, Cei Nouă au trimis

mesagerul înapoi la Cosimo, dar mort, legat și atârnat pe spinarea calului. Când tovarășii lui au încercat să dea jos cadavrul, n-au avut de ce-l apuca, pentru că era făcut ferfeniță de săgeți. În schimb, au putut citi peticul de pergament care era legat de una dintre desăgi.

„Voi ați trimis un steag alb de pace. Noi vă trimitem un porc spinos.“

Acesta a fost mesajul pe care Cei Nouă l-au trimis Casei de Medici – nu vom accepta să avem un stăpân, nici acum, nici altă dată.

Fără Dami lângă el, Gian Gastone devenise o epavă. Gemea și urla, sfășia tapiseriile, spărgea mobila și îi trimitea fugața pe absolut toți servitorii din palat la spițeria din contrada Panterelor, indiferent de oră sau de zi, pentru orice fel de leac care să-i aline inima frântă.

Faustino acționase foarte inteligent, se gândi Violante. Nu îl putuse lovi direct pe Gian Gastone, așa că acționase asupra aman-tului. Pentru faptul că își făcuse apariția în biserica rotundă, pentru că intervenise în calea Celor Nouă, Gian Gastone devenise prada răzbunării șirete a lui Faustino, iar ea nu putea interveni cu nimic. Gărzile personale ale lui Violante acționaseră conform legilor morale pe care chiar ea le înăsprise – cu mâna ei scrisese câteva decrete care reglementau pedepsele împotriva sodomiților. Dami fusese prins în oala cu raci pe care Violante o pusese pe foc din proprie inițiativă.

Nu-și imaginase că va reveni într-un timp așa de scurt la conducerea orașului. Mai îngrijorător era că Gian Gastone nu se arăta deloc interesat să-i ofere sprijinul pe care i-l promisese. Nu era în stare să se gândească decât la Dami. Trimitea misive din oră în oră la închisoare. La început, expediasc scrisori în care făcea uz de rangul său și pe care le dicta scribului lui Violante, apoi încropise niște pledoarii stăruitoare și pasionale, pe care le mâzgălise cu propria lui mână și pe care le sigilase cu pecetea personală, toate solicitând eliberarea lui Dami. Acestea îi fuseseră returnate de mesageri îngroziți, care îl informaseră pe duce că, din câte se părea, un martor de încredere adusese împotriva lui Dami dovezi de netăgăduit.

Violante simți un amestec de vină și de bucurie în fața mâniei fratelui ei prin alianță. Se bucura că Dami dispăruse din preajma

ei; îl simțise întotdeauna ca pe o prezență malignă, iar lumea i se părea era mai senină fără el. Dar nici măcar Violante nu își dorise cele ce aveau să urmeze. Decretele pe care le dăduse împotriva sodomiei prevedeau că, în cazul în care delictul putea fi dovedit, pedeapsa era moartea. Când se află că Fabio Caprimulgo ciripise tot ce știa în fața anchetatorilor, lucrurile luară într-adevăr o turnură sinistă pentru Dami. Procesul a fost transferat completului de judecată, prezidat de nimeni altul decât Francesco Maria Conti, în prezența unui Gian Gastone plângăcios și a unui Dami tăcut și alb ca varul, care se holba cu ochi violeți rugători la stăpânul lui neputincios. Peste o săptămână avea să fie spânzurat.

Gian Gastone se încuie în bibliotecă. Rămase acolo fie privind cu ochi sticloși un punct fix de dincolo de fereastră, fie studiind toate legile orașului, încercând cu disperare să găsească o porțiță de scăpare. Descoperi că putea intenta o procedură de modificare a legii – nimic mai ușor și mai adevărat ca vorba toscană că, în Siena, legile se emiteau zilnic –, dar pe care nu ar fi putut-o ratifica la timp pentru a-l salva pe Dami, iar el n-avea nici un interes filantropic ca pe viitor să salveze sodomiți. Pentru el nu conta nimeni altcineva în afară de Dami.

Dar Violante știa că viața lui Dami se afla în mâinile ei. Dacă Gian Gastone descoperea ordonanța la care intenționa să apeleze pentru a o elibera pe Pia Tolomei, dacă ar fi aflat că avea puterea de a-l scăpa pe Dami, atunci i-ar fi cerut-o, amenințând-o sau implorând-o încontinuu. Nu voia să-și asume acest risc. Așteptă până când cumnatul ei obosi de atâta plâns și începu să sforăie în camera lui, apoi luă o lumânare și se duse la biblioteca cu cărți de drept, unde legile orașului dormeau făcute sul pe rafturi, așteptând momentul în care să fie invocate oficial. Era doar o chestiune de timp până când reușea să localizeze sulul cu legea căutată, scris de propria-i mână. Nu mai stătu pe gânduri și rupse sigiliul de ceară al familiei de Medici de pe document, scoțând pergamentul aspru din suportul cilindric. Și-l vârî apoi sub corset, suflă în lumânare și ieși fără să fie văzută din biblioteca întunecată. În timp ce urca scările spre camera ei, reflectă la faptul că un lucru atât de mic, o simplă lege scrisă pe un petic de hârtie, putea salva o femeie de ștreang.

Pe măsură ce Palio se apropia cu pași repezi, Gian Gastone trimise vorbă în fiecare zi la închisoare că vrea să-l vadă pe Dami. Deși nu găsisese nici o lege care să permită eliberarea acestuia, aflase că un prizonier condamnat putea primi un vizitator la alegere înainte de executarea sentinței. Trimise în mod repetat pe cineva la închisoare ca să-i spună lui Dami că cerea să-și vadă dragostea. De îndată ce s-ar fi aflat în celulă, Gian Gastone era sigur că l-ar fi putut scoate pe Dami de acolo doar apelând la numele lui sonor și la silueta lui impozantă. Așteptă în fiecare zi răspuns din partea lui Dami, iar când acesta sosi, mesajul transmis a fost cu totul neașteptat. Dami nu solicita să-și vadă amantul și stăpânul, ci pe ducesa Violante.

Gian Gastone se simți rănit mortal de acest răspuns, dar în același timp insistă pe lângă Violante să se ducă. Aceasta nu avea nici o tragere de inimă să asculte rugămințile unui om de care se temea, dar, la ora stabilită, traversă *piazza* către închisoare, cu Gretchen după ea. La poartă se întâlni cu guvernatorul cel lingvitor. Știa, desigur, o informă el mioros, că legea sieneză stipula că trebuia să intre singură în celulă.

Celula era rece și plină de umezeală. Temnicerul așeză un taburet pentru ea peste stratul de paie ude. Luă loc și așteptă, încolțită de privirea violet a lui Dami, care licărea dintr-un colț întunecat. Restul corpului lui era o umbră obscură și gârbovită. Privirea lui fixă îi dădea fiori și îi readuse în amintire cele mai întunecate zile din viața ei. Îi adresă un singur cuvânt:

– Deci?

– O să mă ucidă, vorbi umbra, cu acea ușoară șuierătură deja familiară, care îi făcuse întotdeauna lui Violante pielea de găină.

– Știu.

– Eliberați-mă.

În locul acesta întunecat, fără nici o sursă de lumină, puteau fi ei înșiși. Aici lăsau la o parte orice mască, perucă, costum sau aluniță.

– De ce aș face-o?

Duritatea vocii ei reverberă în pereții scorojiți de apă și o surprinse până și pe ea. Ecoul se stinse, iar ea așteptă în continuare răspunsul. Nu i-ar fi trecut niciodată prin cap că o să-l audă spunând așa ceva.

– Pentru că n-am fost niciodată un om drept. Se aplecă spre ea pentru a-și întări declarația stranie, astfel încât ea să-i poată vedea sclipirea plină de înțelesuri din ochii violeți. Doar cei dreپți sunt primiți în brațele Domnului.

Apoi, ea își dădu seama. Se întoarse în urmă cu douăzeci de ani, când zăcea pe patul de lăuzie și asculta cuvintele unui alte umbre. Un preot necunoscut. Ochii violeți, cuvintele șuierate, fragmentul din Scriptură. Simți că se sufocă.

– Eliberați-mă, spuse Giuliano Dami, iar eu o să vă dau copilul înapoi.

Domenico Bruni își făcea griji pentru fiul lui. Mai erau doar șapte zile până la Palio, iar el nu voia să se antreneze și nici măcar să aibă grijă de cal. Domenico era cel care îi țeșăla blana albă și mătăsosă lui Leocorno, care îi îngrijea și curăța copitele. De călărit nu-l putea călări, pentru că armăsarul nu-l lăsa decât pe Riccardo în cărca lui, așa că mișcare nu prea făcea. Riccardo nu voi nici măcar să-l călărească pe Leocorno la competiția organizată pentru jocheii contradelor și caii acestora în jurul pistei din spațioasa Piazza del Campo. Se comporta ca și cum nu îl interesa deloc.

De când primise vizita aceluia străin, în urmă cu o lună, Domenico trăise cu frica în sân. Se agățase de ce îi era mai drag, ca și cum ar fi riscat clipă de clipă să-l piardă pe Riccardo. De când intrase Dami în pușcărie, avea alte temeri. Simțea că îl pierduse deja pe Riccardo.

Singura persoană pe care Riccardo voia să o vadă era Zebra, care venea zilnic în contrada Turnului pentru a-i aduce vești despre Pia. Călărețul nu se putea deloc împăca cu el însuși, nu se mai suporta ca om, nu mai voia să știe de sărutul soarelui și nici de ciripitul graurilor. Nimic nu-i mai pria; orice sunet i se părea strident pentru urechile lui, orice priveliște, orbitoare pentru ochii lui. Dormea ore în șir în grajd și doar dorința arzătoare de a rămâne în viață pentru a o mai vedea o dată pe Pia îl ținea să nu fugă la palatul lui Faustino, să-i dărâme ușa.

Zebra a fost cel care veni cu ideea. În a doua noapte de când lucrurile stagnau, Zebra îl bătu pe Riccardo pe umăr. Acesta se trezi și văzu ochii câprui ai tânărului lui prieten.

- Du-te s-o vezi, îi zise băiatul.

- Cum?

- Pe unde l-ai scos pe Panteră de-acolo? Fă drumul în sens invers.

În seara catifelată din ajunul cursei, Riccardo traversă *piazza* până la Fonte Gaia. Ridică lespede, de care nu uitase nici o clipă, și se avântă în tunelurile *bottini* de sub oraș. Străbătu cărările de lut pline de băltoace sticloase, verzi, până când distinse silueta ușii de piatră prin care îl scosese pe Egidio Albani în urmă cu câteva săptămâni, care acum îi păreau o veșnicie. Ajunse la capătul coridorului subteran, împinse ușa de piatră, știind că dacă înăuntru se afla un gardian, viața avea să-i fie curmată. Nu îi păsa. Viața lui se terminase oricum.

Când ajunse la ea, Piei nu-i venea să creadă că era chiar el. Speriată și singură în bezna rece, mintea îi era atât de confuză, încât în momentul în care peretele cu vulturul începuse să se miște, crezuse că visează. În reveria ei, i se părea că Lancelot venise să o salveze de răsuflarea fierbinte a dragonului. Silueta se desprinsese din perete, iar ea aproape că-l întâmpinase cu numele cavalerului pe buze.

Riccardo o luă imediat în brațe. Piei îi era frică să nu se trezească din visul acesta în care el o săruta cu pasiune și tăcut, și simțea că și-ar putea petrece toată viața în locul acesta fetid și nenorocit, doar ca să fie în brațele lui. Îi simți degetele numărându-i coastele și realizează că slăbise atât de tare, încât aproape că era să-și piardă verigheta când își trecu degetele prin părul lui. În curând nu avea să mai conteze.

O trase de braț să o scoată pe ușă, iar în clipa aceea realizează că nu visa. Riccardo venise ca să o elibereze. Scutură din cap.

- Stai jos, spuse ea.

- Dar trebuie să plecăm.

- Unde? Gândește-te, Riccardo. Ar trebui să fim toată viața pe fugă. Îi luă mâna între degetele ei amorteite de frig ca să se încălzească și îl privi în ochi. Și ce fel de oraș am lăsa în urmă? Unul

condus de Faustino? Și ce s-ar întâmpla cu ducesa, care trebuie înlăturată din calea lui, și cu moștenitoarea de treisprezece ani din Padova, care e plină de bani? Trebuie să participe la Palio. Trebuie să-i învingi. Nu-mi vor face nimic până atunci. O să fiu și eu în mulțime. Nu-și permit să-l supere pe tata înainte de săvârșirea planului.

– Și după aceea?

Își coborî ochii minunați în podea.

– Ia-l, spuse ea și-și desfăcu pandantivul cu bufnița Cleopatrei de la gât. Ia-l ca zălog al credinței mele și fii campionul meu.

Odinioară visase că va avea un campion chipeș... Ce mult se deformată și se înstrăinase acel vis de ea.

– Pia! Îi luă mâinile și îi strânse moneda în palmă până o duru. Ce-o să se întâmple după aceea?

Nu avea puterea să-l privească.

– Conform legii, o să fiu condamnată la moarte, după Palio. Nello se va recăsători; deja și-a ales o altă mireasă. S-au înșelat în privința mea, dar încă mai au nevoie câteva zile de tatăl meu.

Trase aer în piept. Acum putea rosti până la capăt citatul pe care îl începuse în ziua în care fusese cu el în confesional și care completa profeția.

– „Of, când va fi să te reîntorci pe lume și fi-vei odihnit de pribegia ce te-a sleit, adu-ți aminte și de mine, Pia; trup Siena-mi dete, și Maremma, moarte: o știe cel ce-mi puse pirostria, jurând credință veșnică să-mi poarte.”

Riccardo se uită la verigheta de pe degetul ei și la bufnița din palma lui, la ochii aurii care clipeau conspirativ în lumina torței. Pia vedea că se teme, iar teama-i era atât de mare, că nu o suporta.

– Nu pot. Nu mă cunoști. Sunt un mare laș. Port vina pentru multe morți, din cauză că m-am temut.

Cu vocea tremurătoare și sugrumată de emoție, Riccardo îi spuse o poveste terifiantă. Îi povesti despre biserica din Milazzo, despre tânăra mamă și clădirea în flăcări. Pia ascultă cu groază și compătimire, nu doar pentru toate sufletele acelea nevinovate, ci și pentru el și fantomele care îl bântuiau de atâta amar de vreme.

Acum înțelegea. Îi luă chipul în palme.

– Erai doar un copil, spuse ea. Iar dacă ai fi rămas, ai fi murit în acea zi și n-ai fi ajuns să vezi ce se întâmplă astăzi. Ai încercat să-l

salvezi pe Vincenzo, iar acum ai șansa să salvezi mai multe vieți. Profită de ea.

O privi în ochi și înclină scurt din cap. Pia se forță să vorbească în continuare:

– Iar acum mai am o rugămintă atât de grea, încât câștigarea cursei e floare la ureche.

– Ce?

Rosti cea mai groaznică propoziție pe care fusese nevoită vreodată să o spună.

– Trebuie să mă lași aici. Promite-mi.

– Trebuie să mă scoateți de aici. Promiteți-mi.

Urechile îi zvâcneau atât de tare, încât Violante de-abia îl mai auzea pe Dami.

– Povestește-mi.

– O să mă eliberați?

Și iată cum uită de Pia.

– Da.

Dami răsuflă prelung, după care începu să depene povestea veche de douăzeci de ani. Nu o spusese nimănui niciodată, nici măcar lui Gian Gastone, și chiar și acum știa că nu putea aminti de latura ei neagră, de teamă ca nu cumva femeia asta să-l omoare cu mâinile goale chiar aici. Avea să-i povestească partea senină, nu întunecată; albul, nu negrul.

Giuliano Dami comisese cea mai urâtă și, în același timp, cea mai frumoasă faptă în urmă cu douăzeci de ani. La ordinul lui Gian Gastone, își pusese straie de preot cu scopul de a-i lua pe gemenii lui Violante și a-i ucide, și se crezuse în stare să comită o asemenea grozăvie. Dăduse ordin ca Violante să fie drogată înainte ca gemenii să îi fie răpiți, iar când intrase în camera în care născuse aceasta, își dăduse seama că fusese o măsură bună de precauție. Chiar și în somn își ținea copilașii în brațe, iar ei sugeau cu poftă din sânii umflați și plini de lapte. Chipul lui Violante, cufundat în somn de aburul greu de laudanum, era imaginea seninătății și a fericirii. Dami însă nu simți nici o mustrare de conștiință când îi luă pe rând copiii de la sân, nici măcar când amândurora le picurase lapte cald din guriță în momentul în care se desprinseseră

cu un clipocit de sfârcurile mamei lor. Nici măcar asta nu înmuia-se inima de gheață a lui Dami. Ascunsese copilașii plini de viață în sutana lui neagră și-i dusesese în camera alăturată. Acolo, în încăperea întunecată, își expedie sufletul către iad, ca să aibă de unde îl răscumpăra. Nu mai ucisese niciodată un copil și crezuse că nu e mare scofală, că putea trimite cu ușurință un nou-născut pe lumea cealaltă, după o singură clipă petrecută într-o lume care nu-i fusese hărăzită. Îl așezase pe unul pe pat, pe celălalt îl păstrase în brațe, într-o pantomimă oribilă a modului în care Violante își legănase copiii. Se gândise să-și strângă palmele în jurul gâtului, care se dovedise a fi atât de firav, încât nu reușise să-și ducă gestul la capăt. Încercase să găsească o pernă cu care să înăbușe copilul, dar fuseseră toate luate și duse în camera proaspetei mămică. În cele din urmă, se hotărâse să-și înfigă arătătorul în gura micuță.

În momentul în care copilașul, recent luat de la sânul mamei lui, își închise buzele calde și umede în jurul degetului și începu să sugă, pe Dami îl străfulgerase imaginea abisului în care urma să cadă. Șocul produs de fiorul de tandrețe îl cutremurase atât de tare, încât reacționase violent și-și împinsese degetul din ce în ce mai adânc, iar copilașul începuse să se înece și, într-un final, tăcuse.

Celălalt băiețel rămăsese calm pe pat, martor la crimă. Îl urmărise pe Dami cu ochisorii lui de culoarea caperelor în timp ce-l așeza pe frățiorul lui mort lângă el. Ochii violeți se intersectaseră cu privirea aceea sinceră, iar Dami își dăduse seama că mai bine murea el acolo pe loc decât să mai comită o asemenea crimă. Și uite așa, sufletul damnat al lui Giuliano Dami zbură pe deasupra fălcilor iadului chiar când flăcările și demonii se repeziseră să-l înhațe de călcâie. Îl omorâse pe unul din gemeni, așa cum îi poruncise stăpânul și amantul lui. Pe celălalt trebuia să îl salveze.

Îi înfășurase pe amândoi, mort și viu la un loc, și se strecurase neobservat pe scară. Pe malul râului Arno, îl scosese pe cel viu din scutec, pusese trei pietroaie în locul lui, după care petrecuse scutecul la loc. Aruncase celălalt trup minuscul în râu și se întorsese înainte să audă căzătura în apă. Apoi îl ridicase pe copilul viu și se dusesese înapoi la *palazzo*.

În dreptul porții mari găsisese un individ care își dezlega calul. Îl cunoștea vag, știa că e un potcovar priceput din Siena, cunoscut în toată Toscana ca fiind cel mai priceput, și care venise să se îngrijească de calul preferat al ducelui. Siena nu era prea departe, dar era suficient de departe. Dami îi dăduse copilul omului, să plece cu el din Florența, și îi spusese că ducele îi poruncește să aibă grijă de el ca de propriul lui fiu. Observase că omul se înmuia-se când îi văzuse ochii și mânuța care se întindea spre el din scutece. Factorul decisiv fusese însă săculețul cu bani pe care i-l oferise Dami. Era aproape la fel de greu ca nou-născutul.

Cu sufletul pe rând zbuciumat și liniștit, Dami se înapoiase direct la stăpânul lui, care aștepta liniștit într-o cameră la fel de întunecată ca aceea în care comisese crima.

– Gata, îi spusese el. Tu ești acum moștenitorul Toscanei.

Gian Gastone dăduse scurt din cap, iar Dami plecase de lângă el, iubindu-l mai puțin ca înainte. Închisese ușa în urma lui și de-abia atunci începuse să tremure.

Și iată cum Domenico Bruni, sfâșiat de pierderea tinerei lui soții și îmbărbătat de comisionul pe care îl făcuse pentru marele duce Cosimo al III-lea al Toscanei, îl dusesse, fără să-i cunoască identitatea, pe prințisorul de Medici acasă la el.

Aflat față în față cu propria-i moarte, Giuliano Dami nu voia ca, în ziua Judecății de Apoi, să riște ca balanța să atârne în favoarea sau în defavoarea actului său criminal ori a celui de mântuire. Știa doar că trebuie să-și joace bine cartea, pe care o jucă astfel încât își salvă biata piele. Se temea de Violante, pentru că greșise enorm față de ea, și din această pricină ea era o sursă de teroare pentru el. Într-adevăr, Satana se tăvălea pe jos de răs să vadă că viața lui depindea acum de ea. Chiar și în situația aceasta extremă era suficient de deștept ca să nu-i mărturisească că îi ucisese unul din gemeni, caz în care acolo i-ar fi putrezit oasele.

Prin urmare își diluă astfel povestea: unul din gemeni murise și fusese aruncat în Arno; celălalt trebuia ucis, la porunca lui Gian Gastone. El, Dami, salvase copilul și i-l dăduse lui Domenico Bruni. Realizase că, prin această mărturisire, pusese în pericol relația cu stăpânul lui, dar nu văzuse altă cale de a scăpa de ștreang.

Violante, cutremurată de ce-i auzeau urechile, rămase tăcută câteva minute bune, în care răcoarea din închisoare îi îngheță mâinile și picioarele, iar inima i se mistui de soare și de umbra bucuriei și durerii. Bucurie că avea un fiu, și ce fiu! Un om pe care deja îl iubea și față de care acum își putea manifesta liberă dragostea. Simți din nou durerea sfâșietoare pentru băiatul care murise, ale cărui oscioare erau albite pe fundul râului alături de trei bolovani, câte unul pentru fiecare oră trăită de el. Simți și o tristețe copleșitoare la gândul că pierduse douăzeci de ani din viața fiului salvat, primul lui zâmbet, primul lui dințișor, prima lui comuniune. Apoi se bucură iarăși că îi fusese dăruit un tânăr cu adevărat bun, curajos și devotat. Nu avea cum să-și asume nici un merit pentru manierele sau comportamentul lui. Ar fi putut să-i justifice calitățile pe baza eredității, pentru că Ferdinando fusese odinioară cel mai rafinat dintre tineri, și la fel și Gian Gastone. Amândoi însă își oferiseră dragostea băieților și bărbaților, transformând într-un infern viața soțiilor lor; iar unul din ei se coborâse într-atât încât comisesse un infanticid, pentru a-și netezi drumul spre moștenirea ducatului. Ce moștenire mai era și asta?

Violante ieși clătănându-se din celula întunecată și se opri în soarele orbitor doar ca să-i spună temnicerului că Dami își mai petrecea o singură noapte rugându-se și pocăindu-se, după care, a doua zi, urma să fie eliberat cu dispensa oferită la Palio.

Violante traversă piața, iar Gretchen se ținu cu greu după ea. Violante era recunoscătoare pentru sprijinul și discreția acesteia. Nu îi putu relata povestea pentru că gândurile încă i se amestecau haotice în cap. În momentul în care pătrunse pe ușa întunecată a casei, își dăduse seama doar de ce i se păruse întotdeauna Riccardo atât de familiar, de ce îl recunoscuse din prima zi în care se întâlniseră și de ce îl plăcuse de la prima vedere. Îi adusese aminte de tânărul Ferdinando, tatăl lui. Iar ultimul sentiment amestecat, de bucurie și durere, îl simți când trecu pe lângă Torre del Mangia. Își regăsise fiul, dar el plecase furios de la ea.

Violante nu avea încă puterea să se confrunte cu Gian Gastone. Știa că o așteaptă în salon, plimbându-se nervos în așteptarea rezultatului întrevederii cu Dami. Se întrebă dacă ar mai fi fost de acord cu eliberarea lui Dami în cazul în care ar fi aflat că acesta i se confesase. Luă decizia de a nu-i spune absolut nimic,

cu o fermitate de care nu se credea capabilă. Avea să-l folosească pe Dami ca pion de sacrificiu în jocul acesta de șah pe care îl juca cu cumnatul ei.

O trimise pe Gretchen să îl găsească pe Zebra, iar când veni, îi luă mâna și se uită la unghiile roase ale băiatului de nouă ani. Ar fi dat orice să-l fi cunoscut pe Riccardo la vârsta aceasta. Astăzi îi zâmbi cu mare afecțiune lui Zebra și îl întrebă dacă știa cumva pe unde se afla Riccardo Bruni.

– Nu știu, ducesă, pe unde umblă azi, răspunse el, pentru că dimineață devreme l-am văzut călare pe Leocorno, ieșind din oraș. Se antrenează din greu, stăpână.

Zebra nu-i spuse că vizita pe care i-o făcuse Riccardo Piei îl schimbase, ajutându-l să vadă lucrurile altfel, inspirându-l să călărească din nou, să câștige, să-și sărute calul dat uitării pe botul lui alb și să-și ceară iertare de la el. Zebra văzuse toate acestea în zorii zilei, când Riccardo se avântase în spinarea lui Leocorno și călărise, ca de obicei, înspre vest, ca să vadă această parte a orașului. Băiatul știa că acolo, el și calul lui alergau circuit după circuit, cu Siena în fundal, antrenându-se să câștige cursa. Zebra nu-i spuse nimic din toate astea; oricât de tare o simpatiza pe blânda ducesă, voia să păstreze informația pentru momentul în care primea un ban de la ea. Trase cu ochiul spre chipul ei șters și tulburat și se răzgândi.

– Dar vă pot spune unde o să fie sigur mâine-dimineață.

– Unde?

– Zău așa, în biserica Turnului. Ca să primească binecuvântarea pentru cal.

Firește. În dimineața zilei de Palio, fiecare contradă își binecuvânta calul în biserica proprie. Palio se desfășura a doua zi. Violante se forță să se concentreze la toate implicațiile. Riccardo Bruni, fiul ei, cel mai bun călăreț din oraș, urma să participe la Palio ca reprezentant al Turnului. Femeia pe care o iubea era întemnițată de căpitanul Vulturilor, al cărui fiu, Nello, trebuia să câștige cursa. Riccardo, singurul călăreț care le-ar fi putut periclita planurile, primise un cal de la Faustino, cu scopul de a-l sabota. Nello avea să câștige, îndeplinind astfel aspirațiile sindicatului pariorilor, care i-ar fi finanțat ulterior pe Cei Nouă. Siena, orașul ei, urma să-i fie luat. Nu, constată ea șocată, era orașul lui

Riccardo, și lui avea să-i fie luat. Țăranul pe care Gian Gastone îl desconsiderase avea să-l detroneze acum. Violante își împlinise, în sfârșit, destinul. Toscana avea un moștenitor.

Violante avu o revelație. Dacă Riccardo putea câștiga Palio, Cei Nouă ar fi dat faliment, iar fiul ei ar fi avut în continuare un oraș. Iar conform spuselor lui Zebra, Riccardo încerca și se antrena cu disperare ca să câștige. În ceea ce privește amenințarea pe care o reprezenta acel Romulus, și indiferent de puterile superioare care amenințau orașul, Gian Gastone trebuia să intervină negreșit. Trebuia să negocieze cu acest ucigaș. Trebuia să-l facă să plătească pentru crimele lui.

Ducesa urcă scara și deschise ușa salonului. Gian Gastone o aștepta acolo și se întoarse spre ea. Se uită la chipul lui gras care fremăta de nerăbdare și aproape că-i veni să verse de scârbă, dar făcu un efort supraomenesc și se abținu. El și numai el era vinovat pentru că pierduse douăzeci de ani din viața lui Riccardo. Se duse la caseta de fildeș pe care o ținea sub fereastră și scoase de acolo pergamentul cu legea. I-l înmână cumnatului ei.

– O să-l eliberez pe Dami....

Chipul acestuia i se desfigură de presiunea ușurării.

– ... dacă îi vei scrie surorii tale, Anna Maria Luisa, continuă ea. Avem nevoie de intervenția armată în oraș; armata ei palatină este încartiruită la Florența. Nu ai mult timp de pierdut.

Era la curent cu ura pe care o simțea față de sora lui, deoarece ea îl obligase să se însoare cu o femeie pe care o detesta și care îl exilase din iubita lui Florența, dar nu-i păsa.

– Atunci trimite-mi un scrib, dragă surioară.

Încerca să se gudure pe lângă ea.

– Cu mâna ta să o scrii și o să pui pecetea. Îți veni o idee. Mai bine scoate-ți inelul cu pecete și trimite-l odată cu scrisoarea.

Lui Gian Gastone îi tremură gura de emoție când își răsuci inelul de Medici pe degetul gros ca un cârnat.

– Dar, surioară, nu prea cred că o să-l pot da jos.

Violante își propti zgomotos palmele de măsuta de scris și se întinse spre el.

– Ba o să iasă, zise ea cu o tărie nebănuită, chiar dacă pentru asta o să trebuiască să-l tăiem cu deget cu tot.

Violante se îndreptă spre curte cu scrisoarea în mână ca să caute cel mai rapid cal. Trecu prin Sala Celor Nouă, unde revăzu o imagine ce se desprindea parcă din fresca bunei guvernări, imaginea femeii cu clepsidra, în care nisipul se curgea neîndurător printre degetele ei.

Violante iuți pasul. Trebuia să se miște repede; Palio începea a doua zi, iar Florența se afla la câteva ore bune de călărit.

Ajunse în curtea umbrită, acolo unde își întâmpinase cumnatul, și ceru să-i fie chemat rândașul. Îi porunci bătrânului, vechi membru al contradei Dragonului, să găsească cel mai rapid cal din oraș, cu care să trimită o misivă la Florența. Ea se interesă de asemenea, într-un moment de inspirație, dacă știa ceva de Berio, murgul masiv care câștigase ediția din iulie a cursei. Calul-vedetă nu participase la extragerea la sorți din luna aceasta, deci mâine nu era nevoie de el. Bătrânul rândaș însă îi spuse că Berio dispăruse după Palio din iulie și nu mai fusese văzut de atunci.

Demoralizată, Violante mai dădu câteva ordine, după care urcă înapoi în camera ei. Se uită de la fereastră spre contrada Torre. Cetățenii Turnului începuseră deja să împodobească străzile cu steaguri și fanioane în culorile lor, albastru și roșu-burgund. Undeva pe acolo, printre ei, Riccardo trăise cu un om care nu era tatăl lui. Violante procedase bine că nu-i spusese lui Gian Gastone despre mărturisirea lui Dami. Dacă se afla de existența lui Riccardo, viața lui n-ar mai fi valorat nici cât o ceapă degerată. Venise vorba de la Florența că bătrânul mare duce Cosimo se simțea foarte rău și că putea muri în orice moment. Gian Gastone se afla la un pas de a ajunge la domnie.

Violante se prinse de pervaz și strânse de el până i se albiră degetele. Îi venea să țipe, să plângă și să râdă, să-și sfășie pielea și să alerge la contrada Turnului ca să-l aștepte, dacă era nevoie, pe Riccardo să se întoarcă acasă cu Leocorno. Nici după ce se vâri în pat nu putu adormi; carnea îi ardea, inima îi bătea nebunește la gândul că a doua zi se va întâlni cu fiul ei.

În noaptea aceea, pentru prima dată în douăzeci de ani, nu-și visă gemenii. Se gândi la ei când se trezi și-și puse o mulțime de întrebări. Revăzu secundă cu secundă scurtul moment în care făcuse cunoștință cu ei. Își aducea aminte cu claritate diferențele dintre ei: unul supsesse cu putere la sân, pe când geamănul mai

blând și mai cuminte supsesse mai leneș. Care din ei era Riccardo? Își reaminti limpede și că li se dăduseră nume la pseudobotezul și înmormântarea falsă de care se ocupase Gian Gastone; nume fără conținut, pentru niște sicrie goale. Și-l amintea pe Ferdinando stând lângă ea pe patul de lăuzie – patul de moarte, când îi spusese că băieții fuseseră botezați.

Când cerul se crăpă de ziuă, se întreabă din nou cu care din geameni urma să se întâlnească – cu Gastone sau cu Cosimo. Nu voi să accepte că fiul ei ar purta același nume cu criminalul care atentase la viața lui, așa că decise pe loc că cel care supraviețuise fusese Cosimo de Medici. Semnele erau de bun augur; Cosimo avea să reînvie zilele glorioase ale familiei de Medici, zilele primului Cosimo, cel care domnise peste Florența în epoca ei de aur.

Violante își închise ochii și îi ținu strâns așa, în speranța că va putea adormi. Spera că Riccardo Bruni dormise bine peste noapte, pentru că ceea ce urma să îi spună astăzi îi va schimba lumea, și viitorul, și toate zilele din viața lui Cosimo Ferdinando de Medici.

La ora șase dimineața, în ziua cursei Palio, Riccardo Bruni era în picioare și-l țesăla și ferchezuia pe Leocorno până când blana lui albă începu să strălucească. Astăzi armăsarul primea binecuvântarea în biserica Turnului, iar după aceea avea să gonească în cursa vieții lui.

Riccardo își băgă mâna pe sub gulerul strâmt. Soarele îi bătea direct în cap, iar din bolovani se ridicau aburi de căldură. Era îmbrăcat cu însemnele de *fantini* al contradei Turnului, iar la gât avea eșarfa cu elefantul și castelul. Indiferent de ce se mai întâmpla astăzi, măcar o va putea revedea pe Pia. Nervii îi erau întinși la maxim, dovadă fiind faptul că trăgea neatent de harnășamentul lui Leocorno, repetând aceleași operațiuni la nesfârșit și în mod inutil. Leocorno, ascultător, ciuli urechea, după care își ridică și lăsa pe rând copitele pe pământ. Amândoi răsufară ușurați când în curte apăru Zebra.

– Ai venit mai devreme, bombăni nemulțumit Riccardo, care fusese de acord să-l lase pe Zebra să-l ajute să ducă armăsarul la biserica Turnului, ca să fie binecuvântat.

Zebra constatare că astăzi îi era greu să-și ascundă preferința față de Riccardo și contrada Turnului. Zebra se uită în jurul lui.

– Hai înăuntru, zise el sec.

Riccardo, curios, lăsă căpăstrul lui Leocorno și îl urmă pe Zebra în grajdul răcoros și cu miros de fân. Leocorno își puse zgomotos capul peste portiță, ca să tragă cu urechea.

Zebra se cocoță pe un balot de paie și-și linse buzele.

– Ieri am dat o fugă până la târgul de cai de la Asciano și am vorbit cu Boli, negustorul de cai, dacă-ți mai aduci aminte de el.

Riccardo flutură nerăbdător din mâini.

– Știu cine e. A auzit de Leocorno?

– Dacă a auzit de el? Băiatul pufni precum un ponei. El i l-a vândut lui Faustino. Se pare că toți negustorii îl știu și nici unul n-a vrut să se atingă de el. Boli l-a câștigat la un joc de cărți cu ceilalți negustori.

Riccardo era intrigat.

– L-a câștigat la cărți?

Zebra clătină încet din cap.

– A pierdut, și atunci a trebuit să-l ia el.

Riccardo se uită spre frumosul cap al lui Leocorno care atârna peste portiță, pufnind și suflând pe nări de parcă ar fi vrut și el să participe la această conversație.

– De ce?

Zebra își coborî vocea, de teamă să nu fie auzit de cal.

– Pentru că e un ucigaș. În ultimele șase luni a omorât trei oameni.

Riccardo căscă ochii mari de mirare.

– Ești sigur?

De data asta, Zebra încuviință din cap.

– Sigur. Așa mi-a zis Boli. „Ah, da, Unicornul“, a zis. De fiecare dată când i-a pronunțat numele, și-a făcut cruce.

Riccardo își dresе vocea, apoi vorbi și el mai încet:

– Și cum i-a omorât?

– Pe doi i-a aruncat din spinare. Pe al treilea l-a izbit de un zid.

– Dar de ce? Are un pedigree bun, nu? Te uiți la el și-ți dai seama imediat de lucrul ăsta. Riccardo se uită prin semiîntuneric la profilul nobil al armăsarului.

– Mai mult ca sigur, îi dădu dreptate Zebra după ce-l studie și el. Lipițan pur-sânge, din Stiria prin Școala Spaniolă de Echi-tație, cum bine a spus tatăl tău. Școlit pentru armata spaniolă

ca armăsar pentru ofițeri, ajuns cal de general și așa mai departe. Dar am auzit că a fost la război și a cam luat-o razna. S-a sprijinit de un tun care a explodat și l-a lăsat surd. L-a aruncat pe generalul din spinare – un om pe nume Alvarez y Leon – și l-a omorât. După aia n-a mai lăsat pe nimeni să i se urce în spinare.

„Alvarez y Leon.“ Riccardo încremeni. Își aducea aminte de general și de spaniolii lui jefuitori și incendiatori. Așadar, Leocorno fusese și el la Milazzo, văzuse aceleași atrocități pe care le văzuse și el.

– Și după aceea?

– Boli l-a ținut la el o perioadă, l-a vândut, dup-aia calul și-a ucis călărețul, iar familia l-a înapoiat – n-a vrut să păstreze calul care să le aducă aminte de nenorocire, nici banii nu i-au vrut înapoi. I s-a dus buhul că-i posedat de diavol.

Acum, Zebra fu cel care-și făcu cruce.

Riccardo se uită în ochii sticloși ai lui Leocorno și nu avu deloc impresia că înăuntrul lui sălășluia diavolul. Și el fusese la război și știa că nu demonii, ci oamenii creaseră acel iad pe pământ, dar nu spuse nimic. Zebra continuă să vorbească:

– Boli l-a vândut de trei ori și a auzit de trei morți. Boli a crezut că a venit Crăciunul – că a găsit o mașină de făcut bani – și că îl poate vinde la nesfârșit. După care ultima familie, cea a omului zdrobit de un zid, s-a cam supărat și i-a zis lui Boli să scape definitiv de cal. Dar deja Boli găsisese un alt cumpărător.

– Pe Faustino Caprimulgo?

– Pe Faustino Caprimulgo.

– Așadar, chiar vrea să mă omoare, zise Riccardo.

Zebra scutură din umerii lui plăpânzi.

– Nu-s sigur nici de asta. După părerea mea, el se bazează doar pe faptul că nu poți câștiga cu un asemenea cal. N-ai cum să participi la concurs cu un cal pe care nu-l poți călări.

– Dar îl pot călări. L-am călărit deja.

– Probabil că mă înșel. Dar îți zic ce-am de gând să fac, spuse Zebra cu o înțelepciune demnă de un adult. O să ajung la biserică înaintea tuturor și o să-l țin priponit la altar, ca să nu te vadă decât pe tine. Iar dup-aia o să aștept până pleacă toată lumea și de-abia apoi o să-l scot afară. Iar în locul tău, nu l-aș băga nici printre ceilalți cai, la competiția de azi.

Ultimele probe se țineau chiar în ziua cursei Palio.

– Chiar nu știi cum o să reacționeze în mijlocul mulțimii, mai spuse Zebra.

Riccardo dădu din cap că a înțeles. Se ridică și se duse la cal să-l mângâie pe bot. Leocorno necheză de bucurie.

Zebra se ridică și el, dar observă cicatricea de pe fruntea calului și nu se arătă deloc entuziasmat.

– Și mai e ceva. Cicatricea asta. Își plimbă degetelele peste ste-luța care trona deasupra cucuiului. L-am întrebat pe Boli de ce i-au pus numele ăsta, Unicornul. A zis că avea un nume lipițan – Neopolitano cumva –, dar i-au zis Unicorn din pricina a ceva ce s-a întâmplat în ultima zi pe câmpul de luptă.

Riccardo mângâie calul în continuare și așteptă.

– A încasat o baionetă în frunte. I-a crăpat țeasta. Cică fugea printre cavaleriști cu chestia aia înfiptă în cap și toată lumea râdea de el și-i zicea că-i unicorn. Dar deja o luase razna și era periculos, așa că n-a îndrăznit nimeni să i-o scoată. A omorât un gropar de tranșee, care a încercat să i-o scoată; l-a pocnit în cap cu copita. Băiatul avea imprimată o potcoavă perfectă pe față. Dup-aia nu s-a mai apropiat nimeni de el. În cele din urmă l-au prins și un *medico* i-a scos baioneta. Vârful însă s-a rupt și a rămas acolo. De aceea are cucui – pielea s-a vindecat peste bucățica de metal. Boli socotește că de-aia e și așa de nebun – vede tot felul de fantome și așa mai departe. Zebra se uită pieziș la Riccardo. Boli mai zice și că lama aia o să-și facă de cap și o să-l omoare, până la urmă.

Riccardo se holba mahnit la Zebra, după care își îndreptă din nou atenția spre cal. Momentan nu știa ce să zică. Îl mângâie mai vârtos și îl trase de urechile albe. Acum era și mai hotărât să câștigue: nu pentru ducesa, ci pentru Unicorn. Încercă să-și păstreze un ton temperat și spuse:

– Oricum, hai să mergem. Ar trebui să ne urnim dacă vrem să ajungem primii la biserică. Și Zebra, du-te la biserica Aquila să vezi ce mai face Pia.

Nu trebuia să-i explice lui Zebra cu lux de amănunte subînțelesurile cuvântului „oricum”. Plecară, iar în timp ce îl conducea pe Leocorno, împreună cu Zebra, afară din curtea grajdurilor

Turnului, Riccardo avu presentimentul clar că lumea i se răsturna încetul cu încetul cu fundul în sus.

Habar n-avea că procesul de-abia începuse.

În cealaltă parte a orașului, mai precis în vest, Pia de Tolomei stătea în biserica Vulturilor. I se permisesese să-și părăsească celula de dragul aparențelor, ca să fie îmbrâncită, îmbăiată și îmbrăcată de Nicoletta. Acum era înveșmântată în negru și galben, culorile Vulturului, pentru Palio. Cugetă la faptul că luna trecută ieșise pentru ultima dată în public purtând culorile Civettei. Avea să-i fie ultima ieșire în lume cu penajul Vulturilor. Stătea în strană și privea lumea printr-un voal de dantelă neagră, o glugă în formă de vultur.

Cineva deschise din interior ușa bisericii și îl văzu pe Nello în prag, încadrat de lumina zilei, conducându-și armăsarul mare și negru. Ultimii sosiți treceau în grabă pe lângă el ca să-i atingă mâneca galbenă și neagră pentru noroc – copii cu ochii la fel de rotunzi și de strălucitori ca niște monede care îl priveau cruciș. Pia îi văzu buzele crispându-i-se ușor într-un zâmbet neobișnuit, un fel de reminiscență ciudată ce nu transmitea nici un pic de căldură, ci doar mândrie. I se păru că era fericit. Obținuse exact ceea ce-și dorise; era în locul fratelui lui, era apreciat, iar ulterior, avea să transforme această apreciere în adulație.

Nello își conduse calul prin întunericul catifelat ce mirosea puternic a tămâie, acompaniați de zgomotul potcoavelor noi pe marmură. Ușile se închiseră în urma lui, iar ochii Piei se ajustară la lumina produsă de cele o mie de lumânări și priviră în jur la stranele acoperite cu pânze galbene și negre. Urechile i-au fost asaltate de ovaționări și tropote de picioare, un adevărat șoc acustic după zilele petrecute în celula rece. Ajuns la altar, Nello înmână dârlogul preotului și se așează în prima strană, lângă Pia. Îi simți coapsa încordată de la călărit lipită de a ei și se forță din răsputeri să nu se miște.

Pia ascultă rugăciunile într-o stare agonizantă de nervozitate. Ar fi vrut ca întrecerea să înceapă odată; i se părea că timpul se scurge prea greu până la șapte seara, și nu voia să aștepte așa de mult până să-l revadă pe Riccardo. Dormise prost noaptea trecută, ghemuită într-un colț al celulei. Fie ce-o fi, măcar astăzi

îl putea vedea pe Riccardo, și până atunci era într-o stare de agitație permanentă.

Acum, în biserică, stătea chiar în spatele crupei negre și țepoase a calului lui Nello, care încremenise răbdător în așteptarea unui ritual de binecuvântare pe care parcă îl cunoștea. Își fixă privirea asupra picioarelor lui din spate, așteptând, la fel ca restul congregației, ca armăsarul să se balege – semn de mare noroc. Privirea îi alunecă asupra jaretului stâng, chiar deasupra tibiei, ca să verifice rana pe care și-o făcuse calul când sărise peste zidul de la castel. De câte ori se dusesese la grajd să-și dezmierde buiestrașul, armăsarul fusese blând cu ea și o lăsase să-i mângâie crupa aspră. Își lungi gâtul. Rana se vindecase frumos și părul începuse să-i crească la loc. Pia se uită și mai îndeaproape și respirația i se opri pentru o secundă. Părul care creștea în răspăr peste cicatricea albă era de culoarea aramei și contrasta cu restul blănii negre.

Calul era murg.

Inima începu să-i bată cu putere și în minte începură să i se perinde tot felul de imagini, mai ceva ca graurii gălăgioși. Nello, căreia chiar ea îi vopsise părul alb cu vopsea neagră. Sticluta cu pigment luată de la contrada Gâștelor, cartierul din oraș care era teritoriul breslei vopsitorilor. Blana neagră a calului, țepoasă la atingere și care nu se înmuia indiferent de cât de tare era țesălat și ferchezuit. Coama și coada tăiate și ciuntite, ca să-l facă să arate diferit.

Ca și când s-ar fi aflat într-un vis, Pia se ridică tocmai în momentul în care preotul îl binecuvânta și îi luă o ureche catifelată în palma, așa cum îl văzuse pe Riccardo făcând. Părul îi gădilă buzele.

– Berio?

Cel mai rapid cal din Toscana îi răspunse cu un nechezat ușor, își scutură capul o dată și începu să-i ciugulească lobul urechii, exact la fel cum o întâmpinase și când îl mângâiasse în cotitura mortală de la San Martino, cu o lună în urmă, când Vincenzo căzuse și murise pe pistă. Apoi, își puse palma peste steaua, cândva albă, de pe fruntea lui Berio, acum de un gri-închis; blana deschisă la culoare nu putuse fi acoperită în totalitate de vopseaua neagră.

Nello îi aruncă o privire. Își retrase mâna.

- Să-mi poarte noroc, zise ea și îi aruncă cel mai frumos zâmbet al ei, care îi făcea gropițe în obraji.

El dădu scurt din cap o singură dată, apoi se întoarse să scoată calul la lumina zilei, încercând să evite stropii de apă sfințită împrăștiată de crengile de mirt din mâinile celor adunați în biserică. Încercând să-și adune fragmentele de gânduri tulburate, Pia aproape simți voința colectivă a membrilor contradei Vulturilor. Se uită spre Nello ca să înțeleagă cum percepea el toate astea. Părea mulțumit, fără a fi însă și emoționat. Orice om cât de cât pios, din acest lăcaș sfânt, trebuie să fi simțit povara așteptărilor pe care însuși Iisus o simțise atunci când mii de mâini fluturate în aer îl întâmpinaseră la intrarea în Ierusalim. Dar Nello nu era Mesia, se gândi Pia, și nici calul nu era măgar.

Era Berio.

Pia scrută cu privirea mulțimea în căutarea siluetei alb-negre pe care voia să o găsească. Îl ochi pe mesagerul îmbrăcat în haine pestrițe și-l prinse în grabă de guler înainte ca temnicerul ei să iasă din biserică.

- Te rog, spune-i lui signor Bruni că armăsarul lui Nello este Berio.

Băiatul făcu ochii mari. Pia dădu nerăbdătoare din mâini.

- Berio. Du-te!

Zebra se întoarse grăbit și dădu să o apuce în direcția Turnului, când pe umăr îi ateriză palma grea a Nicolettei.

În contrada Turnului, Violante îl aștepta pe Riccardo în fața bisericii contradei lui. Era singura persoană tăcută și liniștită din mulțimea jubilantă. Așteptă ca ritualul de binecuvântare să ia sfârșit, arzând de nerăbdare să-i spună ce-avea de spus. Dintr-un motiv pe care ea nu-l cunoștea, Riccardo își ținea calul înăuntru până când mulțimea avea să se disperseze complet, în loc să iasă în fruntea contradei, așa cum cerea tradiția. Riccardo o văzu și probabil că ceva din privirea ei îi spuse că trebuia să-i vorbească, pentru că îi încredință pe dată frâiele calului său alb lui Domenico. Apoi, ea îl conduse înapoi în biserică goală și îi ceru să se așeze în fața stranei de lângă altar. Părea locul potrivit. Se gândi la orele și zilele pe care le petrecuse înaintea imaginii Madonnei cu pruncul și închise ochii.

– În numele Mariei, mama lui Dumnezeu, spuse ea, îți jur că ceea ce urmează să-ți spun e purul adevăr.

El ascultă tăcut și calm până când ea termină de vorbit, răsu-cindu-și în toate direcțiile eșarfa. Își ridică o singură dată privirea spre chipul ei, atunci când ea îi povesti despre fratele lui geamăn, Gastone, care murise la naștere. În momentul în care Violante își isprăvi povestea, el nu spuse nimic. După un timp, întrebă:

– Tu ești mama mea?

Pentru o clipă, parcă devenise din nou băiețelul a cărui copilărie o ratase. Trebui să-și muște buza înainte de a-i putea răspunde.

– Da.

– Și tatăl meu? Tatăl meu... adevărat?

Se gândi ce putea să-i spună bun despre Ferdinando. Bărbatul pe care îl iubise atât de mult, pe care îl urăse din tot sufletul. Își încreți poalele rochiei violete între degete, culoarea pe care încă o purta pentru el.

– A fost un om mare, un om pasionat de literatură și de muzică.

Îl văzu că nu era prea convins și își dorea atât de mult să-l ia în brațe în clipa aceea. Se mulțumi însă să-i spună cu blândețe:

– Știi ce înseamnă asta? Că ești moștenitorul ducatului, iar când Cosimo de Medici, bunicul tău, va muri, tu vei deveni duce de Toscana.

– Dar cum rămâne cu Pia, cu Palio?

– Trebuie să călărești, pentru că altfel nu vei mai avea un oraș de moștenit. Iar Pia va fi prezentă la Palio, sunt sigură.

– Și după? Ai putea să o eliberezi dacă fac asta, știu că poți. Ai dreptul să eliberezi un prizonier după Palio.

O implora.

Lui Violante îi venea să plângă. Își dăduse cuvântul unui om de nimic, un răpitor și un criminal, și pentru asta trebuia să lase o fată inocentă să moară. Își alese cu mare grijă cuvintele, pentru că nu voia să mintă.

– Nu o pot elibera, pentru că i-am promis libertatea omului care mi te-a înapoiat – Dami, marioneta lui Gian Gastone. De-abia îi putuse rosti numele. Dar ca și duce, tu vei avea puterea să o ajuți.

Riccardo nu zise nimic.

– Deocamdată nu trebuie să spui nimănui cine ești. Nu ești în siguranță din cauza... unchiului tău, Gian Gastone – cuvintele îi răsunară ciudat pe limbă –, pentru că tu ești o piedică în calea lui, iar el vrea cu tot dinadinsul să moștenească ducatul. A mai încercat o dată să te înlăture; o va face din nou.

Riccardo se ridică brusc, se foi în toate direcțiile, după care se reazează. Nu-și găsea locul. O pierduse pe Pia, Leocorno era pe moarte, dar, în schimb, își regăsise mama și avea de câștigat un ducat. Scutură din cap.

Își dorea mai mult ca orice să poată da timpul înapoi cu șase săptămâni, în ziua de dinaintea cursei Palio. Să nu fi văzut ce văzuse: Vincenzo, Egidio, Nello. Dar, în același timp, n-ar fi vrut nici să piardă câteva din lucrurile pe care le câștigase între timp: Pia, calul și pe mama... lui. Se uită spre locul în care stătea această femeie bună, blândă și ștearsă.

– Nu pot, spuse el. Nu-mi doresc nimic din toate astea. Nu pot fi duce. Ideea era ridicolă, dar nu se simțise niciodată mai serios ca acum. Nici măcar nu mai pot călări. Iartă-mă.

Se întoarse și fugi de lângă ea cu lacrimi fierbinți în ochi.

Riccardo o luă pe drumul care ducea spre casa tatălui său, care, de fapt, nu era tatăl lui natural. Aflase că acesta fusese un duce, Ferdinando de Medici, un om cult, chipeș, un om pasionat de literatură și de muzică. Se gândi la Domenico, scund, dar puternic, un țăran care habar n-avea de muzică, ci doar de cai. Un om care îl iubise în felul lui, îl educase cum se pricepuse și care îi oferise singura limbă pe care trebuise să o învețe, singura limbă care era de înțeles în orașul acesta: caii.

Grăbi pasul, vrând cu tot dinadinsul să ajungă mai repede acasă, simțind că îi datora măcar atât lui Domenico. Nu știa de câte ori îi mai era dat să se întoarcă acasă.

Violante de Bavaria se ridică și își urmă fiul afară din biserică. O dureau sufletul pentru geamănul pe care îl pierduse, dar o dureau și mai tare pentru cel pe care îl regăsise.

Se întoarse spre palat, mergând ca prin ceață. Nu știa ce să creadă. Dacă Riccardo nu participa la cursă, atunci Cei Nouă

îi luau moștenirea. Și chiar dacă nu se întâmpla asta, s-ar fi împăcat el oare cu ideea unei asemenea moșteniri?

Se opri în fața palatului, acolo unde angajații din *comune* pregăteau piața pentru evenimentul ce urma să aibă loc diseară, presărând nisip și rumeguș la o distanță respectabilă față de picioarele ei. Își ridică privirea spre însemnul de pe ziduri – IHS –, care îi aduse aminte de credința ei. Sub el, un simbol păgân: lupoanca ce își hrănea gemenii la sân, unul care mânca și celălalt care se uita în altă parte, la fel cum făcuseră întotdeauna, la fel cum făcuseră și copiii ei. Legenda spunea că Romulus fondase Roma și murise; Remus trăise și avusese un fiu, Senius, care fondase Siena.

Dar Romulus nu era mort. Era în viață și venea să-i ia orașul. Romulus era păpușarul Celor Nouă. Se trezi din reveria ei și își mută atenția de la problemele personale, la cele care țineau de politică. „Romulus.“ Își relua mersul într-un pas mai alert și cu țintă. Încă o statuie și încă una.

Ajunsa la palat, după ce mersese câțiva kilometri și numărasedouăsprezece statui, luă harta orașului din cufărul cu hărți și începu să marcheze locurile în care se aflau cele douăsprezece statui. Erau amplasate în punctele-cheie din oraș – pe străzile principale, la porțile orașului; înconjurau inima Sienei, citadela și palatul, și le separau. Se întrebă ce anume nu observase până acum. Oare Romulus intenționa să folosească cumva aceste locații?

Violante își evită cumnatul pe tot restul zilei și urmări celelalte probe de echitație de la ferestrele palatului, dar pe Riccardo nu îl văzu. Hotărâtă să fie pregătită indiferent de ce se întâmpla în seara aceasta, se forță să mănânce ceva la cina pe care o luă în camera ei, apoi se întinse pe pat în așteptarea unui somn care nu veni. Se ridică din nou și se duse în bibliotecă, adăpostul și alinarea ei, dar astăzi nu luă de pe raft *Moartea lui Arthur*. Se gândea că, dacă Riccardo nu se va întoarce la ea, nu o s-o mai recitească niciodată. Își luă în schimb exemplarul ei din Dante, legat într-o pânză groasă de un roșu-aprins. Merse la ea în cameră, se așeză pe pat și îl răsfoi până la paginile „Purgatoriului“, acolo unde sălășluia Pia. Violante simțise că trebuia neapărat să-și readucă aminte de povestea primei Pia de Tolomei.

Trebuia să-și amintească în ce fel murise Pia.

Capitolul 16

Turnul

În Purgatoriul lui Dante, poetul întâlnește o femeie tânără și frumoasă, care ajunsese aici după ce fusese omorâtă.

*„Ah, când tu-n lume vei fi-ntors, și când
vei fi-ntremat gustând călătoria,
vorbi acestui duh, alt duh urmând,
vorbește și de mine-atunci! Sunt Pia,
îmi dete Siena trup, Maremma moarte:
o știe-aceasta cel ce-n cununia
cea nou-a mea inelul vru să-mi poarte.”*

Palio

Un an de pregătiri, zece bărbați, zece cai, trei ture de *piazza* și toate acestea într-un singur minut. Palio era inima; Palio era Siena. Cine știa asta știa totul.

În Siena era îngrozitor de cald în această zi de august, dar în ciuda vremii toride, numărul celor adunați să arunce o privire la Palio dell'Assunta părea mai mare ca oricând. Cu alte prilejuri, frumoasa Piazza del Campo, în formă de scoică, rămânea la fel de senină și de goală ca o cochilie de Saint Jacques, dar astăzi era înțesată de o mie de sienezi care își băteau tobele și își fluturau steagurile. Până și graurii se strânseseră pe fundalul albastru și circular al cerului de deasupra pistei. Se roteau în jurul piscurilor turnurilor și se strângeau în nori cețoși, după care se despărțeau din nou, dispându-se ca cerneala în apă, în timp ce ciripeau cu veselie.

Fiecare avea un rol în această zi specială, de la cel mai înalt rang, până la cel mai de jos. Deasupra tuturor, de la balconul mărețului Palazzo Pubblico, cu crenelurile lui ascuțite de teracotă și cu acea clopotniță înaltă, stătea guvernatoarea orașului. Moralul

Piei de Tolomei era mai jos decât al tuturor celorlalți, dar avea și ea un rol – era din nou doar o biată spectatoare, căreia i se cerea să-și ovaționeze soțul, și nimic altceva. Dar Pia de Tolomei nu avea de gând să își ovaționeze soțul, oh nu. Pia de Tolomei avea să-și urmărească soțul în cursa de la Palio și să se roage pe tot parcursul întrecerii ca el să fie ucis.

Era șaisprezece august, a doua zi după Adormirea Maicii Domnului, sărbătoare pe care o celebrase în celula ei cu o coajă de pâine, o cană de apă, alături de un șobolan sienez prietenos. Era îngrozitor de cald, dar luna aceasta, corsetul și hainele de pe dedesubt nu o mai strângeau, ci îi atârnavă în voie pe trup, iar buclele ei tunse nu se mai revărsau bogate, la fel ca înainte. Purta penajul negru cu galben al Vulturilor pentru ultima dată. Știa asta, știa că la următorul Palio noua soție a lui Nello va fi cea care va purta penele acestea de împrumut.

Pia se uită în partea cealaltă a pieței, acolo unde tatăl ei stătea pe banchetele contradei Cucuvelei. Chipul tatălui ei era parțial ascuns de o mare agitată de flamuri și steaguri fluturate, în culorile alb și roșu ale Cucuvelei. De data asta însă nu-și dorea să-i fi stat alături. Se uită cu dor numai spre tribuna contradei Turnului, decorată cu flamurile roșii-albastre, adăpostită la umbra milostivă a ceasului cu cadran solar de pe Torre del Mangia, turnul de la care își luaseră numele. Își dorea din tot sufletul să fi stat acolo, poate lângă Domenico, tatăl lui Riccardo, un om pe care nu-l cunoscuse niciodată. Le scrută chipurile – blânde, entuziasmate, reținute –, dar nu zări pe nimeni care să semene cu Riccardo. Dar Domenico era chiar acolo și-și căuta fiul mult-iubit din priviri, cu o expresie pe care nimeni n-ar fi putut să i-o descifreze cu precizie.

În timp ce atât ea, cât și Domenico priveau, alături de alte mii de perechi de ochi, caii și călăreții care încercuiseră pista, prin poarta Bocca del Casato trecea un călăreț singuratic cu calul său, care înainta încet și calculat pe sub bolta arhitravei ce îl încadra ca pe un înger pictat. În urmă cu o lună nu-l cunoștea; acum însă, da. Își mîna calul alb pe care Pia îl recunoștea (pentru că, între timp, se atașase foarte tare de el) – Leocorno, Unicornul, și purta culorile contradei Turnului. Dar nici calul și nici veșmintele lui nu îi atraseră privirea, nici măcar faptul că era cea mai frumoasă ființă pe care o văzuse vreodată. Știa că îl considerase un suflet nobil

încă de luna trecută și că ținuta îi era măreață. Acțiunile lui din acea lună îl definiseră. Era un om bun, curajos și credincios. Era cea mai bună persoană pe care o cunoscuse vreodată.

Firește, Pia nu știa și că încă de la naștere îi fuseseră hărăzite calitățile necesare pentru înfăptuirea unor acțiuni nobile și că avea dreptul să stea pe terasa palatului de deasupra capului ei, în locul ducesei lipsite de fast, care era mama lui. Nu știa decât că îl iubea, că și el o iubea, și că astăzi avea să călărească în calitate de campion al ei. Nu era vreun personaj de legendă după care să suspine vreo domniță fecioară. Miza era cât se poate de reală. Purta moneda Cleopatrei nu doar ca dovadă a cinstei ce i-o purta, ci și ca un simbol al întregii ei ființe. Se simțea de parcă își atârna-se întreaga viață de gâtul lui.

– Iată-i pe *capitani*, ducesă, și pe *fantini*.

Violante se ridică imediat de pe scaun când Gretchen îi atrase atenția în șoaptă. Conform rangului, acum era sarcina lui Gian Gastone să-i întâmpine pe căpitanii contradelor și pe jocheii care, în scurt timp, porneau în această confruntare a titanilor. Aruncă o singură privire spre locul unde acesta stătea deșelat pe un divan cu tapițerie de catifea – în întreg palatul nu se găsisese nici măcar un scaun care să-i suporte corpul masiv – și îi fu limpede că n-avea de gând să se urnească, până nu-l vedea eliberat pe Dami.

Era fericită că-i putea lua locul, pentru că astfel avea șansa să îl revadă pe Riccardo. Trebuia să coboare să își întâmpine fiul. Pe parcursul unei singure luni care trecuse ca vântul, devenise, în sfârșit, sieneză; poate pentru că dăduse naștere unui fiu al orașului – un călăreț. Era recunoscătoare pentru scurta pauză pe care și-o luase departe de palatul rece și întunecat, cu coridoare pustii și saloane înalte și spațioase. Toți oamenii și servitorii ei părăsiseră palatul pentru o oră, și fusese de acord să le permită să-și ia o scurtă pauză.

Cu capul sus, își făcu apariția în curte, acolo unde mulțimea gălăgioasă și încinsă îi remarca acum prezența – o reacție diferită, se gândi ea, față de luna trecută. Ovațiile îi aduseră aminte de reacția lor de acum zece ani, când venise ca proaspătă văduvă în orașul lor, iar ei o sărbătoriseră și îi uraseră cu toții bun venit. O mângâiere blândă pentru inima ei rănită, dar firea ei chibzuită

înțelegea pe deplin puterea comparației. Cealaltă alternativă a lor ar fi fost Gian Gastone, un bețiv și un bădăran din vechiul oraș dușman Florența, sub domnia căruia probabil că orașul ar fi fost martor al unor crime și al avariției, un motiv în plus ca oamenii să o iubească. Stomacul i se strânse când se întrebă cum l-ar întâmpina pe Riccardo ca duce, ca pe unul de-ai lor. Îi privi pe toți în ochi, pe reprezentatii contradelor care o sfidaseră, acel mic grup care trișase și mințise ca să se afle acolo. Lupoaica, Gâasca, Cucuveaua. Omidă, Girafa, Porcul Spinos. Valul, Dragonul. Și Vulturul.

Cei Nouă.

Pentru câteva momente efemere, crezuseră că ei vor domni aici. Se temea de ei, iar ei știau asta. Fiecare își avea alături propriul *fantino*, propriul jocheu, și cu toții o priveau cu aceeași insolență. Toți, cu excepția unuia – Riccardo, cel mai înalt dintre ei, singurul din grupul compact care își fixase privirea în pământ în semn de respect, dacă nu pentru faptul că era femeie, măcar pentru rangul ei. Inima i se înmuie puțin, dar îi îngheță la loc când îl zări pe adversarul ei cel mai de temut, pe Faustino Caprimulgo, căpitanul contradei Vulturilor, care stătea lângă jocheul lui, unicul și tânărul lui fiu, Nello. O clipă i se făcu milă de Faustino. Linia de Medici se continuase cu un vlăstar frumos și tânăr – ea își îndeplinise menirea de a da un moștenitor. Ferdinando avea un fiu după trupul și asemănarea lui, cu care ar fi putut sta umăr la umăr în oglindă, dar Faustino nu avea decât o buruiană pipernicită, cu piele și ochi stranii și cu o claie de păr într-o nuanță nefirească de negru. Faustino își pierduse și el un fiu. Dar din pântecul ei ieșise la lumină o floare, nu o buruiană.

Mulțimea așteptă într-o liniște înfrigurată carul de război, simbol al Palio, care porni de-a lungul palatului, tras de patru boi albi ca spuma laptelui, cu steagul specific cursei de cai. Gărzile împăturiră și înmânară steagul câștigătorului de luna trecută, Faustino, care la rândul lui i-l înmână fără tragere de inimă lui Violante. Și uite cum steagul alb-negru se întoarse din nou la ea, după o lună de încercări și suferință, de durere și de bucurie. Îl luă, fiind doar un custode de moment, până în clipa desemnării câștigătorului ediției actuale.

Mai aruncă o privire pe furiș către Faustino. Purta, la fel ca toți ceilalți căpitani, culorile contradei lui pictate pe o eșarfă

de mătase, legată lejer în jurul gâtului. Stătea, la fel ca toți ceilalți căpitani, cu picioarele bine fixate în pământ, refuzând încă o dată să-și scoată pălăria în fața ei. Violante își întoarse privirea de la el, nevrând să vadă toată acea ură din ochii lui. Se uită cu o asemenea afecțiune la Riccardo, care stătea cu capul gol, încât nu observă că Nello îi urmărise privirea cu o mască de ură împietrită pe chip.

Brațul lung al lui Nello se smuci brusc și smulse eșarfa roșu-burgund cu albastru de la gâtul lui Riccardo. Odată cu ea, pe jos căzu și un fel de lăntșor, care fu imediat călcat în picioare în încăierarea inevitabilă ce urmă. Riccardo inhăță eșarfa cu tot cu mâna lui Nello și le strânse cu putere. Cei care se aflau suficient de aproape de cei doi încremeniră și căscară ochii mari de uimire. Toți știau ce insultă uriașă i se adusese lui Riccardo; ruperea însemnelor contradei de pe o persoană se pedepsea cu moartea.

Violante sări, precum o personificare a lupoaicei, lângă Riccardo și în apărarea lui. Făcu semn din priviri gârșilor, dar acestea se mișcară prea încet. Faustino fu cel care făcu un pas înainte, care apucă mâna cu eșarfa și o ținu preț de câteva clipe lungi, în timp ce Nello își ridică privirea și și-o îndreptă sfredelitor spre părintele lui.

„Se teme“, gândi Violante, iar inima îi bătu cu putere când gârșile se desprinseră din umbră ca să-i despartă. Deși fusese la un pas de desăvârșirea tuturor planurilor lui, se părea că Faustino nu putea să uite că Riccardo fusese cel care sărise în ajutorul lui Vincenzo, cu o lună în urmă. Peste tăcerea încordată care se așternuse, cei din tabăra Vulturilor și cei din tabăra Turnului începură să țipe unii la alții, aproape încălecându-le pe gârzi pentru a-i ataca pe cei din contrada dușmană. Iar în tot acest răstimp în care tovarășii lor se înghesuiau și îmbrânceau, cei doi tineri se scrutau reciproc, unul cu o privire letală, celălalt cu una sfidătoare fără a da careva semne c-ar vrea să cedeze. Confruntarea se stinse în momentul în care echipa Vulturilor îl calmă pe Nello, iar cetățenii Turnului începură să tragă de Riccardo, să-l ia de acolo.

Rămasă pentru o clipă singură, Violante se aplecă în țărână și ridică lăntșorul care căzuse neobservat de nimeni, punându-l în palmă. Era un pandantiv format dintr-o monedă prinsă de lăntșor, confecționată din aur și care avea o cucuvea pe o parte și capul unei regine pe cealaltă.

O regină egipteană. Cleopatra, din familia Ptolemeilor.

Violante înțelese numaidecât. Inima începu să îi bată cu teama, palmele îi transpirară și stomacul i se strânse. Riccardo, singurul om din oraș – din lume – care însemna ceva pentru ea, era deja condamnat. Cursa era foarte periculoasă oricum din cauza rivalității obișnuite, dar el își lipise de piele o podoabă care, cu siguranță, aparținea Piei de Tolomei. Era imposibil ca un asemenea obiect să fie pierdut sau furat; un asemenea obiect fusese dăruit din proprie inițiativă de proprietarul lui. Pia i-l oferise lui Riccardo, campionul ei, și odată cu el îi dăruise și inima. Dacă Nello ar fi aflat cumva, Riccardo ar fi putut finaliza cursa în viață doar printr-o minune. Dar chiar și așa, Violante nu voia ca el să concureze fără obiectul drag pe care îl primise.

– Signor Bruni. Îl chemă pe călăreț la ea și îi întinse pumnul strâns, îndreptat spre pământ, cu pandantivul ascuns. Cred că obiectul acesta îți aparține.

El își întinse palma, iar ea dădu drumul lăntișorului și mone-dei dintr-o străfulgerare. Riccardo se uită întâi în palma lui, apoi la ea. Ea încuviință subtil din cap, ca o binecuvântare. El își strânse palma, deschise gura să îi mulțumească, dar alte cuvinte îi ieșiră de pe buze.

– Romulus călătorește într-o trăsură cu o emblemă cu două chei încrucișate. Are un inel cu același model.

Îi zâmbi o singură dată, așa cum o mai făcuse și alteori, un surâs care sugera complicitate, camaraderie și afecțiune și care i se lipi lui Violante direct de suflet. Apoi, Riccardo plecă și se lăsă înghițit de mulțime.

Violante se întoarse în curte. De îndată ce ajunse în siguranță înapoi în palat, își prinse poalele fustei și alergă pe coridoare spre scara principală.

– Ducesă? o strigă Gretchen de undeva din spatele ei.

Nu se întoarse. Ajunse pe terasă, se sprijini de tocul ușii, trase aer în piept ca să-și revină după efort, iar apoi ieși din nou la balcon și se așeză ca o adevărată lady. De abia atunci realizează că tremura ca varga.

Îl căută cu privirea pe Riccardo și culorile Turnului în mulțimea de jochei aflați la linia de start, în spatele funiilor *canapi*. Concurenții își șopteau în colțul gurii unii altora ultimele

indicații: amenințări sau promisiuni de ultim moment. Știa că atunci se încheiau sau se desfăceau pacte, și tot atunci sume importante de bani își schimbau beneficiarii. De data asta, pariurile aveau o semnificație aparte, și anume de a îmbogăți nouă contra-de și de a le săraci pe celelalte.

Caii se roteau pe loc și se împingeau unii pe alții în umeri. Unul dintre ei se ridică pe picioarele din spate ca să-și arunce călărețul din spinare. Era un armăsar alb, ce se înălță deasupra mării de capete cabaline ca o statuie, calul și călărețul formând o imagine statuară asemănătoare cu monumentala reprezentare a lui Cosimo cel Mare călare, pe care o văzuse în Florența. Îl zări o fracțiune de secundă pe Riccardo, pe Leocorno cabrat, secvență ce îi aminti de asemănarea fizică pe care constatase că o moștenise de la Cosimo, tizul și străbunul lui. O văzu pe Pia de Tolomei sărind de la locul ei, cu mâna la gura. Ceva nu era în regulă.

Timpul încetini parcă și îl văzu pe Riccardo căzând.

Zebra se afla într-un cartier îndepărtat al orașului, trimis cu treabă de ducasă. I se spusese unde să aștepte și ce să supravegheze. Se plimba, după cum i se ordonase, de la o statuie a lupoaicei la alta, și observa lucrurile care, de asemenea, i se spusese că le-ar putea vedea: grupuri de șase sau doisprezece oameni, înveșmântați în pelerine întunecate din pânză groasă, suficient de lungi cât să le ascundă săbiile sau pistoalele. În jurul fiecărei statui se afla un astfel de grup de bărbați, care nu purtau însemnele nici unei contrade, nu erau din Siena și își coborau imediat privirea în pământ sau se îngrămădeau în cei de lângă ei ori de câte ori trecea cineva. Grupurile acestea nu erau atât de mari încât să stârnească suspiciuni taman în cea mai ocupată zi din an, dar la un loc formau o masă deloc neglijabilă.

Camuflați mai degrabă de mulțimile care se îndreptau spre locul de desfășurare al cursei, decât datorită talentului lor de a trece neobservați, ei nu-l remarcară pe micul mesager care se învârtea pe lângă ei, ba chiar se dovediră a fi suficient de lipsiți de vigilență încât să vorbească între ei în dialectul sudic de la Roma.

Riccardo o încurcase. Leocorno revenise la vechile sale apucături, iar acum, animalul era extrem de agitat și transpirat. Nu voia

să-l lase pe Riccardo să-l călărească. Împins și necăjit din toate părțile de ceilalți cai, privirea i se sălbăticiise și își flutura nervos coada dintr-o parte în alta, tropăind cu copitele lui masive pe pistă.

Riccardo se ridică, îl mângâie pe Leocorno, îl sărută. Se uită în ochii înspăimântați ai calului și înțelese. Presiunea exercitată de cai, miile de oameni adunați la un loc, căldura, mugetul mulțimii. Leocorno se credea din nou la Milazzo. Înapoi pe câmpul de luptă. Pe fundalul gălăgiei din jur, lui Riccardo îi răsunară în minte cuvintele lui Zebra: „Chiar nu știu cum o să reacționeze în mijlocul mulțimii“.

Riccardo își lipi strâns palmele de obrajii albi ai calului. Își închise ochii și-și odihni fruntea pe cicatricea animalului. Se simți inundat de o iubire atât de mare, de sentimente de adevărată camaraderie pentru bietul animal cu mintea afectată, încât aproape uită de Pia. Nu apelă la nici un artificiu, nu îi șopti nimic; repetă doar la nesfârșit două cuvinte: „Te rog, te rog, te rog“. Le rosti din ce în ce mai tare, până le strigă cu toată puterea, pentru ca Leocorno să-l poată auzi. Apoi își ridică privirea spre ochii animalului. Nu văzu decât albul lor. Frică. Îi veni o idee.

– Fugi! strigă el. Fugi departe de toate! Șaptezeci de bătăi de inimă și o să fi departe. Îți poți găsi liniștea. Fugi! Fugi!

Leocorno clipi și-și scutură capul. Riccardo profită de moment și se urcă cu ușurință în spinarea lui, iar Leocorno rămase liniștit pe loc. Riccardo invocă toate binecuvântările pe care le știa și îl mână foarte, foarte încet spre frânghiile de la start. În cele din urmă, într-un moment în care tensiunea atinsese culmi de nesuportat, caii se aliniară și se potoliră, ascultând parcă de o poruncă invizibilă. Urmă un moment în care toată lumea amuți straniu, după care limba cunoscută a marelui clopot *Sunto* răsună în *Torre del Mangia*, deasupra capului lui *Violante*. Mut între cele două festivități *Palio*, cântecul clopotului răsuna acum în tot orașul, vestind că a sosit clipa. Toate capetele se întoarseră și toate privirile se îndreptară în sus – se spunea că girueta *bandierino* de pe turnul *Mangia* se va întoarce, la ultima briză de vânt, către cartierul orașului care va avea cele mai multe șanse de câștig. Paralizat de căldură, fanionul nu se mișcă, apoi se întoarce încet-încet, mânat de o adiere de ultim moment, spre contrada Turnului.

Riccardo își încleștă degetele pe frâie. Leocorno își scutură cu putere capul, dar se calmă când auzi liniștea. Minutetele se scurseră încordate, iar Riccardo își simți gâtul și degetele mari furnicate de un al șaselea simț. Realiză într-o fracțiune de secundă că era ca o capcană cu arc pe cale să se activeze. Se simțea ca și cum s-ar fi aflat pe zidul castelului, în timp ce la bază explozibilii erau pregătiți pentru demolarea fortificației, sau ca și cum ar fi fost captiv într-o capcană de căprioare, așteptând ca dinții de metal să se închidă peste el. Înțelese în sfârșit cruzimea planului lui Faustino. Era imposibil ca Leocorno să poată scăpa cu viață, când liniștea avea să se sfârșească. Mugetul asurzitor al mulțimii, al sutelor de suflete strânse la start pentru a participa la Palio, tunetul tunului *mortaretto*, toate acestea aveau să-l transpună înapoi pe câmpul de luptă, unde ar fi înnebunit complet.

Lui Riccardo mai că îi venea să zâmbească. Firește. Faustino fusese foarte deștept, din cale afară de deștept. Nu conta cât de mult se antrenase Riccardo cu Leocorno pe câmpiile deschise din Maremma sau în curțile tăcute de piatră din oraș. Doar acest moment conta; era singurul care avea importanță și căruia Unicornul nu-i putea face față. Faustino știuse asta, știuse tot. Riccardo juca un joc pe care nu-l putea controla.

Hotărându-se subit să nu se dea bătut, își smulse simbolul contradei de la gât, eșarfa recuperată de la Nello, în mult iubitele culori albastru și roșu-burgund ale Turnului, culorile care îi simbolizau casa, tatăl, tot ceea ce cunoscuse și iubise vreodată. O sfâșie în două, în icnetele oripilate ale mulțimii. Îndesă fiecare jumătate în urechile lui Leocorno, mângâindu-l și calmându-l în tot acest răstimp.

În acel moment, toate se întâmplară simultan. Sunto se opri după șapte bătăi, tunul *mortaretto* bubui lângă linia de start, iar moneda de aur a Cleopatrei, tronând în văzul tuturor la gâtul lui Riccardo, sclipi în soarele care se pregătea să asfințească și îl orbi fără milă pe Nello Caprimulgo.

Zebra auzi clopotul Sunto răsunând deasupra orașului, iar după al șaptelea dangăt, mugetul care se ridică din *piazza* îndepărtată și care desemna începutul cursei. La acest semnal,

romanii își aruncară pelerinele și se îndreptară spre palat în livrelele cu însemnele cheilor încrucișate.

Înainte de a-și dezvălui intențiile însă, pe străzile tăcute răsună un tropot de copite în ritmul tumultuos al pieței, iar grupul șovăi și se întoarse spre femeia care gonea singură direct spre ei, călare pe un buiestraș alb. Era înaltă și aristocrată, cu nas nobil și ochi încercânați, o siluetă zveltă și dreaptă căreia doar părul cărunt îi trăda vârsta. Ar fi putut fi orice matroană locală, dacă n-ar fi purtat pe sub pelerina albastră de călărie o platoșă de argint pe care se vedea un scut de aur, cu un inel din cercuri roșii deasupra. Iar în spatele ei mășăluiau sute de soldați în uniforma albastră a palatinatului ei.

Era soția principelui elector, Anna Maria Luisa de Medici.

Pia își încleștă palmele și numără loviturile de clopot în timp ce tensiunea se acumula în mod insuportabil cu fiecă dăngă. După a șaptea lovitură ritmică ce răsună deasupra pieței, Sunto se opri, tunul *mortaretto* bubui lângă linia de start, iar cei zece cai se năpustiră cu capetele înainte din *entrone* și se îndepărtară cât ai zice pește.

Pia se gândi că era imposibil pentru cineva care nu era de prin părțile locului să mai fi auzit vreodată un astfel de urlet al mulțimii, care-ți îngheța sângele în vene, să mai fi auzit tunetul copitelor, care-ți făceau coastele să trepideze, să-și mai fi umplut nările cu mirosul de transpirație amestecat cu cel al fânului și să mai fi avut gust de praf de tuf pe limbă. Caii goneau într-o trombă de praf, crupele le străluceau de transpirație, iar din gură le curgeau spume. Trecură de *palazzo* și se apropiară ca o furtună de curba de la Casato.

Pia vedea culorile Turnului, pe Riccardo în frunte, înghiontindu-se cu Nello. Riccardo gonea ca vântul, de parcă ar fi fost singur pe lume, iar trupul îi comunica cu Leocorno la fel ca atunci când goneau pe sarea și nisipul Maremmei, fără nici un suflet în preajmă. Erau împreună în lumea lor și îl mâna pe Leocorno departe de mulțime, cât mai departe de oameni și de ceilalți cai, gonind împreună spre pace și libertate. Pia își înfipse unghiile în palme până îi dădu sângele când cei care se aflau în frunte ajunseră la Casato.

Când trecură prin dreptul tribunei Aquila, ceva se declanșă în ea. O schimbare, o ultimă ruptură de tot ce cunoscuse vreodată.

Pia Tolomei sări în picioare.

Ovaționase și strigase, țipase și urlase. Nu uitase niciodată de constrângerile rangului ei într-o asemenea măsură, nu-și permisesese niciodată să se comporte atât de deschis, nu-și ridicase niciodată vocea mai sus de cele mai blânde tonuri feminine. Astăzi însă vocea ei răsuna puternică, astfel încât el să i-o poată auzi în acea gălăgie generalizată. Era vocea cuiva care se săturase să fie captiv într-un purgatoriu personal, vocea cuiva care nu mai avea nimic de pierdut și care voia ca el să o audă. Nu-i mai spusese niciodată pe nume, dar acum i-l strigă din toți rărunchii:

– Riccardo, Riccardo, Riccardo!

Nu știa dacă el o auzise. În schimb o auzise Nello.

Violante văzu totul de la înălțimea balconului. Nello se aruncă cu un urlat sălbatic din spinarea calului în calea celorlalți călăreți, într-o încercare ce sfida moartea. Riccardo sări și el o fracțiune de secundă mai târziu din spatele lui Leocorno și se luă după el, ferindu-se de aceleași bice și copite ce șuierau și tropăiau în jurul lui. Pia nu mai apucă să fugă, căci Nello se cățăraseră peste banchete și o prinse, apoi o trase cu o forță de om nebun prin intrarea de marmură din Torre del Mangia. Chiar de la distanța unde se afla, Violante o auzi pe Pia strigându-l din nou pe Riccardo, dar acesta era prins de mulțime, ținut captiv între mulțimea de capete care se fâțâiau în toate direcțiile și care îl despărțea de Pia.

Violante se ridică imediat și se grăbi să ajungă în palat. Se rugă, în timp ce străbătea în fugă biblioteca spre scara din turn, să ajungă la timp. Nu știa cu precizie ce avea să facă, dar îi erau clare ca lumina zilei intențiile lui Nello. Pe când traversa biblioteca, mintea i se îmbibă de cuvintele lui Dante, cuvintele pe care tocmai le citise mai devreme în cartea lui, sorbindu-le precum absoarbe buretele apa.

„Cum a murit Pia de Tolomei?

A fost aruncată din turn de soțul ei.“

Orbită de bezna prin care era târâtă în sus pe scările cu zeci, sute de trepte, Pia se întrebă dacă și cealaltă Pia se simțise la fel

ca ea, dacă și ei i se uscaseră gura atât de tare, încât nu mai putea nici să țipe, dacă și ei i se înmuiaseră picioarele atât de tare încât de-abia mai putuse să urce. Ajungând, pas cu pas, tot mai sus, spre înălțimi ce aveau s-o distrugă, desprinzându-se pas cu pas de pământ pentru a căpăta avântul necesar prăbușirii ei mortale, în sensul invers al sutelor de trepte pe care le urcase.

Pia auzea tot felul de voci ce răsunau cu ecou în turn, dar nu-și dădea seama dacă ele veneau de sus sau de jos, dacă aparțineau unui bărbat sau unei femei. I se părea că erau doar niște sirene care-și băteau joc de ultimele ei clipe de viață. În ecurile acelea oribile, distinse însă o vocea, vocea pe care o iubea cel mai mult, strigând-o sfâșietor:

– Pia!

Riccardo. Nu putea ajunge la timp.

Pia fu orbită din nou de explozia de lumină din vârful. Nu mai vedea nimic în lumina aceea amețitoare, nici nu mai auzea dangătul asurzitor al clopotului Sunto.

Se agăță de balustradă, gândindu-se că îi venise sfârșitul, dar că mai avea câteva clipe de trăit. Nello mai mult o târâse și o cărâse după el până în vârful crenelat și alb al turnului. Dacă ar fi aruncat-o peste balustradă, ar fi fost moartă deja, dar era clar că voia ca tot orașul să vadă execuția, să îl remarce măcar o dată, lucru care se dovedi a fi în avantajul Piei. Realiză că intenționa să o ducă chiar în vârful, acolo unde trona globul de aur al Casei de Medici. Pia mai aruncă o privire spre orizont și se gândi în treacăt că nu îi fusese dat să vadă marea. Nu mai țipă, nu se mai împotrivi, ci se agăță de el așa cum nu o făcuse niciodată, îngrozită de priveriștea amețitoare, înfricoșată de cădere. Sfrijit și pipernicit o viață întreagă, veșnic comparat cu fratele Vincenzo, Nello prinse brusc puteri supraomenești, cu gândul la acest ultim act.

Cu ochii în lacrimi, Pia îl văzu pe Riccardo, urmat îndeaproape de o siluetă violetă – ducesa. Piei îi veni să râdă. Erau mult prea departe de ea. Era condamnată.

Riccardo începu să se cațăre spre ea, iar Nello, mult mai sus, strigă spre următor:

– Stai pe loc! De data asta n-ai cum să câștigi. De data asta, măcar de data asta, o să iasă ca mine.

Iar Pia știu apoi că nu mai avea ce face. Îl îmbrățișă pe Nello pentru prima dată și simți un junghi subit și complet nedorit de milă. Nello cel nedorit și nebăgat în seamă, remarcat de tatăl lui doar după moartea fratelui său și doar pentru a se folosi de el ca să pună stăpânire pe oraș. Mai jos de ei, Riccardo urca în continuare. Încet, pe furiș. Trebuia să mai tragă de timp, și singura cale era să îi acorde lui Nello atenția pe care și-o dorea.

Începu să-i vorbească cu blândețe, chinuindu-se din răspuțuri să nu ridice vocea, și-și apropie buzele cât de mult putu să îndure de urechea și de părul lui negru.

– Tatăl tău și-a dorit ca tu să câștigi astăzi. A conceput întregul sindicat în jurul tău, al calităților tale, în jurul considerației pe care ți-o poartă. Ți-a dăruit un cal minunat și șansa de a cuceri orașul.

Cu greu ar fi putut alege Pia un gambit mai dezastruos. Gura lui Nello se deschise într-un rânet diform de șacal, iar ochii lui roz se înroșiră de-a dreptul, împânziți de lacrimi de furie.

– Tu chiar nu pricepi? zise el. Nu vreau să câștig cursa. Eu vreau doar premiul cel mare.

Pia, care își înfrânga cu greu dorința de a țipa și de a se lupta cu el, îl privi drept în ochii aceia roz în timp ce Riccardo mai înaintă puțin.

– Orașul va fi al tău diseară. Știi foarte bine. Vine Romulus.

– Orașul? se răsti dezgustat Nello. Nu orașul este premiul cel mare.

O zgâlțâi pe Pia până îi clănțăniră dinții în gura, iar ea scoase un prim țipăt de groază când văzu ce o aștepta dedesubt.

– Tu ești premiul meu. Iar tata i te-a oferit *lui*, a făcut pe codoșul pentru *el*, ca să poți tu călări, și vorbi, și... să te săruți cu el. Chipul îi era complet răvășit. N-a avut atâta încredere în mine că pot să câștig pentru el, pentru Vulturi sau să fiu campionul unei soții care m-ar fi putut iubi. A trebuit să inventeze un rival pentru mine în persoana *lui*, dar nu era nevoie. Tu ai fi fost de-ajuns. Pe tine te-am vrut, doar pe tine. Am vrut să mă privești și pe mine măcar o dată așa cum te uiți la el. Dar dacă eu nu te pot avea, atunci nu te va avea nici el.

Pia se uită în ochii aceia de om nebun și se forță să rostească imposibilul:

- Atunci, hai să mergem, soțul meu. Hai să mergem acasă. Dacă mor în seara asta, nu voi mai avea niciodată șansa să mă culc cu tine.

Apoi îl sărută direct pe buze.

În momentul acela groaznic în care Nello o ținea lipită de el, devorând-o, ea reuși să ajungă cu mâna la cizmă. Limba lui Nello îi pătrunse în gură și chiar atunci ea îi implântă cu toată forța foarfeca de tuns caii până în plăsele, prin tunică, și îi simți șuvoiul de sânge fierbinte țâșnindu-i pe mâini. Buzele i se descleștară, strânsoarea slăbi, iar ea se clătină până se lovi de parapet. Nello o privi preț de o bătaie de inimă, o privire rănită și întrebătoare care avea să i se întipărească pentru totdeauna în memorie Piei, iar din gură începu să-i curgă un firicel roșu de sânge.

Apoi se prăbuși ca o cruce până jos, jos de tot, afundându-se din purgatoriu direct în iad.

Zebra se minună de viteza și promptitudinea cu care armata palatină urmări și înconjură trupele papale. Fără vărsare de sânge, o acțiune cât se poate de calmă și de liniștită; oamenii papei știa că sunt în inferioritate numerică și că era indicat să limiteze pierderile. Purtătorii blazonului cu cheile încrucișate predară armele, după care au fost legați și duși de acolo de infanterie. Apoi, cavaleria palatină, condusă de însăși principesa electoare, străbătu călare și fără probleme drumul spre *piazza* și spre palatul fratei ei, moștenitorul Toscanei, care îi trimisese o scrisoare.

Gian Gastone de Medici nu fusese îngrijorat de soarta Sienei, deoarece știa că sora lui va fi prin preajmă, împreună cu cavaleria ei. Orice părere ar fi avut despre Anna Maria Luisa, știa că loialitatea ei față de familie era de necontestat și că era la fel de geloasă pe dominioanele de Medici ca și el; nu i-ar fi trecut prin minte să nu facă nimic și să-i lase pe Cei Nouă să cucerească Siena.

Gian Gastone urmări cu lehamite sfârșitul cursei, gândindu-se doar că fiecă tropot de copite îl aducea mai aproape de momentul eliberării lui Dami, pentru că legea stipula ca eliberarea celui condamnat să fie făcută după anunțarea câștigătorului. Observă doar în treacăt câștigătorul de anul acesta, un cal alb superb, care trecuse linia de sosire fără călăreț. Ignoră o așa-zisă dramă

ce părea că se petrece în vârful turnului de deasupra lui și nu băgă în seamă mulțimea care se uita și gesticula cu sufletul la gură în acea direcție. Nici măcar nu întoarse capul într-acolo.

Nu, Gian Gastone de Medici avea ochi doar pentru amantul lui, care străbătea piața ca om liber. Giuliano Dami se bucură aproximativ un minut de libertatea sa, poate chiar apucă să își vadă stăpânul și să îi facă cu mâna înainte ca o formă întunecată să se lătească ca o pată asupra lui și Nello Caprimulgo să cadă, cu mare precizie, direct peste el.

Riccardo ieși împleticindu-se la lumină prin porticurile de marmură ale capelei din partea de jos a marelui turn, cărând-o și sprijinind-o pe Pia, care se agăța de el ca și cum nu mai voia să-i dea drumul niciodată. Instinctul îi spunea să o ducă undeva pe aleile umbroase, spre contrada Turnului, unde să fie în siguranță, dar se opri când auzi un nechezat încântat. Leocorno, care câștigase mult prețuita cursă fără el în spinare, își croia cu greu drum prin mulțime și încerca să evite marea de palme care doreau să îl atingă, în timp ce în spatele lui mergeau câțiva copii din contrada Turnului, care îl împodobeau cu ghirlande și panglici roșii și albastre.

Riccardo porni împreună cu Pia spre el, iar când amândoi își încolăciră brațele în jurul grumazului alb, Leocorno se poticni ca și cum greutatea ghirlandelor sau forța dragostei cu care era împresurat era prea mare. Genunchii i se îndoiră și începu să se clatine, apoi se prăbuși la pământ. Pia îi puse căpățâna masivă în poală, fără să înțeleagă ce se întâmplă.

Riccardo însă înțelesese.

Se aplecă pentru ultima oară la urechea lui albă.

– Ai câștigat, strigă el ca să acopere zgomotul mulțimii. Acum ești liber.

Animalul îl privi cu un ochi mare și umed, care apoi deveni imobil.

Riccardo nu-și mai vedea decât propria reflexie în el și știa că Leocorno se stinsese. Fragmentul de sulită înfipt în craniul Unicornului îl eliberase, în cele din urmă; nu mai auzea strigăte de război, se odihnea în pace.

Lacrimile Piei căzură pe obrazul alb și catifelat, iar Violante, care urmărea totul de pe o poziție la înălțime, fu străfulgerată de o amintire. În timp ce o privea pe Pia legănând capul acela imens și alb, i se păru că vede o fecioară de odinioară, care găsisese, în sfârșit, creatura legendară pe care o căutase.

Marius Capitolul 17 Mariana

Scoica

Violante era căsătorită deja de un an. Venise cu Ferdinando la petrecerea ce avea loc într-unul dintre palatele de vară ale tatălui acestuia, Cosimo de Medici, situat pe colinele de deasupra Florenței. Palazzo-ul era o casă frumoasă, albă și lungă, cu grădini ornamentale, chiparoși drepți ca niște sulite, ce înțepau cerul, iar aerul avea parfum de mirt. Era cea mai fericită zi din viața ei de femeie măritată; încă nu cunoscuse pe deplin deziluzia, nici capacitatea de a avea copii.

Căldura din grădină era insuportabilă, așa că se retrăsese în interiorul casei răcoroase. De acolo auzea muzicanții cântând în grădină, clinchetul paharelor de cristal și hohotele aduse de briza care înfoia perdelele transparente. Îl vedea pe Ferdinando râzând cu poftă împreună cu mult iubita lui soră, Anna Maria Luisa, și se simți invadată de iubire. Cei doi frați mai mari își ignorau fratele mai tânăr, Gian Gastone, care stătea retras. Violante însă nu-l remarcă; se uita fascinată la soțul ei, nevenindu-i să creadă ce norocoasă era. Copleșită de sentimente, se întoarse și observă pentru prima dată tabloul de pe peretele opus.

Un tablou nemaipomenit. Pe un panou uriaș din lemn de plop era reprezentată o femeie extraordinar de frumoasă, cu păr lung roșu, care se ridica goală dintr-o scoică gigantică ce plutea pe o mare albastră, iar vânturi prietenoase personificate suflau asupra ei ca să o poarte spre țărm pe un val azuriu. Violante se apropie și o privi pe zeița aceea norocoasă drept în ochii ei senini și verzi. Era atât de frumoasă, atât de împlinită; despuiată ca în ziua în care se născuse, cu o piele strălucitoare de culoarea piersicii, cu sâni perfecți și cu membre lungi.

Celelalte personaje din tablou își îndreptau atenția doar asupra zeiței, așteptând fascinate o vorbă sau un gest din partea ei. Reprezenta tot ceea ce nu fusese niciodată Violante, tot ceea ce nu avusese niciodată. Se întrebă în sinea ei cum trebuie să te simți în centrul atenției tuturor, să fii atât de frumoasă, să fii dorită.

Auzi pași în dreptul ușii și speră că era Ferdinando, gândindu-se optimistă că ar putea, cu această ocazie, împrumuta ceva din magia emanată de zeiță. Era însă socrul ei, marele duce Cosimo de Medici, un bărbat pe care îl considerase întotdeauna curtenitor, dar care îi inspira teamă.

Veni și se opri lângă ea.

– E o alegorie, spuse el, despre naștere. Scoica reprezintă organul sexual femeiesc.

Se întoarse și își fixă ochii încercănați, tipici oricărui de Medici, asupra ei, studiind-o cu mare atenție.

– Iar tu, draga mea, când crezi că vei putea concepe un copil?

Domenico Bruni aprinse o lumânare și se strecură tiptil pe ușa minusculului său salon. În momentul în care își vârî capul pe după cantul ușii, uită că venise să ureze noapte bună. În cameră, cei doi tineri stăteau unul lângă celălalt pe canapea, luminați de focul din șemineu. Pia Tolomei își ținea capul pe umărul fiului lui, iar ochii ei negri, imenși în lumina focului, păreau din cale afară de liniștiți. Pe chipul fiului său se așternuse aceeași expresie de deplinătate, pe care Domenico nu o mai văzuse niciodată. Amândoi păreau că să-și fi găsit, în sfârșit, libertatea.

Domenico urcă micuța scară până în camera lui și se uită spre patul lui cu rotile în timp ce lăsa lumânarea din mână. În mod obișnuit, după Palio dell'Assunta din august, se băga în pat, gândindu-se deja cu groază la iarna mohorâtă care avea să-l despartă de următorul Palio di Provenzano, din iulie. De data asta însă nu voia să se bage în pat; voia să fie cu Riccardo.

Era pentru prima dată, după vizita lui Dami în toiul nopții, când se simțea în siguranță. Dami nu mai putea mărturisi nimănui, acum, că în urmă cu douăzeci de ani îi dăduse lui Domenico un copil regal; nu mai putea spune nimănui că băiatul pe care Domenico îl iubise și îl crescuse nu era al lui.

Era pentru prima și unica dată în viața lui Domenico când nu-i păsa cine câștigase Palio sau că undeva afară se organizase un festin gălăgios, sub flamura Palio din mătase alb-neagră, în cinstea victoriei pe care bravul Leocorno o adusese Turnului înainte să moară. Nu-i păsa nici măcar că fiul lui se oprise în mijlocul cursei ca să salveze o femeie din contrada Cucuvelei. Nu-i păsa nici măcar într-atât încât să se ducă la grajd ca să facă pregătirile pentru corpul neînsuflețit al lipițanului, cadavrul pe care Riccardo insistase să-l aducă acasă.

Nu-și dorea decât ca Riccardo să rămână cu el.

Lui Violante de Medici nu-i stătea în obicei să se plimbe pe afară în noaptea de după Palio. Străzile erau pline de câștigători gălăgioși și pierzători lugubri care produceau turbulențe. Își luă cu ea doi sergenți de gardă, pe care îi lăsă să păzească ușa lui Domenico în timp ce erau cinstiți de cetățenii radioși, înșirați la cele douăsprezece mese de lemn de-a lungul străzii, împodobite cu roșu-burgund și albastru. Violante n-avea nici cea mai vagă idee cu privire la ce îi va spune bătrânului.

Nu mai ciocăni, ci intră direct în cămăruța luminată de focul din sobă. Acolo îl găsi pe Riccardo stând pe canapea, cu capul Piei pe genunchi, și mângâind-o pe păr în timp ce ea dormea. Riccardo nu o observă decât în clipa în care umbri lumina focului, dar nu se arătă deloc surprins. Știuse că va veni la el.

– Când o să le spui?

Se bucura că el înțelegea situația.

– Măine. Principesa electoare, Anna Maria Luisa, se află acum la palat. E o femeie bună la suflet și nu-și va lăsa fratele, pe Gian Gastone, să acționeze împotriva ta. O să aibă grijă să se facă dreptate. Vei fi investit ca guvernator al Sienei și mare duce de Toscana.

– Mare duce?

– Da. Nu auzi deja clopotele?

Riccardo își înclină capul într-o parte. În afară de trosnetul lemnului din sobă, de strigătele și cântecele de afară, mai auzea și dangătul funebru al marelui clopot Sunto. Nu se putea gândi decât că ultima dată când auzise clopotul era călare pe Leocorno, gata să pornească în cursă. În momentul acela, clopotul suna

pentru acel cal viteaz și cu mintea tulburată, a cărui viață se sfârșise în glorie, nu într-o bătălie pierdută pe câmpul de luptă.

Violante îi vorbea cu blândețe:

– Cosimo de Medici, omonimul tău, bunicul... tău a murit.

Nu îi putea jeli moartea marelui duce, care o abandonase când avusese mai mare nevoie de el. Îi era recunoscătoare doar pentru că în ziua în care se născuseră gemenii, el avusese nevoie să-și potcovească armăsarul preferat și îl chemase pe cel mai bun potcovar din Toscana, care îl și luase acasă la el pe nepotul lui Cosimo. Acum îi zâmbea acelui copil.

– A sosit vremea ta.

Riccardo își pironi privirea asupra focului.

– O să renunțe așa ușor la moștenirea lui?

– Cine? Gian Gastone?

Se gândi la cumnatul ei copleșit de durere, care plângea pe patul de la palat și care nu mai era bun de nimic, după moartea amantului său. Se făcuse dreptate în cazul lui și al lui Dami – Dami răpise viața unui copil, și acum și-o pierduse pe a lui; Gian Gastone încercase să omoare pentru a pune stăpânire pe ducat, iar acum îl pierduse.

– Nu cred că, în starea deplorabilă în care este acum, se va da prea curând jos din pat, așa că nu poate fi vorba să mai lupte pentru ducatul lui, răspunse ea.

– Iar principesa electoare? Ea nu vrea să fie moștenitoare? Se poate afirma cu ușurință că Gian Gastone nu o mai duce mult.

Violante nici nu bănuise că el va înțelege atât de bine situația.

– Ea nu are nici un moștenitor. Soțul ei a murit de sifilis, la fel ca al meu. E prea bătrână ca să mai poată face copii. Se va bucura că numele familiei este dus mai departe, pentru că, altfel, ducatul va ajunge pe mâinile casei de Bourbon sau Spaniei. Ea l-a iubit pe Ferdinando, și te va iubi și pe tine.

Nu intenționa să-l mintă, dar vorbise cu entuziasm și încredere, convinsă că așa se vor întâmpla lucrurile.

– Și cum rămâne cu tata?

Îi mai pusese întrebarea aceasta și înainte, în biserica Turnului, cu exact aceeași intonație. Atunci încercase să afle mai multe despre Ferdinando. Acum însă Violante știa la cine se referea.

– Domenico Bruni va beneficia de gratitudinea mea și de grațitudinea orașului. O să-l răsplătesc pentru serviciul pe care ți l-a adus. Dar, începând de astăzi, continuă ea cu indulgență, pentru tine nu va fi decât un alt supus.

Nu era oarbă la cruda ironie în care o punea poziția ei. Tocmai ea, care îl pierduse pe Riccardo acum un car de ani, era cea care avea puterea să priveze un tată adevărat de fiul lui.

Riccardo nu spuse nimic, ci își coborî privirea spre Pia. O mângâie pe păr și îi aranjă cu tandrețe un cârlionț pe după ureche.

– Și Pia?

Îi adresase întrebarea cu aerul cuiva care deja cunoștea răspunsul.

Violante vorbi cu blândețe și fermitate, astfel încât să-i expună cu exactitate adevărul:

– Se va întoarce în casa tatălui ei, așa cum e obiceiul pentru văduve. Faustino a pierdut totul și nu va face nimic acum împotriva ei. Am luat foarfeca de tuns cai din turn și am făcut-o dispărută – nimeni nu va ști că Nello era mort înainte de a cădea. Pia este nevinovată și liberă.

– Și apoi?

Îl iubea prea mult ca să se prefacă a nu înțelege întrebarea.

– Într-o bună zi se va putea recăsători, dar nu se va putea căsători cu tine.

– Nu?

Riccardo își ridică privirea spre ea. În reveria care îl cuprinsese la gura sobei, visase la momentul în care va deveni duce, când se va duce acasă la Pia, ca să o ia de acolo cu autoritatea pe care i-o conferea titlul, la clipa în care oricine trebuia să i se supună. În visul acesta, se asemena mai mult decât își închipuia cu adevăratul lui tată, pentru că și Ferdinando își îndeplinise neabătut toate poftele. Dar, în realitate, Riccardo știa că dacă va trebui să domnească, nu o va putea face așa. Nu putea fi despot. Trebuia să domnească precum mama lui, drept și bine.

Violante își coborî și mai mult vocea, atentă la sentimentele fetei adormite.

– Se poate mărita cu cineva din aceeași pătură socială. Cu un nobil din Siena, de exemplu. Dar nu cu un duce. Un duce trebuie să se căsătorească pentru încheierea unei alianțe, pentru

dobândirea unei averi, dar nu din dragoste. Crede-mă, îi mărturisi ea cu sinceritate, știi foarte bine cum stau lucrurile.

– Adică tu nu erai îndrăgostită când te-ai căsătorit?

Tonul lui Riccardo era aproape rugător.

– Eu? Ba da, da. Foarte tare. Tatăl tău... se poticni în fața cuvântului, el nu.

Iubise un bărbat și îl pierduse. Își iubise fiii și îl pierduse pe unul dintre ei. Acum trebuia să-i ia unicului fiu singurul tată pe care îl cunoscuse și pe femeia pe care o iubea. Știa că prezența ei nu îi putea compensa pe amândoi. Vedea asta în expresia de pe chipul lui Riccardo. O privea cu ochii tulburați de spectrul pierderii și nu mai era loc și de iubire acolo. O privea fix, ca pe o datorie pe care trebuia să o îndeplinească, nu ca pe mama lui.

– Cât timp mai am?

Lui Violante i se păru că o ura în acel moment.

– Până la prânz. Vino la palat. Toate vor fi pregătite până atunci.

Ar fi vrut să-i ureze să se bucure pe deplin de această noapte specială, dar nu-și găsi cuvintele. Plecă, pentru a nu le răpi și mai mult din timpul rămas.

Violante traversă din nou *piazza*, scoica uriașă unde începuse totul și unde avea să se sfârșească totul. Acum știa că între ea și Riccardo nu putea exista nici o punte de legătură. Acum nu mai putea fi niciodată băiatul ei. Le era imposibil să recupereze toți anii, toate anotimpurile și deceniile pe care le pierduseră. În cel mai bun caz, putea fi pentru el o cunoștință binevoitoare. O consilieră, o moștenitoare bogată. De îndată ce Riccardo era investit în funcție, Gian Gastone se putea întoarce în Florența sau la mult detestatul și glacialul castel al soției lui, sau oriunde își putea încropi o viață fără Dami.

Iar ea? Ei ce-i hărăzea soarta? Poate avea să plece la Roma, cum de altfel plănuiise la un moment dat să facă, înainte ca Ferdinando să moară, la Palazzo Madama, unul dintre palatele Casei de Medici, unde se putea consola cu gândul că își făcuse datoria și își putea însenina zilele cu minunile îngemănate ale religiei și artei.

Violante rămase în mijlocul *campo*-ului și se uită spre locul în care cu o zi în urmă fusese improvizată linia de start. Apoi

se întoarce încet și metodic pe călcăie și merse până ce ajunsese în dreptul liniei de sosire, lăsând în urmă palatele fără vârstă. Se uită amețită spre pământ, la cele nouă diviziuni ale scoicii, la locul unde murise Vincenzo cu o lună înainte, la fântâna lângă care zăcuse Egidio și la umbra de sub terasa unde muriseră Nello și Dami. Libații de sânge dăruite țărânei de fiii sacrificați ai Sienei, pete întunecate pe forma perfectă de scoică a *campo*-ului. Dacă Palio era Siena, și Siena era Palio, atunci putea, înainte să plece, să lase un cadru de legi pentru Riccardo, în speranța că de-acum înainte nu va mai muri nici un tânăr. Probabil o serie de proclamații, o încercare de a codifica acest sport extrem de vechi, pentru a preveni alte tragedii pe viitor.

Violante iuți pasul spre palat, cu gărzile în urma ei. Știa că în acea seară nu-și va mai visa gemenii, pentru că nu avea să doarmă. Urcă copleșită de gânduri în bibliotecă, porunci să i se aducă hârtie și cerneală, după care se așeză cu hotărâre la masa rotundă. Înainte de a-și ridica penița, își puse cealaltă mână peste coperta din piele fină a *Morții lui Arthur*, cartea pe care odată i-o citise fiului ei.

Nici Riccardo nu dormi în noaptea aceea. Ținu capul iubit al Piei în poală și petrecu momente lungi uitându-se la ea, la părul ei negru ca pana corbului, cu reflexii arămii în lumina focului. Ar fi putut să o trezească și să o seducă, să o posede. Indiferent a cui urma să mai fie de-acum încolo, el ar fi fost primul. Dar nu voia să o necinstească, nu voia să-i distrugă liniștea. În noaptea aceea era liberă de Nello, de Faustino, de tatăl ei. Aici se putea ascunde, era la adăpost. O iubea enorm, iar dacă le era dat ca asta să fie ultima lor noapte împreună, dacă asta era ultima lui noapte ca Riccardo Bruni, nu voia să o petreacă în păcat, indiferent de cât de mult o dorea. Îi atinse încheietura sidefată cu un deget în locul în care cătușele îi jupuiseră pielea în închisoare, iar apoi o cuprinse cu mâna de locul vătămat, precum un temnicer.

Ea începu să se miște, iar el își retrase mâna. Realiză dintr-odată ce avea de făcut. Zâmbi cu o bucurie deplină, care îi inundă pieptul și îl încălzi mai mult ca orice alt foc. Nu voia să-și accepte moștenirea. Avea să plece departe împreună cu ea, acum, înainte ca orașul să se trezească. Aveau să plece undeva departe,

împreună, în seara asta. Își dădu capul pe spate și râse fericit de clipa aceasta, de fracțiunea de secundă de dinaintea trezirii ei și înainte ca destinul lor să se schimbe complet.

Pia îl ascultă, zâmbindu-i cu bunăvoință, în timp ce simțea un junghi în inimă. Riccardo îi spusese o poveste extraordinară cu doi gemeni nou-născuți – unul murise, celălalt supraviețuise –, un fiu pierdut și un moștenitor al ducatului. La fel de bine i-ar fi putut spune orice altă poveste la gura sobei, atât de incredibil i se păruse. Apoi îi vorbise despre viitor, despre ce urmau să facă în seara asta, iar ea își pusese mâna în palma lui ca și cum chiar atunci ar fi pășit afară din Siena prin poarta Camollia, pe unde călăriseră de atâtea ori, dar fără să se mai întoarcă, de data asta.

După ce termină de vorbit, ea își scutură ușor capul, cu grijă să nu-și trădeze ochii înlăcrimați. Cine știa mai bine ca ea că îi cerea imposibilul? Cine alta decât Pia, cea care-și trăise toată viața legată de rang și de obligații sociale, să știe mai bine că el nu avea nici o obligație față de ea, ci față de mama și de statutul lui? Cunoștea răspunsul, dar nu știa cum să i-l poată prezenta.

– Mai știi când am trecut prin poarta Camollia, în ziua în care ne-a găsit Nello, și am văzut un morman de oase de măgar? Îți mai amintești?

El dădu din cap că da.

– Era un semn că orașul se va prăbuși. Nu-i a bună, Riccardo.

Orașul avea să rămână în picioare sau să se prăbușească doar în urma acțiunilor cetățenilor săi, iar dacă era să pună în balanță importanța Sienei cu dorințele a doi oameni, orașul, cu încărcătura lui istorică, atârna mult mai greu. Nu se puteau agăța de acest viitor, de această fantezie.

– Trebuie să îți ocupi locul din palat și să te... însori. Simți că îi rămâne cuvântul în gât. ... cu cineva potrivit.

– Cineva potrivit. Riccardo se înfurie. Tocmai tu vorbești așa? Tocmai tu, care ai suferit o grămadă de abuzuri din partea lui Nello, tu te-ai găsit să-mi dorești să-mi gălesc vreo domnișorică regală, care...

O podidi plânsul, iar el se opri din pricina indignării.

– Nu mi-am dorit nimic din toate astea, șopti ea. Dar atâta lucru știu: Că trebuie să pleci.

Făcu un pas și îi smulse moneda Cleopatrei de la gât. El tresări, iar ei îi păru bine; nu avea puterea de a-l goni de lângă ea decât dacă se folosea de forța propriei lui furii. Dacă avea să insiste, atunci era pierdută.

Așa că trase din nou de lănțisor cu forță ca să-l rănească, iar el ieși din cameră. Pia se întoarse spre foc ca să nu-l audă plecând, încercând să se concentreze la ceva, la orice, numai să nu audă ușa de la intrare trântindu-se. Rămase împietrită și amețită, iar lacrimile pe care și le stăpânise până atunci îi inundară obrajii și i se prelinseră, sâsâind, pe pietrele încinse ale șemineului. Auzi scârțăitul ușii în spatele ei și se întoarse. Crezuse că era Riccardo și sări în picioare, gata să-l acopere cu săruturi, să-i spună că se înșelase, să-l țină în brațe și să nu-i mai dea drumul niciodată.

Dar era tatăl lui Riccardo. Domenico Bruni.

Se uită la el, un om mărunț, îndesat și bun. Acum nu se mai întreba de ce nu exista nici o asemănare între tată și fiu. Ei doi însă aveau ceva în comun. Durere și sentimentul de nimicire. Își întinse mâna spre el.

– A plecat? zise el cu o speranță jalnică în glas.

Accentul, asta avea în comun cu fiul lui. Cumva, auzindu-l, simți cea mai mare durere dintre toate.

– A plecat, zise ea, regretând că ea fusese cea care îi ucisese acea speranță firavă.

Se înțeleseră din priviri să se așeze pe canapea și-și petrecură restul serii lângă flăcările care se stingeau încet. Totul era pierdut, se gândi Pia, toată lumea pierduse ceva, iar Riccardo, cel mai mult. Câștigase un ducat, dar pierduse orice altceva.

În dimineața următoare, Violante își trimise crainicii să împânzească orașul cu vestea că la prânz avea să facă o proclamație. Își petrecuse dimineața discutând cu Anna Maria Luisa de Medici. Stătuse cu această doamnă redevabilă în Sala Consiliului Celor Nouă și ceruse ca în dreptul frescei lui Lorenzetti care reprezenta buna guvernare să fie așezate două scaune aurite. Sperase că este de bun augur.

O studiasse pe cumnata ei, îi sesizase trăsăturile puternice și întunecate care îi aduceau aminte de Ferdinando, dar și de Riccardo. Anna Maria Luisa nu se îngrășase ca tatăl și fratele ei, ci era

la fel de slabă ca un ascet. La rândul ei, o studie și ea pe Violante cu o privire prevăzătoare, dar totodată prietenoasă. Adevărul era că se scursese prea mult timp și suferise de prea multe ori ca să mai poată simți ostilitate față de cumnata ei.

– Violante, noi două nu prea am fost prietene, nu-i așa? Începu principesa electoare să vorbească cu accentul florentin cult. Violante înclină aprobator din cap în fața acestei afirmații sincere. Dar am avut atâtea lucruri în comun, copiii noștri au avut aceeași soartă, soții noștri au avut aceeași soartă, încât există multe motive pentru care ar trebui să ne aliem. În spiritul acesta deschis dintre doi aliați, îți cer să îmi prezinți evenimentele care au condus la necesitatea intervenției mele de ieri.

Violante îi povesti principesei întâmplările de la Palio, faptele Celor Nouă. Nu pomeni nimic încă de identitatea lui Riccardo, ci îl menționează ca pe un simplu actor în această dramă. Își continuă povestirea vorbindu-i despre Francesco Maria Conti și despre misteriosul Romulus, care călătorea într-o trăsură cu simbolul celor două chei încrucișate.

– Firește, acum știi că acest Romulus reprezintă Roma.

Ar fi putut intra în detalii despre simbolistica poreclei lui, despre semnificația cu note personale a gemenilor în propriul ei istoric, dar se limită la relatarea evenimentelor.

– Așadar, însuși papa Inocențiu al XIII-lea, altfel cunoscut ca Michelangelo Conti, a conspirat alături de Cei Nouă pentru a destabiliza ducatul, cu complicitatea vărului său, șeful consiliului meu, Francesco Maria Conti. Conti a falsificat extragerea la sorți prin intermediul metodelor sale științifice, iar sarcina lui Nello Caprimulgo era să câștige Palio pentru sindicat, pe calul Berio. Calul a fost vopsit în negru astfel ca Vulturii să-l poată folosi pentru a câștiga la sigur, încălcând astfel regulamentul. Și fiindcă orașul rămăsese fără pază în ziua cursei, trupele papale s-au infiltrat în grupuri mici în cetate și s-au strâns în jurul statuilor lupoaicei, statuile lui Romulus. Apoi, ajutați de faptul că orașul era pustiu în toiul cursei, trebuiau să înconjoare piața în care se aflau strânși toți cetățenii și să ocupe palatul, astfel încât Cei Nouă să poată fi investiți, și eu, depusată de drepturi.

Violante simți un junghi rece de groază la gândul că lucrurile acestea chiar s-ar fi putut întâmpla.

– Acesta este momentul, soră, în care armata ta palatină a intervenit ca urmare a scrisorii fratelui tău. Îți mulțumesc din tot sufletul.

Principesa își înclină capul nobil, dar nu spuse nimic. Violante sovăi puțin, dar apoi continuă:

– Pot să trag concluzia că trupele papale sunt ținute prizoniere de către armata ta; cایی le-au fost sechestrați și armele luate?

Anna Maria Luisa se înclină foarte discret spre ea.

– Poți trage ce concluzie vrei, soră. Adevărul gol-goluț este însă că i-am lăsat să plece.

Violante se crispă imediat.

– I-ai lăsat să plece?

– Da.

– Dar... de ce?

– Diplomatie, draga mea soră, veni răspunsul. Nu pot acționa împotriva papei și nici a trupelor lui. Nici nu aș face așa ceva, pentru că aș risca să pierd avantajul pe care îl am acum.

Violante își aduse aminte de jocul de șah din visul cu ochii deschiși, atunci când îi trimisese lui Faustino flamura alb-neagră a Palio.

– În războiul de succesiune, statele papale și-au pierdut teritoriul din Toscana în defavoarea familiei Farnese. Papa Conti ar fi făcut orice ca să-și redobândească controlul asupra Sienei, ba chiar ar fi apelat la guvernul-marionetă al Celor Nouă, numai să nu vadă un domnitor din Casa Farnese acolo. Violante ar fi putut jura că principesa schițase un zâmbet. După cum știi, draga mea cumnată, deoarece tu, și eu, și Gian Gastone nu avem nici unul moștenitor, este mai mult decât posibil ca ducatul să-i fie dat lui Don Carlos al Spaniei, fiul lui Elisabetta Farnese. Dacă încerc să cenzurez acțiunile papalității sau dacă încerc măcar să dezvălui acest complot, atunci vom înclina balanța de putere către Don Carlos, care este primul în linia de succesiune. În concluzie, Conti va face orice ca să prevină acest lucru. Trebuie să recunosc, deși nu mi-e deloc ușor, că de vreme ce nici unul dintre cei trei copii ai tatălui meu n-a fost în stare să producă un moștenitor, el va fi mai mult ca sigur următorul pretendent la tron.

Violante zâmbi, cu gândul la informația secretă pe care se pregătea să i-o dezvăluie.

- Ai menționat la un moment dat punctele în care ne asemănăm, continuă principesa. Mai există unul asupra căruia amândouă cădem perfect de acord. Nu voi ceda nici un centimetru din ducat unor nobili renegați și nici în fața unui popă care vrea să ne jefuiască, încheie ea pufnind disprețuitor.

- Speram să te aud spunând asta, zise Violante și bătu din palme, semn pentru servitori că trebuiau să părăsească încăperea. Înainte de a-ți spune ce am pe suflet, vreau să te rog să te gândești la ceva. Ai spus că noi două nu am fost prietene. Oare, cel puțin în privința asta, nu e prea târziu să mai schimbăm lucrurile?

La două ore după discuție, Violante ieși din cameră mulțumită de întrevedere, trăgând o concluzie pe care până atunci o intuise doar: o lume condusă de femei ar fi o lume mai bună. Gian Gastone se afla tot în camera lui, dar servitorii îi promisera că la ora prânzului o să fie gata îmbrăcat și pregătit. Violante încă nu era în starea sufletească necesară ca să-i pese de soarta lui. El fusese cel care o despărțise de cele mai prețioase lucruri din viața ei. Acum avea să-i facă și ea la fel. De mulți ani, ducatul însemnase totul pentru el, iar acum avea să-l piardă pentru totdeauna. Tremura, dar nu de teamă că Riccardo nu va veni. Apăruse la palat încă de la ora opt și-și petrecuse dimineața înconjurat de servitori care îl îmbăiaseră și bărbieriseră, de negustori de haine care-l îmbrăcaseră. Când îl văzu aranjat și pregătit, înalt și imaculat, într-o haină până la genunchi din catifea verde, știu că transformarea din Riccardo Bruni în Cosimo Ferdinando al IV-lea de Medici era completă.

Sosise clipa. Ieși din nou pe terasă. În stânga ei, Gian Gastone se smiorcăia pe canapea, repetând la nesfârșit numele lui Dami, într-o litanie în care, de fapt, nu credea. În dreapta ei, Anna Maria Luisa de Medici, care stătea cât de departe putea de nesuferitul ei frate, înaltă, cu trăsături acviline și splendidă în veșmintele albastre. Iar în spatele ei, încă în umbră, noul duce al Toscanei stătea sprijinit de tocul ușii, căutând-o din priviri - Violante știa - pe Pia Tolomei.

Violante își drese glasul.

- Stimații mei cetățeni, începu ea, iar oamenii începură să-și dea ghionturi ca să se facă liniște. Am vești extrem de importante pentru voi. Iată despre ce este vorba.

Ceva îi luci pe față și îi distrase atenția. Își făcu mâna căuș deasupra frunții, ca să-și țină umbră, și ezită. Se uită înspre mulțime și constată că lumina soarelui îi juca o festă, bătând cu putere direct în pandantivul de aur al Piei și de acolo răsfrângându-se direct în ochii ei.

Pia de Tolomei reflecta la ironia groaznică a sorții, acum că obținuse ceea ce își dorese.

Nello era mort, iar ea liberă; Faustino fusese asediat de creditori și-și pierduse interesul pentru nora lui. Propriul ei tată, Salvatore, care se confrunta cu aceeași problemă, părea că a uitat și el de ea. Și uite cum, în ziua proclamațiilor anunțate de Violante Beatrice de Medici, Pia de Tolomei se afla în grupul cetățenilor Turnului, care încă se împăunau cu victoria de la Palio, la brațul lui Domenico Bruni. Nu era clar, din poziția brațelor lor încrucișate, dacă bătrânul o sprijinea pe fată sau dacă fata îl sprijinea pe bătrân.

Pia își forță ochii să îl vadă pe Riccardo în umbra de pe terasa palatului, știind că era acolo, întrebându-se dacă el o vedea, și roti pandantivul care își reluase locul de la gâtul ei, pentru a prinde o rază de soare.

Violante își coborî privirea spre Pia, care stătea lângă Domenico, tatăl lui Riccardo, amândoi muți și palizi, amândoi cu chipurile desfigurate de durere. Se întoarse spre Riccardo și zări întipărită pe chipul lui nobil aceeași expresie a suferinței. Iar în dreapta ei, Gian Gastone, imens, jalnic, distrus de propria lui grandoare.

„Distrus de propria lui grandoare.“

De ce să-i vâre ea cu forța pe gât o asemenea viață fiului ei? De ce să-și îndeplinească ea sarcina de a aduce un moștenitor la tron, cu prețul fericirii lui și a Piei? Iar Domenico Bruni, bietul bătrân cu suflet bun, a cărui crimă fusese doar că el crescuse un orfan cu nemăsurată grijă și cu o dragoste nerostită. Tocmai ea, care își pierduse un fiu, ea să fie cea care să abată asupra lui un asemenea destin hidos? Putea ea să-l oblige pe Riccardo să-și preia titlul princiar și, prin urmare, să se unească într-o căsătorie pe care nu și-o dorea? Cunoștea atât de mulți de Medici care avuseseră căsnicii nefericite: Anna Maria Luisa, Gian Gastone,

ea și Ferdinando. Iar Gian Gastone fusese distrus și mai mult de ambiție și excese.

Violante de Bavaria își dădu brusc seama ce avea de făcut. La urma urmei, se gândise deja la asta: „O lume condusă de femei ar fi o lume mai bună“.

Se întoarse spre adunare.

– Stimați cetățeni, începu ea din nou. Am fost cu toții martori la două curse Palio, într-un interval de doar câteva săptămâni. Ambele s-au terminat tragic.

Zări părul cărunt al lui Faustino Caprimulgo în mulțime, plecat sub povara pierderii fiilor lui și a averii.

– Prin urmare, continuă Violante, este de datoria mea să vă anunț astăzi, în calitate pe care o am de guvernatoare a voastră și pe care intenționez să o mai îndeplinesc mulți ani de-acum încolo, spuse ea și îi făcu plăcere să audă ovaționări răzlețe provocate de declarația ei, câteva prevederi ce privesc regulile Palio. Unele sunt vechi; altele sunt noi; toate vor fi codificate, și începând din această zi, vor fi imuabile. În acest mod vom putea trăi în prietenie și siguranță și în anii viitori, cât eu vă voi fi unica ducesă conducătoare. Ascultați ce am decis. Prin prezenta declar următoarele: Articolul unu – fiecare contradă trebuie să participe la tragerea la sorți. Zece și doar zece vor fi trași la sorți și vor avea șansa de a participa la Palio.

Violante realizează că Anna Maria Luisa o privea cu o curiozitate sporită. Continuă neabătută:

– Articolul doi: Contrada trebuie să depună o sumă, care va fi alocată proprietarilor cailor. Articolul trei: Jocheii trebuie să folosească doar o cravașă obișnuită și să meargă la linia de start după bubuitul tunului *mortaretto*. Articolul patru: Este interzis ca armăsarii să fie loviți sau incitați din exterior, cât timp se află la linia de start. Articolul cinci: Este interzis oricui să ajute un călăreț căzut să urce din nou pe cal.

În momentul acesta se uită spre Riccardo și îi făcu un semn abia imperceptibil din cap: „Du-te“.

– Articolul șase: Primul cal care parcurge trei ture complete și ajunge în dreptul juriului câștigă. Articolul șapte: Palio va fi revendicat de reprezentanții oficiali ai contradei câștigătoare.

Violante continuă să declame noile reguli pentru Palio, reguli care aveau să-i supraviețuiască și ei, și lui Riccardo, și care urmau să dăinuiască încă două sute de ani.

Adăpostit de umbrele din spatele ei, Riccardo Bruni începu să-și desfacă nasturii de la haină. O așeză încet pe un scaun auriu și se strecură tiptil spre scară. Nimeni nu-l băgă în seamă pe ultimul de Medici, când păși afară. Acum era doar un om, un bărbat obișnuit, un fiu al Sienei, iar mulțimea era prea ocupată să observe o fată, o fată obișnuită, o fică a Sienei, alergând spre el și cuibărindu-i-se la piept.

– Mulțumesc.

Zorii anunțară începutul unei noi zile, revigorantă, minunată și plină de promisiuni, cu un aer curat și îmbogățit de parfumul inocenței. Violante se afla în biserica Girafei din San Francesco și se ruga înaintea *Fecioarei cu pruncul*. De data asta nu fusese nevoită să se furișeze în contradă, pentru că acum era bine-venită oriunde mergea. Cetățenii Sienei realizaseră într-un final ce norocoși erau cu o asemenea guvernatoare. Oamenii lui Gian Gastone îi împachetau chiar acum lucrurile; acesta urma să se întoarcă la Florența, unde să-și asume domnia ducatului începând din acea zi. Violante nu credea că va apuca să conducă prea mult timp, pentru că inima și sănătatea îi fuseseră puternic afectate.

Îngenuncha pe lespezile reci înaintea preasfințitei mame care își hrănea copilul și îi mulțumi pentru multitudinea de lucruri pe care le avea acum. Cu ochii ei migdalați, Madonna o privi cu bunățate și cu o mare înțelegere. Știa pentru ce era Violante extrem de recunoscătoare; pentru fiul ei.

– Mulțumesc.

Se făcuse ora prânzului, iar cei trei – Pia, Riccardo și Violante – stabiliseră să se întâlnească la poarta Camollia. Stăteau chiar pe locul unde oasele măgarului mort se albiseră de tot și fuseseră șterpelite de javrele din oraș. Pia și Riccardo, înlănțuiți unul de celălalt precum iedera, stăteau la umbra porții peste care căzu-se măgarul.

Era pentru prima dată când Pia se întâlnea față în față cu ducesa, și era tare încântată. Îi zâmbi.

- Ne-ați redat viețile.
- Atunci vă propun să vi le petreceți împreună, draga mea.
- Vom fi în siguranță? întrebă Riccardo.

Ducesa nici măcar nu se deranjă să se uite în jur.

- Nimeni altcineva, în afară de noi trei și de tatăl tău, nu-ți mai cunoaște adevărata identitate, spuse ea ca să-l liniștească, și sunt sigură că el e fericit, acolo unde se află, să aibă parte de liniște.

Pia știa că așa stăteau lucrurile. Ieri, după ce Riccardo renunțase la dreptul lui din naștere și coborâse în piață, Pia se dezlipise din sărutarea lui pentru a-l duce lângă Domenico. Acesta își cuprinsese fiul într-o îmbrățișare și mai pătimașă decât a celor doi îndrăgostiți. Pia îl văzuse pe Riccardo închizând ochii și sprijinindu-se de tatăl lui, iar genunchii aproape îi tremuraseră sub greutatea dragostei pe care o simțea pentru omul acesta cu care nu îi era rudă, dar însemna mult mai mult pentru el.

- Și ce se întâmplă cu principesa electoare?

Pia fusese cea care adresase această întrebare.

Inteligența ei era pe placul ducesei chiar mai mult decât frumusețea, așa că îi zâmbi din nou.

- Nu i-am dat detalii despre natura proclamației pe care o voi face. I-am spus doar că voi face un anunț despre viitorul orașului și am întrebat-o dacă e de acord să fie și ea acolo ca să susțină legile Toscanei, indiferent de implicații. A replicat că ea va fi întotdeauna cu bucurie de partea legii, și a dreptății, și a Toscanei, și că mă pot baza pe ea. Într-o bună zi va fi o mare ducesă respectabilă. Atunci, Siena și Florența vor avea amândouă femei la conducere.

Perspectiva aceasta părea că îi surâde ducesei, așa că îi făcu plăcere și Piei.

- Iar Gian Gastone?

De data asta Riccardo a fost cel care se interesă.

- E totul pregătit pentru a se întoarce la Florența, răspunse mama lui. O să ia locul tatălui său, dar nu cred că va domni prea mult. Sănătatea i s-a șubrezit. Are probleme de ceva vreme. Pe deasupra, când inima ne e sfâșiată, atunci nu ne mai e dat să trăim mult. Cred că electoarea nu va avea mult de așteptat.

Pia sesiză nota de compătimire din cuvintele ei și își dădu seama că ducesa își eliberase fiul, pentru ca el să nu fie nevoit să calce pe urmele unchiului său, spre corupție, exces și decadență.

– Iar dumnevoastră? întrebă Pia, regretând profund eventualitatea în care ducesa ar fi părăsit orașul. Acum veți rămâne?

– Așa cred, pentru că sunt foarte multe de făcut aici. Încă sunt guvernatoarea Sienei. Marele duce a declarat că nu mai dorește în veci să pună piciorul aici.

Nu-și putu masca ușurarea pe care o resimțea știind că Gian Gastone va pleca în scurt timp din casa ei, din orașul ei.

– Dar voi doi ce aveți de gând? Cred că vă căsătoriți, nu? întrebă ea cu un surâs.

– Da, o să trăim în casa tatălui meu, răspunse Riccardo.

– Dar tatăl tău, Pia? A fost de acord?

Pia dădu din cap că da.

– Așa a fost sfătuit de un binevoitor-surpriză.

Sprâncenele blonde ale ducesei se ridicară întrebător.

– Faustino Caprimulgo, zise Pia, căreia încă nu-i venea să creadă că era adevărat. A garantat pentru Riccardo și i-a spus că e om bun. În afară de asta, tatăl meu este un om ruinat acum și nu-mi poate oferi o zestre. Riccardo o să mă ia și fără.

Îl luă de mână, iar cu cealaltă palmă își atinse în treacăt monedă cu Cleopatra de la gât. Nu mai conta că asta îi era singura zestre rămasă. Pia avea toate bogățiile necesare, dar nu în mână în care ținea medalionul, ci în cea cu care îl ținea pe Riccardo.

– O să vă trimit niște bani amândurora, ca să puteți începe o viață nouă, spuse ducesa.

Pia știu imediat că Riccardo o să refuze, ceea ce și făcu. Ducesa însă mai avea o propunere.

– Atunci poate mă vei lăsa să-ți ofer o plată pentru munca ta, spuse ea. Mi-ar face plăcere să fii tu grăjdarul palatului, pentru că actualul angajat s-a ramolit și are nevoie de odihnă. Postul asigură și o cameră în aripa servitorilor. Am eu impresia, zise ea zâmbind, că ți-ar plăcea mult mai mult acolo decât ți-ar fi plăcut să locuiești în salonul ducelui.

– Nu mi se pare corect să mai iau ceva de la cineva care ne-a oferit deja atât de multe, spuse Riccardo, dar într-adevăr mi-ar plăcea să lucrez cu caii și să primesc și bani pentru asta. Mulțumesc mult.

Pia profită de moment.

– Iar acum aș vrea să vă dăruiesc și eu ceva.

Scoase un pachet înfășurat în pânză. Când ducea dădu la o parte cârpa aspră, zări un sul de țesătură moale, un brocart de un roșu-închis, sângerieu. Ducea îl scutură să vadă mai bine ce era, de fapt. Era o rochie croită pentru o femeie de talia și înălțimea ei, dintr-un material întunecat, ce lucea precum pietrele de carneol. Și-o lipi de trup, iar Pia constată cu bucurie că făcuse o alegere bună.

Zebra reușise cumva să-i salveze Piei rochiile rămase în palatul Vulturilor și i le adusese acasă la Domenico. Pia le înșirase în micul salon. În faldurile pelerinei de piele ale costumului de călărie își găsisse exemplarul din *Le Morte d'Arthur* pe care nu crezuse că nu o să-l mai vadă vreodată și, de bucurie, îl binecuvântase pe Zebra cu toți sfinții de care își adusese aminte. Se plimbase îndelung prin fața lor, le studiasse cu mare atenție culorile de curcubeu. Până astăzi ar fi jurat că nu s-ar fi putut despărți niciodată de vreuna din ele, dar în momentul acela nu ezitase deloc. Într-un oraș în care culoarea era atât de încărcată de semnificații, nu se lăsă influențată de nici un fel de simbolistică heraldică sau a contradelor. Nu alesese rochia galbenă, pentru că era culoarea Gâștelor, și nici verdele, pentru că era a Omizilor. Pur și simplu alesese o culoare care crezuse că se va potrivi tenului ducesei.

Aceasta zâmbi.

– Roșu, zise ea, arătând aproape frumoasă.

Pia încuviință din cap, apoi adăugă sfios:

– A fost a mamei mele. M-am gândit să v-o dăruiesc.

Violante sesiză felul în care accentuase cuvântul „mele”, aproape imperceptibil. „Rochia a fost a mamei mele. Tu ești mama lui Riccardo.”

Era o invitație. Pia voise să-i dea de înțeles ducesei că, deși Riccardo nu își acceptase moștenirea, mama lui nu trebuia să considere că legătura lor nu conta. Ducea împături cu drag rochia, impresionată în mod vădit de gestul ei. Apoi își luă fiul de mână și îi conduse prin poarta Camollia.

De partea cealaltă îi aștepta Zebra, cu hățurile lui Berio în mână. Pentru că i se dăduse în mod ticălos un alt nume, din punct de vedere legal acum aparținea Piei, ca fiind un bun al soțului ei decedat. Calul își înălță capul și necheză când o văzu; negreala mată începuse să-i cadă de pe blană, și pe dedesubt se zărea deja

blana castaniu-roșcată, ca o piele nouă. Pia nu avu nevoie de ajutorul lui Riccardo ca să urce în fața lui pe cal. Zebra se uită la culoarea monedei pe care i-o dăduse Riccardo și își înfipse încântat dinții în ea.

Violante își luă rochia cu o mână și le făcu semn cu cealaltă, iar cuplul se îndepărtă călare pe câmpie. Ea se uită la Zebra, care-și urmărea melancolic prietenul, și, dintr-odată, toate căpătară sens.

Copilul era piesa-lipsă dintr-un joc de puzzle, sau ultima fisă pe care o putea paria la un joc. Nu i se permisesese să-și crească propriul fiu. Lângă ea stătea un băiat care nu avea nici casă, nici familie, care își petrecuse cei nouă ani de viață cărând apă, transmițând mesaje sau plimbând caii dintr-o parte în alta, pentru un bănuț.

Vorbi repede, ca să n-aibă timp să se gândească prea mult.

– Zebra, ce-ai zice să dormi în același pat în fiecare noapte? În patul tău?

Băiatul se uită cu coada ochiului la ea și îi zâmbi, apoi se frecă la ochi și peste nasul pistruiat din cauza soarelui. Își vârî palma lui mică în mâna ei și acesta îi fu răspunsul. Îl strânse și ea de mână.

– Dacă vii să locuiești cu mine la palat, nu pot să-ți zic Zebra, spune ea. Cum te cheamă?

– Pietro.

Pietro, Peter, Petru. Păstrătorul cheilor încrucișate. Sfântul patron al Romei, al lui Romulus, al cărui nume înseamnă „piatră”.

Violante zâmbi spre el.

– Ei bine, Pietro, hai să mergem acasă.

Pia și Riccardo călăriră toată ziua. Aveau de rezolvat două treburi foarte importante. Mai întâi străbătură colinele de pe care se vedeau frumoasele peisaje vestice ale orașului, acolo unde Leocorno gonise, pe fundalul inegalabilelor imagini. Tot în acel loc, la adăpostul nopții, oamenii ducesei aduseseră trupul neînsuflețit al lui Leocorno, un alt hatâr pe care i-l făcea din suflet fiului ei secret, care nu voise nici în ruptul capului să-i lase stârvul mâncat de câinii din oraș. Aici, pe coline, calul fusese scos din cotiga care îl transportase și îngropat în pământul moale. În afară de ducesa

și de cele mai de încredere gărzi ale ei nu mai știa nimeni că armăsarul fusese înfășurat în drapelul Palio pe care îl câștigase, și chiar acum meșterii Bruco din contrada Omizii erau ocupați cu confecționarea unuia nou.

Cei doi se opriră în dreptul movilei chiar când soarele ajunsese deasupra capetelor lor. Pia îl urmări pe Riccardo cum își pune palma pe grămada de pământ și marchează locul cu un bolovan mare, ca să-l poată găsi și altă dată, după ce pământul se netezea și după ce oasele lui Leocorno aveau să se usuce la fel de tare ca oasele măgărușului care fusese aruncat peste poarta Camollia în urmă cu șase săptămâni.

Preț de o clipă, Pia simți o legătură între cele două animale – măgarul umil care murise de partea cealaltă a zidurilor și fusese îngropat acolo și calul nobil care murise în interiorul lor și fusese îngropat dincolo de ele.

După ce Riccardo isprăvi ce avea de făcut, veni rândul Piei să aducă un ultim omagiu. Își scoase moneda cu Cleopatra de la gât, făcu o gaură adâncă în pământul moale și lăsă pandantivul să cadă acolo. În timp ce o acoperea la loc, Riccardo o prinse de încheietură. Ochii verzi moșteniți de el de la familia de Medici priviră adânc în ochii negri ai urmașei Tolomeilor.

– Ești sigură? întrebă el.

– Da, răspunse ea. Foarte sigură. Vezi tu, am fost Pia de Tolomei, apoi am fost Pia de Caprimulgo. Acum nu mai sunt nici una, nici alta. Nu sunt Cleopatra, nu sunt nici prima Pia. Nu sunt Guinevere. Nu sunt nici Minerva. Nu mai sunt vreo împărăteasă moartă cu mult timp în urmă, nu sunt nici străbunica mea cu destin tragic, nici regină necredincioasă, nici vreo zeiță. Și după ce o să ne căsătorim, nu o să fiu nici măcar Pia de Bruni.

Îi cuprinse chipul iubit între palme pentru a-i atenua mâhnirea provocată de faptul că ea nu voia să-i ia numele.

– În curând îți voi fi soție, și cu voia lui Dumnezeu voi fi și mamă, într-o bună zi; dar indiferent de ce mi-a fost hărăzit, eu sunt eu. Se aplecă și-l sărută. Sunt *Pia*. Doar *Pia*.

Riccardo încuviință din cap, o prinse de mijloc și o conduse înapoi la cal.

Plecară de la mormânt când soarele se pregătea să asfințească, dar Riccardo îl mână pe Berio spre est, departe de oraș. Călăriră

ore în șir, gonind împreună cu soarele care îi călăuzea peste dealuri și văi, învăluind totul într-o lumină aurie. Când se opriră pe o dună înaltă, încă mai era suficientă lumină naturală încât să-i poată arăta Piei ceea ce dorise să-i arate înainte de a se întoarce acasă. O linie albastră și liniștită la orizont, care scliffea sub soarele domol.

Marea.

Epilog

A șaisprezecea zi a lunii august 1724

Riccardo stătea pe Ponte Vecchio și se uita în apa râului Arno. Trecuse un an, și astăzi era ziua cursei Palio dell'Assunta. Nu dorise să rămână în Siena, așa că venise în pelerinaj la Florența, lăsând-o pe Pia în grija tatălui ei. Se căsătoriseră în biserica Turnului, ținându-se strâns de mână în întunericul cu miros de tămâie, iar Domenico le fusese martor. Riccardo băgase de seamă, chiar când repeta după preot jurământul, că în biserică se strecuraseră două siluete: o doamnă între două vârste, îmbrăcată cu o rochie de un roșu aprins, și un băiat care obișnuise cândva să se îmbrace ca vai de lume, dar acum era înveșmântat numai în catifea, ca un prințisor. Băiatul se ținea de mână cu doamna, astfel încât puteau fi considerați mamă și fiu.

Riccardo scurtă cu privirea adâncul apei, ca și cum ar fi încercat să oprească acei curenți pentru a vedea nisipul de pe fund, din mal în mal, în încercarea de a zări oscioarele albite ale geamănului lui, ale fratelui lui, cealaltă jumătate a inimii lui. Dacă ar fi fost mare duce de Toscana, ar fi putut porunci ca râul să fie dragat și ar fi găsit acel sac patetic în care se aflau trei pietroaie și un schelet de copil; acum nu mai avea cum să-și întâlnească geamănul. Dar cu cât se uită mai intens la propria reflecție, peste chipul lui se suprapuse o altă imagine. O față ca a lui, dar cu ochi puțin mai înțelepți, cu un păr mai blond. Inima îi bătu cu putere, carnea i se încreți pe el, iar apoi zâmbi în sinea lui de propria-i frică, un zâmbet de nesiguranță, pe care întotdeauna îl crezuse unic. Frațele geamăn îi zâmbi și el, până când o barjă ce transporta grâne tulbură imaginea și îi trimise fratele înapoi în adâncuri.

Riccardo își duse mâna la gât și-și scoase eșarfa în culorile Turnului, roșu-burgund și albastru precum cerul, cu blazonul

elefantului și castelului. Îi dădu drumul în apă și o privi cum se scufundă încet, apoi e trasă la fund, la fel cum se întâmplase și cu sacul greu, în urmă cu mai bine de douăzeci de ani.

Încălecă pe Berio și se duse în Piazza della Signoria. Priponi calul de un inel imens de fier fixat în zidul palatului în care se născuse. Nu venise să îl viziteze pe Gian Gastone, pentru că acesta deja își urmase fratele în mausoleul familiei de Medici. Gian Gastone nu apucase să se bucure prea mult de ducatul pe care îl râvnise atâta, căci murise în pat, cu privirea spre luna de deasupra Florenței, un sfârșit mult mai senin și mai poetic decât îi fusese viața.

Dar mai rămăsese cineva. Riccardo venise să-l vadă pe ultimul reprezentant al Casei de Medici. Inscripția de pe poarta palatului anunța că marea ducesă primea publicul în audiență. Trebuia să-i mulțumească lui Violante pentru că își îmbunătățise scrisul și cititul, dar acum nu mai citea cărți în biblioteca ei și nici nu mai stătea să i se citească. Se ținea la distanță, pentru că știa că acum era ocupată cu altcineva; Zebra, sau Pietro, adoptat de ea, creștea beneficiind de toată educația și privilegiile de care ar fi trebuit să se bucure și Riccardo.

Faustino Caprimulgo nu fusese la fel de norocos. Deposedat de ambii lui moștenitori, ruinat de sindicatul pariorilor, ar fi putut duce o viață lungă și amară, ascuns în cochilia palatului său. Dar, într-o zi, primise la palat un dar – un bici nou, înfășurat în mătase, fără nici o instrucțiune sau bilet. Îl lăsase câteva săptămâni pe o măsuță din holul pustiu. Apoi, într-o altă zi, vrând să mai schimbe peisajul și să-și elibereze mintea de griji, își scosese la o plimbare pe coline singura mârtoagă amărâtă care îi mai rămăsese în grajdul dărmat, acum că nu mai dispunea de trăsură personală. Gloaba însă era greoaie și leneșă, iar când animalul ezitase să treacă pe sub o poartă îngustă, îl lovisе cu furie de mai multe ori cu biciul cel nou. Otrava în care fusese îmbibată pielea îi făcuse pe loc calului niște răni urâte și adânci pe crupă. Înnebunit de durere, calul se prăvălise pe pantă și-și azvârlise călărețul din șa. Faustino fusese găsit cu gâtul frânt în același loc ca Vincenzo.

Ciobanul care văzuse tot, ciobanul care odinioară îi dăduse o stâncuță unui băiețel, ciobanul din contrada Panterei care venise să-i spună căpitanului lui, Raffaello Albani, că planul funcționase,

susținea că putea să jure că auzise un vultur țipând deasupra trupului lui Faustino. Raffaello Albani din contrada Panterelor, spițer, cel care preparase otrava și tatăl lui Egidio Albani, abia dădu din cap.

Astăzi, Riccardo Bruni intră în Palazzo Vecchio alături de cetățenii de onoare ai Florenței, remarcând că veniseră în număr mare, că erau respectuoși și că își manifestau un fel de încântare tăcută. Trase concluzia că locuitorul palatului era o persoană iubită și respectată, că atitudinea ei de a-i izgoni pe претенdenții străini din ducat și capacitatea ei de a proteja tezaurul reprezentat de artă o făcuseră să fie iubită de marele public.

Ajuns în camerele de așteptare, în spatele unei frânghii care delimita spațiul, crezu că îi va putea zări chipul, dar odată intrat în încăperea întunecată, nu văzu decât argint. Toate obiectele din cameră erau confecționate din acest metal sau în aceeași nuanță, începând cu scaunul ducesei și până la marchiza de pe capul ei: rochia, oglinzile, podoabele. Dacă era adevărat că această prințesă a Florenței proteja toate obiectele de artă pe care risipitorul ei tată le vânduse pentru niște relicve, iar fratele ei, pentru propria lui plăcere, atunci însemna că jumătate din acele obiecte se regăseau aici.

Se aplecă să sărute o mână ascunsă într-o mănușă cu filigran din argint și, preț de o clipă, o privi în ochi pe mătușa lui, Anna Maria Luisa de Medici. Ea înclină capul în direcția lui și ceva, poate asemănarea cu mult iubitul și de mult răposatul ei frate, Ferdinando, o făcu să-și ridice colțurile gurii ei cu buze subțiri într-o expresie pe care Riccardo ar fi descris-o ca fiind un zâmbet neobișnuit. Simți în gestul acesta mărunț un crâmpeli de căldură, ca și cum i-ar fi acordat o mare favoare. În timp ce mergea de-a lungul frânghiei despărțitoare, lui Riccardo îi părea rău că nu îi putea oferi ceva, dar apoi, în timp ce cobora treptele de piatră și ieșea afară la lumină, se mustră singur în gând. Deja îi oferise totul – îi dăruise ducatul lui.

Riccardo desfăcu frâul lui Berio și întoarse calul, urcând pe întăritura de piatră folosită de generații întregi de prinții de Medici, atât de tatăl său, Ferdinando, care îl folosise când pleca la treburile sale domnești, cât și de adevăratul lui tată, Domenico,

în momentul în care se întorcea spre Siena, ducând cu el prețiosul copil de căpătat.

Cu inima ușoară, Riccardo Bruni se săltă în șa, îi întoarse capul lui Berio, și ultimul dintre Medici porni călare spre vest.

Pia îl aștepta, așa cum îi spusese de altfel, la adăpostul umbrei milostive a porții Camollia. Soarele asfințea, dar încă dogorea, iar ea simți nevoia să se odihnească puțin și se sprijini de stâlpul porții, pentru că era însărcinată. Nu purta culorile Civettei, roșu cu alb, nici galben cu negru, însemnele Vulturilor, nici măcar roșul-burgund și albastrul noii ei contrade, Turnul. Își alesese din garderoba mamei un veșmânt din muselină cu model floral, un imprimeu multicolor pe pânza deschisă la culoare, fără ca vreo culoare anume să atragă atenția. Se îmbrăcase cu această rochie pentru că era largă, lejeră, iar când o probase, observase că se putea lărgi și mai mult în talie. Își netezi rochia peste burta rotundă, bucuroasă de comoara din ea. Mama ei purtase această rochie când fusese însărcinată cu ea.

Pia pufni și găfâi puțin când se mută de pe un picior pe altul, ca să mai mute centrul de greutate al burții ei umflate. Își aduse aminte, aproape cu durere, că în urmă cu un an nu i s-ar fi permis deloc să se sprijine de un zid și zâmbi, luându-și rămas-bun de la demnitatea ei. Acum nu avea nevoie de așa ceva.

Și oricum, în jur nu era nimeni care să o vadă. Din depărtare se auzea un zumzet, produs parcă de un cuib uriaș de albine, iar când marele Sunto bătu ora șapte, își înălță privirea. Apoi cerul se întunecă din pricina stolului de grauri, speriați de un muget de veselie care aproape smulse acoperișul turnului. Începuse Palio.

Pia își încrucișă palmele sub burtă ca să-și legene povara imensă și prețioasă. Își suflă o șuviță din ochi pentru a vedea mai bine; părul îi crescuse mult și i se încrețise. Scrută linia orizontului în dreptul soarelui roșu în speranța că-l va putea zări pe Riccardo, nerăbdătoare să îl vadă întorcându-se, pentru că voia să îi spună ceva, un secret minunat, știut doar de ea și de sora Concetta de la spitalul bisericii Santa Maria Maddalena, care o vizitase în această dimineață. Sora își plimbase degetele peste burta ei umflată, apoi își lipise urechea de ea cu o trompetică mică de lemn și ascultase, mutând-o de fiecare dată în altă parte. Repetase gestul

acesta de mai multe ori. Acum, Pia se apăsă ușor pe burta umflată și moale, încercând să simtă ce simțise și sora. În mod miraculos, umflătura o împunse înapoi.

Încă un rând de ovaționări zgomotoase, semn că și cursa din acest an se încheiase. Chiar în acel moment, atras parcă de bucuria din oraș, Pia văzu un călăreț profilându-se în zare, gonind departe și iute spre Siena și spre ea. Ieși din umbră, așadar, și rămase în lumina soarelui. El sări din șa când ajunse la o sută de metri și alergă spre ea, luând-o în brațe. Rămaseră înlănțuiți în soare. Toți patru.

Bărbatul, femeia și gemenii.

Marius Maria

Notă istorică

Lungă și stabilă în Siena, Violante de Medici s-a retras la Palazzo Madama din Roma, unde și-a trăit fericită restul zilelor. Seria sa de proclamații referitoare la Palio sunt încă valabile și în zilele noastre, iar cursa se desfășoară în continuare anual, în iulie și august.

Gian Gastone de Medici s-a întors la Florența, unde a și murit. Pe piatra lui de mormânt scrie: *Sic transit gloria mundi* – „Așa trece gloria lumii“.

Sora lui, Anna Maria Luisa, ultima membră a Casei de Medici, a stipulat în testamentul ei că toate picturile și sculpturile de valoare vor rămâne în Florența. Este amintită și astăzi ca ducesa care a păstrat neatinsă moștenirea Casei de Medici.

Francesco Maria Conti s-a mutat în Roma pentru a beneficia de protecția papei, vărul său, și și-a oferit serviciile la curtea lui James Francis Edward Stuart, bătrânul pretendent la tronul Angliei. Cu această ocazie, Conti s-a implicat din nou într-o altă lovitură nereușită de stat.

Ducele de Bourbon a fost desemnat, conform legii, moștenitorul lui Gian Gastone la tronul marelui ducat al Toscanei. După toate încercările grele la care fusese supus pentru a-și câpăta moștenirea de Medici, Gian Gastone a comentat că „și-a obținut moștenirea printr-o singură semnătură“.

Nota autorului

În 2009, anul în care a fost scrisă această carte, ediția Palio dell'Assunta din 16 august a fost câștigată de Civetta, contrada Cucuvelei și a Piei de Tolomei.

Mulțumiri

Mi-a făcut o plăcere deosebită să pătrund în lumea cailor cu prilejul scrierii acestei cărți, să vorbesc cu oameni cărora le place să călărească, care sunt proprietari de cai sau care, pur și simplu, îi iubesc.

În primul rând vreau să îi menționez pe sora mea, Veronica, și pe soțul ei, Richard Brown (corespondentul real al lui Riccardo Bruni!), care dețin câțiva cai de cursă prin intermediul unei organizații și care mi-au fost de mare folos pentru a mă introduce în universul curselor de cai. Din același motiv îi sunt recunoscătoare și lui Mark Kershaw, odinioară director de marketing pentru cursele de cai de la Newbury și Sandown. Aș dori să-i mulțumesc experimentatei călărețe și prietenei mele Amy Shortt pentru că mi-a citit manuscrisul și mi-a corectat greșelile referitoare la cai, precum și tatălui ei, antrenorul și crescătorul de cai Joe McElroy, care mi-a indicat cu precizie locurile unde să caut informațiile necesare. De asemenea, îi sunt datorare lui Lance Bombardier Dan Richards de la King's Troop din St John's Wood pentru că mi-a permis accesul în barăcile și grajdurile de acolo și pentru că mi-a oferit informații neprețuite despre viața unui cal de război. Mulțumesc și potcovarilor de la Troop care mi-au permis cu bunăvoință să asist la potcovirea unui cal. Am avut noroc că am putut vizita ferma de armăsari lipițani de la Lipica, care și-a sărbătorit cea de-a 430-a aniversare, în 2010. Acolo am avut privilegiul să văd acești cai minunați, într-o prezentare de neuitat a calităților lor. De asemenea, mulțumirile mele se îndreaptă și către răposatul meu bunic, William Donald Hoggarth, primul care mi-a stârnit interesul legat de cai când m-a lăsat să văd cursa și a pariat pentru mine de Ziua Națională!

În ce privește celelalte domenii de interes, mulțumesc lui Hayley Nebauer, costumier expert de film, care mi-a fost de cel mai

mare ajutor în materie de corsete, costume de călărie și alte articole vestimentare care trebuiau tolerate de bieteke fice ale Sienei în secolul al XVIII-lea, și de asemenea stilistei și coafezei Lorraine Hill, care mi-a oferit din abundență informații în materie de peruci și rețete vechi de vopsea de păr.

Din fericire, documentarea m-a făcut să ajung și în Siena, iar aici aș vrea să mulțumesc atât Comunei din Siena, când și contradelor, care m-au primit cu brațele deschise și m-au ajutat în vizitele mele, dar și punându-mi la dispoziție excelențele lor arhive și site-uri, mine de aur pentru informațiile de care am avut nevoie. Îmi cer scuze contradei Vulturilor, care nu a avut nici o familie atât de malefică precum Caprimulgo și nici un trecut atât de întunecat, și îmi cer scuze și adevăraților învingători ai ediției din 1723 a Palio, care au trebuit să se mulțumească cu locul doi în povestirea mea.

Nu mi se întâmplă des să vreau să mulțumesc unui film care m-a ajutat să scriu un roman, dar documentarul premiat *The Last Victory (Ultima victorie)* (2004), regizat de John Appel, care vorbește despre cetățenii contradei Civetta în zilele de dinaintea ediției din 2003 a cursei Palio, mi-a oferit cea mai pătrunzătoare incursiune în puterea și pasiunea emanate de această cursă legendară.

Ca de obicei, trebuie să mulțumesc și genialei mele agente, Teresa Chris, și, de asemenea, minunatei echipe din noua mea casă John Murray, în special lui Kate Parkin, pentru calitățile ei editoriale, Celiei Levett, pentru că m-a ajutat să duc șirul complourilor mai departe, și lui Caroline Westmore, pentru că a gestionat cu mare abilitate întregul proiect.

Cea mai profundă recunoștință a mea se îndreaptă, ca de obicei, către Sacha, pentru sprijinul și suportul lui constant, și către Conrad și Ruby, care au avut un rol mai mult decât substanțial în crearea personajului Zebra.

Și nu în ultimul rând aș vrea să-i mulțumesc Sienniei Sewell, o fată de un entuziasm extrem de molipsitor, al cărei nume mi-a dat o idee.

Marina Fiorato